

Litgrid

AB LITGRID IR JOS DUKTERINIŲ
ĮMONIŲ KONSOLIDUOTASIS
METINIS PRANEŠIMAS
IR FINANSINĖS ATASKAITOS

2015

Litgrid

AB LITGRID
KONSOLIDUOTOS IR BENDROVĖS
2015 M. FINANSINĖS ATASKAITOS,
PARENGTOS PAGAL TARPTAUTINIUS
FINANSINĖS ATSKAITOMYBĖS STANDARTUS,
PRIIMTUS TAIKYTI EUROPOS SAJUNGOJE,
PATEIKIAMOS KARTU SU NEPRIKLAUSOMO
AUDITORIAUS IŠVADA IR KONSOLIDUOTU
METINIŲ PRANEŠIMU

Turinys

NEPRIKLAUSOMO AUDITORIAUS IŠVADA	4
FINANSINĖS ATASKAITOS:	
FINANSINĖS PADĖTIES ATASKAITOS	6
BENDRŲJŲ PAJAMŲ ATASKAITOS	8
NUOSAVO KAPITALO POKYČIŲ ATASKAITOS	10
PINIGŲ SRAUTŲ ATASKAITOS	12
FINANSINIŲ ATSKAITŲ AIŠKINAMASIS RAŠTAS	14
KONSOLIDUOTAS METINIS PRANEŠIMAS	63

Finansinės ataskaitos patvirtintos 2016 m. kovo 21 d.

Daivis Virbickas
Generalinis direktorius

Rimantas Busila
Finansų departamento direktorius

Jūratė Vyšniauskienė
Vyriausioji finansininkė

Nepriklausomo auditoriaus išvada

Nepriklausomo auditoriaus išvada

LITGRID AB akcininkams

Išvada apie finansines ataskaitas

Mes atlikome čia pridėtų, 5–47 puslapiuose pateiktų, LITGRID AB (toliau – Bendrovė) ir jos dukterinių įmonių (toliau kartu – Grupė) atskirųjų ir konsoliduotųjų finansinių ataskaitų, kurias sudaro 2015 m. gruodžio 31 d. atskiroji ir konsoliduotoji finansinės padėties ataskaitos ir tuomet pasibaigusiu metų atskirosios ir konsoliduotosios pelno (nuostolių) ir kitų bendrųjų pajamų, nuosavo kapitalo pokyčių, pinigų srautų ataskaitos bei aiškinamasis raštas, apimantis apibendrintus reikšmingus apskaitos principus ir kitą aiškinamąją informaciją (toliau – finansinės ataskaitos), auditą.

Vadovybės atsakomybė už finansines ataskaitas

Vadovybė atsakinga už šių finansinių ataskaitų parengimą ir teisingą pateikimą pagal Tarptautinius finansinės atskaitomybės standartus, patvirtintus taikyti Europos Sąjungoje, bei už vidaus kontrolės sistemas, kurios, vadovybės nuomone, yra būtinos finansinių ataskaitų parengimui be reikšmingų iškraipymų, galinčių atsirasti dėl apgaulės ar klaidos.

Auditoriaus atsakomybė

Mūsų pareiga – remiantis atliktu auditu, pareikšti apie šias finansines ataskaitas savo nuomonę. Auditą atlikome pagal Tarptautinius audito standartus. Šie standartai reikalauja, kad mes laikytumėmės profesinės etikos reikalavimų bei planuotume ir atliktume auditą taip, kad galėtume pagrįstai įsitikinti, jog finansinėse ataskaitose nėra reikšmingų iškraipymų.

Audito metu atliekamos procedūros, skirtos gauti audito įrodymus, patvirtinančius sumas ir atskleidimus finansinėse ataskaitose. Pasirinktos procedūros priklauso nuo auditoriaus profesinio sprendimo bei reikšmingų iškraipymų dėl apgaulės ar klaidos finansinėse ataskaitose rizikos įvertinimo. Įvertindamas šią riziką, auditorius atsižvelgia į bendrovės vidaus kontroles, susijusias su finansinių ataskaitų parengimu ir teisingu pateikimu tam, kad galėtų nustatyti tomis aplinkybėmis tinkamas audito procedūras, tačiau ne tam, kad pareikštų nuomonę apie bendrovės vidaus kontrolių efektyvumą. Audito metu taip pat įvertinamas taikytų apskaitos principų tinkamumas, vadovybės atliktų apskaitinių įvertinimų pagrįstumas bei bendras finansinių ataskaitų pateikimas.

Manome, kad gauti audito įrodymai suteikia pakankamą ir tinkamą pagrindą mūsų sąlyginei audito nuomonei.

UAB „PricewaterhouseCoopers“, J. Jasinskio g. 16B, LT-03163 Vilnius, Lietuva
Tel. +370 (5) 239 2300, faks. +370 (5) 239 2301, el. p. vilnius@lt.pwc.com, www.pwc.com/lt

UAB „PricewaterhouseCoopers“ įmonės kodas 111473315, registruota LR įvairių asmenų registre

Sąlyginės nuomonės pagrindimas

Remiantis Bendrovės apskaitos politika, ilgalaikis materialusis turtas apskaitomas perkainota verte, parodančia jo tikrąją vertę perkainojimo dieną, atėmus sukauptą nusidėvėjimą ir vertės sumažėjimo nuostolius. Kaip paaiškinta finansinių ataskaitų 5 pastaboje, 2015 m. gruodžio 31 d. ir 2014 m. gruodžio 31 d. vadovybė įvertino ilgalaikio materialiojo turto tikrąją vertę ir apskaitė šio turto perkainojimo rezultatus 2014 metais. Vadovybė 2013 m. gruodžio 31 d. nenustatė ilgalaikio materialiojo turto, kurio apskaitinė vertė tuo metu buvo lygi 531 mln. Eur, tikrosios vertės, nors, mūsų manymu, tai datai egzistavo šio turto vertės sumažėjimo požymių. Kadangi minėtu laikotarpiu tikroji vertė nebuvo nustatyta, mes negalėjome įvertinti, kokiais laikotarpiais perkainojimo nuostoliai turėjo būti apskaityti ir kokiomis sumomis turėjo būti koreguotos nusidėvėjimo sąnaudos, pateiktos šių finansinių ataskaitų palyginamajame laikotarpyje. Todėl mūsų nuomonė apie ataskaitinių metų finansines ataskaitas yra modifikuota dėl čia nurodyto dalyko poveikio ataskaitinių finansinių metų duomenų palyginamumui ir praėjusių finansinių metų duomenims.

Sąlyginė nuomonė

Mūsų nuomone, išskyrus *Sąlyginės nuomonės pagrindimas* pastraipoje aprašyto dalyko poveikį, finansinės ataskaitos visais reikšmingais atžvilgiais teisingai parodo Bendrovės ir Grupės 2015 m. gruodžio 31 d. finansinę padėtį bei tuomet pasibaigusį metų jų finansinius veiklos rezultatus ir pinigų srautus pagal Tarptautinius finansinės atskaitomybės standartus, patvirtintus taikyti Europos Sąjungoje.

Išvada dėl kitų teisinių ir priežiūros reikalavimų

Be to, mes perskaitėme 48–94 puslapiuose pateiktą konsoliduotąjį metinį pranešimą už 2015 m. gruodžio 31 d. pasibaigusius metus ir nepastebėjome jokių reikšmingų jame pateiktos finansinės informacijos neatitikimų lyginant su 2015 m. gruodžio 31 d. pasibaigusį metų audituotomis finansinėmis ataskaitomis.

UAB „PricewaterhouseCoopers“ vardu

Rimvydas Jogėla
Partneris
Auditoriaus pažymėjimo Nr.000457

Vilnius, Lietuvos Respublika
2016 m. kovo 21 d.

Litgrid

FINANSINĖS PADĖTIES ATASKAITOS 2015 M. GRUODŽIO 31 D.

(tūkst. eurų, jei nenurodyta kitaip)

Toliau pateiktas aiškinamasis raštas yra
neatskiriama šių finansinių ataskaitų dalis.

	Pastabos	Grupė		Bendrovė	
		2015-12-31	2014-12-31	2015-12-31	2014-12-31
TURTAS					
Ilgalaikis turtas					
Nematerialusis turtas	4	876	944	870	915
Materialusis turtas	5	409 643	364 401	408 757	363 431
Išankstiniai apmokėjimai už ilgalaikį materialųjį turtą		56 298	82 228	56 298	82 228
Investicijos į dukterines įmones	6	-	-	4 089	2 796
Investicijos į asocijuotas ir bendrai valdomas įmones	6	720	1 088	752	1 047
Atidėto pelno mokesčio turtas	21	63	91	-	-
Finansinis turtas, galimas parduoti	7	2 273	2 237	2 273	2 237
Ilgalaikio turto iš viso		469 873	450 989	473 039	452 654
Trumpalaikis turtas					
Atsargos	8	2 518	2 259	1 157	1 005
Išankstiniai apmokėjimai		240	275	203	248
Prekybos gautinos sumos	9	12 918	14 456	8 720	10 741
Kitos gautinos sumos	10	20 277	51 253	22 318	21 245
Iš anksto sumokėtas pelno mokestis		1 457	31	1 435	-
Kitas finansinis turtas	11	2 574	3 263	2 574	1 751
Iki išpirkimo termino laikomos investicijos	12	-	15 929	-	15 929
Pinigai ir pinigų ekvivalentai	13	791	25 293	483	25 003
Trumpalaikio turto iš viso		40 775	112 759	36 890	75 922
Perleidžiamas grupės turtas, klasifikuojamas kaip skirtas parduoti	1, 30	43 726	-	325	-
TURTO IŠ VISO		554 374	563 748	510 254	528 576
NUOSAVAS KAPITALAS IR ĮSIPAREIGOJIMAI					
Nuosavas kapitalas					
Įstatinis kapitalas	14	146 256	146 064	146 256	146 064
Akcijų priedai	14	8 579	8 579	8 579	8 579
Perkainojimo rezervas	15	6 228	6 840	6 138	6 739
Finansinio turto tikrosios vertės pasikeitimo rezervas	16	298	-	298	-
Privalomasis rezervas	16	14 606	14 609	14 606	14 606
Kiti rezervai	16	62 747	171 355	62 747	171 355
Nepaskirstytasis pelnas (nuostoliai)		2 897	(107 931)	5 772	(107 036)
Nuosavas kapitalas, tenkantis patronuojančios įmonės akcininkams		241 611	239 516	244 396	240 307
Nekontroliuojanti dalis		133	57	-	-
Nuosavo kapitalo iš viso		241 744	239 573	244 396	240 307
Įsipareigojimai					
Ilgalaikiai įsipareigojimai					
Dotacijos	18	3 870	108 140	3 870	108 140
Ilgalaikės paskolos	19	124 518	88 600	124 518	88 600
Atidėtojo pelno mokesčio įsipareigojimas	21	10 430	11 669	10 430	11 669
Kitos ilgalaikės mokėtinos sumos ir įsipareigojimai	20	203	2 958	151	2 907
Ilgalaikių įsipareigojimų iš viso		139 021	211 367	138 969	211 316
Trumpalaikiai įsipareigojimai					
Ilgalaikių paskolų einamųjų metų dalis	19	8 082	30 200	8 082	30 200
Trumpalaikės paskolos	19	70 838	10 580	69 842	-
Prekybos skolos	22	28 068	34 997	25 301	34 740
Gauti išankstiniai apmokėjimai	23	2 014	2 919	2 014	1 394
Pelno mokesčio įsipareigojimas		4	316	-	315
Kitos trumpalaikės mokėtinos sumos ir įsipareigojimai	24	23 160	33 796	21 650	10 304
Trumpalaikių įsipareigojimų iš viso		132 166	112 808	126 889	76 953
Įsipareigojimų iš viso		271 187	324 175	265 858	288 269
Perleidžiami grupės įsipareigojimai, klasifikuojami kaip skirti parduoti	1, 30	41 443	-	-	-
NUOSAVO KAPITALO IR ĮSIPAREIGOJIMŲ IŠ VISO		554 374	563 748	510 254	528 576

Litgrid

BENDRŲJŲ PAJAMŲ ATASKAITOS UŽ METUS, PASIBAIGUSIUS 2015 M. GRUODŽIO 31 D

(tūkst. eurų, jei nenurodyta kitaip)

Toliau pateiktas aiškinamasis raštas yra
neatskiriama šių finansinių ataskaitų dalis.

	Pastabos	Grupė		Bendrovė	
		2015	2014	2015	2014
TĖSTINĖ VEIKLA					
PAJAMOS					
Elektros ir susijusių paslaugų pajamos	25	83 480	104 238	83 480	104 238
Kitos pajamos	27	17 043	15 465	2 085	1 759
Pajamų iš viso		100 523	119 703	85 565	105 997
SĄNAUDOS					
Elektros energijos ir susijusių paslaugų sąnaudos		(37 793)	(50 670)	(37 793)	(50 670)
Nusidėvėjimas ir amortizacija	4,5	(21 774)	(38 735)	(21 511)	(38 392)
Darbo užmokestis ir susijusios sąnaudos		(12 559)	(11 421)	(6 685)	(6 153)
Remontų ir priežiūros sąnaudos		(4 213)	(4 641)	(6 031)	(6 283)
Telekomunikacijų ir IT sistemų sąnaudos		(3 396)	(3 889)	(3 283)	(3 716)
Ilgalaikio materialiojo turto perkainojimas	5	-	(123 199)	-	(123 200)
Ilgalaikio materialiojo turto nurašymo sąnaudos		(2 223)	(1 472)	(2 214)	(1 471)
Investicijų vertės sumažėjimas/atstatymas		(343)	(959)	1 245	(2 717)
Kitos sąnaudos		(15 527)	(15 221)	(4 625)	(5 346)
Sąnaudų iš viso	26	(97 828)	(250 207)	(80 897)	(237 948)
VEIKLOS PELNAS (NUOSTOLIAI)		2 695	(130 504)	4 668	(131 951)
FINANSINĖ VEIKLA					
Finansinės veiklos pajamos		287	437	287	437
Finansinės veiklos sąnaudos		(816)	(709)	(783)	(653)
Finansinės veiklos iš viso		(529)	(272)	(496)	(216)
Asocijuotų ir bendrai valdomų įmonių pelno/(nuostolių) dalis	6	(25)	90	-	-
Pelnas (nuostoliai) prieš apmokestinimą		2 141	(130 686)	4 172	(132 167)
PELNO MOKESTIS					
Ataskaitinių metų pelno mokesčio sąnaudos	21	(1 685)	(3 323)	(1 672)	(3 322)
Atidėtojo pelno mokesčio pajamos (sąnaudos)	21	1 265	22 638	1 291	22 640
Pelno mokesčio iš viso		(420)	19 315	(381)	19 318
Tęstinės veiklos grynas pelnas (nuostoliai)		1 721	(111 371)	3 791	(112 849)
NUTRAUKTOS VEIKLOS GRYNASIS PELNAS	30	114	(228)	-	-
GRYNASIS PELNAS (NUOSTOLIAI)		1 835	(111 599)	3 791	(112 849)
Kitos bendrosios pajamos, kurios nebus perkeltos į pelno (nuostolių) ataskaitą					
Nuostolis dėl ilgalaikio turto perkainojimo	5	-	(62 487)	-	(62 494)
Finansinio turto tikrosios vertės pasikeitimas		350	-	350	-
Atidėtojo pelno mokesčio įtaka		(52)	9 373	(52)	9 374
Kitos bendrosios pajamos, kurios nebus perkeltos į pelno (nuostolių) ataskaitą, iš viso		298	(53 114)	298	(53 120)
Laikotarpio bendrosios pajamos (išlaidos), iš viso		2 133	(164 713)	4 089	(165 969)
GRYNASIS PELNAS (NUOSTOLIAI) PRISKIRTINI:					
Patronuojančios įmonės akcininkams		1 797	(111 524)	3 791	(112 849)
Nekontroliuojančiai daliai		38	(75)	-	-
		1 835	(111 599)	3 791	(112 849)
BENDROSIOS PAJAMOS PRISKIRTINOS:					
Patronuojančios įmonės akcininkams		2 095	(164 638)	4 089	(165 969)
Nekontroliuojančiai daliai		38	(75)	-	-
		2 133	(164 713)	4 089	(165 969)
PAGRINDINIS IR SUMAŽINTAS PELNAS (NUOSTOLIAI) VIENAI AKCIJAI (EURAIS)	29	0,004	(0,221)	0,008	(0,224)

Litgrid

NUOSAVO KAPITALO POKYČIŲ ATASKAITOS UŽ METUS, PASIBAIGUSIUS 2015 M. GRUODŽIO 31 D.

(tūkst. eurų, jei nenurodyta kitaip)

Toliau pateiktas aiškinamasis raštas yra
neatskiriama šių finansinių ataskaitų dalis.

Nuosavas kapitalas, priskirtinas Grupės akcininkams

Grupė	Kapitalas	Akcijų priedai	Perkainojimo rezervas	Finansinio turto tikrosios vertės pasikeitimo rezervas	Privalomasis rezervas	Kiti rezervai	Nepaskirtasis pelnas	Tarpinė suma	Nekontroliuojanti dalis	Iš viso
Likutis 2014 m. sausio 1 d.	146 064	8 579	65 504	-	14 616	189 601	12 464	436 828	75	436 903
Ataskaitinio laikotarpio bendrosios pajamos (sąnaudos)	-	-	(53 114)	-	-	-	(111 524)	(164 638)	(75)	(164 713)
Perkainojimo rezervo nusidėvėjimas ir nurašytos sumos	15	-	(5 550)	-	-	-	5 550	-	-	-
Pervesta į nepaskirstytąjį pelną	16	-	-	-	(7)	(18 246)	18 253	-	-	-
Dividendai	17	-	-	-	-	-	(32 674)	(32 674)	-	(32 674)
Dalies dukterinėje įmonėje pasikeitimas	-	-	-	-	-	-	-	-	57	57
Likutis 2014 m. gruodžio 31 d.	146 064	8 579	6 840	-	14 609	171 355	(107 931)	239 516	57	239 573
Likutis 2015 m. sausio 1 d.	146 064	8 579	6 840	-	14 609	171 355	(107 931)	239 516	57	239 573
Ataskaitinio laikotarpio bendrosios pajamos (sąnaudos)	-	-	-	298	-	-	1 797	2 095	38	2 133
Perkainojimo rezervo nusidėvėjimas ir nurašytos sumos	15	-	(612)	-	-	-	612	-	-	-
Įstatinio kapitalo perskaičiavimas eurai	14	192	-	-	-	-	(192)	-	-	-
Pervesta į nepaskirstytąjį pelną	16	-	-	-	(3)	(108 608)	108 611	-	-	-
Dalies dukterinėje įmonėje pasikeitimas	-	-	-	-	-	-	-	-	38	38
Likutis 2015 m. gruodžio 31 d.	146 256	8 579	6 228	298	14 606	62 747	2 897	241 611	133	241 744

Bendrovė	Kapitalas	Akcijų priedai	Perkainojimo rezervas	Finansinio turto tikrosios vertės pasikeitimo rezervas	Privalomasis rezervas	Kiti rezervai	Nepaskirtasis pelnas	Iš viso
Likutis 2014 m. sausio 1 d.	146 064	8 579	65 399	-	14 606	189 601	14 701	438 950
Ataskaitinio laikotarpio bendrosios pajamos (sąnaudos)	-	-	(53 120)	-	-	-	(112 849)	(165 969)
Perkainojimo rezervo nusidėvėjimas ir nurašytos sumos	15	-	(5 540)	-	-	-	5 540	-
Pervedimai į nepaskirstytąjį pelną	16	-	-	-	-	(18 246)	18 246	-
Dividendai	17	-	-	-	-	-	(32 674)	(32 674)
Likutis 2014 m. gruodžio 31 d.	146 064	8 579	6 739	-	14 606	171 355	(107 036)	240 307
Likutis 2015 m. sausio 1 d.	146 064	8 579	6 739	-	14 606	171 355	(107 036)	240 307
Ataskaitinio laikotarpio bendrosios pajamos (sąnaudos)	-	-	-	298	-	-	3 791	4 089
Perkainojimo rezervo nusidėvėjimas ir nurašytos sumos	15	-	(601)	-	-	-	601	-
Pervesta į nepaskirstytąjį pelną	16	-	-	-	-	(108 608)	108 608	-
Įstatinio kapitalo perskaičiavimas eurai	14	192	-	-	-	-	(192)	-
Likutis 2015 m. gruodžio 31 d.	146 256	8 579	6 138	298	14 606	62 747	5 772	244 396

Litgrid

PINIGŲ SRAUTŲ ATASKAITOS UŽ METUS, PASIBAIGUSIUS 2015 M. GRUODŽIO 31 D.

(tūkst. eurų, jei nenurodyta kitaip)

Toliau pateiktas aiškinamasis raštas yra
neatskiriama šių finansinių ataskaitų dalis.

	Pasta- bos	Grupė		Bendrovė	
		2015	2014	2015	2014
Pagrindinės veiklos pinigų srautai					
Grynasis pelnas (nuostoliai)		1 835	(111 599)	3 791	(112 849)
Nepiniginių sąnaudų (pajamų) atstatymas ir kiti koregavimai:					
Nusidėvėjimo ir amortizacijos sąnaudos	4,5	21 774	38 735	21 511	38 393
Ilgalaikio materialiojo turto perkainojimas	5	-	123 199	-	123 200
Turto vertės sumažėjimas (sumažėjimo atstatymas)		(356)	2 854	(1 944)	4 612
Finansinio turto pardavimo nuostolis		62	-	62	-
Asocijuotų ir bendrai valdomų įmonių pelno dalis	6	25	(90)	-	-
Pelno mokesčio sąnaudos	21	420	(19 315)	381	(19 318)
(Pelnas) nuostoliai iš ilgalaikio materialiojo turto perleidimo/nurašymo		2 212	1 472	2 214	1 471
Finansinės ir investicinės veiklos rezultatų eliminavimas:					
Palūkanų pajamos		(17)	(216)	(17)	(216)
Palūkanų sąnaudos		1 530	663	1 499	639
Dividendų pajamos		(122)	(150)	(122)	(150)
Kitos finansinės veiklos sąnaudos (pajamos)		79	(55)	79	(59)
Apyvartinio kapitalo pasikeitimai:					
Pirkėjų įsiskolinimo ir kitų gautinų sumų (padidėjimas) sumažėjimas		1 978	(22 102)	279	(16 544)
Atsargų, išankstinių apmokėjimų ir kito trumpalaikio turto (padidėjimas) sumažėjimas		1 172	273	180	(26)
Mokėtinų sumų, dotacijų, ateinančių laikotarpių pajamų ir gautų išankstinių apmokėjimų padidėjimas(sumažėjimas)		15 956	23	16 338	(422)
Kito finansinio turto pasikeitimas		(823)	4 248	(823)	(350)
(Sumokėtas) pelno mokeskis		(1 915)	(2 820)	(1 914)	(2 796)
Grynieji pagrindinės veiklos pinigų srautai		43 810	15 120	41 514	15 585
Grynieji nutrauktos veiklos pagrindinės veiklos pinigų srautai		(13 315)	(7 775)	-	-
Investicinės veiklos pinigų srautai					
Ilgalaikio materialiojo ir nematerialiojo turto (įsigijimas)		(212 833)	(79 311)	(212 647)	(78 903)
Ilgalaikio materialiojo ir nematerialiojo turto perleidimas		-	3	-	1
Gautos dotacijos	18	47 373	34 308	47 373	34 308
Papildomos investicijos į dukterines įmones	6	-	-	(78)	(290)
Dukterinių (asocijuotų) įmonių (įsigijimas) perleidimas, įstatinio kapitalo mažinimas	6	-	2 654	-	2 654
Iki išpirkimo termino laikomų investicijų (įsigijimas)	12	-	(15 929)	-	(15 929)
Iki išpirkimo termino laikomų investicijų išpirkimas	12	15 929	20 273	15 929	20 273
Gautos palūkanos		94	237	94	237
Gauti dividendai		122	150	122	150
Kiti investicinės veiklos pinigų srautai		126	113	126	58
Grynieji investicinės veiklos pinigų srautai		(149 189)	(37 502)	(149 081)	(37 441)
Grynieji nutrauktos veiklos investicinės veiklos pinigų srautai		(16)	(13)	-	-
Finansinės veiklos pinigų srautai					
Gautos paskolos		65 000	111 000	65 000	111 000
Sugrąžintos paskolos		(51 200)	(54 200)	(51 200)	(54 200)
Sąskaitų likučio perviršis (overdraftas)		68 098	542	69 842	-
Sumokėtos palūkanos		(613)	(663)	(582)	(639)
Išmokėti dividendai		(13)	(32 689)	(13)	(32 689)
Grynieji finansinės veiklos pinigų srautai		81 272	23 990	83 047	23 472
Grynieji nutrauktos veiklos finansinės veiklos pinigų srautai		12 936	7 851	-	-
Pinigų ir pinigų ekvivalentų padidėjimas (sumažėjimas)		(24 502)	1 671	(24 520)	1 616
P pinigai ir pinigų ekvivalentai laikotarpio pradžioje	13	25 293	23 622	25 003	23 387
P pinigai ir pinigų ekvivalentai laikotarpio pabaigoje	13	791	25 293	483	25 003

Litgrid

FINANSINIŲ ATASKAITŲ AIŠKINAMASIS RAŠTAS UŽ METUS, PASIBAIGUSIUS 2015 M. GRUODŽIO 31 D.

(tūkst. eurų, jei nenurodyta kitaip)

1. Bendroji informacija

AB „Litgrid“ yra Lietuvos Respublikoje įregistruota akcinė bendrovė. Jos buveinės adresas : A. Juozapavičiaus g. 13, LT-09311, Vilnius, Lietuva. AB „Litgrid“ (toliau – „Litgrid“ arba Bendrovė, arba Įmonė) – ribotos civilinės atsakomybės pelno siekiantis ūkio subjektas, įsteigtas atskiriamos AB „Lietuvos energija“ veiklos dalies pagrindu, įgyvendinant 2010 m. spalio 28 d. AB „Lietuvos energija“ neeilinio visuotinio akcininkų susirinkimo sprendimą, kuriuo buvo patvirtintas AB „Lietuvos energija“ atskyrimas. 2010 m. lapkričio 16 d. Bendrovė įregistruota Juridinių asmenų registre. Įmonės kodas 302564383, PVM mokėtojo kodas LT100005748413.

„Litgrid“ – elektros energijos perdavimo sistemos operatorius, valdantis elektros energijos srautus Lietuvoje ir palaikantis stabilų visos elektros energetikos sistemos darbą. Bendrovė taip pat yra atsakinga už Lietuvos elektros rinkos integraciją ir vystymąsi bei elektros perdavimo tinklo eksploataciją ir jo plėtrą – strateginius elektros jungčių su Švedija ir Lenkija projektus, užtikrinsiančius šalies energetinę nepriklausomybę.

Bendrovės veiklos tikslai yra savo kompetencijos ribose užtikrinti elektros energetikos sistemos stabilumą ir patikimumą Lietuvos Respublikos teritorijoje, sudaryti objektyvias ir nediskriminuojančias naudojimosi perdavimo tinklais sąlygas, valdyti, naudoti ir disponuoti elektros energijos perdavimo sistemos turta ir jo priklausinius, valdyti elektros rinkos operatoriaus funkcijas atliekančias ir veikla vykdančias įmones bei įmones, kurioms priklauso tarpsisteminės elektros jungtys su kitomis valstybėmis ar kurios jas vysto, valdo, naudoja ar jomis disponuoja.

2011 metų vasario 24 d. Valstybinė kainų ir energetikos kontrolės Komisija (toliau – Komisija) Bendrovei suteikė perdavimo sistemos operatoriaus licenciją, kuri įsigaliojo nuo 2011 m. kovo 1 d. Komisija 2013 m. rugpjūčio 27 d. nutarimu Nr. 03-325 konstatavo, kad Bendrovės perdavimo veiklos atskyrimas nuo elektros gamybos ir tiekimo įmonių atitinka Elektros energetikos įstatymo nuostatas ir Bendrovė gali būti paskirta perdavimo sistemos operatoriumi. Atsižvelgiant į tai, Komisija išdavė Bendrovei ne terminuotą elektros energijos perdavimo veiklos licenciją.

2015 m. gruodžio 31 d. Bendrovės įstatinis kapitalas perskaičiuotas į eurus buvo lygus 146 256 100,20 eurų. Jį sudaro 504 331 380 vnt. paprastųjų vardinių akcijų, kurių kiekvienos nominali vertė 0,29 Eur, visos akcijos pilnai apmokėtos.

2015 m. gruodžio 31 d. ir 2014 m. gruodžio 31 d. Bendrovės akcininkai buvo:

ĮMONĖS AKCININKAI	Turimų akcijų skaičius	Turimų akcijų skaičius (proc.)
UAB EPSO-G	491 736 153	97,5
Kiti akcininkai	12 595 227	2,5
Iš viso:	504 331 380	100,0

Vienintelis UAB EPSO-G (įm. kodas 302826889, adresas A. Juozapavičiaus g. 13, Vilnius) kontroliuojantis akcininkas – Lietuvos Respublikos Energetikos ministerija.

Bendrovės akcijos įtrauktos į vertybinių popierių biržos NASDAQ OMX Vilnius Papildomąjį prekybos sąrašą, emisijos ISIN kodas LTO000128415.

Šių finansinių ataskaitų sudarymo dieną Grupę sudarė „Litgrid“ bei šios tiesiogiai kontroliuojamos dukterinės įmonės:

Įmonės	Įmonės buveinės adresas	Valdomų akcijų dalis 2015 m. gruodžio 31 d.	Valdomų akcijų dalis 2014 m. gruodžio 31 d.	Pagrindinė veikla
UAB „Baltpool“	A. Juozapavičiaus g. 13, Vilnius, Lietuva	67 proc.	67 proc.	Energijos išteklių biržos operatorius ir gamtinių dujų, pagalbinių instrumentų bei biokuro rinkų operatorius, VIAP lėšų administratorius
UAB „Tetas“	Senamiesčio g. 102B, Panevėžys, Lietuva	100 proc.	100 proc.	Transformatorinių pastočių ir skirstymo punktų projektavimo, rekonstrukcijos, remonto ir techninės priežiūros paslaugos
UAB „Tinklo priežiūros centras“	A. Juozapavičiaus g. 13, Vilnius, Lietuva	100 proc.	100 proc.	Elektros jungčių valdymas ir eksploatavimas

2015 m. gruodžio 1 dieną Bendrovės valdyba pritarė visų AB „Litgrid“ valdomų UAB „Baltpool“ 67 procentų akcijų paketo perleidimui UAB EPSO-G už ne mažesnę kaip nepriklausomo turto vertintojo nustatytą kainą. Šiose finansinėse ataskaitose Bendrovės investicija į dukterinę įmonę perklasifikuota į turtą, skirtą parduoti.

Investicijos į dukterines įmones aprašytos 6-oje pastaboje.

2015 m. gruodžio 31 d. ir 2014 m. gruodžio 31 d. Grupės investicijos į asocijuotas įmones ir bendrai valdomą įmonę sudarė:

Įmonės	Įmonės buveinės adresas	Valdomų akcijų dalis 2015 m. gruodžio 31 d.	Valdomų akcijų dalis 2014 m. gruodžio 31 d.	Pagrindinė veikla
UAB „Duomenų logistikos centras“	Žvejų g. 14, Vilnius, Lietuva	20 proc.	20 proc.	Informacinių technologijų paslaugų teikimas
LitPol Link Sp.z.o.o	Wojciecha Gorskiego 900-033 Varšuva, Lenkijos Respublika	50 proc.	50 proc.	Elektros perdavimo jungčių projektavimas

Grupės darbuotojų skaičius 2015 m. gruodžio 31 d. buvo 659 (2014 m. gruodžio 31 d. – 707), Bendrovės darbuotojų skaičius 2015 m. gruodžio 31 d. buvo 235 (2014 m. gruodžio 31 d. – 226).

2. Pagrindinių apskaitos principų apibendrinimas

Pagrindiniai apskaitos principai, pritaikyti rengiant Bendrovės ir Grupės finansines ataskaitas už metus, pasibaigusius 2015 m. gruodžio 31 d.:

2.1 Rengimo pagrindas

Bendrovės ir Grupės finansinės ataskaitos už metus, pasibaigusius 2015 m. gruodžio 31 d. yra parengtos pagal Tarptautinius finansinės atskaitomybės standartus (TFAS), priimtus taikyti Europos Sąjungoje.

Šios finansinės ataskaitos yra parengtos įsigijimo vertės pagrindu, išskyrus ilgalaikį materialųjį turtą, kuris yra pateikiamas perkainota verte, atėmus sukauptą nusidėvėjimą ir įvertintus vertės sumažėjimo nuostolius, bei galimą parduoti finansinį turtą, kuris apskaitomas tikrąja verte.

Finansinės ataskaitos yra pateiktos tūkstančiais eurų, jei nenurodyta kitaip. Ankstesnių metų palyginamoji informacija perskaičiuota pagal oficialų lito ir euro santykį: 1 Eur = 3,4528 Lt.

Finansiniai Bendrovės ir kitų Grupės įmonių metai sutampa su kalendoriniais metais.

Bendrovės vadovybė patvirtino šias finansines ataskaitas 2016 m. kovo 21 d. Bendrovės akcininkai turi įstatyminę teisę patvirtinti šias finansines ataskaitas arba nepatvirtinti jų ir reikalauti vadovybės parengti naujas finansines ataskaitas.

Apskaitos principai, taikyti rengiant finansines ataskaitas, yra tokie patys kaip ir taikyti ankstesniais finansiniais metais, išskyrus:

A) NAUJŲ IR/AR PAKEISTŲ TFAS IR TARPTAUTINĖS FINANSINĖS ATSKAITOMYBĖS AIŠKINIMO KOMITETO (TFAAK) IŠAIŠKINIMŲ TAIKYMAS

2015 m. gruodžio 31 d. pasibaigusiais finansiniais metais Grupė ir Bendrovė pirmą kartą pritaikė šiuos TFAS ir jų pakeitimus:

TFAAK 21-asis aiškinimas - „Mokesčiai“.

Šiuo aiškiniu patikslinta įsipareigojimo sumokėti mokestį, kuris nėra pelno mokestis, apskaita. Įpareigojamasis įvykis, dėl kurio atsiranda įsipareigojimas, – tai įstatymais apibrėžtas įvykis, dėl kurio kyla įsipareigojimas sumokėti mokestį. Tai, kad ūkio subjektas turės ekonominių priežasčių toliau vykdyti veiklą būsimo laikotarpiu arba tai, jog jis rengia finansines ataskaitas vadovaudamasis veiklos tęstinumo prielaida, nelemia įsipareigojimo atsiradimo. Tokie patys pripažinimo principai taikomi tiek tarpinėms, tiek metinėms finansinėms ataskaitoms. Aiškinimo nuostatų taikymas įsipareigojimams, atsirandantiems dėl apyvartinių taršos leidimų prekybos schemų, nėra privalomas. Šis aiškinimas Grupės ir Bendrovės finansinėms ataskaitoms įtakos neturėjo.

2013 m. Tarptautinių finansinės atskaitomybės standartų metiniai patobulinimai, kurie taikomi metiniams laikotarpiams, prasidedantiems 2015 m. sausio 1 d.

Patobulinimai apima keturių standartų pakeitimus.

- Išvadų dėl 1-ojo TFAS pagrindas patikslintas siekiant išaiškinti, kad jeigu naujos standarto versijos taikymas dar nėra privalomas, tačiau ją galima taikyti anksčiau laiko, standartus pirmą kartą taikantis ūkio subjektas gali taikyti arba senąją, arba naująją versiją, jeigu tas pats standartas taikomas visiems nurodytiems laikotarpiams.
- 3-ojo TFAS pataisomis patikslinta, kad šis standartas netaikomas jungtinės veiklos formavimo apskaitai pagal 11-ąjį TFAS. Pataisomis taip pat patikslinta, kad taikymo išimtis taikoma tik pačios jungtinės veiklos finansinėms ataskaitoms.
- 13-ojo TFAS pataisomis patikslinta, kad 13-jame TFAS numatyta portfeliui taikoma išimtis, kuri leidžia ūkio subjektui finansinio turto ir finansinių įsipareigojimų grupės tikrąją vertę vertinti grynąją verte, yra taikoma visoms sutartims (įskaitant sutartis dėl nefinansinių priemonių pirkimo ar pardavimo), kurios priklauso 39-ojo TAS arba 9-ojo TFAS taikymo sričiai.
- 40-ojo TAS pataisomis patikslinta, kad 40-asis TAS ir 3-asis TFAS nėra tarpusavyje nesuderinami. 40-jame TAS pateikti nurodymai padeda ataskaitas rengiantiems ūkio subjektams atskirti investicinį turtą ir savininko reikmėms naudojamą turtą. Ataskaitas rengiantys ūkio subjektai taip pat turi remtis 3-ojo TFAS gairėmis nustatydami, ar investicinio ūkio subjekto įsigijimas yra verslo jungimas.

Šios pataisos Grupės ir Bendrovės finansinėms ataskaitoms įtakos neturėjo.

Kiti standartai, pakeitimai ir išaiškinimai, įsigalioję finansiniams metams, prasidedantiems 2015 m. sausio 1 d., nėra aktualūs Grupei ir Bendrovei.

B) DAR NEĮSIGALIOJĘ NAUJI STANDARTAI, PAKEITIMAI IR IŠAIŠKINIMAI

Kiti nauji standartai, standartų pataisos ir aiškinimai, kurie taikomi metiniams laikotarpiams, prasidedantiems 2016 m. sausio 1 d. arba vėliau, ir kurie nebuvo taikomi rengiant šias finansines ataskaitas, nurodyti toliau:

9-asis TFAS „Finansinės priemonės: klasifikavimas ir vertinimas“.

Pagrindiniai naujajame standarte numatyti reikalavimai:

- Finansinį turtą reikalaujama suskirstyti į tris grupes pagal tai, kaip jis yra vertinamas: finansinis turtas, kuris vėlesniais laikotarpiais vertinamas amortizuota savikaina; finansinis turtas, kuris

vėlesniais laikotarpiais vertinamas tikrąja verte, tikrosios vertės pasikeitimą pripažįstant kitomis bendrosiomis pajamomis; ir finansinis turtas, kuris vėlesniais laikotarpiais vertinamas tikrąja verte, tikrosios vertės pasikeitimą pripažįstant pelnu ar nuostoliais.

- Skolos priemonių klasifikavimas priklauso nuo ūkio subjekto finansinio turto valdymo verslo modelio ir ar sutartiniai pinigų srautai apima tik pagrindinės paskolos sumos ir palūkanų mokėjimus. Jeigu skolos priemonė laikoma sutartiniams pinigų srautams gauti, ji gali būti apskaitoma amortizuota savikaina, jeigu ji taip pat tenkina tik pagrindinės paskolos sumos ir palūkanų mokėjimo reikalavimą. Skolos priemonės, kurios tenkina tik pagrindinės paskolos sumos ir palūkanų mokėjimo reikalavimą ir kurios sudaro ūkio subjekto portfelio, kuriame pinigų srautams gauti skirtas turtas yra laikomas ir parduodamas, gali būti pripažįstamos finansiniu turtu, vertinamu tikrąja verte, tikrosios vertės pasikeitimą pripažįstant kitomis bendrosiomis pajamomis. Finansinis turtas, kuris neapima pinigų srautų, tenkinančių tik pagrindinės paskolos sumos ir palūkanų mokėjimų reikalavimą, turi būti vertinamas tikrąja verte, tikrosios vertės pasikeitimą pripažįstant pelnu ar nuostoliais (pavyzdžiui, išvestinės finansinės priemonės). Įterptosios išvestinės finansinės priemonės nuo šiol neatskiriamos nuo finansinio turto, tačiau į jas atsižvelgiama vertinant, ar vykdomas tik pagrindinės paskolos sumos ir palūkanų mokėjimo reikalavimas.
- Investicijos į nuosavybės priemones visada vertinamos tikrąja verte. Tačiau vadovybė gali priimti neatšaukiamą sprendimą pripažinti tikrosios vertės pasikeitimą kitomis bendrosiomis pajamomis, jeigu priemonė nėra skirta parduoti. Jeigu nuosavybės priemonė klasifikuojama kaip skirta parduoti, tikrosios vertės pasikeitimas pripažįstamas pelnu ar nuostoliais.
- Daugelis 39-ajame TAS numatytų reikalavimų, susijusių su finansinių įsipareigojimų klasifikavimu ir vertinimu, buvo perkelti į 9-ąjį TFAS be pakeitimų. Pagrindinis pasikeitimas yra tas, kad ūkio subjektas kitų bendrųjų pajamų straipsnyje turės pateikti kredito rizikos, išskylančios dėl finansinių įsipareigojimų, klasifikuojamų kaip vertinamų tikrąja verte, tikrosios vertės pasikeitimą pripažįstant pelnu ar nuostoliais, pokyčių poveikį.
- 9-ajame TFAS nustatytas naujas vertės sumažėjimo nuostolių pripažinimo modelis – tikėtinų kredito nuostolių (TKN) modelis. Standarte numatytas trijų etapų metodas, grindžiamas finansinio turto kredito kokybės pokyčiu nuo pirminio pripažinimo momento. Praktikoje naujosios taisyklės reiškia, kad ūkio subjektai, apskaitoje pirmą kartą pripažindami finansinį turtą, kurio kredito kokybė nėra pablogėjusi, apskaitoje turės iš karto registruoti numatomus nuostolius, kurių suma lygi 12 mėnesių tikėtinų kredito nuostolių sumai (prekybos gautinų sumų atveju, tikėtinų kredito nuostolių sumai už visą terminą). Tuo atveju, jeigu kredito rizika yra labai išaugusi, vertės sumažėjimas vertinamas nustatant tikėtinų kredito nuostolių sumą už visą terminą, o ne už 12 mėnesių. Modelyje numatyti procedūriniai supaprastinimai, apimantys lizingo ir prekybos gautinas sumas.
- Apsidraudimo sandorių apskaitos reikalavimai buvo pakeisti, siekiant juos labiau suderinti su rizikos valdymu. Standarte numatyta galimybė ūkio subjektams pasirinkti, ar taikyti 9-ajame TFAS numatytus apsidraudimo sandorių apskaitos reikalavimus, ar toliau taikyti 39-ąjį TAS visoms apsidraudimo nuo rizikos priemonėms, nes dabartinis standartas šiuo metu neapima makro apsidraudimo sandorių apskaitos.

Šis standartas taikomas metiniams laikotarpiams, prasidedantiems 2018 m. sausio 1 d. arba vėliau; kol kas nepatvirtintas Europos Sąjungos. Šiuo metu Grupė ir Bendrovė vertina naujo standarto įtaką jos finansinėms ataskaitoms.

2012 m. Tarptautinių finansinės atskaitomybės standartų metiniai patobulinimai, kurie taikomi metiniams laikotarpiams, prasidedantiems 2015 m. vasario 1 d. arba vėliau

Patobulinimai apima septynių standartų pataisas.

- 2-ojo TFAS pataisomis patikslintas „teisių suteikimo sąlygų“ apibrėžimas ir atskirai apibrėžtos „veiklos sąlygos“ bei „paslaugų teikimo sąlygos“. Pataisa taikoma mokėjimo akcijomis sandoriams, kurių suteikimo data yra 2014 m. liepos 1 d. arba vėlesnė.
- 3-ojo TFAS pataisomis patikslinta, kad (1) prievolė sumokėti neapibrėžtąjį atlygį, kuris atitinka finansinės priemonės apibrėžimą, klasifikuojama kaip finansinis įsipareigojimas arba nuosavybė remiantis 32-ajame TAS pateiktais sąvokų apibrėžimais ir kad (2) bet koks ne nuosavybės neapibrėžtasis atlygis – tiek finansinis, tiek nefinansinis – yra vertinamas tikrąja verte kiekvieną finansinių ataskaitų parengimo datą, tikrosios vertės pasikeitimą pripažįstant pelnu ar nuostoliais. 3-ojo TFAS pataisos taikomos verslo jungimams, kurių įsigijimo data yra 2014 m. liepos 1 d. arba vėlesnė.

- 8-ojo TFAS pataisomis reikalaujama atskleisti (1) vadovybės sprendimus, susijusius su veiklos segmentų agregavimu, įskaitant segmentų, kurie buvo agreguoti, ir ekonominių rodiklių, kurie buvo vertinami nustatant, ar agreguoti segmentai turi panašias ekonomines charakteristikas, apibūdinimą ir (2) segmento turto sutikrinimą su ūkio subjekto turtu, jeigu ataskaitose pateikiamas segmento turtas.
- Išvadų dėl 13-ojo TFAS pagrindas patikslintas siekiant išaiškinti, kad išbraukiant tam tikrus 39-ojo TAS straipsnius po 13-ojo TFAS paskelbimo nebuvo siekiama panaikinti galimybės vertinti trumpalaikes gautinas ir mokėtinas sumas sąskaitoje faktūroje nurodyta suma, jeigu diskontavimo poveikis yra nereikšmingas.
- 16-ojo TAS ir 38-ojo TAS pataisomis patikslintas bendrosios balansinės vertės ir sukaupto nusidėvėjimo traktavimas, kai ūkio subjektas naudoja perkainojimo modelį.
- 24-ojo TAS pataisomis reikalaujama kaip susijusią šalį nurodyti ūkio subjektą, kuris ataskaitas teikiančiam ūkio subjektui ar ataskaitas teikiančio ūkio subjekto patronuojančiai įmonei („vadovaujančiam ūkio subjektui“) teikia pagrindinių vadovujančių darbuotojų paslaugas ir atskleisti sąnaudas, kurias vadovaujantis ūkio subjektas patyrė, teikdamas paslaugas ataskaitas teikiančiam ūkio subjektui.

Šie patobulinimai taikomi metiniams laikotarpiams, prasidedantiems 2015 m. vasario 1 d. arba vėliau. Šiuo metu Grupė ir Bendrovė vertina, kokios įtakos šios pataisos turės jos finansinėms ataskaitoms.

15-asis TFAS „Pajamos pagal sutartis su klientais“

Naujame standarte pateiktas pagrindinis principas, kuriuo remiantis pajamos turi būti pripažįstamos sandorio kaina tuomet, kai prekės arba paslaugos perduodamos klientui. Kompleksinės prekės ar paslaugos, kurias galima išskirti, turi būti pripažįstamos atskirai ir bet kokios nuolaidos ar lengvatos, taikomos sutarties kainai, paprastai turi būti priskiriamos atskiriems elementams. Jeigu atlygis yra skirtingas dėl tam tikrų priežasčių, turi būti pripažįstamos minimalios sumos, jeigu rizika, kad jos bus atstatytos, nėra reikšminga. Sąnaudos, patirtos siekiant užtikrinti sutarčių su klientais sudarymą, turi būti kapitalizuojamos ir amortizuojamos per sutarties naudos suvartojimo laikotarpį.

Standartas taikomas metiniams laikotarpiams, prasidedantiems 2018 m. sausio 1 d. arba vėliau; kol kas nepatvirtintas Europos Sąjungos. Šiuo metu Grupė ir Bendrovė vertina, kokios įtakos šis standartas turės jos finansinėms ataskaitoms.

2014 m. Tarptautinių finansinės atskaitomybės standartų metiniai patobulinimai, kurie taikomi metiniams laikotarpiams, prasidedantiems 2016 m. sausio 1 d. arba vėliau ir kurių Grupė ir Bendrovė anksčiau laiko nepritaikė

Patobulinimai apima keturių standartų pataisas.

- 5-ojo TFAS pataisomis patikslinta, kad pardavimo būdo pasikeitimas (perklasifikavimas iš „skirto parduoti“ į „skirtą paskirstyti“ arba atvirkščiai) nėra pardavimo ar paskirstymo plano pasikeitimas ir kaip toks neturi būti apskaitytas.
- 7-ojo TFAS pataisomis pateiktos gairės, skirtos padėti vadovybei nustatyti, ar susitarimo sąlygos dėl perduoto finansinio turto aptarnavimo gali būti traktuojamos kaip tolesnis ryšys pagal 7-ąjį TFAS reikalaujamas atskleisti informacijos tikslams. Šiomis pataisomis taip pat patikslinta, kad 7-jame TFAS numatyti užskaitos atskleidimo reikalavimai nėra konkrečiai taikomi visiems tarpiniams laikotarpiams, išskyrus atvejus, kai to reikalauja 34-asis TAS.
- 19-ojo TAS pataisomis patikslinta, kad įvertinant išmokų, mokamų pasibaigus tarnybos laikui, įsipareigojimus, sprendimai dėl diskonto normos, aukštos kokybės įmonių obligacijų stiprios rinkos egzistavimo ar dėl to, kokias vyriausybės obligacijas naudoti kaip pagrindą, turėtų būti priimami remiantis valiuta, kuria išreikšti įsipareigojimai, o ne šalimi, kurioje jie atsirado.
- 34-jame TAS bus reikalaujama pateikti nuorodą iš tarpinių finansinių ataskaitų į „informacijos, atskleistos kitur tarpinėje finansinėje ataskaitoje“ vietą.

Šie patobulinimai taikomi metiniams laikotarpiams, prasidedantiems 2016 m. sausio 1 d. arba vėliau. Šiuo metu Grupė ir Bendrovė vertina, kokios įtakos šios pataisos turės jos finansinėms ataskaitoms.

„Informacijos atskleidimo iniciatyva“ - 1-ojo TAS pataisos

Standarto pataisomis patikslinta reikšmingumo sąvoka ir paaiškinta, kad ūkio subjektas neturi specialiai atskleisti informacijos, kurios reikalauja TFAS, jei informacija, susijusi su atskleidimu, nėra reikšminga, net jei TFAS numatytas konkrečių reikalavimų sąrašas arba jie apibūdinti kaip minimalūs reikalavimai. Standarte pateiktos naujos gairės dėl finansinėse ataskaitose pateikiamų tarpinių sumų, visų pirma tai,

kad tokias tarpines sumas (a) turi sudaryti straipsnių eilutės, kuriose nurodytos pagal TFAS pripažintos ir įvertintos sumos; (b) būtina pateikti ir pavadinti taip, kad tarpines sumas sudarančios straipsnių eilutės būtų aiškios ir suprantamos; (c) būtina pateikti nuosekliai visais laikotarpiais; ir kad (d) tokios tarpinės sumos neturi būti labiau išskirtos nei TFAS reikalaujamos pateikti tarpinės ir galutinės sumos.

Šios pataisos taikomos metiniams laikotarpiams, prasidedantiems 2016 m. sausio 1 d. arba vėliau. Šiuo metu Bendrovė vertina, kokios įtakos šios pataisos turės jos finansinėms ataskaitoms.

16-asis TFAS „Nuoma“

Naujajame standarte numatyti nuomos pripažinimo, vertinimo, pateikimo, informacijos atskleidimo principai. Pagal visas nuomos rūšis nuomininkas įgyja teisę naudoti turtą nuomos pradžioje ir, jeigu nuomos mokėjimai atliekami per tam tikrą laikotarpį, taip pat gauna finansavimą. Dėl to, 16-uoju TFAS panaikinamas nuomos skirstymas į veiklos nuomą arba finansinę nuomą, kaip to reikalaujama 17-ajame TAS, o vietoj to pateikiamas bendras nuomininko apskaitos modelis. Nuomininkai turi pripažinti: (a) visų nuomos rūšių, kurių laikotarpis ilgesnis nei 12 mėnesių, turtą ir įsipareigojimus, išskyrus atvejus, kai pagal nuomos sutartį perduodamo turto vertė yra nedidelė; (b) nuomos turto nusidėvėjimą atskirai nuo palūkanų už nuomos įsipareigojimus pelno (nuostolių) ataskaitoje. Į 16-ąjį TFAS iš esmės perkeliama 17-ajame TAS apibrėžti nuomotojo apskaitos reikalavimai. Dėl šios priežasties nuomotojas toliau turi skirstyti nuomą į veiklos nuomą arba finansinę nuomą ir apskaitoje skirtingai registruoti šias dvi nuomos rūšis.

Šis standartas taikomas metiniams laikotarpiams, prasidedantiems 2019 m. sausio 1 d. arba vėliau; kol kas nepatvirtintas Europos Sąjungos. Šiuo metu Grupė ir Bendrovė vertina, kokios įtakos naujasis standartas turės jos finansinėms ataskaitoms.

Kiti paskelbti, bet dar neįsigalioję standartai ar jų patobulinimai, tikėtina, neturės reikšmingos įtakos Grupei ir Bendrovei.

2.2 Konsolidavimo principai

Dukterinė įmonė – tai tokia įmonė, kurią tiesiogiai ar netiesiogiai kontroliuoja Bendrovė. Bendrovė kontroliuoja ūkio subjektą, kai gali arba turi teisę gauti kintamą grąžą iš savo ryšio su ūkio subjektu, į kurį investuojama, ir gali paveikti šią grąžą naudodamasi savo galia valdyti ūkio subjektą, į kurį investuojama.

Grupės konsoliduotos finansinės ataskaitos apima AB „Litgrid“ ir jos dukterines įmones. Dukterinių įmonių finansinės ataskaitos yra parengtos taikant tokias pačias apskaitos politikas ir apima tokį patį ataskaitinį laikotarpį kaip ir patronuojančios įmonės finansinės ataskaitos.

Dukterinės įmonės yra konsoliduojamos nuo datos, kai jų efektyvi tiesioginė ar netiesioginė kontrolė pereina Bendrovei ir nebekonsoliduojamos nuo datos, kai ši kontrolė prarandama. Visi tarpusavio sandoriai, likučiai ir nerealizuotas sandorių pelnas ar nuostoliai tarp Grupės įmonių yra eliminuojami.

2.3 Verslo jungimai tarp bendrai kontroliuojamų įmonių

Verslo jungimai tarp bendrai kontroliuojamų įmonių

Verslo jungimams, įvykusiems tarp bendrai kontroliuojamų įmonių, nėra taikomas 3 TFAS „Verslo jungimai“. Tokie verslo jungimai apskaitomi taikant buvusių apskaitinių verčių metodą. Grupė nepripažįsta turto bei įsipareigojimų jų tikrosiomis vertėmis įsigijimo dieną, o apjungia įsigytą turtą bei įsipareigojimus balansinėmis vertėmis. Prestižas neatsiranda, o skirtumas tarp sumokėto atlygio ar perleisto grynojo turto apskaitinės vertės bei gauto atlygio ar įsigyto grynojo turto apskaitinės vertės finansinėse ataskaitose apskaitomas tiesiogiai nuosavame kapitale.

2.4 Parduoti laikomas turtas ir nutraukta veikla

Ilgalaikį turtą ir perleidžiamo turto grupes Grupė klasifikuoja kaip skirtas parduoti, jei jų balansinė vertė bus atgaunama daugiausiai iš pardavimo, o ne toliau jį naudojant. Toks ilgalaikis turtas ir perleidžiamo turto grupės, klasifikuojamos kaip laikomos parduoti, yra įvertinamos mažesne iš jų balansinės vertės ir tikrosios vertės atėmus pardavimo išlaidas.

Klasifikavimo į skirtą parduoti turtą kriterijai laikomi įgyvendintais tik tada, kai labai tikėtina, kad pardavimas įvyks, o turtas ar perleidžiamo turto grupė gali būti nedelsiant parduota esamos būklės. Pardavimui įvykdyti reikalingi veiksmai turėtų parodyti, kad nėra tikėtina, jog pardavimas gali būti nutrauktas. Vadybė turi būti įsipareigojusi atlikti tikėtiną pardavimą per vienerius metus nuo perkėlimo datos. Turtas ir įsipareigojimai, klasifikuojami kaip skirti parduoti, pateikiami finansinės būklės ataskaitoje atskirai kaip trumpalaikiai straipsniai.

2.5 Investicijos į dukterines įmones Bendrovės atskirose finansinėse ataskaitose

Investicijos į dukterines įmones patronuojančios įmonės finansinėse ataskaitose yra apskaitomos įsigijimo savikaina atėmus vertės sumažėjimo nuostolius, kai investicijos apskaitinė vertė patronuojančios įmonės finansinės padėties ataskaitoje viršija tikėtiną atsiperkamąją vertę.

2.6 Investicijos į asocijuotas ir bendrai valdomas įmones

Asocijuota įmonė – tai tokia įmonė, kuriai Grupė ar Bendrovė daro reikšmingą įtaką, tačiau nekontroliuoja. Reikšminga įtaka – tai galimybė dalyvauti priimant ūkio subjekto, į kurį investuojama, finansinės ir veiklos politikos sprendimus, nekontroliuojant ar bendrai nekontroliuojant šios politikos. Ji paprastai susijusi su nuosavybės dalimi nuo 20 iki 50 proc. Bendrai valdoma įmonė yra jungtinės veiklos bendrovė, kurioje dalininkų susitarimu bendrai kontroliuojama vykdoma ekonominė veikla ir su veikla susijusiems strateginiams finansiniams ir veiklos sprendimams priimti būtinas vieningas šalių, kurios dalijasi kontrole, (dalininkų) sutikimas.

Asocijuotos ir bendrai valdomos įmonės Grupės konsoliduotose finansinėse ataskaitose apskaitomos taikant nuosavybės metodą. Taikant nuosavybės metodą investicija į asocijuotą ir bendrai valdomą įmonę pradžioje yra apskaitoma savikaina, o po to apskaitinė vertė yra padidinama arba sumažinama po įsigijimo datos įvykusiais Grupės grynojo turto asocijuotoje ir bendrai valdomoje įmonėje dalies pasikeitimais, atėmus bet kokį investicijų vertės sumažėjimą.

Grūpei tenkanti įsigytos asocijuotos ir bendrai valdomos įmonės pelno ar nuostolių dalis po įsigijimo pripažįstama pelne (nuostoliuose) bendrųjų pajamų ataskaitoje, o Grūpei tenkanti kitų bendrųjų pajamų pasikeitimų dalis po įsigijimo pripažįstama kitose bendrosiose pajamose. Šiomis sumomis yra koreguojama investicijų į asocijuotas įmones apskaitinė vertė.

Prestižas, susijęs su investicijomis į asocijuotas ir bendrai valdomas įmones, yra įtraukiamas į investicijos balansinę vertę ir vertinamas dėl vertės sumažėjimo kaip investicijos dalis.

Asocijuotos ar bendrai valdomos įmonės nuostoliai, viršijantys Grupės dalį joje, įskaitant bet kurias kitas gautinas sumas neužtikrintas turtu, nėra pripažįstami, išskyrus tuos atvejus, kai Grupė prisiima teisinius arba konstruktyvius įsipareigojimus arba padaro mokėjimus asocijuotos ar bendrai valdomos įmonės vardu.

Nerealizuotas pelnas iš sandorių tarp Grupės ir jos asocijuotų ir bendrai valdomų įmonių yra eliminuojamas iki Grupės turimos investicijos dalies asocijuotoje ir bendrai valdomoje įmonėje. Nerealizuotas nuostolis taip pat eliminuojamas, jeigu sandoris nėra perleisto turto vertės sumažėjimo įrodymas.

Jeigu Grupės dalis asocijuotoje ar bendrai valdomoje įmonėje sumažėja, tačiau reikšminga įtaka yra išlaikoma, tik proporcinga praradimui, dalis sumų, anksčiau pripažintų kitose bendrosiose pajamose, yra perklasifikuojama į pelną (nuostolius).

Pelnas ir nuostoliai, atsiradę iš dalies asocijuotoje įmonėje sumažėjimo, yra pripažįstami pelne (nuostoliuose).

Investicijos į asocijuotas ir bendrai valdomas įmones patronuojančios įmonės finansinėse ataskaitose yra apskaitomos įsigijimo savikaina atėmus vertės sumažėjimo nuostolius, kai investicijos apskaitinė vertė patronuojančios įmonės finansinės padėties ataskaitoje viršija tikėtiną atsiperkamąją vertę.

2.7 Ilgalaikis materialusis ir nematerialusis turtas

Turtas priskiriamas ilgalaikiam turtui, jeigu jo tarnavimo trukmė yra ilgesnė nei vieneri metai.

Visas ilgalaikis materialusis turtas yra apskaitomas perkainota verte, nustatyta remiantis periodiškais, ne rečiau kaip kartą per 5 metus, atliekamais turto vertinimais, sumažinta sukaupto nusidėvėjimo bei vertės sumažėjimo suma. Visas sukauptas nusidėvėjimas bei vertės sumažėjimas perkainojimo metu yra sudengiamas su bendrąja turto verte ir likusi suma koreguojama iki perkainotos turto vertės.

Pirmojo ilgalaikio materialiojo turto perkainojimo metu susidariusia apskaitinės vertės padidėjimo suma yra didinamas perkainojimo rezervas nuosavame kapitale, o vertės sumažėjimo suma yra apskaitoma per pelno (nuostolių) straipsnį. Dėl vėlesnio turto perkainojimo susidariusi apskaitinės turto vertės sumažėjimo suma, kuri padengia ankstesnius to paties turto vertės padidėjimus, tiesiogiai mažina perkainojimo rezervą nuosavame kapitale; visi kiti sumažėjimai apskaitomi per pelno (nuostolių) straipsnį. Vertės padidėjimas, kuris padengia ankstesnius vertės sumažėjimus, apskaitomas per pelno (nuostolių) straipsnį. Visi kiti turto vertės padidėjimai vėlesnių perkainojimų metu yra apskaitomi perkainojimo rezerve. Kiekvienais metais skirtumas tarp perkainoto turto nusidėvėjimo, parodyto bendrųjų pajamų ataskaitoje, bei nusidėvėjimo, apskaičiuoto remiantis turto pradine verte, perkeliamas iš perkainojimo rezervo į nepaskirstytąjį pelną, įvertinus atidėtojo pelno mokesčio poveikį. Taip pat pardavus arba nurašius turto vienetą bet koks su šiuo turtu susijęs perkainojimo rezervo likutis yra perkeliamas į nepaskirstytąjį pelną.

Nebaigtos statybos straipsnyje yra apskaitomas statomas ilgalaikis materialusis turtas. Tokio turto įsigijimo savikaina apima projektavimo, statybos darbus, montavimui perduotus įrengimus ir įrangą bei kitas tiesiogines išlaidas.

Ilgalaikis nematerialusis turtas

Ilgalaikis nematerialusis turtas yra pripažįstamas įsigijimo verte. Nematerialusis turtas yra pripažįstamas, jei yra tikėtina, kad Grupė ir Bendrovė gaus su šiuo turtu susijusią ekonominę naudą ateityje ir jei turto vertė gali būti patikimai įvertinta.

Po pradinio pripažinimo nematerialusis turtas yra apskaitomas įsigijimo verte, atėmus sukauptą amortizaciją ir sukauptus vertės sumažėjimo nuostolius, jei tokių yra (Grupė ir Bendrovė neturi neriboto tarnavimo laikotarpio nematerialiojo turto).

Nusidėvėjimas ir amortizacija

Ilgalaikio materialiojo ir nematerialiojo turto, išskyrus žemę ir nebaigtą statybą, nusidėvėjimas (amortizacija) yra skaičiuojamas per įvertintus naudingo tarnavimo laikotarpius, taikant tiesiogiai proporcingą metodą. Kiekvienų metų pabaigoje Grupė ir Bendrovė peržiūri ilgalaikio turto naudingo tarnavimo laikotarpius, likvidacines vertes bei nusidėvėjimo (amortizacijos) metodą, užtikrinant, kad jie atitiktų numatomą ilgalaikio turto naudojimo pobūdį. Įvertinimo pakeitimo įtaka, jei tokia yra, pripažįstama perspektyviai. Ilgalaikio materialiojo ir nematerialiojo turto įvertinti naudingo tarnavimo laikotarpiai yra tokie:

Ilgalaikio materialiojo ir nematerialiojo turto grupės	Naudingo tarnavimo laikotarpiai (metais)
Pastatai	20 - 75
Statiniai ir mašinos:	
- Transformatorinių pastočių gamybiniai pastatai	30
- Statiniai, mašinos ir įrengimai, iš kurių:	
- 330, 110, 35 kV elektros energijos perdavimo oro linijos	40 - 55
- 330, 110, 35, 6-10 kV skirstyklos elektros įrenginiai	30 - 35
- 330, 110, 35, 6-10 kV galios transformatoriai	35
- elektros ir ryšių įtaisai	20 - 25
- elektros įrenginiai, iš jų:	15 - 35
- relinės apsaugos ir automatikos įrenginiai	15 - 35
- technologinio ir dispečerinio valdymo įrenginiai	8
- kiti įrenginiai	5 - 20
Transporto priemonės	4 - 10
Kitas materialusis turtas:	
- kompiuterinė technika ir ryšių priemonės	3 - 10
- inventorių, įrankių	4 - 10
Nematerialusis turtas	3 - 4

Pelnas ar nuostolis, susidarantis dėl ilgalaikio turto pardavimo, apskaičiuojamas kaip skirtumas tarp pardavimo pajamų ir turto likutinės vertės ir yra pripažįstamas ataskaitinių metų Bendrųjų pajamų ataskaitoje.

Remonto išlaidos yra pridedamos prie apskaitinės ilgalaikio materialiojo turto vertės, jei yra tikėtina, kad Grupė ar Bendrovė gaus ateityje ekonominę naudą iš šių išlaidų, ir jei jas galima patikimai įvertinti. Pažeistos dalies apskaitinė vertė yra nurašoma. Visos kitos remonto ir priežiūros išlaidos yra pripažįstamos sąnaudomis Bendrųjų pajamų ataskaitoje tuo metu, kai jos yra patiriamos.

2.8 Ilgalaikio materialiojo ir nematerialiojo turto vertės sumažėjimas

Kiekvieną metinių finansinių ataskaitų datą Grupė ir Bendrovė peržiūri ilgalaikį materialųjį ir nematerialųjį turtą, kad nustatytų, ar yra kokių nors požymių, kad šio turto vertė gali būti sumažėjusi. Jei tokių požymių yra, Grupė ir Bendrovė įvertina šio turto atsiperkamąją vertę tam, kad būtų galima įvertinti ilgalaikio turto vertės sumažėjimą (jei toks yra).

Atsiperkamoji vertė yra didesnė iš tikrosios vertės, atėmus pardavimo sąnaudas, ir naudojimo vertės. Įvertinant naudojimo vertę, numatomi būsimieji pinigų srautai yra diskontuojami iki dabartinės vertės, naudojant diskonto normą, įvertintą pagal dabartines rinkos sąlygas, egzistuojančią pinigų laiko vertę bei su turtu susijusią riziką, į kurią nebuvo atsižvelgta įvertinant būsimuosius pinigų srautus.

Jei turto (ar pinigų kuriančio vieneto) įvertinta atsiperkamoji vertė yra mažesnė nei šio turto apskaitinė vertė, apskaitinė turto vertė sumažinama iki atsiperkamosios šio turto (ar pinigų kuriančio vieneto) vertės. Nuostoliai dėl vertės sumažėjimo pripažįstami iš karto pelno (nuostolių) straipsnyje, nebent šis turtas anksčiau buvo perkainotas. Tuo atveju, nuostoliai dėl vertės sumažėjimo yra apskaitomi kaip perkainojimo rezervo sumažėjimas.

Jei po nuostolių dėl vertės sumažėjimo pripažinimo turto vertė vėliau padidėja, apskaitinė turto (pinigų kuriančio vieneto) vertė padidinama iki naujai paskaičiuotos turto atsiperkamosios vertės, bet taip, kad padidėjimas neviršytų apskaitinės šio turto (pinigų kuriančio vieneto) vertės, jei nuostoliai dėl vertės sumažėjimo ankstesniais metais nebūtų buvę pripažinti. Turto vertės sumažėjimo atstatymas pripažįstamas per pelno (nuostolių) straipsnį iš karto, nebent šis turtas anksčiau buvo perkainotas. Pastaruoju atveju, jo vertės sumažėjimo panaikinimas yra apskaitomas kaip perkainojimo rezervo padidėjimas (neviršijant buvusio vertės sumažėjimo sumos dydžio).

2.9 Finansinis turtas

Finansinis turtas yra skirstomas į finansinį turtą, vertinamą tikrąja verte (vertės pokytis apskaitomas per pelną (nuostolius) bendrųjų pajamų ataskaitoje), galimą parduoti finansinį turtą, finansinį turtą, laikomą iki išpirkimo termino, suteiktas paskolas ir gautinas sumas. Finansinio turto priskyrimas yra nustatomas pirminio pripažinimo metu.

Finansinio turto įsigijimai ir pardavimai apskaitoje atvaizduojami sandorio sudarymo dieną – dieną, kuomet įsipareigojama pirkti ar parduoti turtą. Pirminio pripažinimo metu finansinis turtas yra įvertinamas tikrąja verte. Jei investicijos apskaitytos ne tikrąja verte, kurios pasikeitimas pripažįstamas per pelną (nuostolius), prie investicijų pridedamos tiesioginės išlaidos, susijusios su sandoriu.

Grupės ir Bendrovės finansinis turtas apima pinigus ir pinigų ekvivalentus, trumpalaikius indėlius bankuose, investicijas į vertybinius popierius, iš pirkėjų ir kitas gautinas sumas.

Finansinio turto apskaita po pirminio pripažinimo priklauso nuo to, kuriai grupei finansinis turtas yra priskirtas.

Galimas parduoti finansinis turtas

Galimas parduoti finansinis turtas yra neišvestinis finansinis turtas arba priskirtas šiai kategorijai arba nepriškirtas jokiai kitai kategorijai. Jis yra priskiriamas ilgalaikiam turtui, išskyrus tuos atvejus, kai sueina investicijos terminas ar vadovybė ketina jį parduoti per 12 mėnesių nuo finansinių ataskaitų sudarymo dienos.

Galimas parduoti finansinis turtas pradžioje apskaitomos tikrąja verte pridėjus sandorio išlaidas, o vėliau – tikrąja verte. Tikrosios vertės pasikeitimai yra apskaitomi kitose bendrosiose pajamose.

Kai investicijos klasifikuojamos kaip galimos parduoti yra parduodamos ar sumažėja jų vertė, sukauptas tikrosios vertės koregavimas yra pripažįstamas bendrųjų pajamų ataskaitoje kaip pelnas arba nuostolis.

Investicijų, kuriomis yra prekiaujama aktyviose finansų rinkose, tikroji vertė yra nustatoma pagal tuo metu kotiruojamą uždarymo rinkos kainą, artimiausią finansinių ataskaitų datai. Investicijoms, kurioms nėra aktyvios rinkos, tikroji vertė yra nustatoma naudojant vertinimo metodus. Šie metodai apima vertės nustatymą remiantis rinkos sąlygomis pastaruoju metu rinkoje įvykdytais sandoriais, kitų iš esmės panašių finansinių priemonių kaina, diskontuotų pinigų srautų analize ar kitais vertinimo modeliais.

Finansinis turtas, laikomas iki išpirkimo

Finansinis turtas, laikomas iki išpirkimo – neišvestinis finansinis turtas, kuriuo prekiaujama aktyvioje rinkoje, turintis nustatytą galiojimo terminą su fiksuotais arba galimais nustatyti mokėjimais, kurį ūkio subjektas neabejotinai ketina ir gali laikyti iki galiojimo pabaigos. Finansinis turtas, laikomas iki išpirkimo, apskaitomas amortizuota savikaina, naudojant efektyviosios palūkanų normos metodą.

Paskolos ir gautinos sumos

Paskolos ir gautinos sumos yra neišvestinis finansinis turtas, kuriam nustatyti fiksuoti ar kitaip nustatomi mokėjimai ir kuris nekotiruojamas aktyviojoje rinkoje. Po pirminio pripažinimo toks finansinis turtas yra apskaitomas amortizuota savikaina, naudojant efektyvios palūkanų normos metodą (išskyrus trumpalaikes gautinas sumas, kurių palūkanų pajamų pripažinimas būtų nereikšmingas), atėmus bet kokį pripažintą vertės sumažėjimo nuostolį, kuris atspindi neatgautinas sumas. Pelnas arba nuostoliai pripažįstami bendrųjų pajamų ataskaitoje tada, kai toks turtas yra nurašomas, sumažėja jo vertė ar jis yra amortizuojamas.

Pinigai ir pinigų ekvivalentai

Pinigus ir pinigų ekvivalentus sudaro grynieji pinigai kasoje ir pinigai bankų sąskaitose, indėliai iki pareikalavimo ir kitos trumpalaikės likvidžios investicijos (pradinis terminas iki 3 mėnesių), kurios gali būti lengvai iškeičiamos į aiškias pinigų sumas ir kurioms būdinga nereikšminga vertės pasikeitimo rizika.

Pinigų srautų ataskaitoje pinigus ir jų ekvivalentus sudaro grynieji pinigai bankų sąskaitose, indėliai einamosiose sąskaitose ir kitos trumpalaikės labai likvidžios investicijos, kurių pradinis terminas iki 3 mėnesių.

Efektyvios palūkanų normos metodas

Efektyvios palūkanų normos metodas – tai finansinio turto ir finansinių įsipareigojimų amortizuotos savikainos skaičiavimo ir palūkanų pajamų ir sąnaudų paskirstymo per atitinkamą laikotarpį metodas. Efektyvi palūkanų norma – tai palūkanų norma, tiksliai diskontuojanti numatomas būsimas grynujų pinigų išmokas ar įplaukas iki finansinio turto ar finansinio įsipareigojimo grynosios balansinės vertės per numatytą finansinės priemonės galiojimo laikotarpį ar, jeigu būtina, per trumpesnį laikotarpį.

Finansinio turto vertės sumažėjimas

Kiekvieną finansinių ataskaitų datą Grupė ir Bendrovė įvertina finansinį turtą, kad nustatytų, ar yra kokių nors požymių, kad šio turto vertė sumažėjo. Finansinio turto vertė sumažėja tada, kai yra objektyvių požymių, tokių kaip vienas ar keli įvykiai, įvykę po finansinio turto pirminio pripažinimo, kurie turi įtakos įvertintiems finansinio turto busimiems pinigų srautams. Vertės sumažėjimo požymių pavyzdžiu gali būti požymiai, kai skolininkas ar grupė skolininkų susiduria su reikšmingais finansiniais sunkumais, nemoka ar vėluoja mokėti palūkanas ar pagrindinę skolos sumą; tikimybė, kad jie bankrutuos ar bus vykdoma kita finansinė reorganizacija; akivaizdūs faktoriai, tokie kaip įsiskolinimų pokyčiai ar verslo sąlygų pokyčiai, sutampantys su finansinių įsipareigojimų nevykdymu, rodantys, jog egzistuoja įvertinamas būsimų pinigų srautų sumažėjimas. Finansinio turto, apskaitomo amortizuota savikaina, vertės sumažėjimo nuostolių suma yra skirtumas tarp finansinio turto apskaitinės vertės ir įvertintų būsimųjų pinigų srautų dabartinės vertės, apskaičiuotos naudojant pradinę efektyvią palūkanų normą.

Viso finansinio turto apskaitinė vertė yra tiesiogiai sumažinama įvertintais vertės sumažėjimo nuostoliais, išskyrus prekybos gautinas sumas, kurių apskaitinė vertė yra sumažinama naudojant abejotinių gautinų sumų sąskaitą. Nuvertėjusios gautinos sumos yra nurašomos, kai jos yra įvertinamos kaip nebeatgautinos.

Jeigu po finansinės būklės ataskaitos datos įvertintų vertės sumažėjimo nuostolių suma sumažėja ir šis sumažėjimas gali būti objektyviai susietas su įvykiais, kurie įvyko po įvertintų vertės sumažėjimo nuostolių pripažinimo, tuomet šie anksčiau pripažinti vertės sumažėjimo nuostoliai yra atstatomi per Bendrųjų pajamų ataskaitą, bet taip, kad vertės sumažėjimo nuostolių atstatymo dieną turto apskaitinė vertė neviršytų amortizuotos savikainos, kuri būtų buvusi, jei nuostoliai dėl vertės sumažėjimo ankstesniais laikotarpiais nebūtų buvę pripažinti.

Finansinio turto pripažinimo nutraukimas

Finansinio turto (ar, kur tinkama, dalies finansinio turto ar dalies panašaus finansinio turto grupės) pripažinimas yra nutraukiamas, kai:

- baigiasi teisės į finansinio turto pinigų srautus galiojimo laikas;
- išlaikoma teisė į pinigų srautus, bet prisiimamas įsipareigojimas sumokėti visą sumą trečiajam šaliai pagal perleidimo sutartį per trumpą laiką; arba
- perleidžiama teisė gauti pinigines įplaukas iš turto ir/arba (a) perleidžiama iš esmės visa su finansinio turto nuosavybe susijusi rizika ir nauda, arba (b) nei perleidžiama, nei išlaikoma su finansiniu turtu susijusi rizika ir nauda, bet perleidžiama šio turto kontrolė.

Kai Grupė ir Bendrovė perleidžia teises į turto pinigų srautus, bet nei perleidžia nei išlaiko su turto nuosavybe susijusios rizikos ir naudos ir neperleidžia turto kontrolės, turtas yra pripažįstamas ta dalimi, su kuria Grupė ir Bendrovė yra vis dar susijusi. Sąsaja su turtu, kuris buvo perleistas kaip garantija, apskaitoma mažesniąja suma iš apskaitinės turto vertės, ir didžiausios numatomos sumos, kurią Grupei ir Bendrovei gali tekti sumokėti.

2.10 Atsargos

Atsargos pirminio pripažinimo metu yra apskaitomos įsigijimo savikaina. Vėlesniais laikotarpiais atsargos yra apskaitomos grynąja galimo realizavimo verte arba įsigijimo savikaina – priklausomai nuo to, kuri yra mažesnė. Atsargų savikaina apima įsigijimo kainą ir susijusius mokesčius, kurie vėliau nėra atgauti iš mokesčių institucijų, bei tas pridėtines išlaidas, kurios susidarė gabenant atsargas į dabartinę jų buvimo vietą ir suteikiant joms dabartinę būklę. Savikaina nustatoma naudojant FIFO metodą. Grynoji galimo realizavimo vertė – įvertinta pardavimo kaina, atėmus įvertintas gamybos užbaigimo išlaidas ir įvertintas pardavimo išlaidas.

2.11 Ilgalaikis turtas, skirtas parduoti

Ilgalaikis turtas klasifikuojamas kaip skirtas pardavimui tuomet, jeigu jo apskaitinė vertė bus atgauta jį pardavus ir kai turto pardavimas yra labai tikėtinas. Pardavimui skirtas turtas yra apskaitomas žemesne iš apskaitinės vertės ir tikrosios vertės, sumažintos numatomomis pardavimo išlaidomis.

2.12 Prekybos skolos ir kiti finansiniai įsipareigojimai, paskolos

Finansiniai įsipareigojimai, paskolos

Finansiniai įsipareigojimai, įskaitant paskolas, pradinio pripažinimo metu yra apskaitomi tikrąja verte, atėmus sandorio sudarymo išlaidas.

Vėlesniais laikotarpiais finansiniai įsipareigojimai yra apskaitomi amortizuota savikaina, apskaičiuota naudojant efektyvios palūkanų normos metodą. Palūkanų sąnaudos yra pripažįstamos, naudojant efektyvios palūkanų normos metodą, kaip tai yra aprašyta šio aiškinamojo rašto 2.8 punkte.

Finansiniai įsipareigojimai priskiriami ilgalaikiams, jei iki finansinės būklės ataskaitos datos sudaryta finansavimo sutartis įrodo, kad įsipareigojimas finansinės būklės ataskaitos sudarymo datai pagal pobūdį buvo ilgalaikis.

Finansinių įsipareigojimų pripažinimo nutraukimas

Finansinio įsipareigojimo pripažinimas nutraukiamas, kai jis yra padengiamas, atšaukiamas ar baigiasi jo terminas. Kai vienas esamas finansinis įsipareigojimas pakeičiamas kitu įsipareigojimu tam pačiam skolintojui, bet kitomis sąlygomis, arba kai esamo įsipareigojimo sąlygos iš esmės pakeičiamos, toks pokytis laikomas pirminio įsipareigojimo nutraukimu ir naujo įsipareigojimo atsiradimu. Skirtumas tarp atitinkamų finansinių įsipareigojimų verčių pripažįstamas Bendrųjų pajamų ataskaitoje.

Prekybos skolos

Prekybos skolos yra įsipareigojimas apmokėti už prekes ir paslaugas, įsigytas iš tiekėjų įprastinės veiklos metu.

Prekybos skolos yra klasifikuojamos kaip trumpalaikiai įsipareigojimai jeigu apmokėjimo terminas sueina per vienerius metus. Priešingu atveju jos yra parodomos kaip ilgalaikiai įsipareigojimai.

2.13 Dividendų paskirstymas

Dividendų paskirstymas Bendrovės akcininkams pripažįstamas įsipareigojimu Grupės ir Bendrovės finansinėse ataskaitose tuo laikotarpiu, kuomet dividendus patvirtina Bendrovės akcininkai.

2.14 Užsienio valiuta

2015 metų sausio 1 d. – euro įvedimo Lietuvos Respublikoje dieną pasikeitė Grupės funkcinė valiuta. Perskaičiuojant litus į eurus buvo taikomas euro ir lito perskaičiavimo kursas lygus 3,45280 lito už 1 eurą, kurį neatšaukiamai nustatė ES taryba.

Kiekvienos Grupės įmonės finansinės ataskaitos yra pateiktos pagrindine ekonominės aplinkos, kurioje įmonė veikia, valiuta (funkcine valiuta). Konsoliduotose finansinėse ataskaitose kiekvienos Grupės įmonės finansiniai veiklos rezultatai bei finansinė būklė yra pateikti eurai, kurie yra Bendrovės funkcinė valiuta ir Grupės konsoliduotų finansinių ataskaitų pateikimo valiuta. Visa finansinė informacija, pateikta eurai, yra suapvalinta iki artimiausio tūkstančio, jeigu nenurodyta kitaip. Kadangi šiose ataskaitose sumos yra suapvalintos iki tūkstančių eurų, tai dėl apvalinimo sumos lentelėse gali nesutapti.

Sandoriai užsienio valiuta apskaitoje atvaizduojami eurai pagal sandorio atlikimo dieną Europos Centrinio Banko ir Lietuvos banko skelbiamus euro ir užsienio valiutų santykius. Piniginis turtas ir įsipareigojimai yra perskaičiuojami į eurus finansinių ataskaitų sudarymo datos kursu. Pelnas ir nuostoliai, patirti dėl atsiskaitymų pagal šiuos sandorius bei dėl piniginių turto ar įsipareigojimų perskaičiavimo į eurus, yra įtraukiami į ataskaitinio laikotarpio pelną (nuostolius).

Nuo 2002 m. vasario 2 d. iki 2014 m. gruodžio 31 d. litas buvo susietas su euru santykiu 3,4528 lito už 1 eurą, o lito kursą kitų valiutų atžvilgiu kasdien nustatinėdavo Lietuvos bankas.

2.15 Dotacijos

Dotacijos, susijusios su turtu

Jeigu Valstybės ir Europos Sąjungos dotacijos yra gautos ilgalaikio turto forma arba yra skirtos ilgalaikiam turtui įsigyti, jos yra laikomos dotacijomis, susijusiomis su turtu. Šios dotacijos yra apskaitomos mažinant susijusio ilgalaikio turto apskaitinę vertę. Dotacijos bendrųjų pajamų ataskaitoje yra pripažįstamos per turto gyvavimo laikotarpį mažinant nusidėvėjimo sąnaudas.

Strateginių projektų rengimui ir įgyvendinimui Bendrovei skirtos viešuosius interesus atitinkančių paslaugų (VIAP) lėšos apskaitomos kaip dotacijos, susijusios su turtu. Jos taip pat yra apskaitomos mažinant

susijusio ilgalaikio turto apskaitinę vertę ir bendrųjų pajamų ataskaitoje yra pripažįstamos per turto gyvavimo laikotarpį mažinant nusidėvėjimo sąnaudas.

Avansu gautos dotacijos, susijusios su ilgalaikio turto įsigijimu, yra apskaitomos kaip ilgalaikiai įsipareigojimai iki tokio turto įsigijimo momento. Sukauptos gautinos dotacijos yra apskaitomos kitose gautinose sumose kai, vadovaujantis sutartimi, kuria Europos Komisija įsipareigoja finansuoti strateginius projektus, yra gauti tvirti įrodymai, kad finansavimas bus gautas.

2.16 Atidėjiniai

Atidėjiniai apskaitomi tada, kai dėl įvykio praeityje Grupė ir Bendrovė turi teisinį įsipareigojimą ar neatšaukiamą pasižadėjimą, ir tikėtina, kad jam įvykdyti bus reikalingi ekonominę naudą teikiantys išteklių, ir įsipareigojimo suma gali būti patikimai įvertinta. Jei pinigų laiko vertė yra reikšminga, atidėjiniai yra diskontuojami naudojant efektyvią laikotarpio palūkanų normą (prieš mokesčius), jei reikia, atsižvelgiant į konkrečią įsipareigojimą specifinę riziką. Kai naudojamas diskontavimo metodas, atidėjinio balansinė vertė didėja kiekvieną laikotarpį, siekiant atspindėti praėjusį laiką. Toks didėjimas pripažįstamas kaip skolinimosi išlaidos.

2.17 Išmokos darbuotojams

(a) Socialinio draudimo įmokos

Bendrovė ir Grupė moka socialinio draudimo įmokas į Valstybinį socialinio draudimo fondą (toliau - Fondas) už savo darbuotojus pagal nustatytą įmokų planą ir vadovaujantis šalies įstatymų reikalavimais. Nustatytą įmokų planą – tai planas, pagal kurį Bendrovė ir Grupė moka nustatyto dydžio įmokas ir ateityje neturės jokio teisinio ar konstruktyvaus įsipareigojimo ir toliau mokėti šias įmokas, jeigu Fondas neturės pakankamai turto, kad galėtų visiems darbuotojams sumokėti išmokas, susijusias su tarnyba dabartiniu ar ankstesniais laikotarpiais. Socialinio draudimo įmokos pripažįstamos sąnaudomis pagal kaupimo principą ir priskiriamos darbuotojų darbo užmokesčio sąnaudoms.

(b) Premijų planai

Bendrovė ir Grupė pripažįsta įsipareigojimą ir premijų sąnaudas, kuomet turi sutartinį įsipareigojimą arba praeityje buvo taikoma praktika, sukūrusi konstruktyvų įsipareigojimą.

(c) Išmokos darbuotojams išeinant į pensiją sulaukus pensinio amžiaus

Kiekvienam Grupės ir Bendrovės darbuotojui, išeinančiam iš darbo sulaukus pensinio amžiaus, pagal Lietuvos Respublikos įstatymus priklauso 2 mėnesių atlyginimų dydžio išmoka, o pagal Bendrovėje galiojančią kolektyvinę sutartį – 3 mėnesių atlyginimų dydžio išmoka. Išmokų darbuotojams įsipareigojimas pripažįstamas balanse ir atspindi tų išmokų dabartinę vertę finansinių ataskaitų sudarymo dieną. Aprašytas ilgalaikis išmokų darbuotojams įsipareigojimas finansinių ataskaitų sudarymo dieną yra apskaičiuojamas remiantis aktuariniais įvertinimais, taikant planuojamo sąlyginio vieneto metodą. Nustatytos ilgalaikės išmokos įsipareigojimo dabartinė vertė nustatoma diskontuojant įvertintus būsimus pinigų srautus, naudojant palūkanų normas, nustatytas vyriausybės obligacijoms, kurios išreikštos tokia valiuta, kuria bus sumokėtos išmokos darbuotojams ir kurių terminas panašus į susijusio įsipareigojimo terminą.

2.18 Nuomos apskaita

Nuoma yra pripažįstama išperkamoja, kai pagal nuomos sąlygas nuomininkui iš esmės perduodama visa rizika ir nauda, susijusi su turto nuosavybe. Veiklos nuoma – tai į išperkamosios nuomos sąvoką neįeinanti nuoma. Vertinimas, ar sutartis atitinka išperkamosios veiklos nuomos sąlygas, atliekamas pasirašant tokią sutartį.

Grupė ir Bendrovė kaip nuomotojas

Pajamos pagal veiklos nuomos sutartis yra pripažįstamos tiesiogiai proporcingu metodu per visą nuomos laikotarpį.

Grupė ir Bendrovė kaip nuomininkas

Veiklos nuomos mokėjimai yra pripažįstami sąnaudomis bendrųjų pajamų ataskaitoje tiesiogiai proporcingu metodu per visą nuomos laikotarpį.

2.19 Segmentų ataskaita

Informacija apie verslo segmentus atskleidžiama vadovaujantis tuo pačiu metodu, kuris naudojamas teikiant informaciją pagrindiniams sprendimams priimančiam asmeniui. Pagrindinis sprendimas priimančias asmuo, kuris yra atsakingas už išteklių paskirstymą ir verslo segmentų veiklos rezultatų įvertinimą, yra Valdyba, priimanči strateginius sprendimus.

2.20 Pajamų ir sąnaudų pripažinimas

Pajamos pripažįstamos, kai tikėtina, jog Grupė ir Bendrovė gaus su sandoriu susijusią ekonominę naudą, ir kai galima patikimai įvertinti pajamų sumą. Pajamos įvertinamos gauto ar gautino atlygio tikrąja verte, neįskaitant pridėtinės vertės mokesčio, atėmus nuolaidas. Pajamų pripažinimui taip pat taikomi šie kriterijai:

Pajamos iš elektros energijos perdavimo, galios rezervavimo ir prekyba reguliavimo bei balansavimo elektros energija

Pajamos iš elektros energijos perdavimo, galios rezervavimo ir prekyba reguliavimo bei balansavimo elektros energija yra pripažįstamos suteikus paslaugą arba pardavus elektros energiją, t.y. kai pirkėjui perduodama rizika ir su sandoriu susijusi ekonominė nauda.

Kainų reguliavimas

Perdavimo paslaugų kainos reguliuojamos Valstybinei kainų ir energetikos kontrolės komisijai (toliau – Komisija) nustatant perdavimo paslaugos viršutines kainų ribas. Konkrečias perdavimo kainas ir tarifus nustato paslaugos teikėjas, neviršydamas Komisijos patvirtintų ribų.

Gamintojų ir nepriklausomų tiekėjų parduodamos elektros energijos ir rezervinės galios kainos nereguliuojamos, išskyrus atvejus, kai gamintojas ar nepriklausomas tiekėjas užima daugiau kaip 25 procentus rinkos. Tokiu atveju kainų reguliavimo tvarką nustato Komisija.

Grupė perka galios rezervavimo paslaugą iš elektros energijos tiekėjų pagal galios rezervavimo sutartis, o vėliau teikia šią paslaugą skirstomojo tinklo operatoriams bei elektros energijos vartotojams pagal Komisijos nustatytą tarifą. Grupė apskaito pajamas bendrąja verte, nes teikdama šias paslaugas veikia kaip pagrindinis paslaugos teikėjas.

Naujų vartotojų ar gamintojų prijungimas prie elektros energijos perdavimo tinklo

Nuo 2010 m. (taikoma turtui, gautam iš klientų po 2009 m. liepos 1 d.) iki atskyrimo - AB „Lietuvos energija“, o vėliau – Bendrovė gautus mokesčius už naujų vartotojų ar gamintojų prijungimą prie elektros tinklo pripažįsta pajamomis iš karto, kai naujas vartotojas ar gamintojas yra prijungiamas tais atvejais, kai naujo vartotojo ar gamintojo ateityje mokama elektros energijos kaina už Bendrovės/Grupės teikiamas paslaugas nesiskiria nuo kitų vartotojų ar gamintojų, kurie nėra sumokėję tokių prijungimo mokesčių.

Iki 2009 m. liepos 1 d. AB „Lietuvos energija“ gauti mokesčiai už naujų vartotojų ar gamintojų prijungimą prie tinklo apskaitomi ilgalaikiame turte mažinant susijusio turto apskaitinę vertę. Šie mokesčiai bendrųjų pajamų ataskaitoje yra pripažįstami per susijusio turto gyvavimo laikotarpį mažinant nusidėvėjimo sąnaudas.

Remonto paslaugų pajamos

Individualių sutarčių/projektų su klientais, pvz. remonto paslaugų, pajamos pripažįstamos proporcingai atliktam darbui, kuris įvertinamas palyginant realiai patirtas projekto sąnaudas su bendromis numatytomis projekto sąnaudomis. Tikėtinas pelningumo pokytis apskaitomas bendrųjų pajamų ataskaitoje, kai tokie pokyčiai nustatomi. Projektai reguliariai peržiūrimi ir nustatoma, kad sandoris bus nuostolingas, apskaitomi atitinkami atidėjiniai.

Kitos pajamos

Palūkanų pajamos pripažįstamos kaupimo principu, atsižvelgiant į skolos likutį ir taikomą palūkanų normą. Gautos palūkanų įplaukos pinigų srautų ataskaitoje pateiktos kaip investicinės veiklos pinigų srautai.

Pelną iš ilgalaikio materialiojo turto pardavimo bei nuomos pajamas Grupė ir Bendrovė apskaito kaip kitas pajamas.

Dividendų pajamos

Dividendų pajamos pripažįstamos, kuomet nustatoma teisė gauti jų išmokėjimą.

Sąnaudų pripažinimas

Sąnaudos pripažįstamos bendrųjų pajamų ataskaitoje kaupimo principu, kai patiriamos.

Viešuosius interesus atitinkančių paslaugų pajamų ir sąnaudų pripažinimas

Pagal viešuosius interesus atitinkančių paslaugų teikimo tvarkos aprašą, patvirtintą Lietuvos Respublikos energetikos ministro 2010 m. spalio 8 d. įsakymu Nr. 1-283, Grupė yra Viešuosius interesus atitinkančių paslaugų (toliau – VIAP) lėšų administratorius, t.y. tik surenka ir išmoka VIAP lėšas.

VIAP lėšos – tai lėšos, sumokamos viešuosius interesus atitinkančių paslaugų teikėjams, kurių sąrašą nustato Lietuvos Respublikos Vyriausybė arba jos įgaliota institucija. Metines VIAP lėšas nustato Valstybinė kainų ir energetikos kontrolės komisija (toliau – Komisija). VIAP lėšos surenkamos iš elektros energijos vartotojų, taikant Komisijos nustatytą VIAP kainą, kurią nustatant Komisija įvertina skirtumą tarp praėjusiais kalendoriniais metais Bendrovės/Grupės surinktų ir išmokėtų VIAP lėšų.

Bendrovė/Grupė VIAP pajamomis pripažįsta:

- Komisijos Bendrovei/ Grupei skirtas VIAP lėšas už elektros energijos gamybos įrenginių, elektros energijos gamybai naudojančių vėjo, biomasės, saulės energiją ar hidroenergią, prijungimą prie perdavimo tinklų, perdavimo tinklų optimizavimą, plėtrą ir (ar) rekonstrukciją, susijusią su atsinaujinančios energijos išteklius naudojančių gamintojų pagamintos elektros energijos priėmimu ir persiuntimu;
- Komisijos Bendrovei/ Grupei skirtas VIAP lėšas už elektros energijos, gaminamos naudojant atsinaujinančios energijos išteklius, balansavimą;
- Komisijos Bendrovei/ Grupei skirtas VIAP lėšas VIAP lėšų administravimo sąnaudoms padengti.

Visos kitos Bendrovės/Grupės surinktos/išmokėtos VIAP lėšos pajamomis/sąnaudomis nepripažįstamos.

2.21 Viešuosius interesus atitinkančių paslaugų apskaita, kai Grupė veikia kaip lėšų administratorius

Grupė vykdydama VIAP veiklą veikia kaip lėšų administratorius Komisijos/valstybės vardu ir ši veikla Grupei nesukuria pajamų/pelno įmonės įprastinės veiklos metu. Taip pat yra priimtas atitinkamas LR Vyriausybės nutarimas, numatantis, kad Grupė veikia kaip administratorius ir Grupė bei Komisija turi atskiras sistemas šiems sandoriams apskaityti bei juos kontroliuoti.

Siekiant tiksliau pateikti Grupės finansinę padėtį, finansinį rezultatą ir pinigų srautus bei atspindėti VIAP lėšų administravimo tikrąją ekonominę esmę Grupė pajamomis pripažįsta tik 2.20 pastaboje išvardintas pajamas, o skirtumą tarp gautų ir išmokėtų administruojamų VIAP lėšų atvaizduoja gautinose (mokėtinose) sumose.

Atsižvelgiant į tai, kad Grupė veikia kaip lėšų administratorius Komisijos/valstybės vardu, bendrųjų pajamų ataskaitoje lėšos, gautos iš vartotojų, sudengiamos su lėšomis, išmokėtomis elektros energijos gamintojams. Grupė pajamomis pripažįsta tik už suteiktas VIAP paslaugas ir VIAP administravimo paslaugas gautą VIAP lėšų dalį, kuri yra iš anksto nustatyta Vyriausybės. Nuo 2013 m. sausio 1 d. Bendrovė nebėra VIAP lėšų administratorius (kaip aprašyta 1-oje pastaboje), tačiau toliau veikia kaip tarpininkas

surinkdama VIAP lėšas Grupės dukterinei įmonei UAB „Baltpool“, dabartiniam VIAP lėšų administratoriui, todėl skirtumas tarp surinktų ir UAB „Baltpool“ pervestų VIAP lėšų atvaizduojamas kitose gautinose/kitose mokėtinose sumose kaip „skirtumas tarp gautų ir išmokėtų VIAP lėšų“.

2.22 Skolinimosi kaštai

Skolinimosi kaštai, tiesiogiai susiję su turto, kuriam pagaminti ar jį paruošti naudojimui ar pardavimui reikia pakankamai daug laiko, pasigaminimu ar paruošimu naudojimui ar pardavimui, yra pridedami prie šio turto įsigijimo vertės tol, kol šis turtas visiškai parengiamas naudojimui ar pardavimui. Palūkanų pajamos, susijusios su laikinu skolinčių lėšų investavimu iki jos bus panaudotos turto įsigijimui, yra atimamos iš turto įsigijimo vertės.

Kiti skolinimosi kaštai yra pripažįstami sąnaudomis bendrųjų pajamų ataskaitoje kai patiriami.

2.23 Pelno mokestis

Pelno mokesčio sąnaudas sudaro einamųjų metų pelno mokesčio ir atidėtojo pelno mokesčio sąnaudos.

Pelno mokestis

Einamųjų metų pelno mokesčio sąnaudos yra apskaičiuotos nuo einamųjų metų pelno prieš apmokestinimą, pakoreguoto tam tikromis apmokestinamojo pelno nemažinančiomis/nedidinančiomis sąnaudomis/pajamomis. Pelno mokesčio sąnaudos apskaičiuojamos naudojant pelno mokesčio tarifą, galiojusį finansinių ataskaitų datą. 2015 metais ir 2014 metais pelno mokesčio tarifas buvo 15 proc.

Mokestiniai nuostoliai gali būti keliami neribotą laikotarpį išskyrus nuostolius, kurie susidarė dėl vertybinių popierių ir (arba) išvestinių finansinių priemonių perleidimo. Toks perkėlimas nutraukiamas, jeigu Bendrovė nebetęsia veiklos, dėl kurios šie nuostoliai susidarė, išskyrus atvejus, kai Bendrovė veiklos nebetęsia dėl nuo jos nepriklausančių priežasčių. Nuostoliai iš vertybinių popierių ir (arba) išvestinių finansinių priemonių perleidimo gali būti keliami 5 metus ir padengiami tik iš tokio paties pobūdžio sandorių pelno. Nuo 2014 m. sausio 1 d. perkeliamų ataskaitomų mokestinių nuostolių suma negali būti didesnė kaip 70 proc. ataskaitinių metų apmokestinamo pelno sumos.

Atidėtasis pelno mokestis

Atidėtasis pelno mokestis apskaitomas balansinių įsipareigojimų metodu. Atidėtųjų mokesčių turtas ir įsipareigojimai yra pripažįstami būsimų mokesčių tikslais, pažymint skirtumus tarp turimo turto ir įsipareigojimų apskaitinės vertės finansinėse ataskaitose ir jų atitinkamos mokestinės bazės. Atidėtųjų mokesčių įsipareigojimai yra pripažįstami visiems laikiniams skirtumams, kurie vėliau didins apmokestinamąjį pelną, o atidėtųjų mokesčių turtas pripažįstamas tik ta dalimi, kuri tikėtinai ateityje sumažins apmokestinamąjį pelną. Toks turtas ir įsipareigojimai yra nepripažįstami, jei nesusijusio su verslo jungimu sandorio metu pripažintas turtas ar įsipareigojimai neįtakoja nei apmokestinamojo, nei finansinio pelno.

Atidėtojo pelno mokesčio turtas yra peržiūrimas finansinių ataskaitų sudarymo datai ir yra sumažinamas, jei nėra tikėtina, kad Grupė ir Bendrovė ateityje turės pakankamai apmokestinamojo pelno šiam turtui realizuoti, iki sumos, kuri tikėtinai ateityje sumažins apmokestinamąjį pelną. Atidėtojo pelno mokesčio turtas ir įsipareigojimai yra įvertinami naudojant mokesčio tarifą, kuris taikomas metų, kuriais šiuos laikinus skirtumus numatoma padengti arba apmokėti, pelno mokesčiui apskaičiuoti.

Atidėtojo pelno mokesčio turtas ir įsipareigojimai užskaitomi tarpusavyje, kai jie yra susiję su pelno mokesčiais, nustatytais tos pačios mokesčių institucijos ir kuomet egzistuoja pagal įstatymą įgyvendinama teisė užskaityti ataskaitinio laikotarpio mokesčių turtą su ataskaitinio laikotarpio mokesčių įsipareigojimu.

Pelno mokestis ir atidėtasis pelno mokestis už ataskaitinį laikotarpį

Ataskaitinio laikotarpio ir atidėtasis pelno mokestis pripažįstami pajamomis ar sąnaudomis ir įtraukiami į laikotarpio grynąjį pelną ar nuostolį, išskyrus atvejus, kai mokestis atsiranda iš sandorio ar įvykio, kuris pripažįstamas tiesiogiai nuosavame kapitale ar kitose bendrosiose pajamose. Tuomet mokesčiai taip pat apskaitomi, atitinkamai, nuosavame kapitale ar kitose bendrosiose pajamose.

2.24 Vienai akcijai tenkantis pelnas

Vienai akcijai tenkantis pelnas apskaičiuojamas dalijant akcininkams tenkantį grynąjį pelną iš išleistų paprastųjų vardinių akcijų svertinio vidurkio. Tuo atveju, kai akcijų skaičius pasikeičia, tačiau tai neįtakoja ekonominių resursų pasikeitimo, svertinis išleistų paprastųjų vardinių akcijų vidurkis pakoreguojamas proporcingai akcijų skaičiaus pasikeitimui taip, lyg šis pasikeitimas būtų įvykęs ankstesniojo laikotarpio pradžioje.

Bendrovė neturi jokių pelną vienai akcijai mažinančių akcijų pasirinkimo sandorių, todėl vienai akcijai tenkantis pagrindinis ir sumažintas pelnas nesiskiria.

2.25 Neapibrėžtumai

Neapibrėžti įsipareigojimai nėra pripažįstami finansinėse ataskaitose. Jie yra aprašomi finansinėse ataskaitose, išskyrus tuos atvejus, kai tikimybė, kad ištekliai, duodantys ekonominę naudą, bus prarasti, yra labai maža.

Neapibrėžtas turtas finansinėse ataskaitose nėra pripažįstamas, tačiau jis yra aprašomas finansinėse ataskaitose tuomet, kai yra tikėtina, kad bus gautos pajamos arba ekonominė nauda.

2.26 Pobalansiniai įvykiai

Pobalansiniai įvykiai, kurie suteikia papildomos informacijos apie Grupės ir Bendrovės padėtų finansinių ataskaitų datą (koreguojantys įvykiai), atspindimi finansinėse ataskaitose. Pobalansiniai įvykiai, kurie nėra koreguojantys įvykiai, yra aprašomi pastabose, kai jų įtaka yra reikšminga.

2.27 Tarpusavio užskaitos

Sudarant finansines ataskaitas turtas ir įsipareigojimai bei pajamos ir sąnaudos nėra sudengiami, išskyrus atvejus, kai atskiras standartas specifiškai tokio sudengimo reikalauja.

2.28 Tikrosios vertės vertinimas

Tikroji vertė – tai kaina, kuri būtų gauta pardavus turtą arba kuri būtų sumokėta perdavus įsipareigojimą įprasto tarp rinkos dalyvių įvykusio sandorio metu nustatymo dieną. Tikrosios vertės nustatymas paremtas prielaida, kad turto pardavimo ar įsipareigojimų perdavimo sandoris vyksta arba: pagrindinėje turto ar įsipareigojimų rinkoje, ar jei nėra pagrindinės rinkos – turtui ar įsipareigojimams pačioje palankiausioje rinkoje.

Pagrindinė ar pati palankiausia rinka turi būti Bendrovei/Grūpei prieinama.

Turto ar įsipareigojimų tikroji vertė nustatoma naudojant tas prielaidas, kurias naudotų rinkos dalyviai norėdami nustatyti turto ar įsipareigojimų kainą, darant prielaidą, kad rinkos dalyviai turi geriausių ekonominių interesų.

Nefinansinio turto tikroji vertė nustatoma atsižvelgiant į rinkos dalyvio gebėjimą generuoti ekonominę naudą, naudojant turtą efektyviausiai ir geriausiai arba parduodant jį kitam rinkos dalyviui, kuris turtą naudotų efektyviausiai ir geriausiai.

Bendrovė/Grupė naudoja vertinimo metodikas, kurios esamomis aplinkybėmis yra tinkamos ir apie kurias turima pakankamai duomenų tikrajai vertei nustatyti, naudodama kuo daugiau svarbių rinkose stebimų duomenų ir kuo mažiau rinkose nestebimų duomenų.

Visas turtas ir įsipareigojimai, kurių tikroji vertė yra nustatoma ar atskleidžiama finansinėje ataskaitoje, yra suskirstomi pagal toliau aprašomą tikrosios vertės hierarchiją, kuri paremta tikrajai vertei nustatyti naudojamais reikšmingais žemiausio lygio duomenimis:

1 lygis – tokių pačių turto vienetų arba įsipareigojimų kotiruojamos (nekoreguotos) kainos aktyviosiose rinkose;
 2 lygis – vertinimo metodikos, kuriose tiesiogiai ar netiesiogiai rinkose stebimi žemiausio lygio duomenys, kurie yra reikšmingi nustatant tikrąją vertę;
 3 lygis – vertinimo metodikos, kuriose rinkose nestebimi žemiausio lygio duomenys, kurie yra reikšmingi nustatant tikrąją vertę.

Turtą ir įsipareigojimus, kurie finansinėse ataskaitose pripažįstami pakartotiniai, Grupė ir Bendrovė pakartotinai vertindama skirstymą nusprendžia, ar perkeliamos sumos vyko tarp hierarchijos lygių (pagal žemiausio lygio duomenis, kurie yra reikšmingi nustatant tikrąją vertę apskritai) kiekvieno ataskaitinio laikotarpio pabaigoje.

Vertinimus atlieka vadovybė kiekvieną ataskaitinę dieną. Siekdama atskleisti informaciją apie tikrąją vertę Bendrovė/Grupė nustatė turto ir įsipareigojimų klases pagal turto ir įsipareigojimų pobūdį, ypatybes bei riziką ir anksčiau apibūdintą tikrosios vertės hierarchijos lygį.

2015 m. ir 2014 m. gruodžio 31 d. finansinėse ataskaitose Grupė ir Bendrovė neturėjo reikšmingo pakartotiniai arba vieną kartą tikrąją vertę įvertinto turto ar įsipareigojimų, išskyrus galimą parduoti finansinį turtą (2.8 ir 7 pastabos) ir ilgalaikį materialųjį turtą (2.6 ir 5 pastabos).

Turtą ir įsipareigojimus, kurių tikroji vertė atskleidžiama finansinėse ataskaitose sudaro pinigai ir pinigų ekvivalentai, iš pirkėjų ir kitos gautinos sumos, prekybos ir kitos skolos bei paskolos. Vadovybė įvertino, kad paskolų tikroji vertė 2015 m. ir 2014 m. gruodžio 31 d. buvo apytikriai lygi jų balansinei vertei, kadangi už jas buvo mokamos kintamos palūkanų normos, o kito minėto finansinio turto ir įsipareigojimų tikroji vertė apytiksliai prilygsta jų apskaitinei vertei daugiausiai dėl šių priemonių trumpalaikio termino 2015 m. ir 2014 m. gruodžio 31 d.

3. Pagrindiniai apskaitiniai vertinimai ir prielaidos

Rengiant finansines ataskaitas pagal Tarptautinius finansinės atskaitomybės standartus, vadovybei reikia padaryti tam tikras prielaidas ir įvertinimus, kurie įtakoja taikomą apskaitos politiką bei pateiktas turto, įsipareigojimų, pajamų bei sąnaudų sumas bei neapibrėžtumų atskleidimus. Faktiniai rezultatai gali skirtis nuo tokių vertinimų. Rengiant šias finansines ataskaitas, reikšmingi vadovybės vertinimai ir prielaidos bei pagrindiniai neapibrėžtumų šaltiniai, dėl kurių kyla rizika, kad susijusio turto ir įsipareigojimų apskaitinė vertė ateinančiais finansiniais metais bus reikšmingai pasikeitusi, buvo tokie:

Investicijų vertės sumažėjimas

Dukterinių, asocijuotų ir bendrai valdomų įmonių akcijomis nėra prekiaujama viešai, todėl Bendrovės vadovybė galimą jų atsiperkamąją vertę įvertino naudodama diskontuotas būsimas pinigines įplaukas pagal kelerių metų finansines prognozes arba netiesiogiai rinkoje prieinamus duomenimis apie panašius sandorius.

Investicijos į UAB „Tetas“ atsiperkamoji vertė 2015 m. gruodžio 31 d. buvo apskaičiuota diskontuotų pinigų srautų metodu atsižvelgus į sumažėjusius finansinius įsipareigojimus ir 2015 m. veiklos rezultatų įtakotos geresnę UAB „Tetas“ generuojamų pinigų srautų prognozę. Investicijai buvo apskaitytas vertės sumažėjimo atstatymas lygus 1 540 tūkst. Eur. Naudota diskonto norma (WACC po mokesčių) sudarė 8,19% proc.

Kitų investicijų atsiperkamoji vertė buvo vertinama remiantis netiesiogiai rinkoje prieinamais duomenimis.

Vertinimas susijęs su pinigais ir pinigų ekvivalentais

Kaip atskleista 13 pastaboje, dalis Bendrovės ir Grupės lėšų, kurios yra skirtos atsiskaityti su „NordBalt“ projekto rangovais, atitinka pinigų ir pinigų ekvivalentų apibrėžimą pagal TFAS.

Ilgalaikio materialiojo turto vertinimas

Kaip aprašyta 5 pastaboje Bendrovė atliko ilgalaikio materialiojo turto vertinimą. Nustatant turto tikrąją vertę, pagrindinę įtaką daro naudojamos prielaidos vertinant būsimųjų laikotarpių perdavimo paslaugos tarifą. Ilgalaikio materialiojo turto tikrajai vertei nustatyti naudotos prielaidos plačiau atskleistos minėtoje pastaboje.

4. Ilgalaikis nematerialusis turtas

GRUPĖ	Patentai ir licencijos	Programinė įranga	Kitas nematerialusis turtas	Iš viso
2013 m. gruodžio 31 d.				
Įsigijimo vertė	26	1 821	21	1 868
Sukaupta amortizacija	(8)	(1 160)	(15)	(1 183)
Likutinė vertė	18	661	6	685
Likutinė vertė 2013 m. gruodžio 31 d.	18	661	6	685
Įsigijimai	-	357	-	357
Perklasifikavimas iš IMT	6	142	-	148
Amortizacija	(11)	(232)	(3)	(246)
Likutinė vertė 2014 m. gruodžio 31 d.	13	928	3	944
2014 m. gruodžio 31 d.				
Įsigijimo vertė	32	2 320	21	2 373
Sukaupta amortizacija	(19)	(1 392)	(18)	(1 429)
Likutinė vertė	13	928	3	944
Likutinė vertė 2014 m. gruodžio 31 d.	13	928	3	944
Įsigijimai	-	284	9	293
Nurašymai	-	(4)	(1)	(5)
Perklasifikavimas į (iš) IMT	-	66	-	66
Perklasifikuota į turtą, skirtą parduoti	-	(15)	(8)	(23)
Amortizacija	(11)	(385)	(3)	(399)
Likutinė vertė 2015 m. gruodžio 31 d.	2	874	-	876
2015 m. gruodžio 31 d.				
Įsigijimo vertė	32	2 551	14	2 597
Sukaupta amortizacija	(30)	(1 677)	(14)	(1 721)
Likutinė vertė	2	874	-	876
BENDROVĖ				
2013 m. gruodžio 31 d.				
Įsigijimo vertė	26	1 693	14	1 733
Sukaupta amortizacija	(9)	(1 083)	(11)	(1 103)
Likutinė vertė	17	610	3	630
Likutinė vertė 2013 m. gruodžio 31 d.	17	610	3	630
Įsigijimai	-	343	-	343
Perklasifikavimas į (iš) IMT	6	142	-	148
Amortizacija	(10)	(194)	(2)	(206)
Likutinė vertė 2014 m. gruodžio 31 d.	13	901	1	915
2014 m. gruodžio 31 d.				
Įsigijimo vertė	32	2 178	14	2 224
Sukaupta amortizacija	(19)	(1 277)	(13)	(1 309)
Likutinė vertė	13	901	1	915
Likutinė vertė 2014 m. gruodžio 31 d.	13	901	1	915
Įsigijimai	-	269	-	269
Perklasifikavimas į (iš) IMT	-	66	-	66
Amortizacija	(11)	(368)	(1)	(380)
Likutinė vertė 2015 m. gruodžio 31 d.	2	868	-	870
2015 m. gruodžio 31 d.				
Įsigijimo vertė	32	2 513	14	2 559
Sukaupta amortizacija	(30)	(1 645)	(14)	(1 689)
Likutinė vertė	2	868	-	870

5. Ilgalaikis materialusis turtas

GRUPĖ	Žemė	Pastatai	Statiniai ir mašinos	Transporto priemonės	Kitas materialus ilgalaikis turtas	Nebaigta statyba	Iš viso
2013 m. gruodžio 31 d.							
Įsigijimo vertė	568	11 998	594 787	711	29 793	45 330	683 187
Sukauptas nusidėvėjimas	-	(2 561)	(130 411)	(505)	(18 036)	-	(151 513)
Sukauptas vertės sumažėjimas	-	(42)	(355)	-	-	-	(397)
Likutinė vertė	568	9 395	464 021	206	11 757	45 330	531 277
Likutinė vertė 2013 m. gruodžio 31 d.							
Įsigijimai	-	-	139	52	854	71 150	72 195
Perkainojimas	(34)	(287)	(185 275)	-	(89)	-	(185 685)
Pardavimai	-	-	(1)	(1)	-	-	(2)
Nurašymai	-	(44)	(1 461)	-	(43)	-	(1 548)
Perklasifikavimas iš atsargų	-	-	-	-	-	41	41
Perklasifikavimas į INT	-	-	-	-	(148)	-	(148)
Perklasifikavimas į (iš) negautas dotacijas	-	-	-	-	-	(1 676)	(1 676)
Dotacijų sudengimai su ilgalaikiu turtu	-	-	-	-	-	(11 528)	(11 528)
Perklasifikavimas tarp grupių	-	1 185	41 808	-	(3 044)	(39 949)	-
Nusidėvėjimas	-	(803)	(35 699)	(127)	(1 896)	-	(38 525)
Likutinė vertė 2014 m. gruodžio 31 d.	534	9 446	283 532	130	7 391	63 368	364 401
2014 m. gruodžio 31 d.							
Įsigijimo vertė	534	9 625	283 667	758	8 192	63 368	366 144
Sukauptas nusidėvėjimas	-	(179)	(135)	(628)	(801)	-	(1 743)
Likutinė vertė	534	9 446	283 532	130	7 391	63 368	364 401
Likutinė vertė 2014 m. gruodžio 31 d.							
Įsigijimai	-	-	13	22	811	234 896	235 742
Nurašymai	-	(189)	(2 426)	-	-	-	(2 615)
Perklasifikavimas į (iš) atsargas (ų)	-	-	-	(3)	-	13	10
Perklasifikavimas į turtą, skirtą parduoti	-	-	-	-	(7)	-	(7)
Perklasifikavimas į INT	-	-	-	-	(7)	(59)	(66)
Perklasifikavimas į (iš) negautas dotacijas	-	-	(16 465)	-	-	-	(16 465)
Dotacijų sudengimai su ilgalaikiu turtu	-	-	(2 159)	-	-	(147 808)	(149 967)
Perklasifikavimas tarp grupių	-	3 459	131 819	-	2 658	(137 936)	-
Nusidėvėjimas	-	(581)	(18 741)	(56)	(2 012)	-	(21 390)
Likutinė vertė 2015 m. gruodžio 31 d.	534	12 135	375 573	93	8 834	12 474	409 643
2015 m. gruodžio 31 d.							
Įsigijimo vertė	534	12 872	394 195	769	11 587	12 474	432 431
Sukauptas nusidėvėjimas	-	(737)	(18 622)	(676)	(2 753)	-	(22 788)
Likutinė vertė	534	12 135	375 573	93	8 834	12 474	409 643

BENDROVĖ	Žemė	Pastatai	Statiniai ir mašinos	Kitas materialus ilgalaikis turtas	Nebaigta statyba	Iš viso
2013 m. gruodžio 31 d.						
Įsigijimo vertė	568	11 534	594 548	28 807	45 448	680 905
Sukauptas nusidėvėjimas	-	(2 414)	(130 304)	(17 381)	-	(150 099)
Sukauptas vertės sumažėjimas	-	(42)	(355)	-	-	(397)
Likutinė vertė	568	9 078	463 889	11 426	45 448	530 409
Likutinė vertė 2013 m. gruodžio 31 d.						
568	9 078	463 889	11 426	45 448	530 409	
Įsigijimai	-	-	-	730	71 031	71 761
Perkainojimas	(34)	(295)	(185 275)	(89)	-	(185 693)
Pardavimai	-	-	(1)	-	-	(1)
Nurašymai	-	(44)	(1 461)	(42)	-	(1 547)
Perklasifikavimas iš atsargų	-	-	-	-	41	41
Perklasifikavimas į INT	-	-	-	(148)	-	(148)
Perklasifikavimas į (iš) negautas dotacijas	-	-	-	-	(1 676)	(1 676)
Dotacijų sudengimai su ilgalaikiu turtu	-	-	-	-	(11 528)	(11 528)
Perklasifikavimas tarp grupių	-	1 184	41 808	(3 044)	(39 948)	-
Nusidėvėjimas	-	(770)	(35 671)	(1 746)	-	(38 187)
Likutinė vertė 2014 m. gruodžio 31 d.	534	9 153	283 289	7 087	63 368	363 431
2014 m. gruodžio 31 d.						
Įsigijimo vertė	534	9 153	283 289	7 087	63 368	363 431
Sukauptas nusidėvėjimas	-	-	-	-	-	-
Likutinė vertė	534	9 153	283 289	7 087	63 368	363 431
Likutinė vertė 2014 m. gruodžio 31 d.						
534	9 153	283 289	7 087	63 368	363 431	
Įsigijimai	-	-	-	652	234 896	235 548
Nurašymai	-	(189)	(2 417)	-	-	(2 606)
Perklasifikavimas iš atsargų	-	-	-	-	13	13
Perklasifikavimas į INT	-	-	-	(7)	(59)	(66)
Perklasifikavimas į (iš) negautas dotacijas	-	-	(16 465)	-	-	(16 465)
Dotacijų sudengimai su ilgalaikiu turtu	-	-	(2 159)	-	(147 808)	(149 967)
Perklasifikavimas tarp grupių	-	3 459	131 819	2 658	(137 936)	-
Nusidėvėjimas	-	(547)	(18 702)	(1 882)	-	(21 131)
Likutinė vertė 2015 m. gruodžio 31 d.	534	11 876	375 365	8 508	12 474	408 757
2015 m. gruodžio 31 d.						
Įsigijimo vertė	534	12 399	393 819	10 391	12 474	429 617
Sukauptas nusidėvėjimas	-	(523)	(18 454)	(1 883)	-	(20 860)
Likutinė vertė	534	11 876	375 365	8 508	12 474	408 757

Nurašymus daugiausia sudaro turto dalių, kurios pakeičiamos turto rekonstrukcijos metu, nurašymai.

Bendrovėje kapitalizavimo kriterijus tenkinančių palūkanų sąnaudų suma už laikotarpį, pasibaigusį 2015 m. gruodžio 31 d. sudarė 1 586 tūkst. Eur (už laikotarpį, pasibaigusį 2014 m. gruodžio 31 d. – 843 tūkst. Eur). Ši suma buvo sumažinta palūkanų pajamų suma, kuri per atitinkamą laikotarpį sudarė 643 tūkst. Eur (už laikotarpį, pasibaigusį 2014 m. gruodžio 31 d. – 445 tūkst. Eur). Bendra kapitalizuotų palūkanų suma sudarė 943 tūkst. Eur. (už laikotarpį, pasibaigusį 2014 m. gruodžio 31 d. – 398 tūkst. Eur). Kapitalizavimui taikyta metinė palūkanų norma 0,2 proc. (už laikotarpį, pasibaigusį 2014 m. gruodžio 31 d. – 0,3 proc.).

Laikantis patvirtintos apskaitos politikos ir vykdydama Lietuvos banko priežiūros tarnybos direktoriaus 2013 m. gruodžio 17 d. sprendimą Nr. 241-235, kuriuo „Litgrid“ buvo įpareigota ne vėliau nei rengiant

2014 m. finansines ataskaitas ilgalaikiam materialiajam turtui nustatyti tikrąją turto vertę, Bendrovė atliko ilgalaikio materialiojo turto vertinimą 2014 metų pabaigai. Bendrovė neįvertino ilgalaikio materialiojo turto naudojimo vertės ir galimo turto vertės sumažėjimo 2013 m. pabaigai, kadangi tuo metu egzistavo pernelyg dideli neapibrėžtumai dėl planuoto naujo LRAIC metodo diegimo.

2015 m. gruodžio 31 d. Bendrovė, įvertinusi ar nepasikeitė turto ankstesnio vertinimo prielaidos ir ar nereikia atlikti naujo vertinimo ar vertės sumažėjimo testo, konstatavo:

- Valstybinė kainų ir energetikos kontrolės Komisija (toliau – Komisija) 2015 m. rugsėjo 21 d. nutarimu Nr. 03-509 iš esmės pakeitė elektros energijos perdavimo, skirstymo ir visuomeninio tiekimo paslaugų bei visuomeninės kainos viršutinės ribos nustatymo metodikos (toliau – Metodika) nuostatas ir įtvirtino ilgo laikotarpio vidutinių padidėjimo sąnaudų (toliau – LRAIC) modelio taikymą perdavimo kainos viršutinės ribos nustatyme;
- Metodikoje neatsižvelgiama į Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2014 m. rugsėjo 24 d. nutarimu Nr. 1026 patvirtintą „Valstybės reguliuojamų kainų elektros energetikos sektoriuje nustatymo principų aprašo“ nuostatą, kad nustatant turto vertę nuo kurios skaičiuojama investicijų grąža „elektros perdavimo sistemos operatoriui 2015–2019 metų laikotarpiu kasmet papildomai įtraukiant po 1/5 įmonės balansinės turto vertės ir reguliuojamos turto bazės skirtumo, susidariusio 2014 m. birželio 30 d., taip, kad visas susidaręs skirtumas 2019 metais būtų įtrauktas į paslaugai ir (ar) produktui priskirtiną reguliuojamo turto vertę (RAB)“ ir Bendrovė nemano kad minėta nuostata būtų įgyvendinta;
- Komisija 2015 m. rugsėjo 22 d. nutarimu Nr. 03-510 patvirtino investicijų grąžos normos nustatymo metodiką ir pagal ją Bendrovei suskaičiavo 5,23 proc. investicijų grąžos normą (ji sumažėjo palyginus su ankstesnio vertinimo prielaidomis);
- Komisija 2015 m. spalio 19 d. nutarimu Nr. 03-548 nustatė perdavimo paslaugos aukštos įtampos tinklais kainos viršutinę ribą 2016–2020 metams;
- 2015 m. gruodžio mėn. į eksploataciją įvedamas tarp sisteminių jungčių su Švedija ir Lenkija turtas, kuris ženkliai padidina bendrą bendrovės turtą;
- Tarp sistemines jungtis dėl elektros energijos kainų skirtumo skirtingose kainų zonose generuos ženkliai perkrovų pajamas (vidutiniškai po 16 mln. eurų kasmet 2016-2025 m.), kurios bus naudojamos investicijoms į perdavimo tinklą finansuoti. Šios investicijos yra prilyginamos investicijoms finansuojamoms iš dotacijų, t.y. nėra traukiamos į reguliuojamos veiklos sąnaudas ir turto vertę.
- Pasikeitė dėmenys, naudojami vidutinės svertinės kapitalo kainos (diskonto normos) skaičiavime.

Bendrovė nusprendusi, kad visi šie pakeitimai gali turėti reikšmingos įtakos ilgalaikio materialaus turto vertei, atliko naują ilgalaikio turto vertinimą. Vertinimas atitinka trečią tikrosios vertės vertinimo hierarchijos lygį (pastaba 2.28).

Bendrovė turto tikrąją vertę 2015 m. gruodžio 31 d. įvertino pajamų metodu, taikant diskontuotų pinigų srautų skaičiavimo būdą. Turto vertė buvo apskaičiuota kaip grynujų būsimųjų pinigų srautų dabartinė vertė.

Bendrovė turtą vertino kaip verslą, tačiau vertinime eliminavo visą veiklą, susijusią su perdavimo tinklo plėtra (ir nesusijusią su vertinamu dabartiniu turtu) – investicijas į plėtros projektus, naujų vartotojų/gamintojų prijungimą, dotacijas plėtros projektams.

Turto vertė buvo apskaičiuota sekančiai:

- Suskaičiuoti 2016-2025 m. pinigų srautai iš įmonės veiklos;
- Šie srautai buvo koreguoti „NordBalt“ ir „LitPol Link“ projektams gautų dotacijų ir VIAP lėšų bei atitinkamai šių projektų mokėjimų pinigų srautais, nes Bendrovės finansinėje apskaitoje Turto vertė yra mažinama gautų dotacijų verte ir „NordBalt“ ir „LitPol Link“ projektų turto vertė vertinimo datai jau yra sumažinta sukauptomis, bet dar negautomis dotacijomis.
- Sudėti koreguoti 2016-2025 m. pinigų srautai.
- Pridėta diskontuota tęstinumo vertė (po 2025 m.). Bendrovės vadovybė remiasi prielaida kad ilgame laikotarpyje pinigų srautą turėtų generuoti tik reguliuojamo turto investicijų grąža. Normalizuotas pinigų srautas apskaičiuotas reguliuojamo turto vertę 2025 m. pabaigai padauginus iš investicijų grąžos normos ir atėmus pelno mokesť.
- Atimta ilgalaikio nematerialaus turto vertė.

Turto generuojami grynieji pinigų srautai buvo diskontuoti Bendrovės suskaičiuota diskonto norma (WACC po mokesčių), kuri lygi 4,38 proc.

Atlikus ilgalaikio materialiojo turto tikrosios vertės vertinimą buvo gautas rezultatas – 403 259 tūkst. Eur. Suskaičiuota Bendrovės turto vertė yra didesnė už balansinę turto vertę 396 179 tūkst. eurų, tačiau skirtumas nereikšmingas ir apskaičiuota turto vertė patenka į turto vertės intervalą nuo 425 543 tūkst. eurų iki 382 472 tūkst. eurų diskonto normai kintant - 1%/+1% intervale. Todėl Bendrovė neapskaitė turto vertinimo rezultato.

Turto vertinimo rezultato jautrumas diskonto normos bei perkrovų pajamų dydžiui pateiktas lentelėse:

Diskonto normos pokytis (atitinkamai nuo 2021 m. perskaičiuojant investicijų grąžos normą), proc.	Turto vertė, tūkst. Eur
-1,0%	425 543
-0,5%	414 206
0,0%	403 259
0,5%	392 686
1,0%	382 472

Perkrovų pajamų dalis, proc. nuo prognozuojamų pajamų	Turto vertė, tūkst. Eur
0%	399 156
25%	400 182
50%	401 208
100%	403 259
125%	404 285

Informacija apie 2014m. gruodžio 31 d. atliktą ilgalaikio materialiojo turto vertinimą

Bendrovė turto tikrąją vertę 2014 m. gruodžio 31 d. įvertino pajamų metodu, taikant diskontuotų pinigų srautų skaičiavimo būdą. Apskaičiuojant grynujų būsimųjų pinigų srautų dabartinę vertę buvo įtraukiami tik tiesiogiai su vertinamu turtu susiję pinigų srautai, o ne visi su Bendrovės verslu susiję pinigų srautai: reguliuojamo turto nusidėvėjimo sąnaudos + investicijų grąža – viršpelnio korekcija – pelno mokestis nuo investicijų grąžos ir viršpelnio korekcijos. Vertinimas atitinka trečią tikrosios vertės vertinimo hierarchijos lygį (pastaba 2.28).

Turto vertinime buvo atsižvelgta į Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2014 m. rugsėjo 24 d. nutarimu Nr. 1026 patvirtintą „Valstybės reguliuojamų kainų elektros energetikos sektoriuje nustatymo principų aprašą“ (toliau – Aprašas), Valstybinės kainų ir energetikos kontrolės Komisijos 2015 m. sausio 15 d. nutarimu Nr. 03-3 patvirtintą „Elektros energijos perdavimo, skirstymo ir visuomeninio tiekimo paslaugų bei visuomeninės kainos viršutinės ribos nustatymo metodiką“ (toliau – Metodika) bei Lietuvos Respublikos Finansų ministro 2012 m. balandžio 27 d. įsakymu Nr. 1K-159 patvirtintą „Turto ir verslo vertinimo metodiką“.

Komisija, tvirtindama Metodiką ir nustatydamą Bendrovės 2015 m. pajamas neatsižvelgė į Aprašo principą, kad nustatant turto vertę nuo kurios skaičiuojama investicijų grąža „elektros perdavimo sistemos operatoriui 2015–2019 metų laikotarpiu kasmet papildomai įtraukiant po 1/5 įmonės balansinės turto vertės ir reguliuojamos turto bazės skirtumo, susidariusio 2014 m. birželio 30 d., taip, kad visas susidaręs skirtumas 2019 metais būtų įtrauktas į paslaugai ir (ar) produktui priskirtiną reguliuojamo turto vertę (RAB)“. Bendrovės nuomone LR Vyriausybės nutarimas yra aukštesnio lygio teisės aktas už Komisijos Metodiką ir Aprašo nuostata dėl Turto vertės nustatymo turėtų būti įgyvendinta (Bendrovė Komisijos sprendimą apskundė teismui, žr. 34 pastabą), todėl Bendrovė investicijų grąžą skaičiavo ne tik nuo istorinės reguliuojamo turto vertės, bet ir nuo skirtumo tarp balansinės ir reguliuojamo turto vertės kaip numato Aprašas.

Komisija, 2015 m. sausio mėn. nustatydamą 2016 - 2020 m. perdavimo paslaugos kainos viršutinę ribą, šiam laikotarpiui patvirtino investicijų grąžos normą lygią 6,79 proc. Bendrovė manymu Komisijos sprendimas buvo priimtas pažeidžiant teisės aktus, todėl tiek 2016 - 2020 m. perdavimo paslaugos kainos viršutinė kainos riba, tiek investicijų grąžos norma turės būti perskaičiuota, ir turto vertinime Bendrovė darė prielaidą, kad investicijų grąžos norma nuo 2016 m. bus lygi Bendrovės suskaičiuotai vidutinei svertinei kapitalo kainai (WACC) prieš mokesčius, kuri lygi 7,2 proc.

Komisija, atlikusi Bendrovės 2011-2013 m. reguliuojamos veiklos sąnaudų auditą nustatė, kad Bendrovė turėjo viršpelnį (pelną, viršijantį Komisijos leidžiamą investicijų grąžos dydį) ir priėmė sprendimą Bendrovės viršpelnio suma sumažinti Bendrovės 2015 - 2017 m. pajamas 21 335 tūkst. Eur arba po 7 112 tūkst. Eur per metus. Į šį pajamų sumažinimą buvo atsižvelgta nustatant turto tikrąją vertę.

Turto generuojami grynieji pinigų srautai buvo diskontuoti Bendrovės suskaičiuota diskonto norma (WACC perskaičiuoti prieš mokesčius), kuri lygi 7,2 proc.

Atlikus ilgalaikio materialiojo turto tikrosios vertės vertinimą buvo apskaitytas 185 694 tūkst. Eur turto vertės sumažėjimas, kuriame įtrauktas 62 494 tūkst. Eur perkainavimo rezervo sumažėjimas, o likusi suma - 123 200 tūkst. Eur buvo pripažinta kaip vertės sumažėjimo sąnaudos. Turto vertės sumažėjimą didžiąja dalimi sąlygojo reguliacinės aplinkos pasikeitimai, įvykę po paskutinio turto vertinimo 2008 metais.

Įvertinta tikroji ilgalaikio materialiojo turto vertė priklausė nuo aukščiau aprašytų reikšmingų prielaidų, kurios yra susijusios su vertinimo neapibrėžtumu. Žemiau pateikta vertinimo rezultatų jautrumo analizė pagrindinėms vertę įtakojančioms prielaidoms.

Jeigu turto vertinime nebūtų įtraukta papildoma investicijų grąža nuo skirtumo tarp balansinės ir reguliuojamo turto vertės kaip numato Aprašas, tai lemtų 88 520 tūkst. Eur didesnį turto vertės sumažėjimą.

Jeigu turto vertinime nebūtų įtraukta minėta 2011-2013 m. viršpelnio korekcija, tai lemtų 16 608 tūkst. Eur mažesnį turto vertės sumažėjimą.

Turto vertinimo rezultato jautrumas diskonto normos (atitinkamai keičiantis ir investicijų grąžos normai) bei investicijų normos pokyčiui pateiktas lentelėse:

Diskonto normos, atitinkamai perskaičiuojant ir investicijų grąžos normą*, pokytis, proc.	Įtaka nustatyta turto tikrajai vertei, tūkst. Eur
-2%	(18 064)
-1%	(8 252)
1%	6 949
2%	12 802

*Pagal esamą reguliacinę aplinką investicijų grąžos normą suskaičiuojama kaip vidutinė svertinė kapitalo kaina iki mokesčių.

Investicijų grąžos normos pokytis, proc.	Įtaka nustatyta turto tikrajai vertei, tūkst. Eur
-2%	(50 602)
-1%	(25 301)
1%	12 651
2%	50 602

Toliau pateikiama apibendrinta informacija apie 2014 metais atlikto perkainojimo rezultatus:

GRUPĖ	Kitų bendrųjų pajamų ir perkainojimo rezervo nuosavame kapitale sumažėjimas	Sąnaudos, pripažintos pelno (nuostolių) dalyje	Visa perkainojimo įtaka
Likutinės vertės sumažėjimas 2014 m. gruodžio 31 d.	62 487	123 199	185 686

BENDROVĖ	Kitų bendrųjų pajamų ir perkainojimo rezervo nuosavame kapitale sumažėjimas	Sąnaudos, pripažintos pelno (nuostolių) dalyje	Visa perkainojimo įtaka
Likutinės vertės sumažėjimas 2014 m. gruodžio 31 d.	62 494	123 200	185 694

2015 m. gruodžio 31 d. ir 2014 m. gruodžio 31 d. Grupė ir Bendrovė turėjo reikšmingų ilgalaikio materialiojo turto pirkimo įsipareigojimų, kuriuos turės vykdyti ateinančiais laikotarpiais.

	2015-12-31	2014-12-31
Tarpsisteminė jungtis Lietuva-Švedija („NordBalt“)	16 285	127 289
Tarpsisteminė jungtis Lietuva-Lenkija („LitPol Link“)	-	60 300
Transformatorinės	4 565	10 150
Kiti	4 706	723
Iš viso	25 556	198 462

Lentelėje žemiau pateiktos Bendrovės ir Grupės ilgalaikio materialiojo turto likutinės vertės, kurios būtų buvusios pripažintos, jei turtas būtų apskaitomas istorinės savikainos metodu 2015 m. gruodžio 31 d. ir 2014 m. gruodžio 31 d.:

GRUPĖ	Žemė	Pastatai	Statiniai ir mašinos	Transporto priemonės	Kitas materialus ilgalaikis turtas	Nebaigta statyba	Iš viso
Likutinė vertė 2015 m. gruodžio 31 d.	520	11 501	496 680	93	8 908	12 493	530 195
Likutinė vertė 2014 m. gruodžio 31 d.	520	8 795	416 010	130	7 473	63 393	496 321

BENDROVĖ	Žemė	Pastatai	Statiniai ir mašinos	Transporto priemonės	Kitas materialus ilgalaikis turtas	Nebaigta statyba	Iš viso
Likutinė vertė 2015 m. gruodžio 31 d.	520	11 348	496 472	-	8 582	12 493	529 415
Likutinė vertė 2014 m. gruodžio 31 d.	520	8 620	415 767	-	7 175	63 393	495 475

2015 m. gruodžio 31 d. nenudėvėtų dotacijų likutis buvo 214 328 tūkst. Eur (2014 m. gruodžio 31 d. – 47 607 tūkst. Eur).

6. Investicijos į dukterines įmones (Bendrovės) ir asocijuotas bei bendrai valdomas įmones (Bendrovės ir Grupės)

Investicijos į dukterines įmones Bendrovės finansinėse ataskaitose

2015 m. gruodžio 31 d. Bendrovės investicijas sudarė:

Dukterinės įmonės	Įsigijimo vertė	Vertės sumažėjimas	Apskaitinė vertė	Dalies procentas
UAB „Tetas“	4 356	(441)	3 915	100
UAB „Tinklo priežiūros centras“	174	-	174	100
Iš viso	4 530	(441)	4 089	

Kaip aprašyta 1 pastaboje 2015 m. gruodžio 1 dieną Bendrovės valdyba pritarė visų AB „Litgrid“ valdomų UAB „Baltpool“ 67 procentų akcijų paketo perleidimui UAB EPSO-G už ne mažesnę kaip nepriklausomo turto vertintojo nustatytą kainą. Šiose finansinėse ataskaitose Bendrovės investicija į dukterinę įmonę perklasifikuota į turtą, skirtą parduoti.

2015 m. buvo apskaitytas investicijos į UAB „Tetas“ vertės sumažėjimo atstatymas, lygus 1 540 tūkst. Eur. Investicijos vertė buvo nustatyta diskontuotų pinigų srautų metodu. Naudota diskonto norma (WACC po mokesčių) sudarė 8,19% proc. Investicijos į UAB „Tetas“ vertės sumažėjimo atstatymą lėmė ženkliai sumažėję finansiniai įsipareigojimai ir 2015 m. veiklos rezultatų įtakotos geresnės UAB „Tetas“ generuojamų pinigų srautų prognozės.

2014 m. gruodžio 31 d. Bendrovės investicijas sudarė:

Dukterinės įmonės	Įsigijimo vertė	Vertės sumažėjimas	Apskaitinė vertė	Dalies procentas
UAB „Tetas“	4 356	(1 981)	2 375	100
UAB „Baltpool“	247	-	247	67
UAB „Tinklo priežiūros centras“	174	-	174	100
Iš viso	4 777	(1 981)	2 796	

2014 m. buvo apskaitytas investicijos į UAB „Tetas“ vertės sumažėjimas, lygus 1 981 tūkst. Eur, iki atsi-perkamosios vertės, kuri buvo nustatyta diskontuotų pinigų srautų metodu. Naudota diskonto norma prieš mokesčius sudarė 12,55 proc. Investicijos į UAB „Tetas“ vertės sumažėjimą lėmė pokyčiai rinkoje dėl kurių sumažėjo UAB „Tetas“ generuojamų pinigų srautų prognozės.

Įgyvendinant 2014 m. vasario 14 d. AB „Litgrid“ valdybos sprendimą 2014 m. vasario 24 d. buvo įsteigtas UAB „Tinklo priežiūros centras“. UAB „Tinklo priežiūros centro“ pagrindinis veiklos tikslas – pasirngti Lietuvos Respublikos elektros energetikos sistemos jungčių su Lenkijos Respublikos ir Švedijos Karalystės elektros energetikos sistemomis įrengimui, valdymui ir eksploatavimui, kaupti kompetenciją bei patirtį, susijusią su šių elektros tarp sisteminių jungčių valdymu ir eksploatavimu.

Investicijos į asocijuotas ir bendrai valdomas įmones Bendrovės ir Grupės finansinėse ataskaitose

Investicijų į asocijuotas ir bendrai kontroliuojamas įmones judėjimas pateikiamas žemiau:

	GRUPĖ		BENDROVĖ	
	2015	2014	2015	2014
Apskaitinė vertė laikotarpio pradžioje	1 088	4 611	1 047	4 437
Anuliuotos akcijos	-	(2 654)	-	(2 654)
Investicijų vertės sumažėjimas	(343)	(959)	(295)	(736)
Asocijuotų ar bendrai valdomų įmonių rezultatų dalis	(25)	90	-	-
Apskaitinė vertė laikotarpio pabaigoje	720	1 088	752	1 047

Bendrovėje 2015 metais buvo apskaitytas investicijos į „LitPol Link“ Sp.z.o.o. vertės sumažėjimas, lygus 295 tūkst. Eur. Dėl neaiškių tęstinės veiklos perspektyvų, Bendrovė suformavo vertės sumažėjimą lygų įsigijimo savikainai.

Bendrovėje 2014 metais buvo apskaitytas investicijos į UAB „Duomenų logistikos centras“ vertės sumažėjimas, lygus 736 tūkst. Eur, iki atsiperkamosios vertės, kuri buvo nustatyta diskontuotų pinigų srautų metodu. Naudota diskonto norma prieš mokesčius sudarė 12,35 proc.

2014 m. liepos 17 d. buvo sumažintas UAB „Duomenų logistikos centro“ įstatinis kapitalas, siekiant akcininkams išmokėti lėšas. Bendrovė iki akcinio kapitalo sumažinimo turėjo 11 995 748 akcijų. Anuliuavus Bendrovės turimas 9 163 806 akcijas UAB „Duomenų logistikos centras“ 2014 m. rugpjūčio 22 d. išmokėjo Bendrovei 2 654 022 Eur.

Asocijuotos įmonės ir bendrai valdomos įmonės finansinė padėtis 2015 m. gruodžio 31 d. ir finansiniai veiklos rezultatai už 2015 metus:

	Turtas	Įsipareigojimai	Pardavimo pajamos	Grynasis pelnas (nuostoliai)
UAB „Duomenų logistikos centras“	8 372	3 985	4 893	(161)
„LitPol Link“ Sp.z.o.o.	519	172	765	13

Asocijuotos įmonės ir bendrai valdomos įmonės finansinė padėtis 2014 m. gruodžio 31 d. ir finansiniai veiklos rezultatai už 2014 metus:

	Turtas	Įsipareigojimai	Pardavimo pajamos	Grynasis pelnas (nuostoliai)
UAB „Duomenų logistikos centras“	9 235	4 416	5 534	389
„LitPol Link“ Sp.z.o.o.	437	105	782	25

7. Finansinis turtas, galimas parduoti

Grupės ir Bendrovės finansinį turtą, kuris klasifikuojamas kaip galimas parduoti, sudaro šių įmonių akcijos:

	GRUPĖ		BENDROVĖ	
	2015-12-31	2014-12-31	2015-12-31	2014-12-31
UAB „NT valdos“ (0,35 proc.)	-	314	-	314
Nord Pool (2 proc.)	2 273	1 923	2 273	1 923
UAB „Technologijų ir inovacijų centras“ (0,01 proc.)	-	-	-	-
Apskaitinė vertė	2 273	2 237	2 273	2 237

2015 m. gruodžio 31 d. Bendrovė įvertino „Nord Pool“ akcijas tikrąja verte, kuri buvo nustatyta diskontuotų pinigų srautų metodu. Naudota diskonto norma prieš mokesčius sudarė 7,5 proc. Tikrosios vertės pasikeitimas, lygus 350 tūkst. Eur, apskaitytas kitose bendrose pajamose kaip pelnas.

2015 m. balandžio 30 d. Bendrovė pardavė turimas 10 193 vnt. UAB „NT Valdos“ akcijas UAB „Lietuvos energija“. Bazinė šių akcijų pardavimo kaina – 252 tūkst. Eur, bazinės pardavimo kainos priedas – 33 tūkst. Eur arba 63 tūkst. Eur priklausomai nuo UAB „NT Valdos“ 2018 metų numatytų finansinių rodiklių. Bendrovė akcijų pardavimo sandorio rezultatai 62 tūkst. Eur nuostolį apskaitė bendrųjų pajamų ataskaitos finansinių sąnaudų straipsnyje. UAB „Lietuvos energija“ už akcijas atsiskaitys iki 2016 m. gruodžio 31 d. Pagal akcijų pardavimo sutartį numatyta, kad Bendrovei bus sumokėtas pardavimo kainos priedas iki 2019 m. kovo 31 d., jei UAB „NT Valdos“ 2018 metais tenkins sutartyje numatytus finansinius rodiklius.

Bendrovė taip pat turi 2013 metais įsigytas UAB „Technologijų ir inovacijų centras“, kurio vienas pagrindinių veiklos tikslų – informacinių technologijų ir telekomunikacijų ir kitų paslaugų teikimas akcininkams, 1 000 akcijų, kurių vertė 289,62 Eur.

Vadovybės vertinimu, tikroji vertė reikšmingai nepasikeitė nuo praeitų metų (3 hierarchijos lygio tikrosios vertės vertinimas).

8. Atsargos

Grupės ir Bendrovės atsargos sudaro:

	GRUPĖ		BENDROVĖ	
	2015-12-31	2014-12-31	2015-12-31	2014-12-31
Medžiagos ir komplektavimo gaminiai	2 796	2 456	1 409	1 165
Atimti: vertės sumažėjimas	(278)	(197)	(252)	(160)
Apskaitinė vertė	2 518	2 259	1 157	1 005

Atsargų, apskaitytų grynąja galimo realizavimo verte, balansinė vertė 2015 m. gruodžio 31 d. Grupėje sudarė 1 052 tūkst. Eur (2014 m. gruodžio 31 d. – 225 tūkst. Eur) ir Bendrovėje 1 008 tūkst. Eur (2014 m. gruodžio 31 d. – 182 tūkst. Eur). Grupėje sąnaudose per metus pripažinta atsargų savikaina sudarė 7 141 tūkst. Eur (2014 m. gruodžio 31 d. – 4 482 tūkst. Eur), Bendrovėje – 261 tūkst. Eur (2014 m. gruodžio 31 d. – 107 tūkst. Eur).

Atsargų vertės sumažėjimo pasikeitimas 2015 ir 2014 metais:

	GRUPĖ		BENDROVĖ	
	2015	2014	2015	2014
Apskaitinė vertė sausio 1 d.	197	141	160	110
Vertės sumažėjimo pasikeitimas	81	56	92	50
Apskaitinė vertė gruodžio 31 d.	278	197	252	160

Vertės sumažėjimo sąnaudos buvo įtrauktos į kitas sąnaudas bendrųjų pajamų ataskaitoje.

9. Prekybos gautinos sumos

Prekybos gautinas sumas sudaro:

	GRUPĖ		BENDROVĖ	
	2015-12-31	2014-12-31	2015-12-31	2014-12-31
Gautinos sumos už elektros energijos perdavimą	15 860	18 765	15 860	18 765
Gautinos sumos už rangos darbus ir kitas paslaugas	4 198	3 709	-	-
Gautinos sumos už prekybą elektros ilgalaikių kontraktų biržoje	-	6	-	-
Kitos prekybos gautinos sumos	93	-	93	-
Atimti: prekybos gautinų sumų vertės sumažėjimas	(7 233)	(8 024)	(7 233)	(8 024)
Apskaitinė vertė	12 918	14 456	8 720	10 741

Tikroji trumpalaikių prekybos gautinų sumų vertė yra apytikriai lygi jų apskaitinei vertei.

Grupė ir Bendrovė 2015 metais apskaitė 791 tūkst. Eur vertės sumažėjimo atstatymą individualiai įvertintoms abejotinoms skoloms, susijusioms su įsiskolinimais už įsigytą balansavimo elektros energiją, kuris buvo apskaitytas bendrųjų pajamų ataskaitos kitų sąnaudų straipsnyje (2014 metais apskaitė papildomą vertės sumažėjimą 1 895 tūkst. Eur).

Prekybos gautinų sumų, kurioms nėra apskaitytas vertės sumažėjimas, senėjimo analizė:

	GRUPĖ		BENDROVĖ	
	2015-12-31	2014-12-31	2015-12-31	2014-12-31
Nepradelsta	11 425	13 595	8 666	10 480
Pradelsta iki 30 dienų	997	324	54	71
Pradelsta nuo 30 iki 60 dienų	2	111	-	52
Pradelsta nuo 60 iki 90 dienų	30	43	-	43
Pradelsta virš 90 dienų	464	383	-	95
Apskaitinė vertė	12 918	14 456	8 720	10 741

10. Kitos gautinos sumos

Kitas gautinas sumas sudaro:

	GRUPĖ		BENDROVĖ	
	2015-12-31	2014-12-31	2015-12-31	2014-12-31
Gautinos administruojamos VIAP lėšos	17 879	33 803	19 908	16 602
Sukauptos pajamos už suteiktas VIAP	-	3 894	-	-
Iš biudžeto gautinas PVM	-	8 381	-	8 381
Sukauptos gautinos palūkanos	4	81	4	81
Gautinos dotacijos	16 552	4 291	16 552	4 291
Kitos sukauptos gautinos sumos	-	111	-	-
Gautinos sumos už turto nuomą	149	174	149	174
Kitos gautinos sumos	192	518	204	527
Atimti: kitų gautinų sumų vertės sumažėjimas	(14 499)	-	(14 499)	(8 811)
Apskaitinė vertė	20 277	51 253	22 318	21 245

Kitų gautinų sumų tikroji vertė yra apytikriai lygi jų apskaitinei vertei.

Vertės sumažėjimo pasikeitimas per metus

	GRUPĖ		BENDROVĖ	
	2015	2014	2015	2014
Apskaitinė vertė sausio 1 d.	-	-	8 811	4 923
Vertės sumažėjimo pasikeitimas	14 499	-	5 688	3 888
Apskaitinė vertė gruodžio 31 d.	14 499	-	14 499	8 811

Vertės sumažėjimo apskaitymas Bendrovės bendrųjų pajamų ataskaitai neturėjo jokios įtakos, nes, kaip aprašyta 1 pastaboje, Bendrovė, vykdydama VIAP veiklą, nuo 2013 m. sausio 1 d. veikia tik kaip tarpininkas, todėl apskaitant VIAP gautinų lėšų vertės sumažėjimą yra atitinkamai mažinama VIAP mokėtina suma UAB „Baltpool“.

Kitų gautinų sumų, kurioms nėra apskaitytas vertės sumažėjimas, senėjimo analizė:

	GRUPĖ		BENDROVĖ	
	2015-12-31	2014-12-31	2015-12-31	2014-12-31
Nepradelsta	16 833	39 051	18 874	17 854
Pradelsta iki 30 dienų	6	1 063	6	1 063
Pradelsta nuo 30 iki 60 dienų	3	564	3	564
Pradelsta nuo 60 iki 90 dienų	792	194	792	194
Pradelsta virš 90 dienų	2 643	10 381	2 643	1 570
Apskaitinė vertė	20 277	51 253	22 318	21 245

11. Kitas finansinis turtas

	GRUPĖ		BENDROVĖ	
	2015-12-31	2014-12-31	2015-12-31	2014-12-31
Deponuotos lėšos garantijoms ir depozitai	2 574	3 236	2 574	1 751
Biržos dalyvių pinigai	-	27	-	-
Apskaitinė vertė	2 574	3 263	2 574	1 751

Pagal Komisijos patvirtintą VIAP lėšų administravimo aprašą VIAP lėšų likutis turi būti atskirtas nuo kitų Grupės ir Bendrovės pinigų ir pinigų ekvivalentų ir gali būti naudojamas tik VIAP lėšų mokėjimams.

Kito finansinio turto tikroji vertė 2015 m. ir 2014 m. gruodžio 31 d. buvo artima apskaitinei vertei.

12. Iki išpirkimo termino laikomos investicijos

	Grupė		Bendrovė	
	2015-12-31	2014-12-31	2015-12-31	2014-12-31
AB „Swedbank“ obligacijos litais, išpirkimas 2015 m. sausio 22 d.	-	15 929	-	15 929
Laikotarpio pabaigoje	-	15 929	-	15 929

Grupės ir Bendrovės iki išpirkimo termino laikomų investicijų metinė palūkanų norma 2014 m. gruodžio 31 d. buvo 0,61 proc.

2014 m. gruodžio 31 d. iki išpirkimo termino laikomos investicijos galėjo būti panaudojamos tik tarp sisteminės elektros jungties „NordBalt“ įgyvendinimui.

Iki išpirkimo termino laikomų investicijų tikroji vertė 2014 m. gruodžio 31 d. buvo artima apskaitinei vertei.

13. Pinigai ir pinigų ekvivalentai

	Grupė		Bendrovė	
	2015-12-31	2014-12-31	2015-12-31	2014-12-31
Pinigai banke	791	25 293	483	25 003
Apskaitinė vertė	791	25 293	483	25 003

2014 m. gruodžio 31 d. 23,9 mln. Eur Grupės ir Bendrovės lėšų galėjo būti panaudojamos tik tarp sisteminės elektros jungties „NordBalt“ įgyvendinimui.

Pinigų ir pinigų ekvivalentų tikroji vertė artima jų apskaitinei vertei.

14. Įstatinis kapitalas ir akcijų priedai

Vadovaujantis Lietuvos Respublikos euro įvedimo Lietuvos Respublikoje įstatymo bei AB „Lietuvos centrinis vertybinių popierių depozitoriumas“ akcinio kapitalo nominalios vertės keitimo į eurus tvarkos nuostatomis 2015 sausio 1 d. Bendrovės įstatinis kapitalas buvo konvertuotas į eurus. 2015 m. gruodžio 31 d. Bendrovės įstatinis kapitalas buvo lygus 146 256 100,20 eurų ir buvo padalintas į 504 331 380 0.29 euro (2014 m. gruodžio 31 d. – 1 Lt) nominaliosios vertės paprastąsias vardines akcijas. Akcijų nominalios vertės perskaičiavimo rezultatas sudarė 192 tūkst. Eur. 2014 m. gruodžio 31 d. Bendrovės įstatinis kapitalas buvo lygus 146 064 463,62 eurams. Visos akcijos yra pilnai apmokėtos.

Akcijų priedai, kurie buvo suformuoti atskyrimo metu, sudaro 8 579 tūkst. Eur. Iki atskyrimo akcijų priedai susidarė didinant AB „Lietuvos energija“ įstatinį kapitalą kaip skirtumas tarp akcijų nominalios ir apmokėjimo verčių.

Kapitalo valdymas

Kapitalą sudaro visas finansinės būklės ataskaitoje apskaitytas nuosavas kapitalas.

Lietuvos Respublikos akcinių bendrovių įstatymas reikalauja, kad Bendrovės nuosavas kapitalas sudarytų ne mažiau negu 1/2 jos įstatinio kapitalo. 2015 m. gruodžio 31 d. ir 2014 m. gruodžio 31 d. Bendrovė atitiko šį reikalavimą. Bendrovė neturi jokių kitų išorinių reikalavimų kapitalui.

Pagrindinis Bendrovės kapitalo valdymo tikslas yra valdyti kapitalą taip, kad būtų užtikrintas veiklos tęstinumas. Siekiant palaikyti ar pakeisti kapitalo struktūrą, Bendrovė gali pakoreguoti acnininkams mokamų dividendų sumą, gražinti kapitalą acnininkams ar išleisti naują akcijų emisiją. Pasikeitimų kapitalo valdymo tiksluose, lyginant su praėjusiais metais, nebuvo.

15. Perkainojimo rezervas

Perkainojimo rezervas – tai ilgalaikio materialiojo turto vertės padidėjimo suma, gauta perkainojus turtą. Pagal Lietuvos Respublikos įstatymus iš perkainojimo rezervo gali būti didinamas akcinis kapitalas. Tačiau rezervas negali būti naudojamas nuostoliams padengti.

GRUPĖ	Perkainojimo re- zervas	Atidėtasis pelno mokestis	Atėmus atidėtąjį pelno mokestį
Likutis 2013 m. gruodžio 31 d.	77 063	(11 559)	65 504
Perkainojimo rezervo nusidėvėjimas	(6 317)	948	(5 369)
Ilgalaikio materialiojo turto nurašymas	(213)	32	(181)
Ilgalaikio materialiojo turto perkainojimas (5 pastaba)	(62 487)	9 373	(53 114)
Likutis 2014 m. gruodžio 31 d.	8 046	(1 206)	6 840
Perkainojimo rezervo nusidėvėjimas	(690)	104	(586)
Ilgalaikio materialiojo turto nurašymas	(30)	4	(26)
Likutis 2015 m. gruodžio 31 d.	7 326	(1 098)	6 228
BENDROVĖ	Perkainojimo re- zervas	Atidėtasis pelno mokestis	Atėmus atidėtąjį pelno mokestį
Likutis 2013 m. gruodžio 31 d.	76 940	(11 541)	65 399
Perkainojimo rezervo nusidėvėjimas	(6 305)	946	(5 359)
Ilgalaikio materialiojo turto nurašymas	(213)	32	(181)
Ilgalaikio materialiojo turto perkainojimas (5 pastaba)	(62 494)	9 374	(53 120)
Likutis 2014 m. gruodžio 31 d.	7 928	(1 189)	6 739
Perkainojimo rezervo nusidėvėjimas	(677)	102	(575)
Ilgalaikio materialiojo turto nurašymas	(30)	4	(26)
Likutis 2015 m. gruodžio 31 d.	7 221	(1 083)	6 138

16. Privalomasis, finansinio turto tikrosios vertės pasikeitimo ir kiti rezervai

Privalomasis rezervas

Privalomasis rezervas yra sudaromas pagal Lietuvos Respublikos teisės aktus. Į jį privaloma kasmet pervesti ne mažiau kaip 5 proc. grynojo pelno, kol rezervas pasieks 10 proc. įstatinio kapitalo. Jis gali būti naudojamas tik būsimiems nuostoliams dengti. Bendrovės sukauptas privalomasis rezervas atitinka Lietuvos Respublikos teisės aktų reikalavimus ir sudaro 10 proc. įstatinio kapitalo.

Finansinio turto tikrosios vertės pasikeitimo rezervas

Finansinio turto tikrosios vertės pasikeitimo rezervas - tai finansinio turto vertės padidėjimo suma, gauta perkainojus finansinį turtą. Pagal Lietuvos Respublikos įstatymus iš šio rezervo gali būti didinamas akcinis kapitalas ir negali būti mažinami nuotoliai.

Kiti rezervai

Kiti rezervai sudaromi akcininkų sprendimu ir gali būti perskirstomi skirstant kitų metų pelną.

2015 m. balandžio 24 d. įvykusio AB „Litgrid“ eilinio visuotinio akcininkų susirinkimo metu buvo nutarta patvirtinti pelno paskirstymo projektą ir perkelti 108 608 tūkst. Eur iš kitų rezervų į nepaskirstytąjį pelną.

2014 m. balandžio 7 d. įvykusio AB „Litgrid“ eilinio visuotinio akcininkų susirinkimo metu buvo nutarta patvirtinti pelno paskirstymo projektą ir perkelti 18 246 tūkst. Eur iš kitų rezervų į nepaskirstytąjį pelną.

17. Dividendai

2014 m. balandžio 7 d. įvykusio AB „Litgrid“ eilinio visuotinio akcininkų susirinkimo metu buvo nutarta išmokėti 32 674 tūkst. Eur dividendų. Dividendai, tenkantys vienai akcijai – 0,065 Eur (0,224 Lt).

18. Avansu gautos dotacijos

Avansu gautas dotacijas sudaro dotacijos, skirtos įsigyti ilgalaikį turtą. Per 2015 m. ir 2014 m. dotacijų judėjimą sudarė:

	GRUPĖ	BENDROVĖ
Likutis 2013 m. gruodžio 31 d.	86 040	86 040
Gauta per laikotarpį	34 308	34 308
Perkelta į ilgalaikį materialųjį turtą	(11 528)	(11 528)
Nurašytos dotacijos	(680)	(680)
Likutis 2014 m. gruodžio 31 d.	108 140	108 140
Gauta per laikotarpį	47 373	47 373
Perkelta į ilgalaikį materialųjį turtą	(149 967)	(149 967)
Perkelta į ilgalaikį materialųjį turtą 2014 m.	(1 676)	(1 676)
Likutis 2015 m. gruodžio 31 d.	3 870	3 870

Avansu gautas dotacijas per 2015 metus sudarė:

- ES struktūrinių fondų lėšos Bendrovės ilgalaikio materialiojo turto rekonstrukcijai – 8 650 tūkst. Eur (per 2014 m. – 8 703 tūkst. Eur);
- ES fondų lėšos tarpsteminės jungties Lietuva – Lenkija „LitPol Link“ įgyvendinimui – 10 950 tūkst. Eur (per 2014 m. – 2 366 tūkst. Eur);
- Tarptautinio Ignalinos eksploatavimo nutraukimo fondo lėšos tarpsteminės jungties Lietuva – Lenkija „LitPol Link“ įgyvendinimui – 0 Eur (per 2014 m. – 69 tūkst. Eur);
- VIAP lėšos tarpsteminės jungties Lietuva – Švedija („NordBalt“) įgyvendinimui – 20 273 tūkst. Eur (per 2014 m. – 23 170 tūkst. Eur);
- Pagal ES programą „Europos energetikos programa energetikai gaivinti“ tarpsteminės jungties Lietuva – Švedija („NordBalt“) projektui – 7 500 tūkst. Eur (per 2014 m. – 0 Eur).

19. Paskolos

Grupės ir Bendrovės paskolas sudaro:

	GRUPĖ		BENDROVĖ	
	2015-12-31	2014-12-31	2015-12-31	2014-12-31
Ilgalaikės				
Banko paskolos	124 518	88 600	124 518	88 600
Trumpalaikės				
Ilgalaikių paskolų einamųjų metų dalis	8 082	30 200	8 082	30 200
Banko sąskaitos perviršis	70 838	10 580	69 842	-
Iš viso paskolų	203 438	129 380	202 442	118 800

Ilgalaikių paskolų grąžinimo terminai

	GRUPĖ		BENDROVĖ	
	2015-12-31	2014-12-31	2015-12-31	2014-12-31
Tarp 1 ir 2 metų	8 082	29 082	8 082	29 082
Nuo 2 iki 5 metų	36 533	24 247	36 533	24 247
Po 5 metų	79 903	35 271	79 903	35 271
Iš viso	124 518	88 600	124 518	88 600

Grupė ir Bendrovė 2015 m. ir 2014 m. gruodžio 31 d. neturėjo reikšmingų įkeitimų.

Grupės ir Bendrovės paskolų palūkanų normos svartinis vidurkis 2015 m. gruodžio 31 d. sudarė 0,95 proc. (2014 m. gruodžio 31 d. – 1,02 proc.)

2015 m. gruodžio 31 d. Grupės nepanaudotų paskolų ir overdraftų likutis buvo 46 189 tūkst. Eur (2014 m. gruodžio 31 d. – 86 453 tūkst. Eur), Bendrovės – 45 158 tūkst. Eur (2014 m. gruodžio 31 d. – 84 000 tūkst. Eur).

Bendrovė pagal paskolos sutartis su Nordic Investment Bank yra įsipareigojusi neviršyti grynojo skolos rodiklio ir EBITDA santykio už metus, pasibaigusius 2015 m. gruodžio 31 d. Skolos ir EBITDA santykis turėtų būti ne didesnis nei 6. Ilgalaičių paskolų iš Nordic Investment Bank, kurioms galioja šis reikalavimas likutis 2015 m. gruodžio 31 d. yra 59 518 tūkst. EUR. Bendrovė 2015 m. neįvykdė šio reikalavimo, tačiau 2015 m. gruodžio 21 d. gavo iš banko laiškus, kad bankas 2015 m. gruodžio 31 d. datai atleidžia Bendrovę nuo šių įsipareigojimų vykdymo.

20. Kitos ilgalaikės mokėtinos sumos ir įsipareigojimai

	GRUPĖ		BENDROVĖ	
	2015-12-31	2014-12-31	2015-12-31	2014-12-31
Avansu gautos sumos iš naujų vartotojų prijungimo	40	2 720	40	2 720
Atidėjiniai darbuotojų pensijų išmokoms	163	238	111	187
Apskaitinė vertė	203	2 958	151	2 907

Atidėjinius pensijų išmokoms sudaro apskaičiuotos pagal Lietuvos Respublikos įstatymus ir Bendrovės kolektyvinę sutartį mokėtinos sumos (2.16 pastaba)

21. Ataskaitinių metų pelno mokestis ir atidėtas pelno mokestis

Pelno mokesčio sąnaudas sudaro:

	GRUPĖ		BENDROVĖ	
	2015-12-31	2014-12-31	2015-12-31	2014-12-31
Ataskaitinio laikotarpio pelno mokestis	1 685	3 323	1 672	3 322
Atidėtojo pelno mokesčio (nauda)	(1 265)	(22 638)	(1 291)	(22 640)
Ataskaitinio laikotarpio pelno mokesčio sąnaudos (nauda)	420	(19 315)	381	(19 318)

Atidėtojo pelno mokesčio turto ir įsipareigojimų judėjimas prieš sudengiant su ta pačia mokesčių institucija susijusias sumas, yra pateikiamas žemiau:

GRUPĖ	IMT perkainojimas (vertės sumažėjimas)	Turto vertės sumažėjimas	Sukauptos sąnaudos/ pajamos	Kita	Viso
Atidėtojo pelno mokesčio turtas					
2013 m. gruodžio 31 d.	493	3 729	110	98	4 430
Pripažinta pelno (nuostolių) straipsnyje	18 434	192	5	(8)	18 623
Pripažinta kitų bendrųjų pajamų straipsnyje	-	-	-	-	-
2014 m. gruodžio 31 d.	18 927	3 921	115	90	23 053
Perkelta į skirtą parduoti	-	-	(2)	-	(2)
Pripažinta pelno (nuostolių) straipsnyje	659	(2 639)	293	(30)	(1 717)
Pripažinta kitų bendrųjų pajamų straipsnyje	-	-	-	-	-
2015 m. gruodžio 31 d.	19 586	1 282	406	60	21 334

Atidėtojo pelno mokesčio įsipareigojimai	IMT perkainojimas (vertės padidėjimas)	Nusidėvėjimo normų skirtumai	Mokesčių lengvata įsigyjant IMT	Palūkanų kapitali- zavimo įtaka	Viso
2013 m. gruodžio 31 d.	(45 343)	(141)	(2 485)	(50)	(48 019)
Pripažinta pelno (nuostolių) straipsnyje	3 870	37	167	(60)	4 014
Pripažinta kitų bendrųjų pajamų straipsnyje	9 373	-	-	-	9 373
2014 m. gruodžio 31 d.	(32 100)	(104)	(2 318)	(110)	(34 632)
Pripažinta pelno (nuostolių) straipsnyje	2 870	3	180	(70)	2 983
Pripažinta kitų bendrųjų pajamų straipsnyje	(52)	-	-	-	(52)
2015 m. gruodžio 31 d.	(29 282)	(101)	(2 138)	(180)	(31 701)
Atidėtojo pelno mokesčio turtas grynąja verte 2014 m. gruodžio 31 d.					91
Atidėtojo pelno mokesčio turtas grynąja verte 2015 m. gruodžio 31 d.					63
Atidėtojo pelno mokesčio įsipareigojimas grynąja verte 2014 m. gruodžio 31 d.					(11 669)
Atidėtojo pelno mokesčio įsipareigojimas grynąja verte 2015 m. gruodžio 31 d.					(10 430)

BENDROVĖ					
Atidėtojo pelno mokesčio turtas	IMT perkainojimas (vertės sumažėjimas)	Turto vertės sumažėjimas	Sukauptos sąnaudos/ pajamos	Kita	Viso
2013 m. gruodžio 31 d.	493	3 725	83	-	4 301
Pripažinta pelno (nuostolių) straipsnyje	18 434	190	5	-	18 629
Pripažinta kitų bendrųjų pajamų straipsnyje	-	-	-	-	-
2014 m. gruodžio 31 d.	18 927	3 915	88	-	22 930
Pripažinta pelno (nuostolių) straipsnyje	659	(2 637)	290	-	(1 688)
Pripažinta kitų bendrųjų pajamų straipsnyje	-	-	-	-	-
2015 m. gruodžio 31 d.	19 586	1 278	378	-	21 242

Atidėtojo pelno mokesčio įsipareigojimai	IMT perkainojimas (vertės padidėjimas)	Nusidėvėjimo normų skirtu- mai	Mokesčių lengvata įsi- gyjant IMT	Palūkanų kapitali- zavimo įtaka	Viso
2013 m. gruodžio 31 d.	(45 324)	(125)	(2 485)	(50)	(47 984)
Pripažinta pelno (nuostolių) straipsnyje	3 868	36	167	(60)	4 011
Pripažinta kitų bendrųjų pajamų straipsnyje	9 374	-	-	-	9 374
2014 m. gruodžio 31 d.	(32 082)	(89)	(2 318)	(110)	(34 599)
Pripažinta pelno (nuostolių) straipsnyje	2 868	1	180	(70)	2 979
Pripažinta kitų bendrųjų pajamų straipsnyje	(52)	-	-	-	(52)
2015 m. gruodžio 31 d.	(29 266)	(88)	(2 138)	(180)	(31 672)
Atidėtojo pelno mokesčio įsipareigojimas grynąja verte 2014 m. gruodžio 31 d.					(11 669)
Atidėtojo pelno mokesčio įsipareigojimas grynąja verte 2015 m. gruodžio 31 d.					(10 430)

Atidėtojo pelno mokesčio turto ir įsipareigojimų pokyčių analizė laike pateikta žemiau:

	GRUPĖ		BENDROVĖ	
	2015-12-31	2014-12-31	2015-12-31	2014-12-31
Atidėtojo pelno mokesčio turtas:				
Atidėtojo pelno mokesčio turtas, kuris bus realizuotas vėliau kaip po 12 mėn.	18 936	20 981	18 875	20 891
Atidėtojo pelno mokesčio turtas, kuris bus realizuotas per 12 mėn.	2 398	2 072	2 367	2 039
Iš viso:	21 334	23 053	21 242	22 930
Atidėtojo pelno mokesčio įsipareigojimai:				
Atidėtojo pelno mokesčio įsipareigojimai, kurie bus realizuoti vėliau kaip po 12 mėn.	(28 643)	(31 576)	(28 618)	(31 547)
Atidėtojo pelno mokesčio įsipareigojimai, kurie bus realizuoti per 12 mėn.	(3 058)	(3 056)	(3 054)	(3 052)
Iš viso:	(31 701)	(34 632)	(31 672)	(34 599)

Bendrųjų pajamų ataskaitoje pateikta pelno mokesčio sąnaudų suma gali būti suderinta su pelno mokesčio sąnaudomis, apskaičiuotomis taikant įstatyme numatytą pelno mokesčio tarifą pelnui prieš pelno mokestį:

	GRUPĖ		BENDROVĖ	
	2015-12-31	2014-12-31	2015-12-31	2014-12-31
Pelnas (nuostoliai) prieš apmokestinimą	2 141	(130 686)	4 172	(132 167)
Pelno mokestis taikant 15 proc. tarifą	321	(19 603)	626	(19 825)
Investicijų lengvatos įtaka	-	(125)	-	(125)
Nepripažintas atidėtojo pelno mokestis nuo mokesčių nuostolių	20	-	-	-
Neleidžiamų atskaitymų ir neapmokestinamųjų pajamų įtaka	79	413	(245)	632
Pelno mokesčio sąnaudos (pajamos), apskaitytos per pelną (nuostolį)	420	(19 315)	381	(19 318)

22. Prekybos skolos

	GRUPĖ		BENDROVĖ	
	2015-12-31	2014-12-31	2015-12-31	2014-12-31
Skolos už ilgalaikį materialųjį turtą ir atsargas	21 716	30 452	21 715	28 515
Skolos už rangos darbus, paslaugas	4 167	611	1 401	2 291
Skolos už elektros energiją	1 951	3 044	1 951	3 044
Skolos už elektros energijos tranzitą	234	890	234	890
Apskaitinė vertė	28 068	34 997	25 301	34 740

Tikrosios prekybos mokėtinų sumų vertės yra apytikriai lygios jų apskaitinėms vertėms.

23. Gauti išankstiniai apmokėjimai

	GRUPĖ		BENDROVĖ	
	2015-12-31	2014-12-31	2015-12-31	2014-12-31
Įsipareigojimų įvykdymo garantija	1 944	1 353	1 944	1 351
Kitos avansu gautos sumos	70	1 566	70	43
Apskaitinė vertė	2 014	2 919	2 014	1 394

Grupės ir Bendrovės įsipareigojimų įvykdymo garantijas sudaro gauti depozitai, tame tarpe ir už prekybą biržoje.

24. Kitos mokėtinos sumos

	GRUPĖ		BENDROVĖ	
	2015-12-31	2014-12-31	2015-12-31	2014-12-31
Mokėtinos administruojamos VIAP lėšos	-	14 472	149	2 398
Skirtumas tarp gautų ir sumokėtų VIAP lėšų	49	10 334	49	1 524
Avansu gautos sumos iš naujų vartotojų*	2 900	860	2 900	860
Su darbo santykiais susiję įsipareigojimai	617	315	146	144
Sukauptos atostogų rezervo sąnaudos	933	873	463	405
Mokėtinas PVM	1 044	1 639	819	-
Mokėtinas nekilnojamojo turto mokestis	510	473	510	471
Mokėtini dividendai	412	427	412	427
Sukauptos kitos sąnaudos	13 915	1 377	13 822	1 049
Sukaupti įsipareigojimai už elektros energiją	1 526	2 263	1 526	2 263
Kitos mokėtinos sumos ir trumpalaikiai įsipareigojimai	1 254	763	854	763
Apskaitinė vertė	23 160	33 796	21 650	10 304

* Avansu gautos sumos iš naujų vartotojų – tai gauti avansai už naujų vartotojų prijungimą prie elektros tinklų. Šie avansai bus pripažinti pajamomis kuomet bus suteiktos prijungimo paslaugos.

Trumpalaikių kitų mokėtinų sumų tikroji vertė yra apytikriai lygi jų apskaitinei vertei.

25. Elektros ir susijusių paslaugų pajamos

	GRUPĖ		BENDROVĖ	
	2015	2014	2013	2013
Elektros perdavimo paslauga	50 419	60 621	50 419	60 621
Prekyba balansavimo/reguliavimo energija	14 569	20 021	14 569	20 021
Galios rezervavimo paslaugos	9 370	12 457	9 370	12 457
Kiti elektros ir susijusių paslaugų pardavimai	4 115	4 076	4 115	4 076
Viešuosius interesus atitinkanti paslauga	4 313	5 366	4 313	5 366
Pajamos iš naujų vartotojų prijungimo	694	1 697	694	1 697
Iš viso	83 480	104 238	83 480	104 238

Pajamos už elektros energijos perdavimą, palyginti su 2014 m., sumažėjo 17 proc. iki 50,4 mln. eurų. Pajamos iš elektros energijos perdavimo sudarė 50 proc. visų Grupės pajamų. Pajamų sumažėjimą sąlygojo nuo 2015 m. sausio 1 d. Valstybinės kainų ir energetikos kontrolės komisijos nustatytas 19 proc. mažesnis elektros energijos perdavimo paslaugos tarifas. 2015 m. „AB „Litgrid““ aukštos įtampos elektros perdavimo tinklais šalies poreikiams perdavė 9 220 mln. kilovatvalandžių (kWh) elektros energijos, 1,2 proc. mažiau nei buvo perduota 2014 m.

Balansavimo (reguliavimo) elektros energijos pardavimo pajamos sumažėjo 27 proc. iki 14,6 mln. eurų. Nuo 2015 m. sausio 1 d. veikianti bendra Baltijos šalių balansavimo elektros rinka leido sumažinti PSO parduodamos balansavimo energijos kainas 30 proc., tai ir lėmė balansavimo (reguliavimo) energijos pardavimo pajamų mažėjimą.

26. Segmentų ataskaita

Grupė yra išskyrusi šiuos 6 segmentus:

- elektros energijos perdavimas;
- prekyba balansavimo/reguliavimo elektros energija;
- sisteminių paslaugų teikimas;
- viešuosius interesus atitinkančių paslaugų (VIAP) teikimas;
- rinkos operatoriaus veikla;
- remonto ir techninės priežiūros veiklos.

Bendrovės segmentai sutampa su Grupės pateiktais elektros energijos perdavimo, balansavimo/reguliavimo elektros energijos prekybos, sisteminių (galios rezervavimo) paslaugų ir viešuosius interesus atitinkančių paslaugų (VIAP) teikimo segmentais. Grupės ir Bendrovės veiklos segmentai nėra jungiami.

Elektros energijos perdavimas – elektros energijos persiuntimas aukštos įtampos (330-110 kV) įrenginiais iš gamintojų vartotojams arba tiekėjams iki sutartyje nustatytos ribos. Pagrindinis šios veiklos tikslas – užtikrinti patikimą, efektyvų, kokybišką, skaidrų ir saugų elektros energijos perdavimą skirstomiesiems tinklams, stambiesiems tinklų naudotojams iš elektrinių ir kaimyninių energetikos sistemų.

Prekyba balansavimo-reguliavimo elektros energija yra paslauga, užtikrinanti elektros gamybos/importo ir poreikio/eksporto subalansavimą.

Sisteminių (galios rezervavimo) paslaugų teikimas. Bendrovė, užtikrindama patikimą sistemos darbą, perka iš elektros energijos gamintojų galios rezervo užtikrinimo elektros energijos gamybos įrenginiuose, reaktyviosios galios ir įtampos valdymo ir avarių, sutrikimų prevencijos ir jų likvidavimo paslaugas ir teikia vartotojams sisteminės (galios rezervavimo) paslaugas. Galios rezervas reikalingas, kai nenumatytais atvejais sumažėja elektros energijos gamyba arba išauga jos suvartojimas.

Bendrovės/Grupės teikiamas VIAP sudaro:

- strateginių elektros energetikos sektoriaus projektų, susijusių su energetinio saugumo didinimu įrengiant jungiamąsias linijas su kitų valstybių elektros energetikos sistemomis ir (ar) sujungiant Lietuvos Respublikos elektros energetikos sistemas su kitų valstybių narių elektros energetikos sistemomis (tarptautinės elektros jungtys Lietuva-Švedija ir Lietuva-Lenkija, Lietuvos elektros energetikos sistemos integracija į kontinentinės Europos tinklus) įgyvendinimas;
- atsinaujinančių energijos išteklių elektrinių prijungimas prie perdavimo tinklo, perdavimo tinklo optimizavimas, plėtra ir (ar) rekonstravimas, užtikrinantys gamybos naudojant atsinaujinančius energijos išteklius plėtrą;
- elektros energijos, gaminamos naudojant atsinaujinančiuosius energijos išteklius, balansavimas.

VIAP lėšų administratoriaus ir prekybos biokuru administratoriaus veiklą vykdo Bendrovės dukterinė įmonė UAB „Baltpool“.

Remonto ir techninės priežiūros veiklą vykdo Bendrovės dukterinė įmonė UAB „Tetas“. Jos pagrindinė veikla – vidutinės įtampos transformatorinių pastočių ir skirstymo punktų rekonstrukcijos, remonto ir techninės priežiūros paslaugų teikimas.

UAB „Tinklo priežiūros centras“ teikia technologinio valdymo ir telekomunikacijų, elektros energijos apskaitų, aukštos įtampos nuolatinės srovės jungčių statybos specialiujų darbų techninės priežiūros paslaugas.

Grupės informacija apie segmentus už 2015 m. gruodžio 31 d. pasibaigusį laikotarpį yra pateikta žemiau:

2015 m.	Verslo segmentai					Iš viso
	Perdavimo veikla	Prekyba balansavimo / reguliavimo elektros energija	Sisteminių paslaugų pardavimas	VIAP teikimas	Remonto ir techninės priežiūros veikla	
Pajamos	57 314	14 569	9 370	4 313	20 477	106 043
Pajamos tarp segmentų	-	-	-	-	(5 520)	(5 520)
Pajamos, eliminavus pajamas tarp Grupės įmonių	57 314	14 569	9 370	4 313	14 957	100 523
Veiklos pelnas (nuostoliai)	1 808	4 194	(1 329)	(4)	(1 974)	2 695
Finansinės pajamos (sąnaudos), grynąją vertę*	x	x	x	x	x	(529)
Asocijuotų ir bendrai valdomų įmonių rezultato dalis*	x	x	x	x	x	(25)
Pelnas (nuostoliai) prieš apmokestinimą	x	x	x	x	x	2 141
Pelno mokestis*	x	x	x	x	x	(420)
Nutraukta veikla	x	x	x	x	x	114
Grynasis pelnas (nuostoliai)	x	x	x	x	x	1 835
Nusidėvėjimo ir amortizacijos sąnaudos	21 331	135	45	-	263	21 774
Ilgalaikio materialiojo turto nurašymai	2 214	-	-	-	-	2 214

* Pelno mokestis ir finansinės pajamos ir sąnaudos neskaidomi tarp Bendrovės veiklų ir priskiriami perdavimo veiklai.

Grupės informacija apie segmentus už 2014 m. gruodžio 31 d. pasibaigusį laikotarpį yra pateikta žemiau:

2014 m.	Verslo segmentai					Iš viso
	Perdavimo veikla	Prekyba balansavimo / reguliavimo elektros energija	Sisteminių paslaugų pardavimas	VIAP teikimas	Remonto ir techninės priežiūros veikla	
Pajamos	68 153	22 439	12 457	2 948	24 225	130 222
Pajamos tarp segmentų	-	-	-	-	(10 519)	(10 519)
Pajamos, eliminavus pajamas tarp Grupės įmonių	68 153	22 439	12 457	2 948	13 706	119 703
Veiklos pelnas (nuostoliai)	(133 444)	3 721	(2 228)	-	1 447	(130 504)
Finansinės pajamos (sąnaudos), grynąją vertę*	x	x	x	x	x	(272)
Asocijuotų ir bendrai valdomų įmonių rezultato dalis*	x	x	x	x	x	90
Pelnas (nuostoliai) prieš apmokestinimą	x	x	x	x	x	(130 686)
Pelno mokestis*	x	x	x	x	x	19 315
Nutraukta veikla	x	x	x	x	x	(228)
Grynasis pelnas (nuostoliai)	x	x	x	x	x	(111 599)
Nusidėvėjimo ir amortizacijos sąnaudos	38 392	-	-	-	343	38 735
Ilgalaikio materialiojo turto nurašymai	1 472	-	-	-	-	1 472

* Pelno mokestis ir finansinės pajamos ir sąnaudos neskaidomi tarp Bendrovės veiklų ir priskiriami perdavimo veiklai.

Grupė veikia Lietuvoje ir jos pajamos iš Lietuvos klientų sudaro 96 proc. visų pajamų.

Bendrovė Latvijos ir Estijos perdavimo sistemos operatoriams parduoda reguliavimo elektros energiją bei teikia elektros energijos tranzito paslaugą Rusijos perdavimo sistemos operatoriumi.

Grupės ir Bendrovės pajamos pagal geografinę kliento lokaciją 2015 m. ir 2014 m. sudarė:

	GRUPĖ		BENDROVĖ	
	2015	2014	2015	2014
Lietuva	96 416	118 409	81 458	104 703
Rusija	447	277	447	277
Estija	1 862	454	1 862	454
Latvija	835	489	835	489
Norvegija	373	74	373	74
Lenkija	590	-	590	-
Iš viso:	100 523	119 703	85 565	105 997

Visas Grupės ir Bendrovės turtas yra Lietuvoje.

Grupės / Bendrovės pajamos 2015 metais iš didžiausių klientų, kuriems pardavimų dalis Grupės segmentuose viršijo 10 proc.:

Įmonės pavadinimas	Perdavimo veikla	Prekyba balansavimo / reguliavimo elektros energija	Sisteminių paslaugų pardavimas	Iš viso
AB „Energijos skirstymo operatorius“ (buvo AB „Lesto“)	46 467	1 165	8 269	55 900
AB „Lietuvos energijos gamyba“	89	7 466	15	7 571
AB „Orlen Lietuva“	2 418	86	425	2 929

Grupės / Bendrovės pajamos 2014 metais iš didžiausių klientų, kuriems pardavimų dalis Grupės segmentuose viršijo 10 proc.:

Įmonės pavadinimas	Perdavimo veikla	Prekyba balansavimo/ regulavimo elektros energija	Sisteminių paslaugų pardavimas	Iš viso
INTER RAO Lietuva	2 603	3 998	-	6 601
AB „Energijos skirstymo operatorius“ (buvo AB „Lesto“)	55 180	-	10 943	66 123
AB „Lietuvos energijos gamyba“	199	10 226	36	10 461

27. Kitos pajamos

	GRUPĖ		BENDROVĖ	
	2015	2014	2015	2014
Remonto ir kitos paslaugos	15 115	12 920	-	-
Pajamos iš turto nuomos	1 594	1 713	1 604	1 721
Projektavimo darbai	233	840	-	-
Kitos pajamos	101	(8)	481	38
Iš viso	17 043	15 465	2 085	1 759

28. Sandoriai tarp susijusių šalių

Bendrovės ir Grupės susijusios šalys 2015 m. ir 2014 m. buvo:

- Bendrovės patronuojanti įmonė EPSO-G, kurios 100 proc. akcijų priklauso Lietuvos Respublikos Energetikos ministerijai;
- Bendrovės dukterinės įmonės;
- Bendrovės asocijuotos ir bendrai valdomos įmonės;
- AB „Amber Grid“ (EPSO-G dukterinė įmonė);
- Vadovybė.

Sandoriai su susijusiomis šalimis vykdomi pagal rinkos sąlygas, pagal teisės aktais patvirtintus tarifus arba laikantis viešųjų pirkimo įstatymo reikalavimus.

2015 m. Grupės sandoriai su susijusiomis šalimis ir likučiai 2015 m. gruodžio 31 d. sudarė:

Susijusios šalys	Mokėtinos sumos	Gautinos sumos	Pirkimai	Pardavimai
Grupės patronuojanti įmonė (UAB EPSO-G)	-	2	-	19
Grupės asocijuotos ir bendro pavaldumo įmonės	94	143	593	1 509
	94	145	593	1 528

2015 m. Bendrovės sandoriai su susijusiomis šalimis ir likučiai 2015 m. gruodžio 31 d. sudarė:

Susijusios šalys	Mokėtinos sumos	Gautinos sumos	Pirkimai	Pardavimai
Grupės patronuojanti įmonė (UAB EPSO-G)	-	2	-	19
Bendrovės dukterinės įmonės	341	2 041	15 063	22 914
Grupės asocijuotos ir bendro pavaldumo įmonės	94	143	593	1 509
	435	2 186	15 656*	24 442**

* Iš to skaičiaus 10 454 tūkst. Eur VIAP lėšų, pervestų susijusioms šalims (VIAP lėšų administratoriui). Šiame sandoryje Bendrovė veikia kaip tarpininkas Komisijos/valstybės vardu, todėl pajamomis ir sąnaudomis nepripažįsta iš tinklų naudotojų, prijungtų prie elektros perdavimo tinklo, surinktų ir VIAP lėšų administratoriui pervestų VIAP lėšų.

** Iš to skaičiaus 22 474 tūkst. Eur VIAP lėšų, gautų iš susijusių šalių (VIAP lėšų administratoriaus). Bendrovė pajamomis ir sąnaudomis nepripažįsta iš tinklų naudotojų, prijungtų prie elektros perdavimo tinklo, surinktų ir VIAP lėšų administratoriui pervestų VIAP lėšų.

2014 m. Grupės sandoriai su susijusiomis šalimis ir likučiai 2014 m. gruodžio 31 d. sudarė:

Susijusios šalys	Mokėtinos sumos	Gautinos sumos	Pirkimai	Pardavimai
Grupės patronuojanti įmonė (UAB EPSO-G)	-	3	-	9
Grupės asocijuotos ir bendro pavaldumo įmonės	76	158	473	1 563
	76	161	473	1 572

2014 m. Bendrovės sandoriai su susijusiomis šalimis ir likučiai 2014 m. gruodžio 31 d. sudarė:

Susijusios šalys	Mokėtinos sumos	Gautinos sumos	Pirkimai	Pardavimai
Grupės patronuojanti įmonė (UAB EPSO-G)	-	3	-	9
Bendrovės dukterinės įmonės	5 522	2 350	29 185	26 896
Grupės asocijuotos ir bendro pavaldumo įmonės	76	158	473	1 562
	5 598	2 511	29 658*	28 467**

* Iš to skaičiaus 19 319 tūkst. Eur VIAP lėšų, pervestų susijusioms šalims (VIAP lėšų administratoriui). Šiame sandoryje Bendrovė veikia kaip tarpininkas Komisijos/valstybės vardu, todėl pajamomis ir sąnaudomis nepripažįsta iš tinklų naudotojų, prijungtų prie elektros perdavimo tinklo, surinktų ir VIAP lėšų administratoriui pervestų VIAP lėšų.

** Iš to skaičiaus 26 778 tūkst. Eur VIAP lėšų, gautų iš susijusių šalių (VIAP lėšų administratoriaus). Iš jų – 661 tūkst. Eur pagal sandorį, kuriame Bendrovė veikia kaip tarpininkas Komisijos/valstybės vardu. Bendrovė pajamomis ir sąnaudomis nepripažįsta iš tinklų naudotojų, prijungtų prie elektros perdavimo tinklo, surinktų ir VIAP lėšų administratoriui pervestų VIAP lėšų.

Sandorius su kitomis Valstybės valdomomis įmonėmis sudarė verslo sandoriai, kurie yra reguliuojami teisės aktais, todėl šie sandoriai nėra atskleidžiami.

Išmokos vadovybei

	GRUPĖ		BENDROVĖ	
	2015	2014	2015	2014
Išmokos, susijusios su darbo santykiais	745	614	437	345
Iš jų: Išaitinės kompensacijos	15	-	14	-
Vadovų skaičius (vidutinis metinis)	15	14	6	6

Vadovybe yra laikomi administracijos vadovai bei jų pavaduotojai/departamentų direktoriai ir vyr. finansininkai.

29. Pagrindinis ir sumažintas pelnas (nuostolis) vienai akcijai

2015 m. ir 2014 m. laikotarpio Grupės pagrindinis ir sumažintas pelnas (nuostolis), tenkantis vienai akcijai, buvo toks:

	2015	2014
Grynasis pelnas (nuostoliai), priskirtinas Bendrovės akcininkams (tūkst. Eur)	1 797	(111 524)
Akcijų skaičiaus svertinis vidurkis (vienetais)	504 331 380	504 331 380
Pagrindinis ir sumažintas pelnas (nuostolis) vienai akcijai (eurais)	0,004	(0,221)

30. Parduoti laikomas turtas ir nutraukta veikla

Vadovaujantis 2016 m. sausio 28 d. įvykusiame Bendrovės neeiliniame visuotiniame akcininkų susirinkime priimtu sprendimu, 2016 m. vasario 5 d. Bendrovė ir UAB EPSO-G sudarė akcijų pirkimo – pardavimo sutartį. Šia sutartimi Bendrovė perleido UAB EPSO-G 478 800 vnt. paprastųjų vardinių nematerialiųjų UAB „Baltpool“ akcijų, sudarančių 67 proc. visų UAB „Baltpool“ akcijų. Sutartyje nustatyta, kad UAB EPSO-G nuosavybės teisė pereis nuo 2016 m. kovo 1 d. UAB „Baltpool“ akcijos parduotos už nepriklausomo turto vertintojo nustatytą akcijų paketo rinkos vertę – 387 828 eurų. EPSO-G už akcijas pilnai atsiskaitė.

2015 m. gruodžio 31 d. turtą ir įsipareigojimus, priskirtinus nutrauktai veiklai, sudarė:

Sutrumpinta finansinės padėties ataskaita	2015-12-31
Ilgalaikis nematerialusis turtas	23
Ilgalaikis materialusis turtas	7
Kitas ilgalaikis turtas	2
Trumpalaikis turtas	43 694
Turto viso (be sandorių su Grupe):	43 726
Gautinos sumos iš Grupės įmonių	149
Turto viso (be sandorių su Grupe):	43 875
Ilgalaikiai įsipareigojimai	2
Finansiniai įsipareigojimai	21 231
Kiti trumpalaikiai įsipareigojimai	20 210
Įsipareigojimų viso (be sandorių su Grupe):	41 443
Mokėtinos sumos Grupės įmonėms	2 029
Įsipareigojimų iš viso:	43 472
Iš viso nuosavo kapitalo	403
Priskirtina:	
Bendrovės akcininkams	270
Mažumos daliai	133

Sutrumpinta pelno (nuostolių) ataskaita	2015	2014
Pajamos	533	219
Sąnaudos	(413)	(449)
Finansinė veikla, grynąja verte	-	2
Pelnas prieš apmokestinimą	120	(228)
Pelno mokestis	(6)	-
Grynasis pelnas (nuostoliai)	114	(228)
Mažumos dalis	38	(75)

Sutrumpinta grynujų pinigų ataskaita	2015	2014
Grynieji pagrindinės veiklos pinigų srautai	(13 200)	(8 003)
Grynieji investicinės veiklos pinigų srautai	(16)	(13)
Grynieji finansinės veiklos pinigų srautai	13 433	7 985
Grynasis pinigų srautų (sumažėjimas) padidėjimas	217	(31)

31. Papildoma pinigų srautų informacija

2015 m. skaičiuojant investicinės veiklos pinigų srautus buvo įvertintas Bendrovės mokėtinų sumų už ilgalaikį turtą pokytis 1 817 tūkst. Eur (2014 m. – 12 935 tūkst. Eur) ir kapitalizuotos palūkanos 943 tūkst. Eur (2014 m. – 398 tūkst. Eur), taip pat pridėtinės vertės mokestis sudengtas su mokėtiniu pelno mokesčiu 1 509 tūkst. Eur (2014 m. – 2 635 tūkst. Eur).

32. Finansinės rizikos faktoriai

Grupė ir bendrovė, vykdydama veiklą, patiria finansinę riziką. Valdydamos šią riziką, Grupė ir Bendrovė siekia sumažinti veiksmų, galinčių neigiamai paveikti Grupės ir Bendrovės finansinius rezultatus, įtaką. Rizikos valdymą atlieka Bendrovės Finansų planavimo ir analizės skyrius, vadovaudamasis „Litgrid“ valdybos patvirtintu „Litgrid“ grupės išdo valdymo tvarkos aprašu.

Finansinės priemonės pagal grupes (kaip pateikta finansinės padėties ataskaitoje)

	GRUPĖ		BENDROVĖ	
	2015-12-31	2014-12-31	2015-12-31	2014-12-31
Finansinis turtas				
Prekybos gautinos sumos	12 918	14 456	8 720	10 741
Kitos gautinos sumos	20 277	42 872	22 318	12 864
Kitas finansinis turtas	2 574	3 263	2 574	1 751
Pinigai ir pinigų ekvivalentai	791	25 293	483	25 003
Paskolos ir gautinos sumos	36 560	85 884	34 095	50 359
Kitas finansinis turtas				
Iki išpirkimo termino laikomos investicijos	-	15 929	-	15 929
Finansinis turtas, galimas parduoti	2 273	2 237	2 273	2 237
Finansinis turtas iš viso:	38 833	104 050	36 368	68 525

Finansiniai įsipareigojimai	GRUPĖ		BENDROVĖ	
	2015-12-31	2014-12-31	2015-12-31	2014-12-31
Paskolos	203 438	129 380	202 442	118 800
Prekybos skolos	28 068	34 997	25 301	34 740
Kitos mokėtinos sumos ir įsipareigojimai	15 309	27 483	14 895	5 803
Iš viso	246 815	191 860	242 638	159 343

Kredito rizika

2015 m. gruodžio 31 d. ir 2014 m. gruodžio 31 d. kredito rizika buvo susijusi su:

Finansinis turtas, išskyrus turtą, galimą parduoti	GRUPĖ		BENDROVĖ	
	2015-12-31	2014-12-31	2015-12-31	2014-12-31
Finansinis turtas, išskyrus turtą, galimą parduoti	36 560	101 813	34 095	66 288

Grupė ir Bendrovė turi reikšmingą kredito rizikos koncentraciją, nes kredito rizika pasiskirsčiusi tarp 10 pagrindinių pirkėjų, iš kurių gautinos sumos 2015 m. gruodžio 31 d. sudarė apie 89 proc. (2014 m. gruodžio 31 d. - 93 proc.) visų Grupės ir 94 proc. (2014 m. gruodžio 31 d. - 93 proc.) visų Bendrovės prekybos ir kitų gautinų sumų. Didžiausio pirkėjo - skirstomųjų tinklų operatoriaus AB „Energijos skirstymo operatorius“ (buvo AB „Lesto“) - mokėtinos sumos 2015 m. gruodžio 31 d. sudarė 18 proc. (2014 m. gruodžio 31 d. - 41 proc.) visų Grupės ir 19 proc. (2014 m. gruodžio 31 d. - 24 proc.) visų Bendrovės gautinų sumų.

„Litgrid“, sudarydama sutartis su pirkėjais - balansavimo energijos tiekėjais, reikalauja sumokėti nustatyto dydžio depozitą arba pateikti banko garantiją, remiantis Bendrovės generalinio direktoriaus patvirtinta „Litgrid“ balansavimo energijos tiekėjų prievolių įvykdymo užtikrinimo tvarkos apraše“ numatyta tvarka ir sąlygomis. Kitais atvejais, kai pirkėjai yra patikimi klientai - AB „Energijos skirstymo operatorius“ (buvo AB „Lesto“), kuri yra UAB „Lietuvos energija“ grupės įmonė, kitos stambios pramonės įmonės, Grupė ir Bendrovė iš pirkėjų užstato nereikalauja.

Grupė ir Bendrovė laisvas lėšas investuoja tik į mažai rizikingas pinigų rinkos ir skolos vertybinių popierių priemones, t. y. terminuotus indėlius, patikimų finansinių institucijų obligacijas, vyriausybių vertybinius popierius. Prioritetinis investavimo tikslas yra lėšų saugumo užtikrinimas ir, laikantis šio tikslo, investicijų gražos maksimizavimas. Lėšos investuojamos tik į finansinių institucijų ir valstybių, turinčių ne žemesnį nei A- pagal Fitch Ratings agentūrą (arba kitų reitingo agentūrų atitikmenį) ilgalaikio skolinimosi kredito reitingą, skolos finansines priemones. Žemiau pateiktoje lentelėje nurodyti bankų, kuriuose Grupė ir Bendrovė laiko pinigus ir pinigų ekvivalentus (13 pastaba) ir iki išpirkimo termino laikomas investicijas (12 pastaba), motininių bankų reitingai:

Nordea	AA-
Danske bank	A
Swedbank	A+
SEB	A+
Pohjola Bank plc	A+
DNB Bank	A+

Prekybos ir kitos gautinos sumos yra daugiausia gautinos iš valstybės valdomų įmonių bei didelių gamintojų be reikšmingų istorinių apmokėjimų sutrikimų.

Bendrovės ir Grupės prekybos ir kitų gautinų sumų senėjimo analizė pateikta 9 ir 10 pastabose.

Likvidumo rizika

Grupės politika yra veiklos finansavimo užtikrinimas, t.y., kad Grupės įmonės visada turėtų pakankamai lėšų ir/ar pasirašytų kreditavimo sutarčių bei overdraftų (sąskaitų likučių perviršių) sutartiniams įsipareigojimams įvykdyti. Likvidumo rizika valdoma sudarant Grupės įmonių grynųjų pinigų srautų prognozes.

Grupės pinigų srautai iš veiklos 2015 metais yra teigiami, dėl to likvidumo rizika yra nedidelė. Grupės likvidumo (trumpalaikis turtas / trumpalaikiai įsipareigojimai) ir skubaus padengimo ((trumpalaikis turtas – atsargos) / trumpalaikiai įsipareigojimai)) rodikliai 2015 m. gruodžio 31 d. atitinkamai buvo 0,31 ir 0,29 (2014 m. gruodžio 31 d. - 1,00 ir 0,98). Bendrovės likvidumo ir skubaus padengimo rodikliai 2015 m. gruodžio 31 d. atitinkamai buvo 0,29 ir 0,28 (2014 m. gruodžio 31 d. - 0,99 ir 0,97).

Žemiau lentelėje yra pateikta informacija apie Grupės ir Bendrovės finansinių įsipareigojimų sutartines padengimo datas. Ši informacija buvo paruošta, remiantis finansinių įsipareigojimų nediskontuotais pinigų srautais atsižvelgiant į anksčiausias datas, kada Grupė ir Bendrovė turės padengti šiuos įsipareigojimus. Įsipareigojimų likučiai, kurių padengimo terminas yra iki 12 mėnesių, atitinka jų apskaitines vertes, kadangi diskontavimo įtaka yra nereikšminga.

GRUPĖ	iki 3 mėn.	Nuo 4 mėn. iki vienerių metų	Per antrus metus	Per trečius - penktus metus	Po penkių metų
2015 m. gruodžio 31 d.					
Prekybos ir kitos mokėtinos sumos	43 377	-	-	-	-
Paskolos	2 411	7 897	9 234	109 266	82 790
2014 m. gruodžio 31 d.					
Prekybos ir kitos mokėtinos sumos	62 480	-	-	-	-
Paskolos	1 401	40 523	29 861	25 892	36 188
BENDROVĖ	iki 3 mėn.	Nuo 4 mėn. iki vienerių metų	Per antrus metus	Per trečius - penktus metus	Po penkių metų
2015 m. gruodžio 31 d.					
Prekybos ir kitos mokėtinos sumos	40 196	-	-	-	-
Paskolos	1 415	7 897	9 234	109 266	82 790
2014 m. gruodžio 31 d.					
Prekybos ir kitos mokėtinos sumos	40 543	-	-	-	-
Paskolos	1 401	29 943	29 861	25 892	36 188

Rinkos rizika

a) Palūkanų normos rizika

Grupės ir Bendrovės pajamos, sąnaudos ir pinigų srautai iš pagrindinės veiklos iš esmės yra nepriklausomi nuo palūkanų normų pasikeitimų rinkoje. Grupė turi ilgalaikių ir trumpalaikių paskolų bei overdraftus, kurių palūkanos susijusios su EURIBOR. Jeigu palūkanų norma padidėtų/sumažėtų 0,1 proc. 2015 m. gruodžio 31 d. Grupės paskolų palūkanų įtaka pelnui prieš mokesčius būtų 184 tūkst. Eur (2014 m. – 66 tūkst. Eur).

b) Užsienio valiutos rizika

Grupė ir Bendrovė, valdydama užsienio valiutos riziką, pirkimo/pardavimo sutartis sudaro tik eurais.

33. Finansinio turto ir įsipareigojimų tikroji vertė

Pagrindinis Grupės ir Bendrovės finansinis turtas ir įsipareigojimai, neatspindėti tikrąja verte, yra prekybos ir kitos gautinos sumos, terminuoti indėliai, pinigai ir pinigų ekvivalentai, paskolos, prekybos ir kitos skolos, iki išpirkimo laikomos investicijos ir kitas finansinis turtas.

Kiekvienos rūšies finansiniam turtui ir įsipareigojimams, neatspindėtiems tikrąja verte, įvertinti buvo naudojami tokie metodai ir prielaidos:

- Trumpalaikių prekybos ir kitų gautinų sumų, terminuotų indėlių, kito finansinio turto, pinigų ir pinigų ekvivalentų, trumpalaikių paskolų, trumpalaikių prekybos skolų ir kitų mokėtinų sumų apskaitinė vertė yra artima jų tikrajai vertei (3 lygis).
- Ilgalaikių skolų tikroji vertė nustatoma remiantis tokios pat ar panašios paskolos rinkos kaina arba palūkanų norma, kuri yra taikoma tuo metu tokio pat termino skoloms. Ilgalaikių paskolų, už kurias mokamos kintamos palūkanos, apskaitinė vertė yra artima jų tikrajai vertei (3 lygis).
- Finansinio turto, laikomo iki išpirkimo, tikroji vertė nustatoma remiantis obligacijų, į kurias investuota, vertės nustatymu. (3 lygis).

34. Neapibrėžtieji įsipareigojimai

Teisminiai nagrinėjimai

AB „Litgrid“ (toliau – Bendrovė) šiuo metu dalyvauja 29 teisiniuose procesuose: 18 civilinių ir 11 administracinių bylų. Dauguma bylų nagrinėjamos Lietuvos Respublikos teismuose, taip pat Vilniaus komercinio arbitražo teisme. Daugiausiai Bendrovė teisiniuose procesuose dalyvauja kaip trečiasis asmuo – 12 bylų, kaip ieškovė / pareiškėja – 10 bylų, o kaip atsakovė – 7 bylose.

Ginčai dėl netesybų:

1. Svarbiausi įsiteisėję teismų sprendimai:

1.1. Tarp UAB „Tetas“ ir Bendrovės kilo ginčas dėl Bendrovės atlikto 123 609,82 Eur netesybų, kurios buvo priskaičiuotos už vėlavimą atlikti darbus pagal 2013 m. kovo 25 d. sutartį dėl Bendrovės Klaipėdos grupės 110 kV ir 330 kV įtampos oro linijų remonto (trasų valymo) darbų, įskaitymo iš rangovui UAB „Tetas“ mokėtinų sumų (ieškinio suma – 123 700,27 Eur). Atsižvelgiant į Bendrovės atsiliepimą į ieškinį išdėstytus argumentus, ieškovas UAB „Tetas“ patikslino ieškinio reikalavimus, juos sumažindamas iki 116 709,66 Eur. Vilniaus apygardos teismo 2015 m. gegužės 4 d. sprendimu priėmus UAB „Tetas“ atsisakymą nuo dalies ieškinio, o kitoje dalyje ieškinį tenkinus, teismas vadovavosi protingumo principu ir iš Bendrovės priteisė 116 709,66 Eur įskaitytų netesybų, procesinės palūkanos bei bylinėjimosi išlaidos. Sprendimas įvykdytas.

1.2. Tarp UAB „Tetas“ ir Bendrovės kilo ginčas dėl Bendrovės atliktų 310 183,04 Eur netesybų, kurios buvo apskaičiuotos už vėlavimą atlikti darbus pagal 2012 m. sausio 31 d. rangos sutartį Nr. SUT-20-12 dėl 330/110/10 kV Klaipėdos TP rekonstravimo, įskaitymų, o taip pat 127 998,42 Eur skolos už atliktus papildomus darbus (ieškinio suma – 445 972,90 Eur). Vilniaus apygardos teismo 2015 m. lapkričio 4 d. sprendimu iš Bendrovės priteista 273 244,95 Eur skolos, procesinės palūkanos ir bylinėjimosi išlaidos. Sprendimas įvykdytas.

1.3. Tarp UAB „Archstudija“ ir Bendrovės kilo ginčas dėl Bendrovės atlikto 43 504,40 Eur netesybų, kurios buvo priskaičiuotos už vėlavimą suteikti paslaugas pagal 2011 m. spalio 5 d. paslaugų sutartį Nr. SUT-358-11 dėl „330 kV elektros perdavimo oro linijos Kruonio HAE-Alytus statyba“ poveikio aplinkai

vertinimo ir susijusių paslaugų teikimo, įskaitymo (ieškinio suma – 43 504,40 Eur). Lietuvos apeliacinio teismo 2016 m. sausio 21 d. nutartimi palikta nepakeista Vilniaus apygardos teismo 2015 m. rugpjūčio 31 d. nutartis, kuria paliktas nenagrinėtu UAB „Archstudija“ ieškinys Bendrovei dėl 43 504,40 Eur Bendrovės atlikto įskaitymo (priskaičiuotų netesybų) pripažinimo negaliojančiu ir skolos priteisimo. Bendrovė 2015 m. gruodžio 31 d. padarė šiai sumai atidėjinį galimai grąžintinai netesybų sumai.

1.4. Tarp UAB „Energetikos paslaugų ir rangos organizacija“ ir Bendrovės kilo ginčas dėl Bendrovės atliktų 17 694,90 Eur netesybų, kurios buvo apskaičiuotos už vėlavimą atlikti darbus pagal 2013 m. birželio 11 d. trasų valymo sutartį Nr. SUT-178-13 ir 2014 m. vasario 17 d. trasų valymo sutartį Nr. SUT-41-14, įskaitymų. Vilniaus miesto apylinkės teismo 2016 m. kovo 1 d. sprendimu atmetas UAB „Energetikos paslaugų ir rangos organizacija“ ieškinys (ieškinio suma – 17 694,90 Eur) Bendrovei dėl įskaitymų (apskaičiuotų netesybų) pripažinimo negaliojančiais ir skolos priteisimo. Sprendimas neįsiteisėjęs.

2. Vykstantys ir potencialūs ginčai:

2.1. Tarp UAB „Tetas“ ir Bendrovės kilo ginčas dėl Bendrovės atliktų 249 707,73 Eur netesybų, kurios buvo apskaičiuotos už vėlavimą atlikti darbus pagal 2013 m. sausio 4 d. 110.35/10 kV Marių TP 110 kV skirstyklos rekonstravimo darbų rangos sutartį Nr. SUT-4-13, įskaitymų. UAB „Tetas“ kreipėsi į Vilniaus apygardos teismą ir ieškiniu prašo priteisti iš Bendrovės 249 707,73 Eur skolos (įskaitytų netesybų), 12 734,10 Eur delspinigių, procesines palūkanas, bylinėjimosi išlaidas (ieškinio suma – 262 441,83 Eur). 2016 m. vasario 23 d. pateiktas Bendrovės atsiliepinimas, pasirengimas nagrinėti bylą teisme vyksta paruošiamųjų dokumentų būdu Bendrovė 2015 m. gruodžio 31 d. padarė atidėjinį 249 707,73 Eur sumai galimai grąžintinai netesybų sumai.

2.2. Už vėlavimą atlikti darbus pagal 2013 m. lapkričio 11 d. rangos sutartį Nr. SUT-325-13 dėl 400 kV įtampos elektros perdavimo oro linijos nuo Alytaus iki Lietuvos – Lenkijos sienos statybos darbų Bendrovė 2016 m. sausio 11 d. ir 2016 m. sausio 25 d. atliko įskaitymus bendrai 1 136 885,99 Eur sumai iš rangovui UAB „A.Žilinskio ir ko“ mokėtinų sumų. Yra didelė ginčo tikimybė, todėl 2016 m. Bendrovė padarė atidėjinį visai šiai sumai.

Ginčai, susiję su viešuosius interesus atitinkančiomis paslaugomis:

1. Atsižvelgiant į Viešuosius interesus atitinkančių paslaugų (toliau – VIAP) elektros energetikos sektoriuje lėšų administravimo tvarkos aprašo pakeitimus, patvirtintus Vyriausybės 2015 m. rugsėjo 16 d. nutarimu Nr. 1002, nuo 2015 m. spalio 1 d. Bendrovė nebevykdo VIAP lėšų surinkimo iš prie perdavimo tinklo prijungtų asmenų funkcijos, kurią perėmė VIAP lėšų administratorius UAB „Baltpool“. Atsižvelgiant į minėtus teisės akto pasikeitimus, 2015 m. gruodžio 23 d. reikalavimų perleidimo sutartimis Bendrovė perleido reikalavimo teises į VIAP lėšų skolininkus (AB „Achema“, AB „Orlen Lietuva“, AB „Lifosa“ ir UAB „Dirbtinis pluoštas“), kuriems Bendrovė yra pareiškusi reikalavimus 4-iose civilinėse bylose, šiose bylose pareikštų reikalavimų apimtyje. VIAP lėšų administratoriui planuojama perleisti ir kitus reikalavimus, kuriuos Bendrovė yra įgijusi ryšium su iki 2015 m. spalio 1 d. vykdyta VIAP lėšų surinkimo funkcija. Šių bylų baigtis neturės įtakos Bendrovės finansiniams rezultatams, nes Bendrovė veikė tik kaip tarpininkas it VIAP lėšos apskaitomos tik gautinų ir mokėtinų sumų straipsniuose.

2. Bendrovė dalyvauja atsakovu civilinėje byloje, kurioje AB „Achema“ yra pareiškusi reikalavimą dėl sutarties nuostatų, susijusių su pareiga mokėti VIAP lėšas, pripažinimo negaliojančiomis ir restitucijos (889 619,56 Eur) taikymo, kurioje posėdis šiuo metu numatytas 2016 m. balandžio 15 d. 13.00 val., o įsiteisėjus teismo sprendimui šioje byloje turės būti atnaujinta Kauno apygardos teisme nagrinėjama (šiuo metu sustabdyta) byla, kurioje Bendrovė yra pareiškusi reikalavimą AB „Achema“ dėl 657 758,53 Eur VIAP skolos už 2011 m. balandžio – gegužės mėn. priteisimo. Šių bylų baigtis neturės įtakos Bendrovės finansiniams rezultatams, nes Bendrovė veikė tik kaip tarpininkas it VIAP lėšos apskaitomos tik gautinų ir mokėtinų sumų straipsniuose.

Ginčai su nepriklausomais tiekėjais:

Šiuo metu yra iškeltos 4 bankroto bylos Bendrovei neatsiskaičiusiems nepriklausomiems elektros energijos tiekėjams:

1. UAB „ECO energy systems“ (teismo patvirtintas Bendrovės finansinis reikalavimas – 783 937,40 Eur, bankroto procese atgauta skolos dalis – 202 961,65 Eur);
2. UAB „Elektra visiems“ (teismo patvirtintas Bendrovės finansinis reikalavimas – 3 733 593,36 Eur);
3. UAB „Elektros energijos prekyba“ (teismo patvirtintas Bendrovės finansinis reikalavimas – 368 673,20 Eur);
4. UAB „Saurama“ (teismo patvirtintas Bendrovės finansinis reikalavimas – 3 101 890,21 Eur).

Žymesnių dalių Bendrovės reikalavimų tenkinimas aukščiau minėtose buvusių nepriklausomų elektros energijos tiekėjų bankroto bylose mažai tikėtinas.

Ginčai reguliavimo srityje:

Bendrovė tęsia teisinius ginčus dėl Valstybinės kainų ir energetikos kontrolės komisijos sprendimų, kuriais nustatytos ir paskelbtos reguliuojamų elektros energijos perdavimo paslaugų kainos. Šiuo ginčiuose Bendrovė laikosi nuomonės, kad Valstybinė kainų ir energetikos kontrolės komisija neteisingai nustatė elektros energijos perdavimo paslaugos tarifų viršutines ribas 2015 metams, taip pat, šių kainų ribų pagrindu, neteisėtai paskelbė Bendrovei taikytinas elektros energijos perdavimo paslaugos kainas. Pažymėtina, kad Bendrovė atsisakė teismui patiekto skundo dėl elektros energijos perdavimo paslaugos kainos ribų 2016 metams nustatymo, po to, kai Valstybinė kainų ir energetikos kontrolės komisija Bendrovės naudai perskaičiavo ir patvirtino naujas 2016 metais taikytinas elektros energijos perdavimo paslaugų kainų ribas.

Bendrovė taip pat yra pateikusi skundą teismui prašydama panaikinti Valstybinės kainų ir energetikos kontrolės komisijos sprendimą, kuriuo Bendrovei skirta 100 tūkst. Eur ekonominė sankcija už reguliuojamos veiklos pažeidimus, tariamai padarytus 2011-2013 m. reguliavimo periodo metu. Bendrovės prašymu, teismas sustabdė šios bylos nagrinėjimą iki bus išspręsta kita administracinė byla dėl Bendrovei taikytinų elektros energijos paslaugos kainų viršutinių ribų 2015 metams.

Ginčai viešųjų pirkimų srityje:

2015 m. Bendrovei buvo iškeltos 2 bylos viešųjų pirkimų srityje pagal ieškovo UAB „Kauno energetikos remontas“ ieškinius. Pagal šias bylas Bendrovei nekyla jokių potencialių nuostolių.

35. Pobalansiniai įvykiai

Vadovaujantis 2016 m. sausio 28 d. įvykusiame AB „Litgrid“ neeiliniame visuotiniame akcininkų susirinkime priimtu sprendimu, 2016 m. vasario 5 d. Bendrovė ir UAB EPSO-G sudarė akcijų pirkimo – pardavimo sutartį. Šia sutartimi Bendrovė perleido UAB EPSO-G 478 800 vnt. paprastųjų vardinių nematerialiųjų UAB „Baltpool“ akcijų, sudarančių 67 proc. visų UAB „Baltpool“ akcijų. Sutartyje nustatyta, kad UAB EPSO-G nuosavybės teisė pereis nuo 2016 m. kovo 1 d. UAB „Baltpool“ akcijos parduotos už nepriklausomo turto vertintojo nustatytą akcijų paketo rinkos vertę – 387 828 eurų.

Remiantis viešuosius interesus atitinkančių paslaugų elektros energetikos sektoriuje administravimo tvarkos aprašo 161 punktu, nuo 2015 m. spalio mėn. 1 d. UAB „Baltpool“ pradėjo rinkti VIAP lėšas iš asmenų, kurių elektros energijos gamybos ir (ar) vartojimo įrenginiai prijungti prie perdavimo tinklo. Iki 2015 m. rugsėjo 30 d. lėšos iš šių asmenų buvo surenkamos per bendrovę AB „Litgrid“. Dėl šių pasikeitimų UAB „Baltpool“ laipsniškai perima iš AB „Litgrid“ visas su VIAP lėšų surinkimu į VIAP biudžetą susijusias gautinas sumas. 2016 m. sausio 8 d. buvo pasirašyti susitarimai dėl VIAP lėšų reikalavimų perleidimo iš įmonių AB „Achema“ (suma 374 551,62 Eur), AB „Lifosa“ (suma 104 102,44 Eur), AB „Orlen Lietuva“ (suma 105 348,51 Eur) bei UAB „Dirbtinis pluoštas“ (suma 167 949,12 Eur).

2016 m. sausio 27 d. baigėsi finansinių paslaugų pirkimo konkursas UAB „Tetas“. Mažiausią paslaugos kainą kredito limitu (2 mln. Eur), garantijų suteikimo (4,3 mln. Eur) ir faktoringo (1,5 mln. Eur) paslaugų pirkimui pateikė AB SEB bankas. Sutarties pakeitimas bus pasirašomas 2016 m. kovo mėnesį.

Litgrid

2015 METŲ AB LITGRID IR JOS DUKTERINIŲ ĮMONIŲ
KONSOLIDUOTAS METINIS PRANEŠIMAS

I. Bendroji informacija apie įmonių grupę

Konsoliduotas metinis pranešimas parengtas už 2015 metus.

Emitentas ir jo kontaktiniai duomenys:

Pavadinimas	AB „Litgrid“ (toliau – „Litgrid“ arba Bendrovė)
Teisinė forma	Akcinė bendrovė
Įregistravimo data ir vieta	2010-11-16, Lietuvos Respublikos juridinių asmenų registras
Įmonės kodas	302564383
Buveinės adresas	A. Juozapavičiaus g. 13, LT-09311, Vilnius
Telefonas	+370 5 278 2777
Faksas	+370 5 272 3986
El. paštas	info@litgrid.eu; www.litgrid.eu

„Litgrid“ veikla

„Litgrid“, Lietuvos elektros perdavimo sistemos operatorius (toliau – PSO), palaiko stabilų šalies elektros energetikos sistemos darbą, valdo elektros energijos srautus ir sudaro sąlygas konkurencijai atviroje elektros rinkoje. „Litgrid“ atsako už Lietuvos elektros energetikos sistemos integraciją į Europos elektros infrastruktūrą ir bendrą elektros rinką. „Litgrid“ įgyvendino strateginius tarptautinių jungčių „NordBalt“ (Lietuva - Švedija) ir „LitPol Link“ (Lietuva - Lenkija) projektus. Siekdami įtvirtinti šalies energetinį savarankiškumą, puoselėjame atsakomybės, racionalios kūrybos ir dialogo kultūrą.

„Litgrid“ misija – užtikrinti patikimą elektros energijos persiuntimą ir sudaryti sąlygas konkurencijai atviroje elektros rinkoje.

„Litgrid“ vizija – visavertė Lietuvos elektros energetikos sistemos integracija į Europos elektros infrastruktūrą ir bendrą elektros rinką, kuriant galimybes konkurencingai ekonomikai.

„Litgrid“ vertybės – bendradarbiavimas, pagarba, atsakomybė, profesionalumas, iniciatyvumas.

„Litgrid“ strategija – šalies energetinės nepriklausomybės užtikrinimas kuriant vertę visuomenei.

„Litgrid“, būdama Lietuvos elektros energetikos sektoriaus stuburu, ne tik atsako už sistemoje suvartojamos ir pagaminamos elektros energijos balanso palaikymą ir patikimą elektros energijos perdavimą, bet ir vykdo strateginius Lietuvos elektros energetikos projektus, grindžia savo viziją ir strategines veiklos gaires Nacionalinėje energetinės nepriklausomybės strategijoje įtvirtintais ilgalaikiais tikslais. Svarbiausios Lietuvos PSO veiklos sritys ir atsakomybės – šalies elektros energetikos infrastruktūros palaikymas ir integracija su Vakarų ir Šiaurės Europos elektros energetikos infrastruktūra; elektros rinkos vystymas ir dalyvavimas kuriant bendrą Baltijos šalių bei Europos elektros rinką; Lietuvos ir kontinentinės Europos elektros energetikos sistemų integracija darbui sinchroniniu režimu.

„Litgrid“ veiklos planai ir prognozės

„Litgrid“ aktyviai ir atsakingai veikia šiomis pagrindinėmis kryptimis:

Šalies elektros energetikos sistemos integracija į Europą

Lietuvai tapus Europos elektros sistemos visaverte ir pilnateise dalyve, elektros energetikos sektoriuje bus įdiegti europiniai sistemos valdymo standartai, užtikrintas rinkos principais grįstas elektros srautų

valdymas ir dalyvavimas palaikant sistemos dažnį. Siekiamas rezultatas yra Baltijos šalių sinchroninis sistemos darbas kontinentinės Europos tinkluose.

Bendra Europos elektros rinka

Lietuvos elektros rinkos integravimas į Baltijos šalių ir Skandinavijos elektros rinką, o vėliau – ir į bendrą Europos elektros rinką užtikrins skaidrią didmeninės elektros kainą, konkurenciją ir pasirinkimo laisvę visiems rinkos dalyviams bei lygiateisę prekybą elektra su kaimyninėmis Europos valstybėmis. Esant didelės elektros rinkos dalimi bus efektyviausiai panaudojama tinklų ir generacijos infrastruktūra bei užtikrinamas elektros tiekimo saugumas.

Elektros perdavimo tinklo integracija į Europos elektros infrastruktūrą

Lietuvos elektros perdavimo tinklas yra stipriai išplėtotas ir patikimai tenkina vartotojų elektros poreikius. Nuo 2015 m. pabaigos Lietuvos elektros sistema trimis asinchroniškai veikiančiomis jungtimis sujungta su Švedija ir Lenkija („LitPol Link“ jungtis yra dvigrandė) ir 12 sinchroninių jungčių sujungta su Latvijos bei rytinių kaimyninių valstybių elektros sistemomis. Elektros jungtys su Švedija „NordBalt“ ir Lenkija „LitPol Link“ pirmą kartą sujungė Lietuvos elektros energetikos sistemą su Šiaurės ir Vakarų Europos elektros tinklais. „Litgrid“ valdomas ir prižiūrimas elektros perdavimo tinklas sudaro galimybes prekiauti elektra tarp skirtingų energetikos sistemų, užtikrina priėjimą prie įvairiais energijos ištekliais turtingų elektros rinkų. Optimalios investicijos į šalies tinklą užtikrina naujų elektros generatorių integraciją, saugų elektros energijos perdavimą ir patikimą sistemos veikimą.

Vykdydama šalies energetinį savarankiškumą padedančius užtikrinti strateginius projektus ir dirbdama griežtoje reguliacinėje aplinkoje, „Litgrid“ deda visas pastangas racionaliai ir efektyviai naudoti turimus finansinius išteklius ir Europos Sąjungos paramą, prisidedama prie šalies ūkio konkurencingumo didinimo ir vartotojų gerovės kilimo.

Svarbiausi 2015 metų dvylikos mėnesių darbai, įgyvendinant strateginius ir kitus elektros energetikos sektoriaus projektus

Tarpsisteminės elektros jungties „LitPol Link“ projekto įgyvendinimo darbai

2015 m. baigta elektros jungties „LitPol Link“ statyba, gruodžio 9 d. pradėta jungties eksploatacija bandomuoju režimu. Svarbiausias ir sudėtingiausias naujosios elektros jungties įrenginys – srovės keitiklių stotis. Keičiant įtampą iš kintamos į nuolatinę ir vėl į kintamąją, ši stotis užtikrina elektros perdavimą tarp Lietuvos ir Lenkijos elektros sistemų, veikiančių skirtingose sinchroninėse zonose.

„LitPol Link“ jungties investicijos Lietuvoje sudarė 109 mln. eurų. Europos Komisija 2015 m. liepos mėnesį patvirtino 27 mln. eurų finansavimą „LitPol Link“ projektui Lietuvos teritorijoje. Iš viso Europos Sąjungos lėšomis finansuota 31 mln. eurų investicijų į „LitPol Link“.

Tarpsisteminės elektros jungties „NordBalt“ projekto įgyvendinimo darbai

2015 m. baigta elektros jungties „NordBalt“ statyba ir pradėti jungties sistemų bandymai. 2015 m. rugpjūčio-lapkričio mėnesiais vyko sistemų bandymai (*Sub system test*): vožtuvų, DC įrenginių, AC įrenginių, transformatorių, savųjų reikmių, aušinimo ir kitų sistemų bandymai. 2015 m. lapkričio 14 d. įjungta įtampa „NordBalt“ jungties stotyje Klaipėdos rajone ir pradėti „NordBalt“ jungties sistemai bandymai (*System tests*). Jungties darbas bandomuoju režimu pradėtas 2016 m. vasario 18 d.

Investicijos į „NordBalt“ elektros jungtį Lietuvos pusėje sudarė 223 mln. eurų, iš kurių 65 mln. eurų finansavo Europos Sąjunga.

Elektros jungčių bandymai

Vienas svarbiausių sisteminių bandymų ir jungties darbo bandomuoju režimu skirtumų yra tas, kad sisteminių bandymų metu elektra tarp kaimyninių sistemų teka nebūtinai pagal rinkos dėsnius, tai yra ne ten, kur elektros kaina aukštesnė, o ten, kur reikia sistemos operatoriui. Įjungus jungtis darbai bandomuoju režimu, visi elektros energijos mainai tarp šalių vykdomi per biržą.

Jungties darbas bandomuoju režimu (*trial operations*) skiriasi nuo normalaus jungties veikimo tuo, kad galimi jungties atsijungimai ir netolygus darbo grafikas. Pradėjus darbinę jungties eksploataciją jos planiniai atjungimai iš anksto planuojami ir skelbiami rinkos dalyviams. Žinoma, esama ir avarinių, t. y., nesuplanuotų atsijungimų, kurie ypač būdingi povandeninėms kabelių jungtims.

Perdavimo tinklo plėtros ir rekonstrukcijos projektai

Iš viso per 2015 metus baigtos devyniolikos transformatorių pastočių rekonstrukcijos. Transformatorių pastotės rekonstrukcija trunka vidutiniškai 3 metus. Kiekvienais metais vidutiniškai pradedamos ir baigiamos 5-8 pastočių rekonstrukcijos. Visų „Litgrid“ vykdytų transformatorių pastočių rekonstrukcijos iš dalies (iki 40 proc. rekonstrukcijų vertės) finansuotos Europos regioninės plėtros fondo lėšomis.

Vyksta perdavimo tinklo linijų rekonstrukcijos. Per 2015 m. aukštosios įtampos elektros perdavimo linijose pakeistos 332 gelžbetoninės atramos, arba 46 proc. atramų, kurios planuojamos pakeisti per 2015-2016 metus, 103 km žaibosaugos trosu.

2015 m. rugsėjo mėnesį pasirašyta rangos sutartis naujos 110 kV elektros perdavimo linijos nuo Kretingos iki Benaičių projektavimui ir statybai. Viešųjų pirkimų konkursą projektavimo ir rangos darbams atlikti laimėjo UAB „Tetas“. Sutarties vertė – 1.9 mln. eurų, visus darbus planuojama atlikti iki 2017 metų pabaigos. 2015 m. gruodį projektui skirta 973 tūkst. eurų parama iš ES struktūrinių fondų. Naujoji linija leis optimizuoti elektros srautus Vakarų Lietuvos elektros perdavimo tinkle ir pasitarnaus regiono vėjo elektrinių integravimui į perdavimo tinklą.

2015 m. rugsėjį taip pat pasirašyta rangos sutartis 330 kV elektros perdavimo linijos nuo Kruonio hidroakumuliacinės elektrinės iki Alytaus statybai su viešųjų pirkimų konkursą laimėjusia bendrove „Žilinskio ir Ko“. Sutarties vertė – 18.6 mln. eurų. 2015 m. gruodį projektui skirta 9.2 mln. eurų parama iš Europos Sąjungos struktūrinių fondų. Linija yra sudėtinė pirmosios Lietuvos-Lenkijos jungties „LitPol Link“ dalis. Kartu su toliau plėtojamu elektros perdavimo tinklu Lenkijos šiaurės rytų regione, naujoji linija padės užtikrinti, kad „LitPol Link“ jungties galia išnaudojama maksimaliai.

Kartu su partneriais „Litgrid“ vykdo mokslinį tiriamąjį darbą, kurio tikslas - suklasifikuoti trumpųjų jungimų elektros oro linijose priežastis bei sukurti sistemą, kuri leistų tas priežastis nustatyti iš gautamų elektros tinklo parametrų matavimų. 2015 metais atlikti teoriniai darbai, reikalingi pasiruošti praktiniams stebėjimams ir matavimams, pagaminta ir sumontuota speciali bandomoji matavimo įranga keliuose perdavimo tinklo objektuose. 2016-2017 metais atlikus praktinius matavimus ir išanalizavus surinktus duomenis, bus siekiama identifikuoti trumpųjų jungimų priežastis, tiksliai nustatyti priemones, kurias įdiegus tikimasi sumažinti trumpųjų jungimų priežastis, sutrumpinti gedimų šalinimo laiką, o tuo pačiu – pagerinti perdavimo tinklo patikimumą ir užtikrinti patikimą elektros perdavimą vartotojams.

Naujų elektros generatorių integracija į tinklą

Per 2015 metus prie aukštosios įtampos elektros perdavimo tinklo prijungti trys nauji 73,5 MW, 24 MW ir 45 MW galios vėjo elektrinių parkai. Dar 3,5 MW vėjo elektrinių prijungta prie skirstomojo tinklo. Iš iki 2015 metų pabaigos prie šalies elektros sistemos prijungta 144 MW suminės galios vėjo elektrinių, o visa vėjo jėgainių suminė įrengtoji galia yra 433 MW, t. y., trečdaliu daugiau nei prieš metus.

Baltijos ir Šiaurės šalių elektros rinkų integracija

Siekiant sukurti bendrą Baltijos ir Šiaurės šalių rezervų, reguliavimo ir balansavimo rinką, Litgrid kartu su kitais Baltijos šalių elektros perdavimo sistemų operatoriais suderino bendros Baltijos šalių reguliavimo ir balansavimo rinkos principus ir įgyvendinimo planą, kurį numatoma įgyvendinti iki 2017 m. pabaigos. 2015 m. žengtas pirmas bendros Baltijos šalių balansavimo rinkų integracijos žingsnis – bendras Baltijos šalių elektros sistemų balansavimas (imbalance netting), Nuo sausio 1 d. trys operatoriai bendrai skaičiuoja Lietuvos, Latvijos ir Estijos elektros sistemose susidarancius skirtumus tarp planuojamos ir faktiškai suvartojamos elektros energijos, siekiant efektyviau valdyti elektros sistemų reguliavimo ir balansavimo kaštus. Šis sprendimas yra ne tik pirmas žingsnis derinant Baltijos šalių elektros sistemų valdymo ir nacionalinių elektros gamybos ir vartojimo poreikių balansus, bet per 2015 metus leido sutaupyti 2.3 mln. eurų balansavimo elektros energijos kaštų. Baltijos ir Šiaurės šalių reguliavimo ir balansavimo rinkų integracija planuojama vykdyti 2018 -2020m.

2015 m. vidutinė elektros kaina „Nord Pool“ biržos Lietuvos prekybos zonoje buvo 42 Eur/MWh, arba 16 proc. mažesnė nei vidutinė 2014 m. elektros rinkos kaina. Vidutiniškai 66 proc. suvartotos elektros energijos buvo importuota.

2015 m. birželio mėnesį Baltijos šalių elektros perdavimo sistemos operatoriai „Litgrid“, „Augstsprieguma tīkls“, „Elering“ ir Šiaurės šalims atstovaujantis Suomijos PSO „Fingrid“ pasirašė susitarimą dėl kuriamos balansavimo elektros rinkos techninių sąlygų. Pagal jį, bendra Baltijos šalių balansavimo elektros rinka turi būti sukurta iki 2017 m. pabaigos. Tai bus reikšmingas žingsnis Baltijos-Šiaurės šalių balansavimo elektros rinkų integracijos, numatytos 2018-2020 m., link.

Nuo 2016 m. sausio 1 d. įsigaliojo Baltijos šalių elektros perdavimo sistemų operatorių „Litgrid“, „Augstsprieguma tīkls“ ir „Elering“ pasirašyta tarptautinių elektros jungčių pralaidumo skyrimo rinkai taisyklės, užtikrinančios maksimalų tarptautinių jungčių pralaidumo prieinamumą rinkai.

2015 m. atlikta Baltijos šalių rinkos studija, kurios metu nustatyta, kokį poveikį Baltijos šalių elektros rinkai turėtų identifikuotų priemonių, pvz. naudojimosi tarptautinėmis jungtimis mokestis prekiaujant elektra su trečiosiomis šalimis, taikymas. Nustatyta, kad tokios priemonės sumažintų didmenines elektros kainas rinkoje visose Baltijos šalyse, o priemonių taikymo nauda Baltijos šalių elektros vartotojams siektų 8,6 mln. eurų per metus. Studijos išvados buvo pristatytos bendrame Baltijos PSO vadovų susitikime. Remiantis studijos išvadomis ir paskaičiavimais, Komisija nustatė 5,27 eurų/MWh naudojimosi jungiamųjų linijų (tarptautinių jungčių) paslaugomis kainą 2016 metams.

Baltijos šalys dirba sinchronizuotai su Rusijos ir Baltarusijos energetikos sistemomis, kurioms nėra taikomi Europos Sąjungos Tinklų kodeksų reikalavimai, todėl Baltijos šalių elektros rinkos prekyba nėra suderinta ir sujungta su trečiųjų šalių elektros rinkų prekyba. Tai reiškia, kad rinkos kainos skaičiavimo metu nėra įmanoma įvertinti gamybos pasiskirstymo trečiosiose šalyse įtakos. Tuo pat metu Baltijos šalių dienos-prieš bei dienos eigos rinkoms skiriamas tarptautinių elektros jungčių pralaidumas stipriai veikia trečiųjų šalių sukurtamų fizinių elektros srautų. Dėl šių priežasčių, pralaidumo skaičiavimo srautinio (flow-based) metodo diegimas Baltijos šalyse tampa sudėtingas. Siekiant įvertinti srautinio metodo diegimo technines galimybes, patikimą veikimą ir sukuriamas socialines naudas Baltijos šalyse bei palyginti šiuos kriterijus su šuo metu galiojančio koordinuoto grynojo pralaidumo metodo naudomis, Baltijos PSO nusprendė atlikti galimybių studiją. Remiantis studijos išvadomis bus formuojamos tarptautinių jungčių pralaidumo rinkai nustatymo ir paskirstymo taisyklės, kurios nuo 2017 m. pradžios būtų taikomos Baltijos šalių tarptautinėms jungtims su Švedija, Lenkija, Suomija, Rusija ir Baltarusija.

„LitPol Link“ ir „NordBalt“ jungčių išnaudojimas prekybai elektra

Rugsėjo 22 d. Lietuvos ir Lenkijos elektros perdavimo sistemų operatoriai „Litgrid“ ir PSE bei Lietuvoje ir Lenkijoje veikiančios elektros biržos – TGE ir „Nord Pool Spot“ - suderino „LitPol Link“ jungties rinkos

veikimo sutartį. Rugsėjo mėn. taip pat suderinta ir „NordBalt“ rinkos veikimo sutartis, kurią pasirašinės Lietuvos ir Švedijos elektros perdavimo sistemos operatoriai „Litgrid“ ir „Svenska kraftnät“ bei elektros biržos operatorė „Nord Pool Spot“. Nuo 2016 m. sausio 20 d. didžiausia Šiaurės Europos šalių elektros birža pakeitė savo pavadinimą ir vadinasi „Nord Pool“.

Rinkos veikimo sutartys paruoštos remiantis 2015 m. liepos 24 d. Europos Komisijos Reglamente (ES) 2015/1222, kuriuo nustatomos pralaidumo paskirstymo ir perkrovos valdymo gairės, nurodytais principais. Sutartyse numatyta, kad perdavimo sistemos operatoriai teikia ir garantuoja tarpsteminį pralaidumą, o elektros biržos paskirsto juos prekybai vienalaikio aukciono (angl. implicit auction) būdu. Dienos-prieš ir dienos eigos prekyba elektros biržoje bus vykdoma nuo pirmos „NordBalt“ jungties veikimo dienos. Tuo tarpu per „LitPol Link“ jungtį bus vykdoma dienos-prieš prekyba, dienos eigos prekyba bus įdiegta 2016 m.

Elektros energetikos sistemos perorientavimas sinchroniniam darbui su kontinentinės Europos tinklu

2012 m. Lietuvos Respublikos Seimo priimtu įstatymu dėl Lietuvos Respublikos elektros energetikos sistemos integracijos į Europos elektros energetikos sistemas įtvirtintas strateginis uždavinys perorientuoti šalies elektros energetikos sistemą sinchroniniam darbui su kontinentinės Europos elektros tinklais. Visavertis Lietuvos elektros energetikos sistemos integravimas į Europos elektros infrastruktūrą ir bendrą elektros rinką, užtikrinant sistemos valdymo savarankiškumą, yra vienas strateginių „Litgrid“ tikslų, kuriuos įgyvendinant ypatingai svarbus nacionalinių ir tarptautinių interesų supratimas, suderinimas, ir nuoseklus koordinavimas.

Iš visų nuo 1998 iki 2013 m. atliktų studijų, nagrinėjusių Baltijos šalių ir kontinentinės Europos elektros sistemų sujungimo galimybes, 2014 m. pasirinktas sinchronizacijos scenarijus tiesiant infrastruktūros jungtis per Europos Sąjungos valstybių teritoriją. Šio kompleksinio projekto vertė įvardijama, priklausomai nuo detalių scenarijų, nuo 435 iki 1 071 mln. eurų.

2014 m. Baltijos šalių ir kontinentinės Europos tinklų elektros sistemų sujungimo sinchroniniam darbui projektas įtrauktas į Europos Komisijos Bendrojo intereso projektų sąrašą, o 2015 m. Europos Taryba įvardijo visų Europos energetinės sąjungos dimensijų svarbą užtikrinant energetinį saugumą. 2015 m. Europos Komisijos naujame bendrojo intereso projektų (Projects of Common Interest, PCI) sąrašė įtraukto šie projektai:

- 330 kV elektros perdavimo linija Kruonio HAE – Alytus;
- Srovės keitiklis Alytuje („LitPol Link“ jungties projekto 2-asis etapas). Sprendimas dėl šio projekto įgyvendinimo bus priimtas išnagrinėjus veikiančios Lietuvos-Lenkijos elektros jungties išnaudojimą ir poveikį regiono elektros rinkos kainoms;
- 330 kV elektros perdavimo linija Kruonio HAE – Visaginas. Investicijos į šį projektą būtų tvirtinamos tik po to, kai bus priimti sprendimai dėl atominės elektrinės Lietuvoje statybos;
- Nauja elektros perdavimo linija nuo naujos transformatorių pastotės iki Lenkijos sienos. Linija reikalinga įgyvendinant elektros sistemos sinchronizacijos su kontinentinės Europos tinklais projektą, kuris taip pat yra Europos komisijos Bendrojo intereso projektų sąrašė.

2015 metais atlikta naujosios elektros perdavimo linijos nuo naujos transformatorių pastotės Lietuvos elektros perdavimo tinkle iki Lenkijos sienos trasos nustatymo studija. Derinant veiksmus su Lenkijos elektros perdavimo sistemos operatoriumi PSE aptartas Lietuvos-Lenkijos valstybės sienos kirtimo taškas, jungties statybos galimybės.

2014 metais „Litgrid“ inicijavo „Didelės galios generuojančio šaltinio integravimą į Baltijos elektros energetikos sistemą dirbant sinchroniškai su kontinentinės Europos tinklais techninių sąlygų ir kaštų identifikavimo tyrimą“ (toliau - tyrimas). Šio tyrimo tikslas - išnagrinėti didelės galios generatoriaus integracijos į Lietuvos elektros perdavimo tinklą galimybes, įvardinti reikiamas tinklo stiprinimo ir apsaugos priemones, kurios užtikrintų patikimą ir stabilų generuojančio šaltinio ir elektros sistemos darbą. Nustatytoms priemonėms įdiegti numatyti preliminarius įgyvendinimo terminus, įvertinti su tuo susijusias investicijas, išanalizuoti generuojančiam

šaltiniui taikomus įjungimo į sistemą tarptautinius reikalavimus ir standartus, atsižvelgti į rengiamus Europos Sąjungos Tinklo kodeksus (toliau – ES Tinklų kodeksai). Tyrimo tikslais buvo nagrinėjamas didelės galios, 1400 MW generatorius, kurį galėtų pateikti „Hitachi“ ar kita atominių reaktorių gamybos įmonė.

Atlikti skaičiavimai parodė, kad norint užtikrinti elektros sistemos patikimą veikimą normaliu ir remontų režimu Baltijos elektros energetikos sistemai veikiant sinchroniškai su KET ir dirbant didelės galios generatoriui, būtina sustiprinti elektros perdavimo tinklą nauja 330 kV elektros perdavimo linija nuo Visagino iki Kruonio hidroakumuliacinės elektrinės (KHAE).

Stabilumo analizės rezultatai parodė, kad įjungus į sistemą didelės galios generatorių ir siekiant užtikrinti dinaminį stabilumą pereinamųjų procesų metu, kad generatorius neatsijungtų nuo tinklo ir toliau dirbtų sinchroniškai su sistema būtina imtis papildomų generatoriaus stabilumą užtikrinančių priemonių. Viena iš jų – trikdžio pašalinimo laiko mažinimas įrengiant papildomus nuoseklius jungtuvus 330 kV skirtykloje. Tai užtikrintų, kad rezervinių apsaugų veikimo laikas yra lygus pagrindinių apsaugų suveikimo laikui. Kita priemonė – nuoseklios stabdymo varžos (breaking rezistor) įrengimas, kuri trumpojo įjungimo tinkle metu, padėtų išlaikyti stabilų generatoriaus darbą, jam veikiant įrengtąja galia, ir tik vasaros mažiausių apkrovų režimu generatorių reiktų nukrauti. Skaičiavimai parodė, kad naujoji 330 kV elektros perdavimo linija nuo Visagino iki KHAE padėtų generatoriui ir elektros sistemai išlaikyti stabilumą Baltijos šalims sinchroniškai dirbant su KET.

Tyrimo rezultatai parodė, kad Baltijos šalims dirbant sinchroniškai su KET, ruošiantis įjungti į Lietuvos elektros sistemą didelės galios elektros generatorių, būtina sustiprinti perdavimo tinklą nauja 330 kV elektros perdavimo linija, taip pat rekomenduojama įdiegti specialias sistemos dinaminio stabilumo gerinimo priemones ir užtikrinti reikiamus sistemos dažnio valdymo rezervus. Šių priemonių diegimas užtruktų apie aštuonis metus, jų kaina – apie 60 mln. eurų. Atliekant tyrimą vykdytos konsultacijos su Latvijos, Estijos ir Lenkijos elektros perdavimo sistemų operatoriais. Studija iš dalies finansuojama Europos Sąjungos elektros tinklų infrastruktūros priemonės lėšomis.

„Litgrid“ narystė tarptautinėse organizacijose

„Litgrid“ įgyvendinamų projektų žinomumas ir palaikymas tarptautiniu mastu užtikrinamas dalyvaujant tarptautinėse asociacijose – Europos elektros perdavimo sistemų operatorių asociacijoje (ENTSO-E) ir Centrinės Europos energetikos partnerių asociacijoje (CEEP).

ENTSO-E (*European Network of Transmission System Operators for Electricity*) vienija 41 elektros perdavimo sistemos operatorių iš 34 šalių, pagrindinės jos funkcijos – spręsti europinio masto perdavimo tinklų valdymo, plėtros, elektros rinkos klausimus, skatinti regioninį PSO bendradarbiavimą, teikti pasiūlymus Europos Komisijos rengiamiems teisės aktų projektams, rengti dešimties metų Europos perdavimo tinklo plėtros planą (TYNDP) ir tinklų kodeksus. „Litgrid“ atstovai dalyvauja Sistemos valdymo, Sistemos plėtros, Rinkos, Tyrimų ir plėtros komitetuose bei juose suformuotose darbo grupėse. Veikla ENTSO-E siekiama atstovauti nacionalinius ir „Litgrid“ interesus priimant europinius ar regioninius sprendimus, susijusius su sistemos valdymu, Lietuvos elektros infrastruktūros plėtros projektų planais ir įgyvendinimu, elektros rinkų sujungimo ir elektros perdavimo sistemų integracijos planais.

CEEP (*Central Europe Energy Partners*) nariai yra 26 organizacijos iš penkių Vidurio ir rytų Europos valstybių. Pagrindinis CEEP tikslas – remti naujųjų Europos Sąjungos valstybių narių energetikos sektoriaus integraciją bendros ES energetikos ir energetinio saugumo politikos kontekste. Savo narystę CEEP „Litgrid“ išnaudoja rengiant regionines pozicijas ES energetikos politikos klausimais, dalyvaujant partnerių rengiamuose energetikos ir pramonės forumuose, pristatant ir ieškant palaikymo svarbiausiems projektams.

„Litgrid“ teikia informaciją ir rengia informacinius bei mokomuosius seminarus elektros energetikos srities temomis visuomenei ir asocijuotoms verslo struktūroms Lietuvoje ir užsienyje. 2015 m. sausio-rugsėjo mėnesiais surengti išsamūs pristatymai elektros rinkos, elektros sistemos perorientavimo sinchroniniam darbui su kontinentinės Europos tinklais, elektros perdavimo tinklo plėtros ir naujų generavimo šaltinių įjungimo į tinklą klausimais elektros rinkos ekspertams Čekijoje, Lenkijoje ir Švedijoje vykusiose tarptautinėse konferencijose, NATO energetinio saugumo centro rengtoje regioninėje konferencijoje Vilniuje, susitikimuose su VŠĮ „Investuok Lietuvoje“ ir Lietuvos pramonininkų konfederacijos narių susitikimuose.

„Litgrid“ – Baltijos jūros regiono kompetencijų centras

Iki 2015 metų pabaigos „Litgrid“ įgyvendino du didelės apimties strateginius elektros energetikos sektoriaus projektus vienu metu, tuo įrodydama savo kompetencijas ir gebėjimus valdyti didelius ir sudėtingus projektus, svarbius visam Baltijos jūros regionui ir Europos Sąjungai. Lenkijos Respublikos ambasados Lietuvoje surengtuose „Lenkijos verslo apdovanojimuose 2015“ Bendrojo projekto kategorijoje elektros jungties „LitPol Link“ projektas pripažintas geriausiu 2015 metų bendru Lietuvos ir Lenkijos projektu.

Per 2015 metus „Litgrid“ vadovai ir specialistai skaitė pranešimus ir dalijosi žiniomis bei įžvalgomis elektros sistemų valdymo, elektros rinkų sujungimo ir plėtros, rinkų mechanizmų vystymo ir jų išnaudojimo sukuriant maksimalią vertę vartotojams konferencijose ir seminaruose Lietuvoje ir kitose šalyse. Jau tampa įprasta, kad „Litgrid“ ekspertų ir specialistų nuomonę cituoja nacionalinė ir tarptautinė žiniasklaida, specializuoti elektros rinkų ir energetikos leidiniai ir naujienų portalai, tokie kaip „Platts“, „Montel“, „Argus Media“, ICIS ir kiti.

Jau antrus metus iš eilės „Litgrid“ kviečiamas skaityti pranešimus elektros rinkos plėtros temomis tarptautinėse konferencijose Prahoje ir Varšuvoje. 2015 metais „Litgrid“ generalinis direktorius pristatė Lietuvos ir viso Baltijos šalių regiono besikeičiančią situaciją ir atsiveriančias galimybes verslui tradicinėje konferencijoje „Švedijos energetikos dienos“.

„Litgrid“ specialistai intensyviai dirba keliose ENTSO-E darbo grupėse, atsakingose už naujų ES Tinklo kodeksų rengimą ir įgyvendinimą, jų nuomonė dažnai yra svarbi formuojant būsimas elektros energetikos sektoriaus dalyvių elgesio taisykles. Sistemos valdymo Baltijos regioninės iniciatyvos (*Regional System Control Initiative, RSCI*), kurios tikslas – įsteigti ir koordinuoti spręsti Baltijos šalių elektros sistemų saugumo klausimus, o šios iniciatyvos įgyvendinimo regioniniu vadovu paskirtas „Litgrid“ Sistemos valdymo departamento direktorius Giedrius Radvila.

„Litgrid“ dukterinės įmonės ir jų veiklos pobūdis

2015 m. gruodžio 31 d. „Litgrid“ įmonių grupę sudarė AB „Litgrid“, UAB „Baltpool“, UAB „Tetas“ ir UAB „Tinklo priežiūros centras“.

Pavadinimas	UAB „Baltpool“
Teisinė forma	Uždaroji akcinė bendrovė
Įregistravimo data ir vieta	2009 12 10, Lietuvos Respublikos juridinių asmenų registras
Įmonės įsisteigimo šalis	Lietuvos Respublika
Įmonės kodas	302464881
Buveinės adresas	A. Juozapavičiaus g.9-3, LT-09311, Vilnius
Telefonas	+370 5 278 2762
Faksas	+370 5 278 2707
Veiklos pobūdis	Energijos išteklių biržos operatorius
Įmonės veiklos šalis	Lietuva
„Litgrid“ valdoma akcijų dalis	67 proc.
Pavadinimas	UAB „Tetas“
Teisinė forma	Uždaroji akcinė bendrovė
Įregistravimo data ir vieta	2005 12 08, Lietuvos Respublikos juridinių asmenų registras
Įmonės įsisteigimo šalis	Lietuvos Respublika
Įmonės kodas	300513148
Buveinės adresas	Senamiesčio g. 102B, LT-35116, Panevėžys
Telefonas	+370 45 504 670
Faksas	+370 45 504 684
Veiklos pobūdis	Specializuotos transformatorių pastočių, skirstomųjų punktų techninės priežiūros, remonto ir įrengimo paslaugos, testavimo ir bandymo darbai, energetikos objektų projektavimas
Įmonės veiklos šalis	Lietuva
„Litgrid“ valdoma akcijų dalis	100 proc.

Pavadinimas	UAB „Tinklo priežiūros centras“
Teisinė forma	Uždaroji akcinė bendrovė
Įregistravimo data ir vieta	2014 02 24, Lietuvos Respublikos juridinių asmenų registras
Įmonės įsisteigimo šalis	Lietuvos Respublika
Įmonės kodas	303249180
Buveinės adresas	A. Juozapavičiaus g.13, LT-09311, Vilnius
Telefonas	+370 5 278 2766
Faksas	+370 5 272 3986
Veiklos pobūdis	Pasirengimas aukštos įtampos nuolatinės srovės elektros energetikos sistemos jungčių su Lenkijos ir Švedijos elektros energetikos sistemomis įrengimui, valdymui ir eksploatavimui
Įmonės veiklos šalis	Lietuva
„Litgrid“ valdoma akcijų dalis	100 proc.

2016 m. vasario 5 d. „Litgrid“ pardavė UAB „Baltpool“ akcijas bendrovei EPSO-G.

„Litgrid“ grupė 2015 m. gruodžio 31 d. taip pat valdė šių įmonių akcijas:

Pavadinimas	„LitPol Link“ Sp.z.o.o
Įmonės įsisteigimo šalis	Lenkijos Respublika
Buveinės adresas	ul. Wojciecha Gorskiego 9, 00-33 Warszawa, Lenkija
Įmonės veiklos šalis	Lietuva ir Lenkija
„Litgrid“ valdoma akcijų dalis	50 proc. akcijų ir jų suteikiamų balsų

Pavadinimas	UAB „Duomenų logistikos centras“
Įmonės įsisteigimo šalis	Lietuvos Respublika
Buveinės adresas	Žvejų g. 14, LT-09310 Vilnius
Įmonės veiklos šalis	Lietuva
„Litgrid“ valdoma akcijų dalis	20,36 proc. akcijų ir jų suteikiamų balsų

Pavadinimas	UAB „Technologijų ir inovacijų centras“
Įmonės įsisteigimo šalis	Lietuvos Respublika
Buveinės adresas	A. Juozapavičiaus g.13, LT-09311 Vilnius
Įmonės veiklos šalis	Lietuva
„Litgrid“ valdoma akcijų dalis	0,01 proc. akcijų ir jų suteikiamų balsų

Pavadinimas	„Nord Pool“ AS
Įmonės įsisteigimo šalis	Norvegijos karalystė
Buveinės adresas	PO Box 121, NO-1325 Lysaker, Norvegija
Įmonės veiklos šalis	Norvegija, Švedija, Suomija, Danija, Lietuva, Latvija, Estija
„Litgrid“ valdoma akcijų dalis	2 proc. akcijų ir jų suteikiamų balsų bei rotuojantis valdybos narys

„Litgrid“ įmonių grupės teikiamos paslaugos

Elektros perdavimo sistemos operatorius „Litgrid“ teikia šias paslaugas:

- elektros energijos perdavimo;
- sisteminių paslaugų (galios rezervavimo);
- prekybos balansavimo ir reguliavimo elektros energija;
- viešuosius interesus atitinkančias paslaugas (toliau - VIAP);
- elektros tinklo techninės priežiūros ir remonto;
- HVDC jungčių techninės priežiūros, eksploatacijos ir valdymo.

Elektros energijos perdavimas

Elektros perdavimo paslauga – tai elektros energijos perdavimas aukštos įtampos (330–110 kV) elektros įrenginiais. Perdavimo sistemos operatorius persiūčia elektros energiją iš gamintojų vartotojams, prijungtiems prie perdavimo tinklo ir skirstomųjų tinklų operatoriams. Elektros energijos perdavimas yra reguliuojama veikla.

Pagrindinė PSO veikla – valdyti aukštos įtampos elektros perdavimo tinklą ir užtikrinti patikimą, efektyvų, kokybišką, skaidrų ir saugų elektros energijos perdavimą.

Sisteminės paslaugos

Patikimam sistemos darbui palaikyti „Litgrid“ iš energijos gamintojų perka galios rezervo užtikrinimo elektros energijos gamybos įrenginiuose, reaktyviosios galios ir įtampos valdymo, avarių, sutrikimų prevencijos ir jų likvidavimo paslaugas ir teikia vartotojams sisteminės (galios rezervavimo) paslaugas. Galios rezervas reikalingas, kai staiga neplanuotai sumažėja elektros energijos gamyba arba išauga jos suvartojimas.

Prekyba balansavimo ir reguliavimo elektros energija

„Litgrid“ užtikrina šalies elektros energijos gamybos ir vartojimo balansą. Balansavimo elektros energija – tai elektra, kuri yra suvartojama ar pagaminama nesilaikant sudarytų elektros vartojimo ar gamybos grafikų. „Litgrid“ organizuoja prekybą balansavimo elektros energija, perka ir parduoda balansavimo elektros energiją, reikalingą šalies elektros energijos gamybos ir vartojimo balansui užtikrinti.

Reguliavimo elektros energija – PSO nurodymu nupirkta ir/ar parduota elektros energija, reikalinga šalies elektros energijos suvartojimo ir gamybos balansavimo funkcijai atlikti. „Litgrid“ organizuoja prekybą reguliavimo elektros energija aukcione. Jame dalyvauja reguliavimo energijos tiekėjai ir kitų šalių perdavimo sistemų operatoriai, turintys technines galimybes operatyviai keisti elektros energijos gamybos ir vartojimo režimus ir sudarę su „Litgrid“ atitinkamą sutartį.

Viešuosius interesus atitinkančios paslaugos

Viešieji interesai elektros energetikos sektoriuje – tai paslaugos, užtikrinančios ir didinančios nacionalinį energetinį saugumą ir elektros energijos, gaminamos iš atsinaujinančių išteklių, integraciją ir panaudojimą. Viešuosius interesus atitinkančių paslaugų sąrašą, teikėjus ir teikimo tvarką tvirtina Lietuvos Respublikos Vyriausybė ar jos įgaliota institucija, vadovaudamasi viešaisiais interesais elektros energetikos sektoriuje. VIAP lėšos – tai lėšos, sumokamos VIAP paslaugų teikėjams.

„Litgrid“ teikia šias VIAP paslaugas:

- strateginių projektų, susijusių su energetinio saugumo didinimu (tarptautinės elektros jungtys Lietuva–Švedija ir Lietuva–Lenkija, Lietuvos elektros energetikos sistemos integracija į kontinentinės Europos tinklus), rengimas ir įgyvendinimas;
- elektros energijos gamybos įrenginių, naudojančių vėjo, biomasės, saulės energiją ar hidroenergią, prijungimas prie perdavimo tinklo, perdavimo tinklo optimizavimas, plėtra ir (ar) rekonstrukcija, susijusi su atsinaujinančios energijos išteklius naudojančių gamintojų pagamintos elektros energijos priėmimu ir persiuntimu;
- elektros energijos, gaminamos naudojant atsinaujinančiuosius energijos išteklius, balansavimas.

VIAP teikimo tvarką nustato „Viešuosius interesus atitinkančių paslaugų teikimo tvarkos aprašas“, patvirtintas Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2012 m. liepos 18 d. nutarimu Nr. 916. VIAP lėšų administravimo tvarką nustato „Viešuosius interesus atitinkančių paslaugų lėšų administravimo tvarkos aprašas“, patvirtintas Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2012 m. rugsėjo 19 d. nutarimu Nr. 1157. VIAP teikimo apraše nurodyta, kad Viešuosius interesus atitinkančių paslaugų lėšos surenkamos ir pervedamos viešuosius interesus atitinkančių paslaugų lėšų administratoriui Viešuosius interesus atitinkančių paslaugų lėšų administravimo tvarkos apraše nustatyta tvarka ir sąlygomis. „Litgrid“, kaip perdavimo sistemos operatorius, surenka VIAP lėšas iš tinklų naudotojų, kurių elektros energijos gamybos ir (ar) vartojimo įrenginiai prijungti prie elektros perdavimo tinklo ir jas pveda viešuosius interesus atitinkančių paslaugų lėšų administratoriui.

Elektros tinklo techninė priežiūra ir remontas

Siekiant išlaikyti aukštus perdavimo tinklo patikimumo rodiklius ir tinkamai suplanuoti ir vykdyti tinklo įrenginių eksploataciją, atnaujinta avarinio rezervo suformavimo metodika, patvirtinti nauji avarinio rezervo sąrašai, atlikta avarinio rezervo įrenginių ir atsarginių detalių inventorizacija, sudarytas avarinio rezervo įrenginių įsigijimo planas.

„Litgrid“ dukterinė įmonė UAB „Tetas“ teikia šias elektros tinklo įrenginių techninės priežiūros ir remonto paslaugas:

- vykdo elektros tinklų elektros įrenginių techninę priežiūrą ir remontą;
- teikia naujų energetikos objektų statybos ir esamų energetikos objektų rekonstravimo paslaugas;
- teikia elektros įrenginių projektavimo paslaugas.

UAB „Tetas“ veikla atitinka ISO 9001:2008, ISO 14001:2004 reikalavimus. Kokybės vadybos ir aplinkos apsaugos vadybos sistema, įdiegta 2007 metais, taikoma eksploatuojant elektros įrenginius iki 400 kilovoltų ir atliekant ypatingų statinių projektavimo ir statybos darbus.

HVDC jungčių techninė priežiūra, eksploatacija ir valdymas

2014 m. vasario 24 d. įsteigta „Litgrid“ dukterinė įmonė UAB Tinklo priežiūros centras, kurios paskirtis – aukštos kvalifikacijos ir specifinių inžinerinių sričių kompetencijų centro sukūrimas HVDC (*High Voltage Direct Current*, arba aukštos įtampos nuolatinės srovės technologija reikalinga perduoti elektrą didele galia tarp skirtingų elektros energetikos sistemų) jungčių valdymui ir eksploatacijai. Įmonė valdoma kaip vidinis „Litgrid“ padalinys.

Pagrindinis 2015 metų Tinklo priežiūros centro veiklos tikslas buvo tinkamai pasiruošti HVDC jungčių valdymui ir sukaupti reikiamas kompetencijas „NordBalt“ ir „LitPol Link“ elektros jungčių įrangos eksploatavimui. Aukštos įtampos nuolatinės srovės (*High Voltage Direct Current, HVDC*) keitiklių įjungimo į tinklą programa įgyvendinta 100 proc.

Perimtos „LitPol Link“ jungties įrangos, taip pat „NordBalt“ jūrinio kabelio atsarginės dalys. Su Lenkijos elektros perdavimo sistemos operatoriumi PSE pasirašytas „LitPol Link“ eksploatavimo susitarimas, suderintas jungties eksploatavimo modelis. Su Švedijos elektros perdavimo sistemos operatoriumi „Svenska kraftnät“ suderintas „NordBalt“ jungties eksploatavimo modelis, sudarytos HVDC įrenginių eksploatacijai reikalingos sutartys su išoriniais rangovais.

Perdavimo sistemos operatoriaus klientai

„Litgrid“ tiesioginiai klientai yra elektros perdavimo tinklo naudotojai ir balansavimo bei reguliavimo elektros energijos tiekėjai.

Perdavimo tinklo naudotojai:

- skirstomųjų tinklų operatorius „Eso“ (iki 2015 m. gruodžio 31 d. – AB „Lesto“);
- elektros energijos vartotojai, kurių elektros įrenginiai yra prijungti prie elektros perdavimo tinklo ir kurie perka elektrą vartojimui;
- elektros energijos gamintojai.

Balansavimo ir reguliavimo elektros energijos tiekėjai – tai elektros energijos gamintojai ir tiekėjai.

Darbuotojai

„Litgrid“ grupėje 2015 m. gruodžio 31 d. dirbo 659 darbuotojai: „Litgrid“ – 235 darbuotojai, „Tetas“ – 391 darbuotojas, „Baltpool“ – 10 darbuotojų, „Tinklo priežiūros centre“ – 23 darbuotojai.

„Litgrid“ darbo užmokesčio fondas per ataskaitinį laikotarpį buvo 5 073 tūkst. eurų.

	Darbuotojų skaičius 2015 m. gruodžio 31 d.	Vidutinis darbo užmokestis, Eur
Specialistai	229	1 675
Vadovaujantis personalas	6	5 875
Iš viso	235	1 784

„Litgrid“ grupės darbo užmokesčio fondas per ataskaitinį laikotarpį buvo 10 090 tūkst. eurų.

	Darbuotojų skaičius 2015 m. gruodžio 31 d.	Vidutinis darbo užmokestis, Eur
Darbininkai	219	748
Specialistai	425	1 459
Vadovaujantis personalas	15	4 056
Iš viso	659	1 274

„Litgrid“ dirba aukščiausio lygio energetikos profesionalai. Trys ketvirtadaliai darbuotojų turi aukštąjį inžinerinį išsilavinimą, vidutinis jų darbo stažas – 14 metų. Išnaudodami turimas teorines ir praktines žinias darbuotojai realizuoja savo siekius ir dalyvauja įgyvendindami ambicingus strateginius valstybės siekius kuriant energetinį šalies savarankiškumą.

Įmonėje periodiškai atliekamas darbuotojų įsitraukimo tyrimas, kuriuo siekiama analizuoti darbuotojų pasitenkinimo ir įsitraukimo lygį, nustatyti galimybes, kurios leistų didesnę ir efektyvesnę darbuotojų įsitraukimą į kasdienes veiklos procesus. 2015 m. atlikto tyrimo rezultatai parodė, kad per metus darbuotojų įsitraukimo rodiklis paaugo 6 proc. ir siekia 52 proc.

Dirbdami įmonėje, atsakingoje už Lietuvos energetinės sistemos saugumą, patikimumą, ir atsakingą plėtrą, „Litgrid“ specialistai yra vedliai ir mokytojai jauniems specialistams, norintiems įsilieti į energetikos pasaulį. „Litgrid“ įsidarbinti turi galimybę ne tik patyrę profesionalai, bei ir jauni, neturintys darbo patirties, bet degantys noru daug ir prasmingai dirbti bei tobulėti būsimi specialistai. Siekiant pritraukti į energetiką gabius, išsilavinusius, ambicingus ir siekiančius prisiimti atsakomybę žmones, „Litgrid“ bendradarbiauja su mokymo institucijomis, jaunimo organizacijomis.

Atlygio politika ir veiklos vertinimas

„Litgrid“ atlygio politikos tikslas yra prisidėti įgyvendinant šiuolaikiškai ir efektyviai valdomos organizacijos misiją ir viziją, telkti bendram darbui ir motyvuoti įgyvendinant strategijos prioritetus, formuoti ir įtvirtinti požiūrį į darbuotojus, kaip į svarbiausią bendrovės turtą, puoselėti Bendrovės vertybes – profesionalumą, bendradarbiavimą, atsakomybę, iniciatyvumą ir pagarbą. Darbuotojų atlygis Bendrovėje priklauso nuo užimamos pareigybės, darbo atlikimo kokybės, individualių metinių tikslų pasiekimo, kompetencijų lygio ir atitikimo organizacijos vertybėms. Atlygio politika orientuota į tai, kad didesnę atlygį turi gauti vertę organizacijai kuriantys ir organizacijos vertybėmis kasdieninėje veikloje besivadovaujantys darbuotojai. Darbuotojų atlygio paketą sudaro finansiniai ir nefinansiniai elementai: bazinis atlyginimas, kintamoji atlyginimo dalis, papildomos naudos, emocinis atlygis.

„Litgrid“ nepertraukiamai vyksta darbuotojų veiklos vertinimo procesas, kuris yra vienas svarbiausių Bendrovės efektyvaus valdymo būdų, padedantis susieti organizacijos ir asmeninius tikslus, parodantis kiekvieno darbuotojo darbo svarbą bendrų tikslų pasiekimui, leidžiantis planuoti darbuotojų karjerą bei didinti jų motyvaciją, užtikrinti objektyvų pagrindą darbuotojų skatinimui.

Mokymai

Vienas iš „Litgrid“ strateginių tikslų yra tapti energetikos techninių ir vadybinių kompetencijų centru Baltijos šalyse. Siekiant šio tikslo, atitinkamas dėmesys yra skiriamas kiekvieno darbuotojo kompetencijoms. Tikėdama, kad visi darbuotojai nori būti ekspertais savo srityje ir dirbti tarp tokių kaip jie, „Litgrid“ darbuotojams sudaro galimybes kelti kvalifikaciją bei tobulinti kompetencijas šiais būdais:

- Organizuojant vidinius mokymus;
- Praturtinant darbo turinį naujais projektais;
- Sudarant galimybes dalyvauti unikaliuose, neeiliniuose projektuose;
- Dalyvaujant išoriniuose mokymuose, konferencijose;
- Aktyviai dalyvaujant profesinių organizacijų veikloje.

Kolektyvinė sutartis

2015 m. birželio mėnesį pasirašyta atnaujinta „Litgrid“ ir įmonės darbuotojų profesinės sąjungos Kolektyvinė sutartis. Dokumentu apibrėžiama ir užtikrinama sąžininga darbo apmokėjimo politika, darbo ir poilsio balanso galimybės, reglamentuojami socialiniai ir ekonominiai santykiai tarp darbdavio ir darbuotojo. Kolektyvinėje sutartyje taip pat įtvirtintos nuostatos dėl to, kaip įmonė remia darbuotojus, atsitikus svarbiems ar skaudiems gyvenimo įvykiams.

„Litgrid“ socialiai atsakinga veikla

„Litgrid“ veikla grindžiama socialinės atsakomybės, darnios plėtros, skaidrumo bei pažangios aplinkosaugos principais. Įmonės veikla yra neatsiejama šalies ekonomikos sėkmingo funkcionavimo sąlyga, o ilgalaikiai strateginiai tikslai bei vykdomi strateginiai elektros energetikos projektai prisideda siekiant užtikrinti šalies energetinį savarankiškumą.

Įgyvendinamų projektų svarba skatina įmonę ir jos darbuotojus bei vadovybę remtis aukščiausiais profesiniais ir etikos standartais, prisiimti atsakomybę puoselėjant ir ugdant visuomenės ir atskirų jos grupių sąmoningumą, atsakingumą ir norą aktyviai dalyvauti kuriant šalies gerovę. Socialinės atsakomybės politikoje daugiausia dėmesio skiriame sąžiningų ir motyvuojančių darbo sąlygų užtikrinimui, atsakomybės ir pilietiškumo ugdymui, siekiame padėti įvairiapusiškai augti ir stiprėti visuomenei, kurioje vykdomė veiklą.

Bendradarbiavimui tarp atskirų „Litgrid“ padalinių skatinti ir darbuotojų įsitraukimui į įmonėje vykstančius „horizontalius“, kelis padalinius apimančius procesus ugdyti inicijuojami įvairūs projektai, kurių tikslas – ne tik tiesiogiai su darbo funkcijomis susijusių užduočių atlikimas, bet ir darbuotojų įtraukimas į nesusijusias su darbu veiklas. Tokios veiklos ugdo organizacines vertybes, plečia žmonių akiratį, skatina profesinį ir asmeninį tobulėjimą, norą prisidėti prie organizacijos rezultatų siekimo, energetinių ir inžinerinių profesijų prestižo didinimo, pasididžiavimo įmone ir jos vykdomais didelės reikšmės ir svarbos projektais. 2015 m. realizuota nauja vidinės komunikacijos iniciatyva „Idėjų ratas“ skatina darbuotojus ne tik siūlyti naujus vidinės komunikacijos projektus, bet ir aktyviai dalyvauti juos organizuojant.

„Litgrid“ bendradarbiauja su aukštojo mokslo įstaigomis, siekdami paskatinti jaunimą ir vyresniųjų klasių moksleivius studijuoti inžinerinėse specialybose, įmonės specialistai periodiškai lankosi ir skaito paskaitas mokyklose ir gimnazijose, priima moksleivių ir kitų grupių ekskursijas įmonėje. Per 2015 metus „Litgrid“ Sistemos valdymo centre, elektros jungčių su Švedija ir Lenkija statybvietėse apsilankė 24 ekskursijos.

Skiriame savo jėgas ir resursus, kad padėtume ekonomiškai augti visuomenei, kurioje veikiame, remtume bendruomenes, su kuriomis dirbame, užtikrintume motyvuojančias ir tobulėjimą skatinančias sąlygas žmonėms, kurie dirba su mumis, išsaugotume gamtą, suteikiančią mums išteklių. Įgyvendiname strateginius didelės vertės ir istorinės reikšmės projektus, todėl suprantame, kad dideli darbai atneša didelę atsakomybę. Kokybiško dialogo su visuomene, kuriai ir kurioje dirbame, palaikymas ir skatinimas – kertinis kasdienės „Litgrid“ veiklos prioritetas.

„Litgrid“ kasmet informuoja gyventojus apie pavojus, tykančius po aukštos įtampos linijomis. 2015 m. savivaldybėms, seniūnijoms, urėdijoms ir „Litgrid“ rangovams buvo išplatinti informaciniai plakatai su saugaus elgesio dirbant ar gyvenant elektros perdavimo linijų kaimynystėje taisyklėmis: saugus atstumas po linijomis, ką daryti, jei nutrūksta elektros laidas, koks yra saugus atstumas žvejojant vandens telkinyje, po kuriuo eina laidai, ką daryti, jei laidas užkrenta ant automobilio, ir pan. Tokie plakatai pasiekė daugiau kaip 360 adresatų, taip pat ir tas regionines institucijas, kuriose gyventojams tenka dažnai lankytis - teritorinėms darbo biržoms, regioniniams „Sodros“ skyriams, VMI aptarnavimo skyriams, Registrų centro filialams.

Informacija apie saugų elgesį po aukštos įtampos linijomis birželio ir liepos mėnesiais skelbta regioniniuose laikraščiuose „Kalvotoji Žemaitija“, „Švyturys“, „Šilalės artojas“, „Elektrėnų žinios“, „Švenčionių kraštas“, kur visa pasiekta auditorija siekė apie 800 tūkst. skaitytojų, klausytojų ir žiūrovų. Informaciją skelbė Lietuvos radijas laidose „Ryto garsai“ ir „112“. Specialus reportažas taip pat rengtas ir LRT laidos „Lietuvos diena“ eteryje.

2015 metais konkurse „Verslas atsakingai“ „Litgrid“ buvo pripažinta socialiai atsakingiausia įmone. Lietuvos Respublikos Socialinės apsaugos ir darbo ministerijos organizuojamuose Nacionaliniuose atsakingo verslo apdovanojimuose „Litgrid“ pelnė bendruomeniškiausios įmonės vardą.

Aplinkos apsauga

Numatomoms statyti elektros perdavimo linijoms atliekamos poveikio aplinkai vertinimo ar atrankos procedūros, kurių išvados įvertinamos rengiant techninius projektus. Rengiant projektavimo užduotis visoms naujai statomoms ar rekonstruojamoms transformatorių pastotėms ir skirstykloms nustatomi aplinkosaugos reikalavimai. Visais atvejais stengiamasi parinkti mažiau kenksmingus aplinkai įrenginius. Pavyzdžiui, rekonstruojant elektros pastotes iki šiol naudoti alyviniai įrenginiai keičiami moderniais dujiniais. Taip mažinama aplinkos taršos rizika avarijos atveju, be to mažėja įrenginių eksploatacijos kaštai. Rangovai įpareigojami organizuoti darbus taip, kad būtų išvengta galimo poveikio aplinkai arba poveikis sumažintas, sutvarkyti statybos metu susidaranti atliekas ir pateikti tai patvirtinančius dokumentus. Perkant paslaugas, reikalaujama, kad rangovai turėtų įsodiegę Aplinkos vadybos sistemas pagal standartą LST EN ISO 14001. Priimant atliktus darbus patikrinama, ar rangovai įvykdė reikalavimus, ar tinkamai sutvarkė atliekas ir ar turi tai patvirtinančius dokumentus.

Drauge su Lietuvos ornitologų draugija „Litgrid“ įgyvendina projektą „Paukščių apsaugos priemonių įdiegimas Lietuvos aukštosios įtampos elektros perdavimo tinkle“. Šio projekto tikslai – sumažinti migruojančių paukščių žūtį, pagerinti pelėsakalių veisimosi sąlygas Lietuvoje, stebėti paukščių žuvimo atvejus prie aukštosios įtampos elektros perdavimo tinklo ir teikti rekomendacijas dėl jų apsaugos. Elektros perdavimo linijų laidų matomumas yra didinamas įrengiant ant linijų specialias paukščių nukreipimo (angl. bird-diverting) priemones tose vietose, kur paukščių migracija yra intensyviausia. Vietose, kur stebimos didžiausios baltųjų gandrų priešmigracinės būrimosi vietos įrengiamos specialios gandrų apsaugos nuo trumpojo jungimo priemonės, pelėsakaliams iškeliami specialūs inkilai.

Per 2015 metus įrengti 2 656 laidų žymekliai, 6 000 paukščių apsaugos priemonių atramose, iškelta 120 inkilų pelėsakaliams. Iš viso atlikta darbų už daugiau kaip 164 tūkst. eurų. Šis projektas iš dalies finansuojamas Europos Sąjungos aplinkos finansinio mechanizmo Life plus lėšomis.

Informacija apie įmonių grupės plėtros ir tyrimų veiklą

„Litgrid“ kasmet rengia elektros energetikos sistemos plėtros ir tyrimų programas sistemai plėtoti, perdavimo tinklo darbo efektyvumui didinti. Energetikos objektai rekonstruojami keičiant įrenginius

moderniais ir diegiant šiuolaikines relinės apsaugos, sisteminės automatikos, valdymo, informacijos surinkimo ir perdavimo sistemas. Objektų statybos ir rekonstrukcijos planai, remiantis moksliniais tyrimais ir studijomis, sudaromi dešimčiai metų ir kasmet atnaujinami.

Lietuvos, Latvijos ir Estijos elektros perdavimo sistemų operatoriams sutarus, „Litgrid“ vadovaujant vykdoma regioninė atsinaujinančių išteklių gaminamos elektros generatorių, esančių Baltijos šalyse, apžvalgos studija.

Vidaus kontrolės ir rizikos valdymo sistemų, susijusių su konsoliduotųjų finansinių ataskaitų sudarymu, pagrindiniai požymiai

„Litgrid“ įmonių grupės konsoliduotos finansinės ataskaitos rengiamos pagal Tarptautinius finansinės atskaitomybės standartus, priimtus taikyti Europos Sąjungoje. „Litgrid“ vidinių kontrolių procesas apima su paslaugų teikimu susijusių verslo procesų, informacinių sistemų darbo ir finansinių ataskaitų parengimo procesų kontrolę.

Konsoliduotų finansinių ataskaitų parengimą reglamentuoja „Litgrid“ Apskaitos politika ir tvarkų aprašai, užtikrinantys buhalterinės apskaitos vykdymą pagal Tarptautinius finansinės atskaitomybės standartus, priimtus taikyti Europos Sąjungoje ir Lietuvos Respublikos įstatymus. „Litgrid“ tvarkų aprašuose numatytos galimos su buhalterine apskaita ir finansinės atskaitomybės rengimu susijusios rizikos, jų valdymo principai ir metodai, už rizikų kontrolę atsakingi darbuotojai.

ITT kompetencijų vystymas bendrovėje

Efektyvūs ITT sprendimai yra kritiškai svarbūs perdavimo sistemos operatoriaus sklandžios ir nepertraukiamos veiklos užtikrinimui: elektros sistemos planavimo, valdymo, įrenginių kontrolės bei aptaravimo srityse informacinės technologijos tapo neatsiejama dalimi. Įgyvendinant Europos Sąjungos trečiojo dokumentų paketo reikalavimus atskirti elektros gamybos, perdavimo ir skirstymo veiklas, „Litgrid“ įvertino poreikį savarankiškai valdyti informacinių technologijų ir telekomunikacijų veiklą.

Iki 2013 m. birželio visas IT paslaugas „Litgrid“ teikė UAB „Technologijų ir inovacijų centras“. 2014 m. pradžioje įmonėje suformuotas padalinys – Informacinių technologijų ir telekomunikacijų centras (ITT centras), kurio veikla apima šias sritis:

- Elektros energetikos sistemos valdymo informacinių sistemų vystymą, priežiūrą, saugos užtikrinimą;
- Elektros perdavimo tinklo, įskaitant strateginius įmonės projektus, automatizaciją;
- Verslo informacinių sistemų vystymą, priežiūrą, saugos bei veiklos tęstinumo užtikrinimą;
- Kokybišką ITT paslaugų vidiniams padaliniams teikimą bei skaidrų pagalbinių paslaugų įsigijimą rinkoje užtikrinant nepertraukiamą ITT sistemų veikimą kritiškai svarbiuose įmonei procesuose.

„Litgrid“ ITT centre sutelktos elektros energetikos sistemos valdymo automatikos ekspertinės žinios užtikrina „Litgrid“ IT sprendimų veiklos tęstinumą, saugos kontrolę ir veiklos skaidrumą.

2015 metais užbaigtas vienas iš ITT kompetencijos sukūrimo projekto etapų: visos verslo Informacinės Sistemos valdymas sėkmingai perkeltas iš išorinės įmonės į Bendrovės valdomą duomenų centrą. ITT sistemų priežiūros paslaugos įsigytos rinkoje sudarant 19 sutarčių su paslaugų teikėjais, taip pat panaudojant vidinius ITT centro resursus ir kompetenciją. ITT kompetencijų sugrąžinimas, ITT centro sukūrimas įmonėje ir ITT paslaugų pirkimas rinkoje Bendrovei leis optimizuoti kaštus, užtikrinti keliamus saugumo ir patikimumo reikalavimus.

II. Finansinė informacija

Lentelėje pateikti Grupės ir Bendrovės veiklos rezultatai.

	2015 m.		2014 m.		2013 m.	
	GRUPĖ	BENDROVĖ	GRUPĖ	BENDROVĖ	GRUPĖ	BENDROVĖ
Finansiniai rodikliai (tūkst. EUR)						
Su elektros energija susijusios pardavimo pajamos	83 480	83 480	104 238	104 238	156 565	156 414
Kitos veiklos pajamos	17 043	2 085	15 465	1 759	14 055	2 085
EBITDA*	27 035	27 148	33 861	33 829	46 755	47 196
Pelnas (nuostoliai) prieš apmokestinimą	2 141	4 172	-130 686	-132 167	8 636	9 446
Grynasis pelnas (nuostoliai)	1 835	3 791	-111 599	-112 849	7 344	8 129
Pinigų srantai iš pagrindinės veiklos	43 810	41 514	15 120	15 585	35 880	36 632
Santykiniai rodikliai						
EBITDA marža (proc.)	26,9	31,7	28,3	31,9	27,4	29,8
Veiklos pelno marža (proc.)	2,7	5,5	-109,0	-124,5	4,5	5,3
Nuosavo kapitalo grąža (proc.)	0,8	1,6	-46,6	-47,0	1,7	1,9
Turto grąža (proc.)	0,3	0,7	-19,8	-21,3	1,0	1,2
Akcininkų nuosavybė / turtas (proc.)	43,6	47,9	42,5	45,5	62,4	65,9
Finansiniai įsipareigojimai / nuosavas kapitalas (proc.)	84,2	82,8	54,0	49,4	14,7	14,1
Likvidumo rodiklis	0,49	0,29	1,00	0,99	1,26	1,43
PSO veiklos rodikliai						
Perduotas elektros energijos kiekis, mln. kWh		9 220		9 344		9 300
Technologinės sąnaudos perdavimo tinkle (proc.)		1,96		1,92		2,11
END (neperduotos elektros energijos kiekis dėl atsijungimų), MWh **		4,54		5,35		6,72
AIT (vidutinis nutraukimų laikas), min. **		0,23		0,25		0,31

* Skaičiuojant EBITDA neįtraukiami investicijų ir ilgalaikio turto vertės sumažėjimai bei ilgalaikio turto nurašymo ir perkainojimo sąnaudos;

** Tik dėl operatoriaus atsakomybei priskiriamų ir dėl nenustatytų priežasčių.

Pajamos

2015 m. „Litgrid“ Grupės pajamos buvo 100,5 mln. eurų, arba 16 proc. mažesnės lyginant su 2014 m.

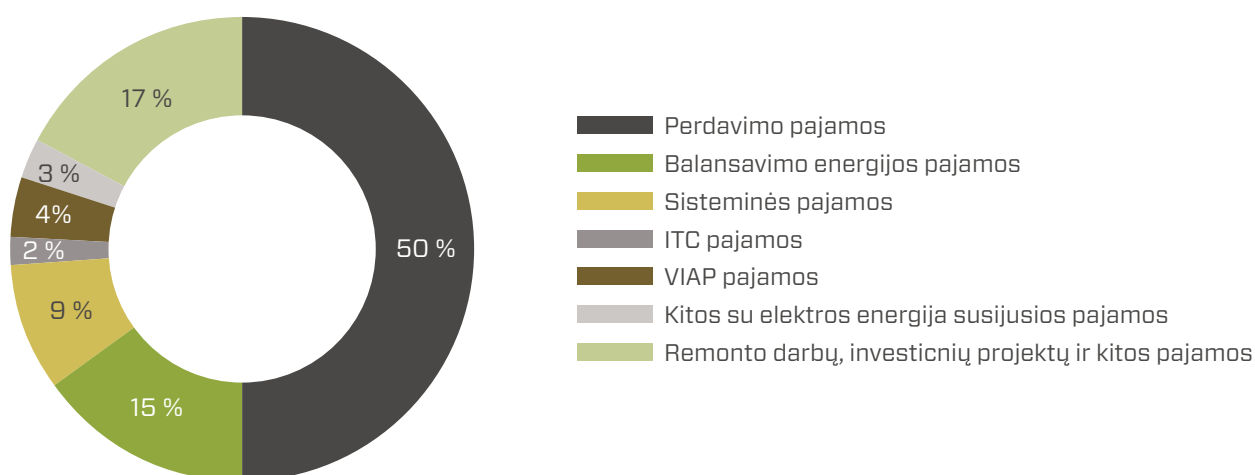
Pajamos už elektros energijos perdavimą, palyginti su 2014 m., sumažėjo 17 proc. iki 50,4 mln. eurų. Pajamos iš elektros energijos perdavimo sudarė 50 proc. visų Grupės pajamų. Pajamų sumažėjimą sąlygojo nuo 2015 m. sausio 1 d. Valstybinės kainų ir energetikos kontrolės komisijos nustatytas 19 proc. mažesnis elektros energijos perdavimo paslaugos tarifas. 2015 m. „Litgrid“ aukštos įtampos elektros perdavimo tinklais šalies poreikiams perdavė 9 220 mln. kilovatvalandžių (kWh) elektros energijos, 1,2 proc. mažiau nei buvo perduota 2014 m.

Skirstomųjų tinklų operatoriui „ESO“ perduota 8 413 mln. kWh, 0,1 proc. daugiau nei pernai; kitiems vartotojams – 806 mln. kWh, arba 13,1 proc. mažiau nei 2014 m.

Balansavimo (reguliavimo) elektros energijos pardavimo pajamos sumažėjo 27 proc. iki 14,6 mln. eurų. Nuo 2015 m. sausio 1 d. veikianti bendra Baltijos šalių balansavimo elektros rinka leido sumažinti PSO parduodamos balansavimo energijos kainas 30 proc., tai ir lėmė balansavimo (reguliavimo) energijos pardavimo pajamų mažėjimą.

Pajamos už sisteminės paslaugas sumažėjo 25 proc. iki 9,4 mln. eurų. Pajamų sumažėjimą sąlygojo nuo 2015 m. sausio 1 d. Valstybinės kainų ir energetikos kontrolės komisijos nustatytas 24 proc. mažesnis sisteminių paslaugų tarifas. Mokestis už elektros energiją, importuotą ar eksportuotą iš Europos Sąjungai nepriklausančių šalių (ITC pajamos - dalyvavimo Europos perdavimo sistemos operatorių tranzito kompensavimo mechanizme pajamos) buvo 2,1 mln. eurų. VIAP pajamos buvo 4,3 mln. eurų. Kitos su elektros energija susijusios pajamos: reaktyviosios energijos, tranzito, naujų vartotojų prijungimo pajamos buvo 2,7 mln. eurų.

Pajamų struktūra

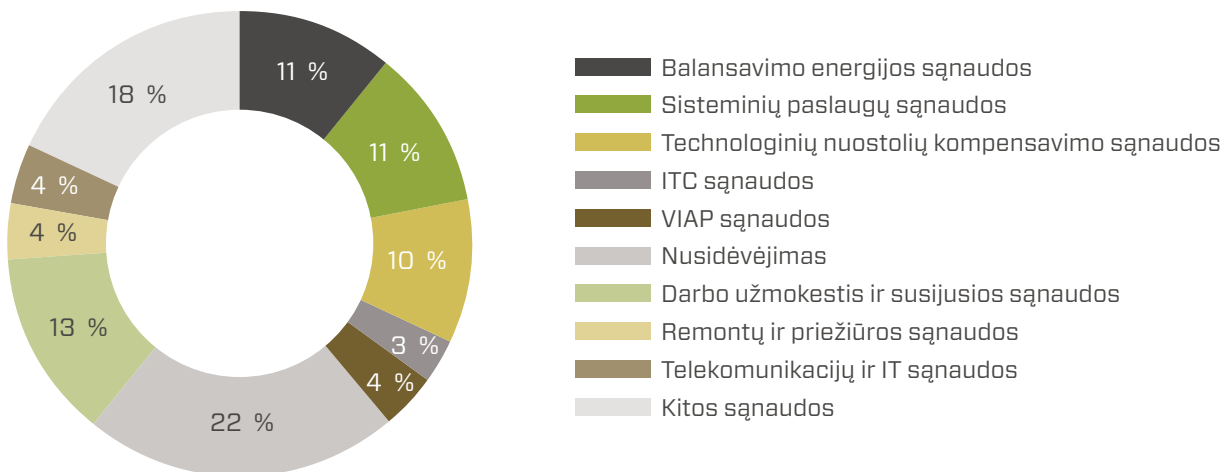
Sąnaudos

Grupės sąnaudos 2015 m. buvo 97,8 mln. eurų, 23 proc. mažesnės lyginant su 2014 m. (neįtraukiant 2014 m. ilgalaikio materialiojo turto perkainavimo rezultato).

Elektros energijos ir susijusių paslaugų pirkimo sąnaudos sudarė didžiąją dalį grupės sąnaudų – 37,8 mln. eurų arba 39 proc. Lyginant su 2014 m. šios sąnaudos sumažėjo 25 proc. Balansavimo – reguliavimo elektros energijos sąnaudos sumažėjo 25 proc. iki 10,8 mln. eurų, sisteminių paslaugų sąnaudos sumažėjo 30 proc. iki 10,3 mln. eurų, elektros energijos pirkimo technologinių nuostolių perdavimo tinkle kompensavimui sąnaudos sumažėjo 17 proc. iki 9,9 mln. eurų. Tranzito (ITC - dalyvavimo Europos perdavimo sistemos operatorių tranzito kompensavimo mechanizme) sąnaudos buvo 2,6 mln. eurų, VIAP teikimo sąnaudos 4,2 mln. eurų.

Nusidėvėjimo ir amortizacijos sąnaudos sumažėjo 44 proc. iki 21,8 mln. eurų. Pagrindinė sumažėjimo priežastis – 2014 metų pabaigoje atliktas Bendrovės ilgalaikio materialaus turto perkainavimas. Kitos veiklos sąnaudos lyginant su 2014 m. padidėjo 2 proc. iki 38,3 mln. eurų.

Sąnaudų struktūra

Pelnas

2015 m. Grupės pelnas iki apmokestinimo buvo 2,1 mln. eurų. 2014 m. laikotarpio nuostoliai iki apmokestinimo siekė 7,5 mln. eurų (neįtraukiant 2014 m. ilgalaikio materialiojo turto perkainavimo rezultato). Pelno padidėjimą labiausiai lėmė mažesnės ilgalaikio turto nusidėvėjimo sąnaudos dėl 2014 m. atlikto ilgalaikio materialus turto vertinimo.

2015 m. Grupės veiklos pelną sudarė: perdavimo veiklos segmento pelnas 1,8 mln. eurų (2014 m. buvo 10,2 mln. eurų nuostolis), sisteminių paslaugų veiklos segmento 1,3 mln. eurų nuostolis, (2014 m. buvo 2,2 mln. eurų nuostolis), balansavimo (reguliavimo) energijos segmento pelnas 4,2 mln. eurų (2014 m. buvo 3,7 mln. eurų pelnas), kitų veiklų 2 mln. eurų nuostolis (2014 m. buvo 1,4 mln. eurų pelnas).

2015 m. Grupės EBITDA buvo 27 mln. eurų. Lyginant su 2014 m. EBITDA sumažėjo 20 proc., EBITDA marža sumažėjo iki 26,9 proc. (2014 m. buvo 28,3 proc.).

Balansas ir pinigų srautai

2015 m. gruodžio 31 d. Grupės turtas buvo 554,4 mln. eurų. Grupės ilgalaikis turtas sudarė 84,8 proc. viso Grupės turto. Akcininkų nuosavybės dalis Grupės turte sudarė 43,6 proc.

2015 m. gruodžio 31 d. Grupės finansiniai įsipareigojimai kredito institucijoms siekė 203,4 mln. eurų, jų santykis su nuosavybe sudarė 84,2 proc. Ilgalaikių finansinių skolų po vienerių metų gražintina suma sudarė 57,2 proc. visų finansinių skolų. Pinigai ir pinigų ekvivalentai sudarė 0,8 mln. eurų.

Grupės 2015 m. gryniesi pagrindinės veiklos pinigų srautai siekė 43,8 mln. eurų, mokėjimai už ilgalaikį materialųjį ir nematerialųjį turtą buvo 212,8 mln. eurų).

Grupės 2015 m. grynasis pinigų srautas be finansinės veiklos srautų ir pinigų srauto į terminuosius indėlius bei iki išpirkimo laikomas investicijas buvo neigiamas ir sudarė -134,6 mln. eurų (neįskaitant nutrauktos veiklos sudarė -121,3 mln. eurų).

Investicijos į ilgalaikį turtą

Per 2015 m. perdavimo sistemos operatoriaus „Litgrid“ investicijos siekė 208 mln. eurų. Iš jų 89 proc. skirta strateginių elektros energetikos projektų įgyvendinimui, 11 proc. investicijų skirta šalies perdavimo tinklo rekonstrukcijai ir plėtrai.

Aštuoniolikai vykdomų elektros perdavimo tinklo investicinių projektų skirta 29,7 mln. eurų iš Lietuvai skirtų Europos Sąjungos 2007-2013 m. struktūrinių fondų lėšų, iš jų iki 2014 m. gruodžio 31 d. Bendrovė jau gavo 22,4 mln. eurų, per 2015 m. gauta 6,9 mln. eurų. Visi šie projektai užbaigti iki 2015 m. rugsėjo 30 d. Be to iš Europos energetikos programos ekonomikai gaivinti „NordBalt“ projekto įgyvendinimui skirta 65,5 mln. eurų parama, iš jos iki 2014 m. gruodžio 31 d. bendrovė gavo 12,2 mln. eurų, per 2015 m. – 7,5 mln. eurų. 2015 m. liepos 14 d. Lietuvos ir Lenkijos elektros jungčiai „LitPol Link“ iš dalies finansuoti Europos Komisija ir Europos Sąjungos valstybės narės patvirtino 27,4 mln. eurų finansinę paramą iš Europos infrastruktūros tinklų priemonės „Connecting Europe Facility“ (CEF), per 2015 m. gauta 11 mln. eurų.

PSO veiklos rodikliai

Pagal Valstybinės kainų ir energetikos kontrolės komisijos patvirtintus elektros energijos perdavimo patikimumo ir paslaugų kokybės reikalavimus, elektros energijos perdavimo patikimumo lygiui nustatyti naudojami rodikliai END – dėl nutraukimų neperduotos elektros energijos kiekis ir AIT – vidutinė nutraukimo trukmė. „Litgrid“ 2015 m. pasiekti faktiniai rodikliai – neperduotos energijos kiekio rodiklis END (*energy not delivered*) 4,54 MWh, vidutinis perdavimo nutrūkimo laiko rodiklis AIT (*average interruption time*) – 0,23 min.

Nuorodos ir papildomi paaiškinimai apie konsoliduotose finansinėse ataskaitose pateiktus duomenis

2015 m. finansinių ataskaitų aiškinamajame rašte pateikiami išsamesni finansinės informacijos paaiškinimai.

Dividendų politika

Lietuvos Respublikos Vyriausybė, kuri netiesiogiai per UAB EPSO-G valdo 97,5 proc. „Litgrid“ akcijų, 1997 m. sausio 14 d. nutarimu Nr. 20 (2012 m. balandžio 4 d. nutarimo Nr. 359 redakcija) yra nustatę dividendų už valstybei priklausančias akcijas skyrimo principus.

Rizikos veiksniai ir jų valdymas

Politinė, reguliacinė ir atitikties rizikos

Elektros energetikos sektorius yra ypač svarbi ūkio sritis, turinti didelės įtakos nacionaliniams politiniams ir ekonominiams interesams. Elektros energetikos sektoriaus sandarą, valdymą, sektoriaus įmonių veiklą reglamentuoja Lietuvos Respublikos Elektros energetikos įstatymas ir jį įgyvendinantieji teisės aktai. Bet kokie nacionaliniai ar Europos Sąjungos energetikos sektorių reguliuojančių teisės aktų pakeitimai gali turėti įtakos „Litgrid“ grupės veiklos rezultatams. Siekiant sumažinti šios rizikos įtaką veiklos rezultatams, Bendrovės atstovai aktyviai dalyvauja svarstymuose, informuoja apie būtinus priimti sprendimus ir/ar teikia pasiūlymus teisės aktus rengiančioms institucijoms. Bendrovė taip pat nedelsiant atsako į visuomenės ar kontroliuojančių institucijų klausimus apie Bendrovės veiklą.

Elektros energijos paslaugų kainos yra reguliuojamos, kainų viršutinės ribas nustato Valstybinė kainų ir energetikos kontrolės komisija. Nuo šių regulatoriaus sprendimų tiesiogiai priklauso ne tik „Litgrid“ veiklos rezultatai, bet ir Bendrovės skiriamos lėšos būtinoms veiklos sąnaudoms, investicijoms perdavimo tinklo patikimumui išlaikyti, taip pat galimybės finansuoti strateginius projektus iš nuosavų ar skolintų lėšų. Siekdama mažinti reguliacinės rizikos įtaką veiklos rezultatams, Bendrovė aktyviai bendradarbiauja su Komisija, dalyvauja svarstant rengiamus teisės aktų pakeitimus, savo siūlymus argumentuodama būsimų sprendimų poveikiu bei ilgalaikių, strateginių Bendrovės tikslų svarba.

Mažinant atitikties riziką, Bendrovės teisininkų komanda kruopščiai prižiūri vadovybės sprendimų priėmimo, vidaus teisės aktų, sutartinių įsipareigojimų nustatymo procesus.

Operacinė / veiklos rizika

Bendrovės veiklos viena svarbiausių funkcijų ir atsakomybių - užtikrinti elektros perdavimo patikimumą ir užkirsti kelią energijos tiekimo sutrikimams. Pagrindines operacines / veiklos rizikas, galinčias paveikti perdavimo patikimumą, sukelia išoriniai aplinkos veiksniai: stichiniai reiškiniai, pagrindinių rangovų veiklos sutrikimai, nusikalstami trečiųjų asmenų veiksmai, o taip pat vidiniai veiksniai - informacinių sistemų sutrikimai. Bendrovėje diegiami sprendimai, atitinkantys fizinės ir informacinių technologijų saugos reikalavimus, taikomus strateginę ar svarbią reikšmę nacionaliniam saugumui turinčioms įmonėms, diegiamos modernios informacinės sistemos.

Veiklos nepertraukiamumui užtikrinti yra paruošti ir nuolat atnaujinami ekstremalių situacijų valdymo planai.

Siekiant išvengti tinklo rekonstrukcijos ir naujų tinklo objektų statybos projektų vėlavimo atveju, Bendrovėje įdiegta projektų valdymo sistema. Atnaujinti kvalifikacijos reikalavimai rangovų atrankai kelia aukštesnius reikalavimus, siekiant užtikrinti, kad rangovai būtų pajėgūs įgyvendinti sudėtingus projektus.

Bendrovė daug dėmesio skiria aukštos kompetencijos darbuotojų, kurie sugebėtų įgyvendinti ambicingus veiklos bei sudėtingus strateginių planų tikslus, pritraukimui ir išlaikymui. Tuo tikslu rengiami ugdymo bei pakeičiamumo planai, atnaujinta atlygio ir motyvacijos politika.

Finansinė rizika

„Litgrid“ grupės įmonės, vykdydamos veiklą, patiria finansinę riziką: kredito riziką, likvidumo riziką ir rinkos riziką (užsienio valiutos kurso riziką ir palūkanų normų riziką). Valdydamos šią riziką, Grupės įmonės siekia sumažinti veiksmų, galinčių neigiamai paveikti Grupės finansinius rezultatus, įtaką. Bendrovė turi reikšmingą kredito rizikos koncentraciją. Kredito rizikai valdyti Bendrovė taiko reikalavimus savo klientams/trečiajai šaliai pateikti adekvačias sutarčių įvykdymo užtikrinimo priemones (priemonės taikomos atsižvelgiant į kliento/trečios šalies rizikingumą).

Technologinė rizika

Lietuvos energetikos sistema turi 12 jungčių su kaimyninėmis energetikos sistemomis. Turimos galių ir energijos balansų valdymo priemonės yra ribotos, galios ir energijos balanso valdymas yra sudėtingas. Apie balansavimo priemonių prieinamumo trūkumo rizikos valdymą žr. skyriuje Baltijos ir Šiaurės šalių elektros rinkų integracija (18 psl.)

Daugiau kaip pusė šalyje eksploatuojamo aukštosios įtampos elektros perdavimo tinklo įrenginių yra senesni nei 45 metų. Svarbiausių veikloje naudojamų technologinių įrenginių sutrikimai ar gedimai gali turėti neigiamos įtakos „Litgrid“ veiklai ir finansiniams rezultatams. Siekiant išvengti elektros energijos tiekimo sutrikimų, Bendrovė vykdo perdavimo tinklo būklės stebėseną, atitinkamai sudaro priežiūros planus ir laiku planuoja reikalingas naujas investicijas į tinklą. Investicijos į įrangą ir medžiagas turi tiesioginės įtakos finansiniams rezultatams. Bendrovė reitinguoja investicijas į tinklą, atsižvelgdama į objektyvius kriterijus bei specialią vertinimo metodiką, taip jas optimizuodama bei užtikrindama tolygų investavimą.

Ekologiniai rizikos veiksniai

Grupės įmonės vadovaujasi aplinkosaugos taisyklėmis, numatančiomis naudojamų pavojingų medžiagų tinkamą žymėjimą, naudojimą ir saugojimą, užtikrina, kad eksploatuojami įrenginiai atitiktų jų naudojimui keliamus reikalavimus. Eksploatuojamuose objektuose, kuriuose yra didesnė žalos aplinkai rizika dėl teršalų ar atliekų, dirbama pagal Regioninių aplinkos apsaugos departamentų išduodamus taršos integruotos prevencijos ir kontrolės leidimus.

III. Informacija apie akcinį kapitalą ir akcininkus

„Litgrid“ savo akcijų nėra įsigijusi, per ataskaitinį laikotarpį savo akcijų neįsigijo ir neperleido. Bendrovės dukterinės įmonės taip pat nėra įsigijusios Bendrovės akcijų.

Nuo 2010 m. gruodžio 22 d. „Litgrid“ akcijos įtrauktos į vertybinių popierių biržos NASDAQ OMX Vilnius Papildomąjį prekybos sąrašą, emisijos ISIN kodas LT0000128415.

„Litgrid“ AB įstatinis kapitalas yra 146 256 100,2 Eur, padalintas į 504 331 380 PVA. Vienos akcijos nominali vertė - 0,29 Eur. Balsavimo teisę suteikiančių akcijų kiekis - 504 331 380 vnt.

Bendrovės akcininkų skaičius 2016 m. sausio 22 d. buvo 5572 (penki tūkstančiai penki šimtai septyniasdešimt du). 97,50 proc. „Litgrid“ akcijų valdo UAB EPSO-G (A. Juozapavičiaus g. 13, LT-09310 Vilnius, įmonės kodas 302826889), kurių 100 proc. akcijų priklauso LR Energetikos ministerijai. 2012 m. rugsėjo 28 d., įgyvendinant III Europos Sąjungos energetikos paketą, perdavimo sistemos operatorius „Litgrid“ buvo atskirtas nuo kitų elektros energetikos sektoriaus įmonių.

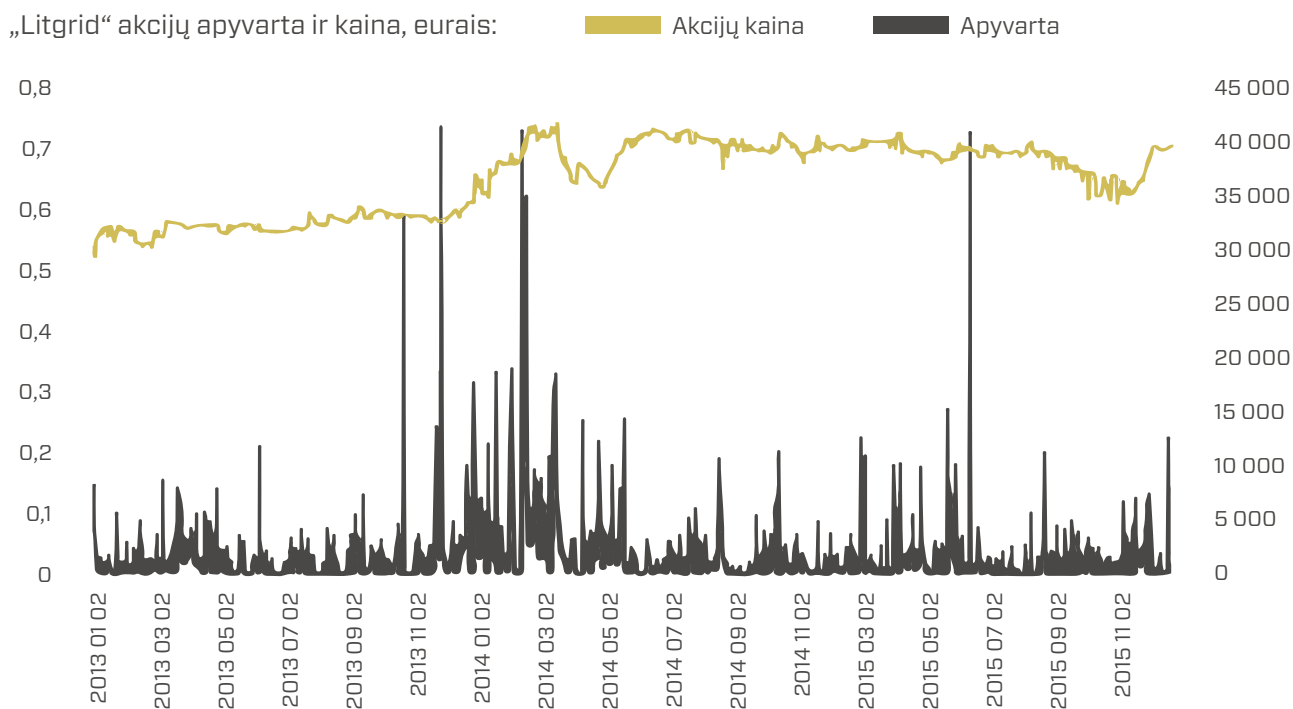
„Litgrid“ vertybinių popierių apskaitos ir su vertybinių popierių apskaita susijusias paslaugas nuo 2016 m. vasario 1 d. iki 2019 m. sausio 31 d. teikia AB „Swedbank“.

Bendrovės dukterinių įmonių vertybiniais popieriais vertybinių popierių biržoje neprekiuojama.

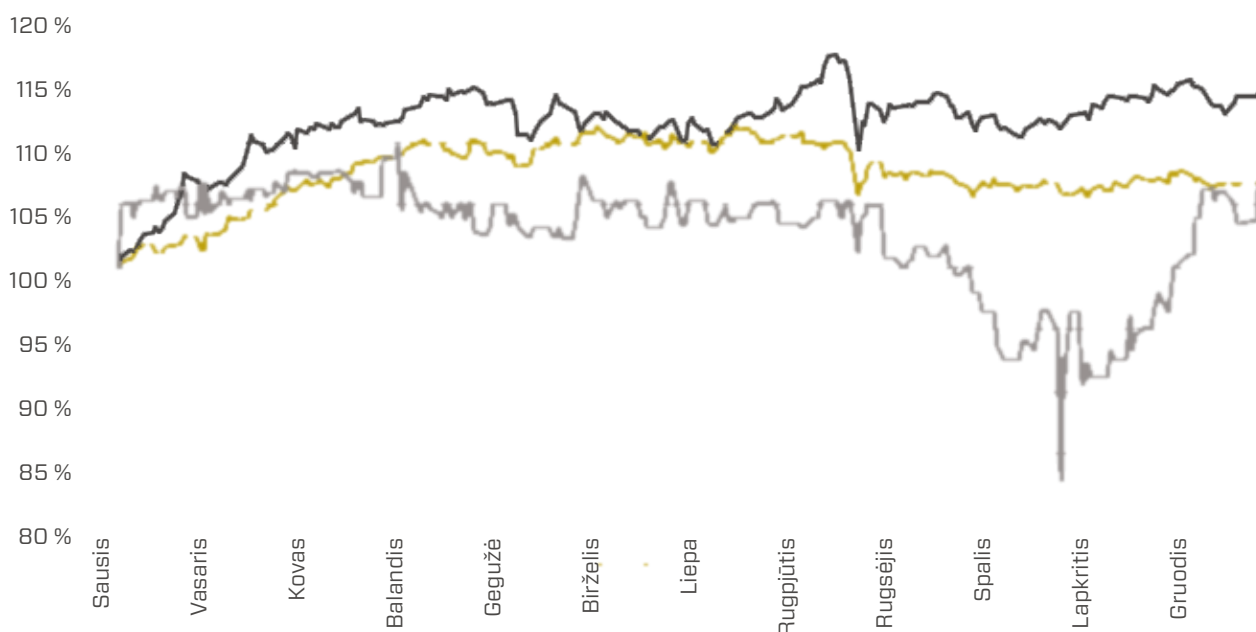
Prekyba „Litgrid“ vertybiniais popieriais reguliuojamose rinkose:

Rodiklis	2013	2014	2015
Atidarymo kaina	0,523	0,593	0,698
Didžiausia kaina	0,608	0,750	0,740
Mažiausia kaina	0,520	0,582	0,550
Paskutinė kaina	0,592	0,664	0,708
Apyvarta vnt.	726 551	1 176 548	656 613
Apyvarta mln. eurų	0,42	0,80	0,45
Kapitalizacija mln. eurų	298,56	334,88	357,07

„Litgrid“ akcijų apyvarta ir kaina, eurai:

„Litgrid“ (LGD1L) akcijų kainos palyginimas su OMX Baltic Benchmark GI (OMXBBGI) ir OMX Vilnius (OMXV) indeksais per ataskaitinį laikotarpį: █ OMXBBGI █ OMXV █ LGD1L

Įstatai

„Litgrid“ įstatai keičiami LR akcinių bendrovių įstatymo nustatyta tvarka. Sprendimas priimamas ne mažesne nei 2/3 visų visuotiniame akcininkų susirinkime dalyvaujančių akcininkų akcijų suteikiamų balsų dauguma.

Visuotinis akcininkų susirinkimas

Visuotinis akcininkų susirinkimas yra aukščiausias Bendrovės valdymo organas.

Visuotinio akcininkų susirinkimo kompetenciją, sušaukimo ir sprendimų priėmimo tvarką nustato įstatymai, kiti teisės aktai ir įstatai.

Bendrovės stebėtojų taryba

Stebėtojų taryba yra nuolat veikiantis kolegialus Bendrovės veiklos priežiūrą atliekantis organas.

Stebėtojų taryba yra atskaitinga Visuotiniam akcininkų susirinkimui.

Stebėtojų tarybai vadovauja jos pirmininkas, kuris renkamas pačios stebėtojų tarybos iš stebėtojų tarybos narių.

Stebėtojų tarybą sudaro trys nariai, įskaitant stebėtojų tarybos pirmininką. Į stebėtojų tarybą gali būti renkami ir nepriklausomi nariai. Stebėtojų tarybos (ar jos komiteto) nario nepriklausomumas nustatomas Bendrovei taikytinų teisės aktų nustatyta tvarka, o jei tokia tvarka nenustatyta, dėl stebėtojų tarybos (ar jos komiteto) nario nepriklausomumo sprendžia Bendrovės stebėtojų taryba. Stebėtojų taryba renkama ketverių metų kadencijai. Stebėtojų taryba ar jos nariai savo veiklą pradeda pasibaigus stebėtojų tarybą ar jos narius išrinkusiam visuotiniam akcininkų susirinkimui.

Teikiant stebėtojų tarybos narių kandidatūras, jas teikiantis Bendrovės akcininkas (akcininko atstovas) privalo visuotiniam akcininkų susirinkimui pateikti paaiškinimus raštu dėl kiekvieno siūlomo stebėtojų tarybos nario kvalifikacijos, patirties einant vadovaujančias pareigas bei tinkamumo užimti stebėtojų tarybos nario pareigas, įskaitant paaiškinimus dėl atitikties Bendrovės įstatuose nustatytiems reikalavimams, kartu pateikiant kompetentingų valstybės institucijų išvadas ir (ar) kitus šią atitiktį pagrindžiančius dokumentus.

Stebėtojų tarybos veiklos sritys

Stebėtojų taryba turi kompetenciją prižiūrėti Bendrovės strategijos ir perdavimo tinklų plėtros plano įgyvendinimą; pateikti visuotiniam akcininkų susirinkimui atsiliepimus ir pasiūlymus dėl Bendrovės perdavimo tinklų plėtros plano įgyvendinimo; pateikti Bendrovės valdybai ir visuotiniam akcininkų susirinkimui (jeigu atitinkami klausimai svarstomi visuotiniame akcininkų susirinkime) atsiliepimus ir pasiūlymus dėl šių įstatuose nurodytų Bendrovės valdybos sprendimų; priimti sprendimus dėl šių įstatuose numatytų sutarčių su Bendrovės valdybos nariais ir valdybos pirmininku dėl veiklos valdyboje, standartinių tokių sutarčių sąlygų nustatymo bei asmens, įgalioto Bendrovės vardu pasirašyti šias sutartis, paskyrimo; priimti sprendimus dėl valdybos nariams mokėtino atlygio dydžio (jeigu tokį atlygį būtų nuspręsta mokėti); užtikrinti, kad Bendrovėje būtų veiksminga vidaus kontrolės sistema.

Audito komitetas

2014 m. vasario 24 d. „Litgrid“ AB stebėtojų taryba priėmė sprendimą į Bendrovės audito komitetą išrinkti tris narius, du iš jų nepriklausomus: nepriklausoma narė Aušra Pranckaitytė, nepriklausoma narė – Rima Kvietkauskaitė ir „Litgrid“ finansų analitikė Ana Tursienė.

Audito komitetas nagrinėja bendrovės rizikų valdymą, vidaus auditų planus, IT saugos padėtį, atliekamo finansinių ataskaitų audito procesą. Audito komiteto kadencijos laikotarpis yra toks pat kaip ir Bendrovės stebėtojų tarybos, patvirtinusios Audito komiteto sudėtį, kadencija.

Bendrovės Valdyba

Valdyba, sudaryta iš penkių narių, renkama ketverių metų kadencijai. Valdybos kadencija prasideda pasibaigus valdybą išrinkusiam visuotiniam akcininkų susirinkimui ir baigiasi valdybos kadencijos pabaigos metais vyksiančio eilinio visuotinio akcininkų susirinkimo dieną.

Jeigu valdyba ar valdybos narys yra atšaukiamas, atsistatydina ar dėl kitų priežasčių nustoja eiti pareigas nepasibaigus kadencijai, nauja valdyba ar valdybos narys renkamas likusiam kadencijos laikotarpiui. Teikiant valdybos narių kandidatūras, jas teikiantis asmuo privalo Bendrovės stebėtojų tarybai pateikti paaiškinimus raštu dėl kiekvieno siūlomo valdybos nario kvalifikacijos, patirties einant vadovaujančias pareigas bei tinkamumo užimti Bendrovės valdybos nario pareigas, įskaitant paaiškinimus dėl atitikties šių įstatuose nustatytiems reikalavimams, kartu pateikiant kompetentingų valstybės institucijų išvadas ir (ar) kitus šią atitiktį pagrindžiančius dokumentus.

Valdyba iš savo narių renka valdybos pirmininką.

Valdyba savo veikloje vadovaujasi įstatymais, kitais teisės aktais, įstatais, visuotinio akcininkų susirinkimo sprendimais bei valdybos darbo reglamentu.

Valdyba yra kolegialus Bendrovės valdymo organas. Valdybos kompetenciją, sprendimų priėmimo bei narių rinkimo ir atšaukimo tvarką nustato įstatymai, kiti teisės aktai ir įstatai.

Valdyba yra atskaitinga stebėtojų tarybai ir visuotiniam akcininkų susirinkimui.

Valdybos veiklos sritys

Valdyba svarsto bei tvirtina Bendrovės trejų metų Bendrovės strategijos įgyvendinimo veiksmų planą, dešimties metų Bendrovės perdavimo tinklų plėtros planą, Bendrovės biudžetą, paramos ir labdaros skyrimo tvarką, kitus Bendrovės strateginę veiklą reglamentuojančius dokumentus. Valdyba priima sprendimą Bendrovei pradėti vykdyti naujo pobūdžio veiklą ar nutraukti konkrečią vykdomą veiklą, kai tai neprieštarauja Bendrovės veiklos tikslui. Taip pat sprendimus, susijusius su obligacijų išleidimu, Bendrovės restruktūrizacija, Bendrovės turimų akcijų perleidimo kitiems asmenims, sprendimus dėl finansinių sandorių, kurių vertė yra didesnė kaip 10 mln. Lt. Valdyba sprendžia ir kitus Bendrovės įstatuose jai priskirtus klausimus.

Vadovo veiklos sritys

Generalinis direktorius yra vienasmenis Bendrovės valdymo organas. Generalinis direktorius organizuoja Bendrovės veiklą, jai vadovauja, veikia Bendrovės vardu ir vienvaldiškai sudaro sandorius. Generalinio direktoriaus kompetenciją, rinkimo ir atšaukimo tvarką nustato įstatymai, kiti teisės aktai ir įstatai.

„Litgrid“ stebėtojų tarybos, audito komiteto ir valdybos nariai, generalinis direktorius ir vyriausiasis finansininkas:

Pareigos	Vardas, pavardė	Pradžios data	Pabaigos data	Turimų emitento akcijų skaičius
Stebėtojų taryba				
Tarybos pirmininkas	Aleksandras Spruogis	2013 04 24		-
Tarybos narys	Audrius Misevičius	2013 04 24		-
Nepriklausomas tarybos narys	Mindaugas Vaičiulis	2014 04 07	2015 04 24	-
Tarybos narys	Rolandas Zukas	2015 04 24		-
Audito komitetas				
Komiteto narė	Aušra Pranckaitytė	2014 02 24		-
Komiteto narė	Rima Kvietkauskaitė	2014 02 24		-
Komiteto narė	Ana Tursienė	2014 02 24		-
Valdyba				
Valdybos pirmininkas	Daivis Virbickas	2013 09 10		-
Valdybos narys	Karolis Sankovski	2013 09 10		-
Valdybos narys	Vidmantas Grušas	2013 09 10		-
Valdybos narys	Rimantas Busila	2013 09 10		1421
Valdybos narys	Rolandas Masilevičius	2013 12 18		-
Generalinis direktorius	Daivis Virbickas	2013 09 10		-
Vyriausioji finansininkė	Svetlana Sokolskytė	2012 07 02	2015 06 30	-
L. e. vyriausiosios finansininkės pareigas	Raimonda Duobuvienė	2015 07 01	2015 10 18	-
Vyriausioji finansininkė	Jūratė Vyšniauskienė	2015 10 19		-

„Litgrid“ stebėtojų tarybos nariai

Dr. Aleksandras Spruogis, stebėtojų tarybos pirmininkas

Gimė 1963 metais, 1980–1985 m. studijavo Vilniaus inžinerinio statybos instituto Statybos fakultete, įgijo inžinieriaus-statybininko kvalifikaciją (diplomas su pagyrimu). 1991–1992 m. studijavo Vilniaus Gedimino technikos universiteto Aplinkos inžinerijos fakultete, įgijo aplinkos inžinerijos magistro laipsnį. 1996 m. Vilniaus Gedimino technikos universitete įgijo aplinkos inžinerijos krypties technikos mokslų daktaro laipsnį. 1990–1997 m. dirbo, Vilniaus inžineriniame statybos institute (Vilniaus Gedimino technikos universitetas), aplinkos ir darbo sąlygų mokslinių tyrimų laboratorijos mokslinis bendradarbiu, aplinkos apsaugos katedros asistentu, 1997–2003 m. Seimo Aplinkos apsaugos komiteto vyr. patarėju, Seimo patarėjų kolegijos pirmininku, 2003–2009 m. Aplinkos ministerijos sekretoriumi, 2009–2009 m. Aplinkos ministerijos vyr. patarėju, 2009–2012 m. aplinkos viceministru.

Audrius Misevičius, stebėtojų tarybos narys

Gimė 1959 metais. 1982 m. Vilniaus Universiteto pripažinta Ekonomisto kvalifikacija, Peterburgo finansų-ekonomikos institute apginta disertacija įgyjant socialinių mokslų daktaro laipsnį. 1993 m. suteiktas Vilniaus universiteto docento vardas. Darbinė veikla: 1982–2005 m. Vilniaus universiteto finansų katedros stažuotojas, vėliau – asistentas, vėliau – docentas, 1990–1992 m. Socialinės apsaugos ministerijos, ministro pavaduotojas, 1992 m. Finansų ministerijos, ministras; 1993 m. Lietuvos Respublikos Seimo nario A. Rudžio padėjėjas-sekretorius; 1993–1995 m. UAB „Stern von Litauen AG“, finansininkas; 1996 m. TŪB J. Kabašinskas ir partneriai mokesčių departamento vadovas; 1996–2013 m. Lietuvos banko valdybos pirmininko pavaduotojas, vėliau – valdybos narys; nuo 2013 m. Lietuvos Respublikos Ministro Pirmininko Tarnybos Ministro Pirmininko patarėjas; 1998–2013 m. VĮ Indėlių ir investicijų draudimas, Tarybos narys bei UAB Lietuvos monetų kalykla kuratorius.

Rolandas Zukas, stebėtojų tarybos narys

Gimė 1974 metais. Rolandas Zukas turi aukštąjį išsilavinimą transporto inžinerinės ekonomikos ir valdybos srityse, dirbo AB „Klaipėdos nafta“ Suskystintų gamtinių dujų terminalo direktoriumi, „Energijos tiekimas“ UAB valdybos nariu ir generaliniu direktoriumi. R. Zukas yra UAB „EPSO-G“, įmonės valdančios 97,5 proc. „Litgrid“ AB akcijų, generalinis direktorius.

„Litgrid“ valdybos nariai

Davis Virbickas, valdybos pirmininkas

Gimė 1978 metais. Davis Virbickas atsakingas už strateginį valdymą ir elektros sistemos valdymo sritį. D. Virbickas yra sukaupęs ilgalaikės elektros perdavimo sistemos vystymo strategijų kūrimo ir valdymo, elektros rinkų analizės ir įmonių valdymo patirties. Iki 2013 m. rugsėjo dirbo Šveicarijos holdingo „Alpiq“ AG atstovo Baltijos šalyse „Alpiq Energija Lietuva“ komercijos direktoriumi, iki 2011 m. dirbo Lietuvos elektros perdavimo sistemos operatoriaus „Litgrid“ Technikos direktoriumi.

D. Virbickas turi Kauno Technologijų Universiteto (KTU) Energetikos sistemų valdymo magistro laipsnį (2002 m.), KTU Verslo vadybos bakalauro laipsnį, Baltijos Vadybos Instituto (Baltic Management Institute) ir IMD Business School (Šveicarija) Korporatyvinio valdymo sertifikatą (2008 m.).

Karolis Sankovski, valdybos narys

Gimė 1985 metais. Karolis Sankovski atsakingas už strateginių tinklo projektų įgyvendinimą. K. Sankovski turi ilgalaikės darbo elektros energetikos įmonėse ir darbo su strateginiais ir tarptautiniais jungčių projektais patirties.

K. Sankovski turi Aix-Marseille Universiteto (Prancūzija) Aplinkos mokslų magistro laipsnį (2008 m.), Mykolo Romerio Universiteto teisės bakalauro laipsnį (2007 m.).

Vidmantas Grušas, valdybos narys

Gimė 1962 metais. Vidmantas Grušas atsakingas už elektros perdavimo tinklo valdymą. V. Grušas yra sukaupęs didelę aukštos įtampos elektros perdavimo tinklo įrenginių eksploatavimo, tinklo objektų plėtos, dispečerinio valdymo patirtį.

V. Grušas įgijo Tarptautinio Skandinavijos Vadybos Instituto (Scandinavian International Management Institute) (Danija) energetikos įmonių valdymo diplomą (Managing Energy Business), (2009 m.), taip pat inžinieriaus-energetiko profesinę kvalifikaciją Rygos politechnikos institute (dabar Rygos Technologijų Universitetas) (1985 m.).

Rimantas Busila, valdybos narys

Gimė 1958 metais. Rimantas Busila atsakingas už finansų valdymą. R. Busila turi finansų, investicijų ir vertybinių popierių valdymo patirties.

R. Busila įgijo inžinieriaus-ekonomisto profesinę kvalifikaciją Vilniaus inžineriniame statybos institute (dabar – Vilniaus Gedimino Technikos Universitetas) 1981 m.; 1993 m. gilino žinias Paryžiaus vertybinių popierių biržoje (Kapitalo rinkos funkcionavimo pagrindai. Prekybos finansiniais instrumentais ypatumai), 1996 m. Amerikos teisininkų asociacijos ir komercijos teisės centre (Vertybinių popierių rinkos teisinis reguliavimas), 1998 m. Amerikos vertybinių popierių ir biržų komisijoje (Finansų reguliavimas ir priežiūra).

Dr. Rolandas Masilevičius, valdybos narys

Gimė 1972 metais. R. Masilevičius atsakingas už informacines technologijas ir telekomunikacijas, elektros perdavimo infrastuktūros kibernetinę ir fizinę saugą bei bendrovės bendrųjų reikalų administravimą. R. Masilevičius turi ilgalaikę vadovavimo patirtį valstybinei institucijai. Nuo 2014 m. sauso dirba „Litgrid“ AB Informacinių technologijų, telekomunikacijų ir administravimo departamento direktoriumi.

R. Masilevičius įgijo Vilniaus Gedimino Technikos Universiteto Technologijos (VGTU) mokslų daktaro laipsnį (2001 m.), VGTU Aplinkos inžinerijos magistro laipsnį (1997 m.).

Bendrovės vadovui ir valdybos nariams išmokos už darbą Bendrovės valdyboje nebuvo mokamos. Nepriklausomam stebėtojų tarybos nariui už veiklą Bendrovės stebėtojų taryboje buvo priskaičiuota 1303,20 eurų. Audito komiteto narėms už darbą Audito komitete per 2015 metus buvo priskaičiuota 4 952,45 eurų suma.

Per ataskaitinį laikotarpį Bendrovės generaliniam direktoriui ir vyr. finansininkui priskaičiuotų atlyginimų bendra suma sudarė 144 864,63 eurai.

Informacija apie didesnius susijusių šalių sandorius, jų sumas, susijusių asmenų santykių pobūdį ir kitą informaciją apie sandorius, kuri yra būtina norint suprasti Bendrovės finansinę padėtį, pateikta finansinių ataskaitų aiškinamajame rašte, 9 pastaboje.

Skaidrumas

Bendrovė laikosi iš esmės visų Skaidrumo gairių IV-VIII skyrių nuostatų, išskyrus:

- viešai neskelbiamas vadovų ir darbuotojų darbo užmokestis;
- Bendrovėje netaikoma praktika skelbti vidutinę mėnesio algą pagal padalinius.

Nuo 2015 m. sausio 1 d. iki 2016 m. vasario 22 d. „Litgrid“ skelbė šiuos pranešimus apie esminius įvykius:

Data	Pranešimas
2015 01 20	Kainų komisija patvirtino didesnę elektros perdavimo tarifo viršutinę ribą
2015 02 27	Skelbiami „Litgrid“ grupės 2014 m. finansiniai rezultatai
2015 03 04	Informacija apie Stebėtojų tarybos nario atsistatydinimą
2015 03 26	„Litgrid“ nepažeidė reguliuojamos veiklos sąlygų
2015 03 31	Šaukiamas eilinis visuotinis „Litgrid“ akcininkų susirinkimas
2015 04 03	„Litgrid“ AB Stebėtojų tarybos atsiliepiami ir siūlymai 2015 m. eiliniame visuotiniame akcininkų susirinkimui
2015 04 24	„Litgrid“ AB 2015 m. balandžio 24 d. eiliniame visuotiniame akcininkų susirinkime priimti sprendimai
2015 04 28	„Litgrid“ kreipėsi dėl Europos Sąjungos finansinės paramos elektros jungčiai su Lenkija
2015 04 28	„Litgrid“ AB ir jos dukterinių įmonių konsoliduotasis metinis pranešimas ir finansinė ataskaita 2014
2015 04 30	Dėl NT Valdos, UAB akcijų pardavimo
2015 05 29	Skelbiami „Litgrid“ grupės 2015 m. pirmojo ketvirčio rezultatai
2015 06 04	„Litgrid“ pristatymas renginyje „Vadovai susitinka su investuotojais“
2015 07 02	Dešimtmečiame elektros perdavimo tinklų plėtros plane – investicijos į integraciją ir saugumą
2015 07 08	Dėl ketinimo skolintis
2015 07 14	„LitPol Link“ elektros jungčiai – 27 mln. eurų Europos Sąjungos finansinė parama
2015 08 28	Skelbiami „Litgrid“ grupės 2015 m. pirmojo pusmečio rezultatai
2015 09 14	Planuojami pokyčiai „Litgrid“ korporatyvinio valdymo struktūroje
2015 09 16	Dėl ketinimo sudaryti ilgalaikės paskolos sutartį
2015 09 29	Dėl kreditavimo sutarties sudarymo
2015 10 16	Kainų komisija patvirtino elektros energijos perdavimo paslaugos kainos viršutinę ribą
2015 10 30	Kainų komisija paskelbė elektros energijos perdavimo paslaugų kainas
2015 11 03	„Litgrid“ ir INEA pasirašė sutartį dėl dalinio „LitPol Link“ finansavimo
2015 11 20	Litgrid AB 2016 m. investuotojo kalendorius
2015 11 25	Skelbiami „Litgrid“ grupės 2015 m. devynių mėnesių finansiniai rezultatai
2015 12 07	Dėl „Litgrid“ tarpinių ataskaitų skelbimo
2015 12 30	Kainų komisija nustatė naudoti jungiamųjų linijų paslaugomis kainą
2016 01 08	Šaukiamas neeilinis visuotinis „Litgrid“ akcininkų susirinkimas
2016 01 28	2016 m. sausio 28 d. neeiliniame visuotiniame „Litgrid“ akcininkų susirinkime priimti sprendimai
2016 02 05	„Litgrid“ ir EPSO-G pasirašė „Baltpool“ akcijų pirkimo-pardavimo sutartį
2016 02 26	Skelbiami „Litgrid“ grupės 2015 m. 12 mėnesių finansiniai rezultatai

Su visa informacija apie 2015 metų viešai skelbtus esminius įvykius galima susipažinti Vilniaus vertybinių popierių biržos tinklapyje http://www.nasdaqomxbaltic.com/market/?pg=news&issuer=LGD&start_d=1&start_m=1&start_y=1996 ir „Litgrid“ interneto svetainėje <http://www.litgrid.eu/index.php/apie-lit-grid/investuotojams/esminiai-ivykiai-/478>.

AB „Litgrid“ pranešimas apie AB NASDAQ OMX listinguojamų bendrovių valdymo kodekso laikymąsi

Vadovaudamasi Lietuvos Respublikos Vertybinių popierių įstatymo 21 straipsnio 3 dalimi ir AB „NASDAQ OMX Vilnius“ valdybos patvirtintu NASDAQ OMX Vilnius listinguojamų bendrovių valdymo kodekso nuostatomis, „Litgrid“ AB šiame pranešime atskleidžia, kaip ji laikosi AB NASDAQ OMX Vilnius patvirtinto bendrovių, kurių vertybiniais popieriais prekiaujama reguliuojamoje rinkoje, valdymo kodekso ir konkrečių nuostatų. Jei šio kodekso ar kai kurių nuostatų nesilaikoma, tai yra nurodoma, kurių konkrečiai nuostatų nesilaikoma ir dėl kokių priežasčių.

PRINCIPAI/REKOMENDACIJOS	TAIP/ NE	KOMENTARAS
I PRINCIPAS: PAGRINDINĖS NUOSTATOS Pagrindinis bendrovės tikslas turėtų būti visų akcininkų interesų tenkinimas, užtikrinant nuolatinį akcininkų nuosavybės vertės didinimą.		
1.1. Bendrovė turėtų rengti ir viešai skelbti bendrovės plėtros strategiją ir tikslus, aiškiai deklaruodama, kaip ji planuoja veikti akcininkų interesais ir didinti akcininkų nuosavybę.	TAIP	Pagrindinės Bendrovės plėtros kryptys ir strategija viešai skelbiamos Bendrovės tinklalapyje www.litgrid.eu , Bendrovės metiniame ir tarpiniame pranešimuose.
1.2. Visų bendrovės organų veikla turėtų būti sukoncentruota į strateginių tikslų įgyvendinimą, atsižvelgiant į poreikį didinti akcininkų nuosavybę.	TAIP	Bendrovės valdyboje priimami svarbiausi strateginiai sprendimai, lemiantys akcininkų nuosavybės didinimą (Bendrovės veiklos funkcijų ir struktūros optimizavimas, kiti veiksmai, didinantys Bendrovės veiklos efektyvumą ir mažinantys sąnaudas). Bendrovės vadovas organizuoja ir vykdo Bendrovės ekonominę, ūkinę ir finansinę veiklą.
1.3. Bendrovės priežiūros ir valdymo organai turėtų glaudžiai bendradarbiauti, siekdami kuo didesnės naudos bendrovei ir akcininkams.	TAIP	Bendrovėje sudaromas kolegialus priežiūros organas – stebėtojų taryba. 2013 m. balandžio 24 d. eilinis visuotinis akcininkų susirinkimas suformavo stebėtojų tarybą iš 3 narių.
1.4. Bendrovės priežiūros ir valdymo organai turėtų užtikrinti, kad būtų gerbiamos ne tik bendrovės akcininkų, bet ir kitų bendrovės veikloje dalyvaujančių ar su ta veikla susijusių asmenų (darbuotojų, kreditorių, tiekėjų, klientų, vietos bendruomenės) teisės ir interesai.	TAIP	Bendrovėje sudaroma Valdyba, atstovaujanti akcininkų interesams. 1. Nuo Bendrovės įsteigimo Bendrovė bendradarbiauja ir vykdo socialinę partnerystę su Bendrovės darbuotojų atstovais (Bendrovėje sudaryta kolektyvinė sutartis). 2. Bendrovė vykdo prisiimtus finansinius ir kitus įsipareigojimus kreditoriams. 3. Bendrovė organizuoja socialinius projektus, įtraukdama vaikus, jaunimą, vietos bendruomenes ir kitas socialines grupes. Išsamesnė informacija apie Bendrovės vykdomas iniciatyvas pateikiama Bendrovės tinklalapyje.
II PRINCIPAS: BENDROVĖS VALDYMO SISTEMA Bendrovės valdymo sistema turėtų užtikrinti strateginį vadovavimą bendrovei, efektyvią bendrovės valdymo organų priežiūrą, tinkamą pusiausvyrą ir funkcijų pasiskirstymą tarp bendrovės organų, akcininkų interesų apsaugą.		
2.1. Be Lietuvos Respublikos akcinių bendrovių įstatyme numatytų privalomų organų – visuotinio akcininkų susirinkimo ir bendrovės vadovo, rekomenduojama bendrovėje sudaryti tiek kolegialų priežiūros organą, tiek kolegialų valdymo organą. Kolegialių priežiūros ir valdymo organų sudarymas užtikrina valdymo ir priežiūros funkcijų aiškų atskyrimą bendrovėje, bendrovės vadovo atskaitomybę bei kontrolę, o tai savo ruožtu sąlygoja efektyvesnį ir skaidresnį bendrovės valdymo procesą.	TAIP	Bendrovėje sudarytas kolegialus priežiūros organas – stebėtojų taryba. Bendrovėje veikia Valdyba ir Bendrovės vadovas.
2.2. Kolegialus valdymo organas yra atsakingas už strateginį vadovavimą bendrovei bei vykdo kitas esmines bendrovės valdymo funkcijas.	TAIP	Įstatų 64 – 75 straipsniai.
Kolegialus priežiūros organas yra atsakingas už efektyvią bendrovės valdymo organų veiklos priežiūrą.	TAIP	Įstatų 25 straipsnis.
2.3. Jeigu bendrovė nusprendžia sudaryti tik vieną kolegialų organą, rekomenduojama, kad tai būtų priežiūros organas, t.y. stebėtojų taryba. Tokiu atveju stebėtojų taryba yra atsakinga už efektyvią bendrovės vadovo vykdomų funkcijų priežiūrą.	TAIP	Bendrovėje veikia du kolegialūs organai: stebėtojų taryba ir valdyba.

<p>2.4. Visuotinio akcininkų susirinkimo renkamas kolegialus priežiūros organas turėtų būti sudaromas ir turėtų veikti III ir IV principuose išdėstyta tvarka. Jeigu bendrovė nuspręstų nesudaryti kolegialaus priežiūros organo, tačiau sudarytų kolegialų valdymo organą – valdybą, III ir IV principai turėtų būti taikomi valdybai, kiek tai neprieštarauja šio organo esmei ir paskirčiai.</p>	TAIP	<p>Bendrovėje sudarytas kolegialus priežiūros organas – stebėtojų taryba.</p> <p>Pažymėtina, kad Bendrovė vykdo elektros energijos perdavimo veiklą, todėl jos veikla griežtai reglamentuojama teisės aktais ir prižiūrima atitinkamų valstybės institucijų (Valstybinės kainų ir energetikos kontrolės komisijos ir kt.). Taip užtikrinamas šių sprendimų priėmimo skaidrumas ir operatyvumas, įgyvendinami Bendrovės vartotojų nediskriminavimo, Bendrovės sąnaudų mažinimo ir kiti principai.</p>
<p>2.5. Bendrovės valdymo ir priežiūros organus turėtų sudaryti toks valdybos narių (vykdomybų direktorių) ir stebėtojų tarybos narių (direktorių konsultantų) skaičius, kad atskiras asmuo arba nedidelė asmenų grupė negalėtų dominuoti šioms organams priimant sprendimus.</p>	TAIP	<p>Bendrovės stebėtojų tarybą sudaro 3 (trys) nariai, o Bendrovės valdybą sudaro 5 (penki) nariai. Stebėtojų tarybos posėdis laikomas įvykusi, kai posėdyje dalyvauja ne mažiau kaip 2 (du) stebėtojų tarybos nariai. Valdybos posėdis laikomas įvykusi ir valdyba gali priimti sprendimus, kai posėdyje dalyvauja ne mažiau kaip 4 (keturi) nariai.</p>
<p>2.6. Direktoriai konsultantai arba stebėtojų tarybos nariai turėtų būti skiriami apibrėžtam laikotarpiui, su galimybe būti individualiai perrenkamais maksimaliais Lietuvos Respublikos teisės aktų leidžiamais intervalais, tam, kad būtų užtikrintas būtinas profesinės patirties augimas ir pakankamai dažnas jų statuso pakartotinas patvirtinimas. Taip pat turėtų būti numatyta galimybė juos atleisti, tačiau ta procedūra neturėtų būti lengvesnė už vykdomojo direktoriaus arba valdybos nario atleidimo procedūrą.</p>	TAIP	<p>Bendrovėje stebėtojų taryba renkama maksimaliam Lietuvos Respublikos įstatymų leidžiamam terminui – 4 metams.</p> <p>Bendrovės valdyba renkama 4 (ketveriems) metams. Bendrovės valdybos narių kadencijos trukmė yra didžiausia leidžiama pagal Lietuvos Respublikos akcinių bendrovių įstatymą. Stebėtojų taryba, valdyba ir pavieniai jos nariai gali būti atšaukiami Lietuvos Respublikos įstatymų nustatyta tvarka.</p>
<p>2.7. Visuotinio akcininkų susirinkimo renkamo kolegialaus organo pirmininku gali būti toks asmuo, kurio esamos arba buvusios pareigos nebūtų kliūtis nepriklausomai ir nešališkai priežiūrai vykdyti. Kai bendrovėje nesudaroma stebėtojų taryba, bet sudaroma valdyba, rekomenduojama, kad bendrovės valdybos pirmininkas ir bendrovės vadovas nebūtų tas pats asmuo. Buvęs bendrovės vadovas neturėtų būti tuoj pat skiriamas į visuotinio akcininkų susirinkimo renkamo kolegialaus organo pirmininko postą. Kai bendrovė nusprendžia nesilaikyti šių rekomendacijų, turėtų būti pateikiama informacija apie priemones, kurių imtasi priežiūros nešališkumui užtikrinti.</p>	NE	<p>Bendrovėje nepriklausomų stebėtojų tarybos narių nėra, nors įstatuose tokia galimybė yra numatyta.</p>
<p>III PRINCIPAS: VISUOTINIO AKCININKŲ SUSIRINKIMO RENKAMO KOLEGIALAUS ORGANO SUDARYMO TVARKA Bendrovės visuotinio akcininkų susirinkimo renkamo kolegialaus organo sudarymo tvarka turėtų užtikrinti bendrovės smulkiųjų akcininkų interesų atstovavimą, šio organo atskaitomybę akcininkams ir objektyvią bendrovės veiklos bei jos valdymo organų priežiūrą.</p>		
<p>3.1. Visuotinio akcininkų susirinkimo renkamo kolegialaus organo (toliau šiame principo – kolegialus organas) sudarymo mechanizmas turėtų užtikrinti, kad bus vykdoma objektyvi ir nešališka bendrovės valdymo organų priežiūra, taip pat tinkamai atstovaujami smulkiųjų akcininkų interesai.</p>	TAIP	<p>Bendrovės stebėtojų taryba renkama Bendrovės visuotinio akcininkų susirinkimo, laikantis Lietuvos Respublikos akcinių bendrovių įstatyme nustatytų reikalavimų.</p>

<p>3.2. Kandidatų į kolegialaus organo narius vardai, pavardės, informacija apie jų išsilavinimą, kvalifikaciją, profesinę patirtį, einamas pareigas, kitus svarbius profesinius įsipareigojimus ir potencialius interesų konfliktus turėtų būti atskleista bendrovės akcininkams dar prieš visuotinį akcininkų susirinkimą, paliekant akcininkams pakankamai laiko apsispręsti, už kurį kandidatą balsuoti. Taip pat turėtų būti atskleistos visos aplinkybės, galinčios paveikti kandidato nepriklausomumą (pavyzdinis jų sąrašas pateiktas 3.7 rekomendacijoje). Kolegialus organas turėtų būti informuojamas apie vėlesnius šiame punkte nurodytos informacijos pokyčius. Kolegialus organas kiekvienais metais turėtų kaupti šiame punkte nurodytus duomenis apie savo narius ir pateikti juos bendrovės metiniame pranešime.</p>	<p>TAIP/ NE</p>	<p>Informacija apie kandidatus į Bendrovės stebėtojų tarybos narius akcininkams pateikiama Lietuvos Respublikos akcinių bendrovių įstatymo nustatyta tvarka visuotiniame akcininkų susirinkime, kurio darbotvarkėje numatytas svarstyti klausimas dėl stebėtojų tarybos narių rinkimo, ir iš anksto nėra skelbiama. Pagal Bendrovės įstatus, kiekvienas kandidatas į stebėtojų tarybos narius privalo visuotiniame akcininkų susirinkime pateikti kandidato interesų deklaraciją, joje nurodydamas visas aplinkybes, dėl kurių galėtų kilti kandidato ir Bendrovės interesų konfliktas. Atsiradus naujoms aplinkybėms, dėl kurių galėtų kilti stebėtojų tarybos nario ir Bendrovės interesų konfliktas, stebėtojų tarybos narys apie tokias naujas aplinkybes privalo nedelsdamas raštu informuoti stebėtojų tarybą. Informacija apie stebėtojų tarybos narių einamas pareigas ar dalyvavimą kitų įmonių veikloje nuolat renkama, kaupiama ir pateikiama metiniame pranešime ir Bendrovės tinklalapyje.</p>
<p>3.3. Kai siūloma paskirti kolegialaus organo narį, turėtų būti nurodyta konkreti jo kompetencija, tiesiogiai susijusi su darbu kolegialiaame organe. Kad akcininkai ir investuotojai galėtų įvertinti, ar ši kompetencija ir toliau yra tinkama, kolegialus organas kiekviename bendrovės metiniame pranešime turėtų skelbti informaciją apie savo sudėtį ir apie konkrečią atskirų savo narių kompetenciją, tiesiogiai susijusią su jų darbu kolegialiaame organe.</p>	<p>TAIP/ NE</p>	<p>Informacija apie kandidatus į Bendrovės stebėtojų tarybos narius visuotiniame akcininkų susirinkime pateikiama Lietuvos Respublikos akcinių bendrovių įstatymo nustatyta tvarka visuotiniame akcininkų susirinkime (žr. 3.2 punkto komentarą). Visuotiniame akcininkų susirinkime pateikiama informacija apie kandidatų į stebėtojų tarybos narius darbo patirtį ir užimamas pareigas bei kita kandidato kompetenciją apibūdinanti informacija.</p> <p>Informacija apie stebėtojų tarybos narių einamas pareigas ar dalyvavimą kitų įmonių veikloje nuolat renkama, kaupiama ir pateikiama metiniame pranešime ir Bendrovės tinklalapyje.</p>
<p>3.4. Siekiant išlaikyti tinkamą kolegialaus organo narių turimos kvalifikacijos pusiausvyrą, kolegialaus organo sudėtis turėtų būti nustatyta atsižvelgiant į bendrovės struktūrą ir veiklos pobūdį ir periodiškai vertinama. Kolegialus organas turėtų užtikrinti, kad jo nariai, kaip visuma, turėtų įvairiapusių žinių, nuomonių ir patirties savo užduotims tinkamai atlikti.</p> <p>Audito komiteto nariai, kaip visuma, turėtų turėti naujausių žinių ir atitinkamą patirtį listinguojamų bendrovių finansų ir apskaitos ir (arba) audito srityse.</p> <p>Bent vienas iš atlyginimo komiteto narių turėtų turėti žinių ir patirties atlyginimų nustatymo politikos srityje.</p>	<p>NE</p> <p>TAIP</p> <p>NE</p>	<p>Stebėtojų taryba renkama ir narių kvalifikacija vertinama visuotiniame akcininkų susirinkime. Stebėtojų taryba negali nusistatyti savo sudėties.</p> <p>Atlyginimų komitetas Bendrovėje nesudarytas.</p>

<p>3.5. Visiems naujiems kolegialaus organo nariams turėtų būti siūloma individuali programa, skirta supažindinti su pareigomis, bendrovės organizacija bei veikla. Kolegialus organas turėtų atlikti metinį patikrinimą, kad būtų nustatytos sritys, kuriose jo nariams reikia atnaujinti savo įgūdžius ir žinias.</p>	<p>TAIP/ NE</p>	<p>Naujai išrinktiems Bendrovės stebėtojų tarybos nariams sudaroma galimybė susitikti su valdybos nariais ir Bendrovės struktūrinių padalinių vadovais, susipažinti su Bendrovės veikla. Pažymėtina, kad stebėtojų tarybos nariai reguliariai informuojami apie Bendrovės veiklą stebėtojų tarybos posėdžiuose ir individualiai, pagal narių pageidavimą. Metiniai stebėtojų tarybos narių patikrinimai neatliekami.</p>
<p>3.6. Siekiant užtikrinti, kad visi su kolegialaus organo nariu susiję esminiai interesų konfliktai būtų sprendžiami tinkamai, į bendrovės kolegialų organą turėtų būti išrinktas pakankamas nepriklausomų narių skaičius.</p>	<p>NE</p>	<p>Bendrovėje nepriklausomų stebėtojų tarybos narių nėra, nors įstatuose tokia galimybė yra numatyta.</p>
<p>3.7. Kolegialaus organo narys turėtų būti laikomas nepriklausomu tik tais atvejais, kai jo nesaisto jokie verslo, giminystės arba kitokie ryšiai su bendrove, ją kontroliuojančiu akcininku arba jų administracija, dėl kurių kyla ar gali kilti interesų konfliktas ir kurie gali paveikti nario nuomonę. Kadangi visų atvejų, kada kolegialaus organo narys gali tapti priklausomas, išvardyti neįmanoma, be to, skirtingose bendrovėse santykiai arba aplinkybės, susijusios su nepriklausomumo nustatymu, gali skirtis, o geriausia šios problemos sprendimo praktika susiklostys laikui bėgant, tai kolegialaus organo nario nepriklausomumo įvertinimas turėtų būti grindžiamas santykių ir aplinkybių turiniu, o ne forma. Pagrindiniai kriterijai nustatant, ar kolegialaus organo narys gali būti laikomas nepriklausomu, turėtų būti šie: 1) jis negali būti bendrovės arba susijusios bendrovės vykdomasis direktorius arba valdybos narys (jei visuotinio akcininkų susirinkimo renkamas kolegialus organas – stebėtojų taryba) ir paskutinius penkerius metus neturi būti ėjęs tokių pareigų; 2) jis negali būti bendrovės arba susijusios bendrovės darbuotojas ir paskutinius trejus metus neturi būti ėjęs tokių pareigų, išskyrus atvejus, kai kolegialaus organo narys nepriklausoma vyresniajai vadovybei ir buvo išrinktas į kolegialų organą kaip darbuotojų atstovas; 3) jis neturi gauti arba nebūti gavęs reikšmingo papildomo atlyginimo iš bendrovės arba susijusios bendrovės, išskyrus užmokestį, gautą už kolegialaus organo nario pareigas. Tokiam papildomam atlyginimui priskiriamas ir dalyvavimas akcijų pasirinkimo sandoriuose arba kitokiose nuo veiklos rezultatų priklausančiose užmokesčio sistemose; jam nepriskiriamos pagal pensijų planą nustatytų kompensacijų išmokos (įskaitant atidėtas kompensacijas) už ankstesnį darbą bendrovėje (su sąlyga, kad tokia išmoka niekaip nesusijusi su vėlesnėmis pareigomis); 4) jis neturi būti kontroliuojantis akcininkas arba neturi atstovauti tokiam akcininkui (kontrolė nustatoma pagal Tarybos direktyvos 83/349/EEB 1 straipsnio 1 dalį); 5) jis negali turėti ir per praėjusius metus neturi būti turėjęs svarbių verslo ryšių su bendrove arba susijusia bendrove nei tiesiogiai, nei kaip turinčio tokius ryšius subjekto partneris, akcininkas, direktorius arba viršesnis darbuotojas. Turinčiu verslo ryšių laikytinas subjektas, kuris yra svarbus prekių tiekėjas arba paslaugų teikėjas (įskaitant finansines, teisines, patariamąsias ir konsultacines paslaugas), reikšmingas klientas ar organizacija, kuri gauna reikšmingas įmokas iš bendrovės arba jos grupės; 6) jis negali būti ir per paskutinius trejus metus neturi būti buvęs bendrovės arba susijusios bendrovės dabartinės arba ankstesnės išorės audito įmonės partneriu arba darbuotoju; 7) jis neturi būti vykdomuoju direktoriumi arba valdybos nariu kitoje bendrovėje, kurioje bendrovės vykdomasis direktorius arba valdybos narys (jei visuotinio akcininkų susirinkimo renkamas kolegialus organas – stebėtojų taryba) yra direktorius konsultantas arba stebėtojų tarybos narys, taip pat jis negali turėti kitų reikšmingų ryšių su bendrovės vykdomaisiais direktoriais, kurie atsiranda jiems dalyvaujant kitų bendrovių arba organų veikloje; 8) jis neturi būti ėjęs kolegialaus organo nario pareigų ilgiau kaip 12 metų; 9) jis neturi būti vykdomojo direktoriaus arba valdybos nario (jei visuotinio akcininkų susirinkimo renkamas kolegialus organas – stebėtojų taryba), arba 1–8 punkte nurodytų asmenų artimas šeimos narys. Artimu šeimos nariu laikytinas sutuoktinis (sugyventinis), vaikai ir tėvai.</p>	<p>NE</p>	<p>Bendrovėje nepriklausomų stebėtojų tarybos narių nėra, nors įstatuose tokia galimybė yra numatyta.</p>
<p>3.8. Nepriklausomumo sąvokos turinį iš esmės nustato pats kolegialus organas. Kolegialus organas gali nuspręsti, kad tam tikras jo narys, nors ir atitinka visus šiame kodekse nustatytus nepriklausomumo kriterijus, vis dėlto negali būti laikomas nepriklausomu dėl ypatingų asmeninių ar su bendrove susijusių aplinkybių.</p>	<p>NE</p>	<p>Bendrovėje nepriklausomų stebėtojų tarybos narių nėra.</p>

<p>3.9. Turėtų būti atskleidžiama reikiama informacija apie išvadas, prie kurių priėjo kolegialus organas aiškindamasis, ar tam tikras jo narys gali būti laikomas nepriklausomu. Kai siūloma paskirti kolegialaus organo narį, bendrovė turėtų paskelbti, ar laiko jį nepriklausomu. Kai konkretus kolegialaus organo narys neatitinka vieno ar kelių šiame kodekse nustatytų nepriklausomumo vertinimo kriterijų, bendrovė turėtų paskelbti priežastis, kodėl tą narį ji vis dėlto laiko nepriklausomu. Be to, bendrovė kiekviename savo metiniame pranešime turėtų paskelbti, kuriuos kolegialaus organo narius laiko nepriklausomais.</p>	<p>NE</p>	<p>Bendrovėje nepriklausomų stebėtojų tarybos narių nėra.</p>
<p>3.10. Kai vienas arba keli šiame kodekse nustatyti nepriklausomumo vertinimo kriterijai nebuvo tenkinami ištisus metus, bendrovė turėtų paskelbti priežastis, kodėl konkretų kolegialaus organo narį laiko nepriklausomu. Kad būtų užtikrintas informacijos, pateikiamos dėl kolegialaus organo narių nepriklausomumo, tikslumas, bendrovė turėtų reikalauti, kad nepriklausomi nariai reguliariai patvirtintų savo nepriklausomumą.</p>	<p>NE</p>	<p>Bendrovėje nepriklausomų stebėtojų tarybos narių nėra.</p>
<p>3.11. Nepriklausomiems kolegialaus organo nariams už jų darbą ir dalyvavimą kolegialaus organo posėdžiuose gali būti atlyginama iš bendrovės lėšų. Tokio atlyginimo dydį turėtų tvirtinti bendrovės visuotinis akcininkų susirinkimas.</p>	<p>NE</p>	<p>Bendrovėje nepriklausomų stebėtojų tarybos narių nėra.</p>
<p>IV PRINCIPAS: VISUOTINIO AKCININKŲ SUSIRINKIMO RENKAMO KOLEGIALAUS ORGANO PAREIGOS IR ATSAKOMYBĖ Bendrovės valdymo sistema turėtų užtikrinti, kad visuotinio akcininkų susirinkimo renkamas kolegialus organas tinkamai ir efektyviai funkcionuotų, o jam suteiktos teisės turėtų užtikrinti efektyvią bendrovės valdymo organų priežiūrą ir visų bendrovės akcininkų interesų apsaugą.</p>		
<p>4.1. Visuotinio akcininkų susirinkimo renkamas kolegialus organas (toliau šiame principo – kolegialus organas) turėtų užtikrinti bendrovės finansinės apskaitos ir kontrolės sistemos vientisumą bei skaidrumą. Kolegialus organas turėtų nuolat teikti rekomendacijas bendrovės valdymo organams ir prižiūrėti bei kontroliuoti jų veiklą valdant bendrovę.</p>	<p>TAIP</p>	<p>Bendrovėje renkama stebėtojų taryba pateikia visuotiniam akcininkų susirinkimui atsiliepiamus ir pasiūlymus dėl Bendrovės veiklos strategijos, metinių finansinių ataskaitų rinkinio, pelno (nuostolių) paskirstymo projekto, Bendrovės metinio pranešimo, taip pat valdybos bei Bendrovės vadovo veiklos, pasiūlymus sprendimo dėl dividendų už trumpesnį negu finansiniai metai laikotarpį skyrimo projektui ir jam priimti sudarytam tarpinių finansinių ataskaitų rinkiniui ir parengtam tarpiniam pranešimui.</p>
<p>4.2. Kolegialaus organo nariai turėtų sąžiningai, rūpestingai ir atsakingai veikti bendrovės bei akcininkų naudai ir jų interesais, atsižvelgdami į darbuotojų interesus ir visuomenės gerovę. Nepriklausomi kolegialaus organo nariai turėtų: a) bet kokiomis sąlygomis išlaikyti savo analizės, sprendimų priėmimo ir veiksmų nepriklausomumą; b) nesiekti ir nepriimti jokių nepagrįstų lengvatų, kurios gali kompromituoti jų nepriklausomumą; c) aiškiai reikšti savo prieštaravimą tuo atveju, kai mano, kad kolegialaus organo sprendimas gali pakenkti bendrovei. Kai kolegialus organas yra priėmęs sprendimų, dėl kurių nepriklausomas narys turi rimtų abejonių, tokiu atveju šis narys turėtų padaryti atitinkamas išvadas. Jeigu nepriklausomas narys atsistatydintų, priežastis jis turėtų paaiškinti laiške kolegialiam organui arba audito komitetui ir, jei reikia, atitinkamam bendrovei nepriklausančiam organui (institucijai).</p>	<p>NE</p>	<p>Bendrovėje nepriklausomų stebėtojų tarybos narių nėra.</p>
<p>4.3. Kolegialaus organo nario pareigoms atlikti kiekvienas narys turėtų skirti pakankamai laiko ir dėmesio. Kiekvienas kolegialaus organo narys turėtų įsipareigoti taip apriboti kitus savo profesinius įsipareigojimus (ypač direktoriaus pareigas kitose bendrovėse), kad jie netrukdytų tinkamai atlikti kolegialaus organo nario pareigas. Jeigu kolegialaus organo narys dalyvavo mažiau nei pusėje kolegialaus organo posėdžių per bendrovės finansinius metus, apie tai turėtų būti informuojami bendrovės akcininkai.</p>	<p>TAIP</p>	<p>Bendrovės stebėtojų tarybos nariai aktyviai dalyvauja kolegialaus organo posėdžiuose ir skiria pakankamai savo, kaip kolegialaus organo nario, laiko pareigoms vykdyti. Posėdyje dalyvaujantys stebėtojų tarybos nariai nurodomi posėdžio protokole.</p>
<p>4.4. Kai kolegialaus organo sprendimai gali skirtingai paveikti bendrovės akcininkus, kolegialus organas su visais akcininkais turėtų elgtis sąžiningai ir nešališkai. Jis turėtų užtikrinti, kad akcininkai būtų tinkamai informuojami apie bendrovės reikalus, jos strategiją, rizikos valdymą ir interesų konfliktų sprendimą. Bendrovėje turėtų būti aiškiai nustatytas kolegialaus organo narių vaidmuo jiems bendraujant su akcininkais ir įsipareigojant akcininkams.</p>	<p>TAIP</p>	<p>Akcininkai apie Bendrovės strategiją, rizikos valdymą ir interesų konfliktų sprendimą informuojami teisės aktais nustatyta tvarka. Stebėtojų tarybos narių bendravimas su akcininkais ir įsipareigojimai jiems nustatomi vadovaujantis Lietuvos Respublikos akcinių bendrovių įstatyme ir įstatuose nurodytais reikalavimais.</p>

<p>4.5. Rekomenduojama, kad sandoriai (išskyrus mažareikšmius dėl nedidelės jų vertės arba sudarytus standartinėmis sąlygomis vykdant įprastinę bendrovės veiklą), sudaromi tarp bendrovės ir jos akcininkų, priežiūros ar valdymo organų narių, ar kitų bendrovės valdymui įtaką darančių ar galinčių daryti fizinių ar juridinių asmenų, būtų tvirtinami kolegialaus organo. Sprendimas dėl tokių sandorių tvirtinimo turėtų būti laikomas priimtu tik tuo atveju, kai už tokį sprendimą balsuoja dauguma nepriklausomų kolegialaus organo narių.</p>	<p>TAIP/ NE</p>	<p>Bendrovės valdymo organai sandorius sudaro ir tvirtina vadovaudamiesi teisės aktu ir Bendrovės įstatų reikalavimais. Bendrovės visuotinis akcininkų susirinkimas nustato standartines sutarčių, sudaromų su stebėtojų tarybos nariais, sąlygas, taip pat priima sprendimus dėl atlyginimo mokėjimo stebėtojų tarybos nariams. Bendrovės stebėtojų taryba nustato standartines sutarčių, sudaromų su valdybos nariais, sąlygas, taip pat priima sprendimus dėl atlyginimo mokėjimo valdybos nariams. Bendrovės stebėtojų taryboje nėra nepriklausomų narių, todėl sprendimai dėl nurodytų sandorių sudarymo priimami stebėtojų tarybos narių dauguma. Kitus nurodytus sandorius, nepriklausomai su kuo jie sudaromi, tvirtina Bendrovės vadovas.</p>
<p>4.6. Kolegialus organas turėtų būti nepriklausomas priimdamas sprendimus, turinčius reikšmės bendrovės veiklai ir strategijai. Be kita ko, kolegialus organas turėtų būti nepriklausomas nuo bendrovės valdymo organų. Kolegialaus organo narių darbu ir sprendimams neturėtų daryti įtakos juos išrinkę asmenys.</p> <p>Bendrovė turėtų užtikrinti, kad kolegialus organas ir jo komitetai būtų aprūpinti pakankamais ištekliais (tarp jų ir finansiniais), reikalingais pareigoms atlikti, įskaitant teisę gauti – ypač iš bendrovės darbuotojų – visą reikiamą informaciją ir teisę kreiptis nepriklausomo profesionalaus patarimo į išorinius teisės, apskaitos ar kitokių specialistus kolegialaus organo ir jo komitetų kompetencijai priklausančiais klausimais.</p> <p>Naudodamasis minėtų konsultantų ar specialistų paslaugomis informacijai apie atlyginimų nustatymo sistemų rinkos standartus gauti, atlyginimo komitetas turėtų užtikrinti, kad tas konsultantas tuo pačiu metu neteiktų konsultacijų susijusios bendrovės žmogiškųjų išteklių skyriui arba vykdomajam, arba valdymo organų nariams.</p>	<p>NE</p> <p>TAIP</p> <p>NE</p>	<p>Bendrovės stebėtojų taryboje nėra nepriklausomų narių.</p> <p>Bendrovė užtikrina stebėtojų tarybos ir jos narių darbo stebėtojų taryboje sąlygas, suteikia darbu būtinas organizacines priemones. Bendrovės vadovas paskiria stebėtojų tarybos sekretorių, kuris vykdo stebėtojų tarybos posėdžių aptarnavimo funkcijas.</p> <p>Atlyginimo komitetas Bendrovėje nėra įsteigtas.</p>
<p>4.7. Kolegialaus organo veikla turėtų būti organizuota taip, kad nepriklausomi kolegialaus organo nariai galėtų turėti didelę įtaką itin svarbiose srityse, kuriose interesų konfliktų galimybė yra ypač didelė. Tokiomis sritimis laikytini klausimai, susiję su bendrovės direktorių skyrimu, atlyginimo bendrovės direktoriams nustatymu ir bendrovės audito kontrole bei įvertinimu.</p> <p>Todėl tuo atveju, kai kolegialaus organo kompetencijai yra priskirti minėti klausimai, šiam organui rekomenduojama suformuoti skyrimo, atlyginimų ir audito komitetas. Bendrovės turėtų užtikrinti, kad skyrimo, atlyginimų ir audito komitetams priskirtos funkcijos būtų vykdomos, tačiau jos gali tas funkcijas sujungti ir sukurti mažiau nei tris komitetas. Tokiu atveju bendrovės turėtų išsamiai paaiškinti, kodėl jos pasirinko alternatyvų požiūrį ir kaip pasirinktas požiūris atitinka trims atskiriems komitetams nustatytus tikslus. Bendrovėse, kurių kolegialus organas turi nedaug narių, trims komitetams skirtas funkcijas gali atlikti pats kolegialus organas, jeigu jis atitinka komitetams keliamus sudėties reikalavimus ir jeigu šiuo klausimu atskleidžia atitinkamą informaciją. Tokiu atveju šio kodekso nuostatos, susijusios su kolegialaus organo komitetais (ypač dėl jų vaidmens, veiklos ir skai drumo), turėtų būti taikomos, kai tinka, visam kolegialiam organui.</p>	<p>NE</p> <p>TAIP</p>	<p>Stebėtojų tarybos narių nepriklausomumas nevertinamas.</p> <p>Bendrovėje Skyrimo ir atlyginimų komitetas nesudaromas. Bendrovės nuomone, stebėtojų tarybos darbas pakankamai efektyvus ir gerai organizuotas, todėl stebėtojų taryba gali pati tinkamai atlikti visas funkcijas, priskirtas skyrimo ir atlyginimų komitetams.</p>

<p>4.8. Pagrindinis komitetų tikslas – didinti kolegialaus organo darbo efektyvumą užtikrinant, kad sprendimai būtų priimami juos tinkamai apsvačius, ir padėti organizuoti darbą taip, kad kolegialaus organo sprendimams nedarytų įtakos esminiai interesų konfliktai. Komitetai turėtų veikti nepriklausomai bei principingai ir teikti kolegialiam organui rekomendacijas, susijusias su kolegialaus organo sprendimu, tačiau galutinį sprendimą priima pats kolegialus organas.</p> <p>Rekomendacija steigti komitetus nesiekama susiaurinti kolegialaus organo kompetencijos ar perkelti ją komitetams. Kolegialus organas išlieka visiškai atsakingas už savo kompetencijos ribose priimamus sprendimus.</p>	<p>TAIP / NE</p>	<p>Bendrovėje sudarytas Audito komitetas, kuris veikia pagal Stebėtojų tarybos patvirtintus jo sudarymo ir veiklos vykdymo taisykles.</p> <p>Bendrovėje Skyrimo ir atlyginimų komitetas nesudarytas.</p>
<p>4.9. Kolegialaus organo sukurti komitetai paprastai turėtų susidėti bent iš trijų narių.</p> <p>Bendrovėse, kuriose kolegialaus organo narių yra nedaug, išimties tvarka komitetai gali būti sudaryti tik iš dviejų narių. Kiekvieno komiteto narių daugumą turėtų sudaryti nepriklausomi kolegialaus organo nariai. Tuo atveju, kai bendrovėje stebėtojų taryba nesudaroma, atlyginimų ir audito komitetai turėtų būti sudaryti išimtinai iš direktorių konsultantų. Sprendžiant, ką skirti komiteto pirmininku ir nariais, turėtų būti atsižvelgiama į tai, kad narystė komitete turi būti atnaujinama ir kad neturi būti pernelyg pasitikima tam tikrais asmenimis.</p>	<p>TAIP</p>	<p>Audito komitetą sudaro trys nariai, du iš jų yra nepriklausomi.</p>
<p>4.10. Kiekvieno įkurto komiteto įgaliojimus turėtų nustatyti pats kolegialus organas. Komitetai turėtų vykdyti savo pareigas laikydamiesi nustatytų įgaliojimų ir reguliariai informuoti kolegialų organą apie savo veiklą ir jos rezultatus. Kiekvieno komiteto įgaliojimai, apibrėžiantys jo vaidmenį ir nurodantys jo teises bei pareigas, turėtų būti paskelbti bent kartą per metus (kaip dalis informacijos, kurią bendrovė kasmet skelbia apie savo valdymo struktūrą ir praktiką). Bendrovės taip pat kasmet savo metiniame pranešime turėtų skelbti esamų komitetų pranešimus apie jų sudėtį, posėdžių skaičių ir narių dalyvavimą posėdžiuose per praėjusius metus, taip pat apie pagrindines savo veiklos kryptis. Audito komitetas turėtų patvirtinti, kad jį tenkina audito proceso nepriklausomumas, ir trumpai aprašyti veiksmus, kurių buvo imtasi tam, kad prieiti tokios išvados.</p>	<p>TAIP</p>	<p>Audito komiteto įgaliojimus nustatė Bendrovės stebėtojų taryba patvirtindama jo sudarymo ir veiklos vykdymo taisykles, kuriose nurodomos audito komiteto ir jo narių teisės bei pareigos.</p>
<p>4.11. Siekiant užtikrinti komitetų savarankiškumą ir objektyvumą, kolegialaus organo nariai, kurie nėra komiteto nariai, paprastai turėtų turėti teisę dalyvauti komiteto posėdžiuose tik komitetui pakvietus. Komitetas gali pakviesti arba reikalauti, kad posėdyje dalyvautų tam tikri darbuotojai arba ekspertai. Kiekvieno komiteto pirmininkui turėtų būti sudarytos sąlygos tiesiogiai palaikyti ryšius su akcininkais. Atvejus, kuriems esant tai turėtų būti daroma, reikėtų nurodyti komiteto veiklą reglamentuojančiose taisyklėse.</p>	<p>TAIP</p>	<p>Tokia galimybė numatyta Stebėtojų tarybos patvirtintose Audito komiteto sudarymo ir veiklos vykdymo taisyklėse.</p>
<p>4.12. Skyrimo komitetas.</p> <p>4.12.1. Pagrindinės skyrimo komiteto funkcijos turėtų būti šios:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) parinkti kandidatus į laisvas valdymo organų narių vietas ir rekomenduoti kolegialiam organui juos svarstyti. Skyrimo komitetas turėtų įvertinti įgūdžių, žinių ir patirties pusiausvyrą valdymo organe, parengti funkcijų ir sugebėjimų, kurių reikia konkrečiam postui, aprašą ir įvertinti įpareigojimai atlikti reikalingą laiką. Skyrimo komitetas taip pat gali vertinti bendrovės akcininkų pasiūlytus kandidatus į kolegialaus organo narius; 2) reguliariai vertinti priežiūros ir valdymo organų struktūrą, dydį, sudėtį ir veiklą, teikti kolegialiam organui rekomendacijas, kaip siekti reikiamų pokyčių; 3) reguliariai vertinti atskirų direktorių įgūdžius, žinias bei patirtį ir apie tai pranešti kolegialiam organui; 4) reikiamą dėmesį skirti tęstinumo planavimui; 5) peržiūrėti valdymo organų politiką dėl vyresniosios vadovybės rinkimo ir skyrimo. <p>4.12.2. Skyrimo komitetas turėtų apsvaustyti kitų asmenų, įskaitant administraciją ir akcininkus, pateiktus pasiūlymus. Kai sprendžiami klausimai, susiję su vykdomaisiais direktoriais arba valdybos nariais (jei visuotinio akcininkų susirinkimo renkamas kolegialus organas – stebėtojų taryba) ir vyresniąją vadovybę, turėtų būti konsultuojamasi su bendrovės vadovu, suteikiant jam teisę teikti pasiūlymus Skyrimo komitetui.</p>	<p>NE</p>	<p>Bendrovėje nėra įsteigtas Skyrimo komitetas.</p>

<p>4.13. Atlyginimų komitetas.</p> <p>4.13.1. Pagrindinės atlyginimų komiteto funkcijos turėtų būti šios:</p> <p>1) teikti kolegialiam organui svarstyti pasiūlymus dėl valdymo organų narių ir vykdomųjų direktorių atlyginimų politikos. Tokia politika turėtų apimti visas atlyginimo formas, įskaitant fiksuotą atlyginimą, nuo veiklos rezultatų priklausančio atlyginimo sistemas, pensijų modelius ir išeitines išmokas. Pasiūlymai, susiję su nuo veiklos rezultatų priklausančio atlyginimo sistemomis, turėtų būti pateikiami kartu su rekomendacijomis dėl su tuo susijusių tikslų ir įvertinimo kriterijų, kurių tikslas – tinkamai suderinti vykdomųjų direktorių ir valdymo organų narių atlyginimą su bendrovės kolegialaus organo nustatytais ilgalaikiais akcininkų interesais ir tikslais;</p> <p>2) teikti kolegialiam organui pasiūlymus dėl individualių atlyginimų vykdomiesiems direktoriams ir valdymo organų nariams siekiant, kad jie atitiktų bendrovės atlyginimų politiką ir šių asmenų veiklos įvertinimą. Vykdydamas šią funkciją, komitetas turėtų būti gerai informuotas apie bendrą atlygį, kurį vykdomieji direktoriai ir valdymo organų nariai gauna iš kitų susijusių bendrovių;</p> <p>3) turėtų užtikrinti, kad individualus atlyginimas vykdomajam direktoriui ir valdymo organo nariui būtų proporcingas kitų bendrovės vykdomųjų direktorių arba valdymo organų narių ir kitų bendrovės darbuotojų atlyginimui;</p> <p>4) reguliariai peržiūrėti vykdomųjų direktorių ar valdymo organų narių atlyginimų nustatymo politiką (taip pat ir akcijomis pagrįsto atlyginimo politiką) bei jos įgyvendinimą;</p> <p>5) teikti kolegialiam organui pasiūlymus dėl tinkamų sutarčių su vykdomaisiais direktoriais ir valdymo organų nariais formų;</p> <p>6) padėti kolegialiam organui prižiūrėti, kaip bendrovė laikosi galiojančių nuostatų dėl informacijos, susijusios su atlyginimais, skelbimo (ypač dėl galiojančios atlyginimų politikos ir direktoriams skiriamo individualus atlyginimo);</p> <p>7) teikti vykdomiesiems direktoriams ir valdymo organų nariams bendras rekomendacijas dėl vyresniosios vadovybės (kaip apibrėžta paties kolegialaus organo) atlyginimų dydžio ir struktūros, taip pat stebėti vyresniosios vadovybės atlyginimų dydį ir struktūrą, remiantis atitinkama informacija, kurią pateikia vykdomieji direktoriai ir valdymo organų nariai.</p> <p>4.13.2. Tuo atveju, kai reikia spręsti skatinimo klausimą, susijusį su akcijų pasirinkimo sandoriais ar kitomis su akcijomis susijusiomis skatinimo priemonėmis, kurios gali būti taikomos direktoriams arba kitiems darbuotojams, komitetas turėtų:</p> <p>1) apsvarstyti bendrą tokių skatinimo sistemų taikymo politiką, ypatingą dėmesį skirdamas skatinimui, susijusiam su akcijų pasirinkimo sandoriais, ir pateikti kolegialiam organui su tuo susijusius pasiūlymus;</p> <p>2) išnagrinėti informaciją, kuri pateikta šiuo klausimu bendrovės metiniame pranešime ir dokumentuose, skirtuose akcininkų susirinkimui;</p> <p>3) pateikti kolegialiam organui pasiūlymus dėl pasirinkimo sandorių pasirašant akcijas arba pasirinkimo sandorių perkant akcijas alternatyvos apibrėžiant tokią alternatyvos suteikimo priežastis ir pasekmes.</p> <p>4.13.3. Atlyginimų komitetas, sprenddamas jo kompetencijai priskirtus klausimus, turėtų pasidomėti bent kolegialaus valdymo organo pirmininko ir (arba) bendrovės vadovo nuomone dėl kitų vykdomųjų direktorių ir valdymo organų narių atlyginimų.</p> <p>4.13.4. Atlyginimo komitetas turėtų informuoti akcininkus apie savo funkcijų vykdymą ir tuo tikslu dalyvauti metiniame visuotiniame akcininkų susirinkime.</p>	<p>NE</p>	<p>Bendrovėje nėra įsteigtas Atlyginimų komitetas.</p>
--	-----------	--

<p>4.14. Audito komitetas.</p> <p>4.14.1. Pagrindinės audito komiteto funkcijos turėtų būti šios:</p> <p>1) stebėti bendrovės teikiamos finansinės informacijos vientisumą, ypatingą dėmesį skiriant bendrovės ir jos grupės naudojamų apskaitos metodų tinkamumui ir nuoseklumui (įskaitant bendrovių grupės finansinių ataskaitų rinkinių konsolidavimo kriterijus);</p> <p>2) mažiausiai kartą per metus peržiūrėti vidaus kontrolės ir rizikos valdymo sistemas, siekiant užtikrinti, kad pagrindinės rizikos (įskaitant riziką, susijusią su galiojančių įstatymų ir taisyklių laikymusi) yra tinkamai nustatytos, valdomos ir apie jas atskleidžiama informacija;</p> <p>3) užtikrinti vidaus audito funkcijų veiksmingumą, be kita ko, teikiant rekomendacijas dėl vidaus audito padalinio vadovo parinkimo, skyrimo, pakartotinio skyrimo bei atleidimo ir dėl šio padalinio biudžeto, taip pat stebint, kaip bendrovės administracija reaguoja į šio padalinio išvadas ir rekomendacijas. Jei bendrovėje nėra vidaus audito funkcijos, komitetas poreikį turėti šią funkciją turėtų įvertinti bent kartą per metus;</p> <p>4) teikti kolegialiam organui rekomendacijas, susijusias su išorės audito įmonės parinkimu, skyrimu, pakartotiniu skyrimu ir atleidimu (tai atlieka bendrovės visuotinis akcininkų susirinkimas) bei sutarties su audito įmone sąlygomis. Komitetas turėtų iširti situacijas, dėl kurių audito įmonei ar auditoriui atsiranda pagrindas atsistatydinti, ir pateikti rekomendacijas dėl tokiu atveju būtinų veiksmų;</p> <p>5) stebėti išorės audito įmonės nepriklausomumą ir objektyvumą, ypač svarbu patikrinti, ar audito įmonė atsižvelgia į reikalavimus, susijusius su audito partnerių rotacija, taip pat būtina patikrinti atlyginimo, kurį bendrovė moka audito įmonei, dydį ir panašius dalykus. Siekiant užkirsti kelią esminiams interesų konfliktams, komitetas, remdamasis inter alia išorės audito įmonės skelbiamais duomenimis apie visus atlyginimus, kuriuos audito įmonei bei jos tinklui moka bendrovė ir jos grupė, turėtų nuolat prižiūrėti ne audito paslaugų pobūdį ir mastą. Komitetas, vadovaudamasis 2002 m. gegužės 16 d. Komisijos rekomendacijoje 2002/590/EB įtvirtintais principais ir gairėmis, turėtų nustatyti ir taikyti formalią politiką, apibrėžiančią ne audito paslaugų rūšis, kurių pirkimas iš audito įmonės yra: a) neleidžiamas; b) leidžiamas komitetui išnagrinėjus ir c) leidžiamas be kreipimosi į komitetą; 6) tikrinti išorės audito proceso veiksmingumą ir administracijos reakciją į rekomendacijas, kurias audito įmonė pateikia laiške vadovybei.</p> <p>4.14.2. Visi komiteto nariai turėtų būti aprūpinti išsamia informacija, susijusia su specifiniais bendrovės apskaitos, finansiniais ir veiklos ypatumais. Bendrovės administracija turėtų informuoti audito komitetą apie svarbių ir neįprastų sandorių apskaitos būdus, kai apskaita gali būti vykdoma skirtingais būdais. Šiuo atveju ypatingas dėmesys turėtų būti skiriamas bendrovės veiklai ofšoriniuose centruose ir (ar) per specialios paskirties įmones (organizacijas) vykdomai veiklai bei tokios veiklos pateisinimui.</p> <p>4.14.3. Audito komitetas turėtų nuspręsti, ar jo posėdžiuose turi dalyvauti (jei taip, tai kada) kolegialaus valdymo organo pirmininkas, bendrovės vadovas, vyriausiasis finansininkas (arba viršesni darbuotojai, atsakingi už finansus bei apskaitą), vidaus auditorius ir išorės auditorius. Komitetas turėtų turėti galimybę pririnkti su atitinkamais asmenimis, nedalyvaujant vykdomiesiems direktoriams ir valdymo organų nariams.</p> <p>4.14.4. Vidaus ir išorės auditoriams turėtų būti užtikrinti ne tik veiksmingi darbiniai santykiai su administracija, bet ir neribotos galimybės susisiekti su kolegialiu organu. Šiuo tikslu audito komitetas turėtų veikti kaip pagrindinė instancija ryšiams su vidaus ir išorės auditoriais palaikyti.</p> <p>4.14.5. Audito komitetas turėtų būti informuotas apie vidaus auditorių darbo programą ir gauti vidaus audito ataskaitas arba periodinę santrauką. Audito komitetas taip pat turėtų būti informuotas apie išorės auditorių darbo programą ir turėtų iš audito įmonės gauti ataskaitą, kurioje būtų aprašomi visi ryšiai tarp nepriklausomos audito įmonės ir bendrovės bei jos grupės. Komitetas turėtų laiku gauti informaciją apie visus su bendrovės auditu susijusius klausimus.</p> <p>4.14.6. Audito komitetas turėtų tikrinti, ar bendrovė laikosi galiojančių nuostatų, reglamentuojančių darbuotojų galimybę pateikti skundą arba anonimiškai pranešti apie įtarimus, kad bendrovėje daromi svarbūs pažeidimai (dažniausiai pranešama nepriklausomam kolegialaus organo nariui), ir turėtų užtikrinti, kad būtų nustatyta tvarka proporcingam ir nepriklausomam tokių klausimų tyrimui ir atitinkamiems tolesniems veiksams.</p> <p>4.14.7. Audito komitetas turėtų teikti kolegialiam organui savo veiklos ataskaitas bent kartą per šešis mėnesius, tuo metu, kai tvirtinamos metinės ir pusės metų ataskaitos.</p>	<p>TAIP</p>	<p>Dauguma nurodytų audito komiteto funkcijų yra įtrauktos į Bendrovės stebėtojų tarybos patvirtintas audito komiteto sudarymo ir veiklos vykdymo taisykles.</p>
--	-------------	--

4.15. Kiekvienais metais kolegialus organas turėtų atlikti savo veiklos įvertinimą. Jis turėtų apimti kolegialaus organo struktūros, darbo organizavimo ir gebėjimo veikti kaip grupė vertinimą, taip pat kiekvieno kolegialaus organo nario ir komiteto kompetencijos ir darbo efektyvumo vertinimą bei vertinimą, ar kolegialus organas pasiekė nustatytų veiklos tikslų. Kolegialus organas turėtų bent kartą per metus paskelbti (kaip dalį informacijos, kurią bendrovė kasmet skelbia apie savo valdymo struktūras ir praktiką) atitinkamą informaciją apie savo vidinę organizaciją ir veiklos procedūras, taip pat nurodyti, kokius esminius pokyčius nulėmė kolegialaus organo atliktas savo veiklos įvertinimas.	NE	Bendrovėje nėra atliekamas kolegialaus organo veiklos vertinimas ir nėra praktikos skelbti atitinkamą informaciją.
<p>V PRINCIPAS: BENDROVĖS KOLEGIALIŲ ORGANŲ DARBO TVARKA Bendrovėje nustatyta kolegialių priežiūros ir valdymo organų darbo tvarka turėtų užtikrinti efektyvų šių organų darbą ir sprendimų priėmimą, skatinti aktyvų bendrovės organų bendradarbiavimą.</p>		
5.1. Bendrovės kolegialiems priežiūros ir valdymo organams (šiuo principu sąvoka kolegialūs organai apima tiek kolegialius priežiūros, tiek valdymo organus) vadovauja šių organų pirmininkai. Kolegialaus organo pirmininkas yra atsakingas už kolegialaus organo posėdžių tinkamą sušaukimą. Pirmininkas turėtų užtikrinti tinkamą visų kolegialaus organo narių informavimą apie šaukiamą posėdį ir posėdžio darbotvarkę. Jis taip pat turėtų užtikrinti tinkamą vadovavimą kolegialaus organo posėdžiams bei tvarką ir darbingą atmosferą posėdžio metu.	TAIP	
5.2. Bendrovės kolegialių organų posėdžius rekomenduojama rengti atitinkamu periodiškumu, pagal iš anksto patvirtintą grafiką. Kiekviena bendrovė pati sprendžia, kokių periodiškumu šaukti kolegialių organų posėdžius, tačiau rekomenduojama juos rengti tokiu periodiškumu, kad būtų užtikrintas nepertaukiamas esminių bendrovės valdymo klausimų sprendimas. Bendrovės stebėtojų tarybos posėdžiai turėtų būti šaukiami bent kartą per metų ketvirtį, o bendrovės valdybos posėdžiai – bent kartą per mėnesį.	TAIP	Bendrovėje stebėtojų tarybos posėdžiai pagal Bendrovės įstatų 45.3 straipsnį vyksta ne rečiau kaip vieną kartą per ketvirtį. Vadovaudamasi stebėtojų tarybos darbo reglamentu, stebėtojų taryba kalendorinių metų pradžioje sudaro eilinių stebėtojų tarybos posėdžių grafiką. Bendrovėje Valdybos posėdžiai pagal Bendrovės įstatų 84.4 straipsnį vyksta ne rečiau kaip vieną kartą per dvi savaites. Vadovaudamasi Valdybos darbo reglamentu, Valdyba kalendorinių metų pradžioje sudaro eilinių valdybos posėdžių grafiką.
5.3. Kolegialaus organo nariai apie šaukiamą posėdį turėtų būti informuojami iš anksto, kad turėtų pakankamai laiko tinkamai pasirengti posėdyje nagrinėjamų klausimų svarstymui ir galėtų vykti naudinga diskusija, po kurios būtų priimami tinkami sprendimai. Kartu su pranešimu apie šaukiamą posėdį kolegialaus organo nariams turėtų būti pateikta visa reikalinga, su posėdžio darbotvarkę susijusi medžiaga. Darbotvarkę posėdžio metu neturėtų būti keičiama ar papildoma, išskyrus atvejus, kai posėdyje dalyvauja visi kolegialaus organo nariai arba kai neatidėliotinai reikia spręsti svarbius bendrovei klausimus.	TAIP	Vadovaujantis stebėtojų tarybos darbo reglamentu, apie šaukiamą posėdį stebėtojų tarybos nariai ir į posėdį kviečiami asmenys informuojami prieš 6 (šešias) darbo dienas, tai pat jiems pateikiama visa reikalinga su posėdžio darbotvarkėje numatytais svarstyti klausimais susijusi medžiaga. Vadovaujantis Valdybos darbo reglamentu, apie šaukiamą posėdį Valdybos nariai ir į posėdį kviečiami asmenys informuojami prieš 5 (penkias) darbo dienas, tai pat jiems pateikiama visa reikalinga su posėdžio darbotvarkėje numatytais svarstyti klausimais susijusi medžiaga.
5.4. Siekiant koordinuoti bendrovės kolegialių organų darbą bei užtikrinti efektyvų sprendimų priėmimo procesą, bendrovės kolegialių priežiūros ir valdymo organų pirmininkai turėtų tarpusavyje derinti šaukiamų posėdžių datas, jų darbotvarkes, glaudžiai bendradarbiauti sprenddami kitus su bendrovės valdymu susijusius klausimus. Bendrovės stebėtojų tarybos posėdžiai turėtų būti atviri bendrovės valdybos nariams, ypač tais atvejais, kai posėdyje svarstomi klausimai, susiję su valdybos narių atšaukimu, atsakomybe, atlyginimo nustatymu.	TAIP	

VI PRINCIPAS: NEŠALIŠKAS AKCININKŲ TRAKTAVIMAS IR AKCININKŲ TEISĖS Bendrovės valdymo sistema turėtų užtikrinti nešališką visų akcininkų, įskaitant smulkiuosius bei užsieniečius, traktavimą. Bendrovės valdymo sistema turėtų apsaugoti akcininkų teises.		
6.1. Rekomenduojama, kad bendrovės kapitalą sudarytų tik tokios akcijos, kurios jų turėtojams suteikia vienodas balsavimo, nuosavybės, dividendų ir kitas teises.	TAIP	Bendrovėje visą įstatinį kapitalą sudaro 1 lito nominalo paprastosios vardinės akcijos, kurios visiems jų turėtojams suteikia vienodas turtines ir neturtines teises.
6.2. Rekomenduojama sudaryti investuotojams sąlygas iš anksto, t.y. prieš perkant akcijas, susipažinti su išleidžiamų naujų ar jau išleistų akcijų suteikiamomis teisėmis.	TAIP	Bendrovės įstatuose, kurie viešai skelbiami Bendrovės tinklalapyje internete, yra nurodomos akcijų suteikiamos teisės.
6.3. Bendrovei ir jos akcininkams svarbūs sandoriai, tokie kaip bendrovės turto perleidimas, investavimas, įkeitimas ar kitoks apsunkinimas, turėtų gauti visuotinio akcininkų susirinkimo pritarimą. Visiems akcininkams turėtų būti sudarytos vienodos galimybės susipažinti ir dalyvauti priimant bendrovei svarbius sprendimus, įskaitant paminėtų sandorių tvirtinimą.	TAIP	Bendrovės įstatų 70.1 ir 72 punktuose nustatyti svarbių sandorių kriterijai, pagal kuriuos nustatomi sandoriai, kuriems reikia visuotinio akcininkų susirinkimo pritarimo.
6.4. Visuotinių akcininkų susirinkimų sušaukimo ir vedimo procedūros turėtų sudaryti akcininkams lygias galimybes dalyvauti susirinkime ir neturėtų pažeisti akcininkų teisių bei interesų. Pasirinkta visuotinio akcininkų susirinkimo vieta, data ir laikas neturėtų užkirsti kelio aktyviam akcininkų dalyvavimui susirinkime.	TAIP	Bendrovė visuotinį akcininkų susirinkimą šaukia ir kitas susirinkimo procedūras įgyvendina Lietuvos Respublikos akcinių bendrovių įstatymo nustatyta tvarka.
6.5. Siekiant užtikrinti užsienyje gyvenančių akcininkų teisę susipažinti su informacija, esant galimybei, rekomenduojama visuotiniam akcininkų susirinkimui parengtus dokumentus iš anksto paskelbti viešai prieinamai bendrovės interneto tinklalapyje ne tik lietuvių kalba, bet ir anglų kalba ir (ar) kitomis užsienio kalbomis. Visuotinio akcininkų susirinkimo protokolą po jo pasirašymo ir (ar) priimtus sprendimus taip pat rekomenduojama paskelbti viešai prieinamai bendrovės interneto tinklalapyje lietuvių ir anglų kalba ir (ar) kitomis užsienio kalbomis. Bendrovės interneto tinklalapyje viešai prieinamai gali būti skelbiama ne visa dokumentų apimtis, jei jų viešas paskelbimas galėtų pakenkti bendrovei arba būtų atskleistos bendrovės komercinės paslaptys.	TAIP	Vadovaujantis Akcinių bendrovių įstatymu, Bendrovė iš anksto skelbia viešai prieinamame Bendrovės interneto tinklalapyje parengtus visuotinio akcininkų susirinkimo sprendimų projektus, lietuvių ir anglų kalba. Apie priimtus visuotinio akcininkų susirinkimo sprendimus skelbiama Bendrovės interneto tinklalapyje lietuvių ir anglų kalba. Ši informacija, vadovaujantis Bendrovės įstatais ir kitais teisės aktais, taip pat skelbiama NASDAQ OMX Vilnius biržoje bei Registrų centro platinamame elektroniniame leidinyje.
6.6. Akcininkams turėtų būti sudarytos galimybės balsuoti akcininkų susirinkime asmeniškai jame dalyvaujant arba nedalyvaujant. Akcininkams neturėtų būti daroma jokių kliūčių balsuoti iš anksto raštu, užpildant bendrąjį balsavimo biuletenį.	TAIP	Bendrovės akcininkai gali įgyvendinti savo teisę dalyvauti visuotiniame akcininkų susirinkime tiek asmeniškai, tiek per atstovą, jeigu asmuo turi tinkamą įgaliojimą arba su juo sudaryta balsavimo teisės perleidimo sutartis teisės aktų nustatyta tvarka. Bendrovė sudaro sąlygas akcininkams balsuoti užpildant bendrąjį balsavimo biuletenį, kaip numatyta Lietuvos Respublikos akcinių bendrovių įstatymo.
6.7. Siekiant padidinti akcininkų galimybes dalyvauti akcininkų susirinkimuose, bendrovėms rekomenduojama plačiau taikyti modernias technologijas ir tokiu būdu sudaryti akcininkams galimybę dalyvauti ir balsuoti akcininkų susirinkimuose naudojantis elektroninių ryšių priemonėmis. Tokiais atvejais turi būti užtikrintas perduodamos informacijos saugumas ir galima nustatyti dalyvavusiojo ir balsavusiojo tapatybę. Be to, bendrovės galėtų sudaryti sąlygas akcininkams, ypač užsienyje gyvenantiems akcininkams, akcininkų susirinkimus stebėti pasinaudojant modernių technologijų priemonėmis.	NE	Nėra praktikos balsuoti elektroninių ryšių priemonių pagalba.

VII PRINCIPAS: INTERESŲ KONFLIKTŲ VENĖGIMAS IR ATSKLEIDIMAS Bendrovės valdymo sistema turėtų skatinti bendrovės organų narius vengti interesų konfliktų bei užtikrinti skaidrų ir efektyvų bendrovės organų narių interesų konfliktų atskleidimo mechanizmą.		
7.1. Bendrovės priežiūros ir valdymo organo narys turėtų vengti situacijos, kai jo asmeniniai interesai prieštarauja ar gali prieštarauti bendrovės interesams. Jeigu tokia situacija vis dėlto atsirado, bendrovės priežiūros ar valdymo organo narys turėtų per protingą terminą pranešti kitiems to paties organo nariams arba jį išrinkusiam bendrovės organui, arba bendrovės akcininkams apie tokią interesų prieštaravimo situaciją, nurodyti interesų pobūdį ir, jeigu įmanoma, vertę.	TAIP	Tokia pareiga Bendrovės priežiūros ir valdymo organų nariams įtvirtinta Bendrovės įstatų 34 ir 57 straipsniuose.
7.2. Bendrovės priežiūros ir valdymo organo narys negali painioti bendrovės turto, kurio naudojimas specialiai su juo nėra aptartas, su savo turtu arba naudoti jį arba informaciją, kurią jis gauna būdamas bendrovės organo nariu, asmeninei naudai ar trečiojo asmens naudai gauti be bendrovės visuotinio akcininkų susirinkimo ar jo įgalioto kito bendrovės organo sutikimo.	TAIP	Tokia pareiga nustatyta tiek priežiūros, tiek valdymo organų darbo reglamentuose.
7.3. Bendrovės priežiūros ir valdymo organo narys gali sudaryti sandorį su bendrove, kurios organo narys jis yra. Apie tokį sandorį (išskyrus mažareikšmius dėl nedidelės jų vertės arba sudarytus vykdant įprastinę bendrovės veiklą bei standartinėmis sąlygomis) jis privalo nedelsdamas raštu arba žodžiu, įrašant tai į posėdžio protokolą, pranešti kitiems to paties organo nariams arba jį išrinkusiam bendrovės organui, arba bendrovės akcininkams. Šioje rekomendacijoje įvardytų sandorių sudarymui taip pat taikoma 4.5 rekomendacija.	TAIP	Bendrovės priežiūros ir valdymo organas sandorių sudaro ir tvirtina vadovaudamiesi teisės aktų ir Bendrovės įstatų nustatytais reikalavimais.
7.4. Bendrovės priežiūros ir valdymo organo narys turėtų susilaikyti nuo balsavimo, kai priimami sprendimai dėl sandorių ar kitokių klausimų, su kuriais jis susijęs asmeniškai ar dalykiniu interesu.	TAIP	Vadovaujantis Bendrovės įstatų 45.9 straipsniu, Bendrovės stebėtojų tarybos narys neturi teisės balsuoti, kai tarp stebėtojų tarybos nario ir Bendrovės kyla interesų konfliktas. Vadovaujantis Lietuvos Respublikos akcinių bendrovių įstatymo 35 straipsnio 6 dalimi, Bendrovės Valdybos narys neturi teisės balsuoti, kai Valdybos posėdyje sprendžiamas su jo veikla Valdyboje susijęs ar jo atsakomybės klausimas. Be to, pagal teisės aktus, Bendrovės valdymo organų nariai privalo vengti situacijos, kai jų asmeniniai interesai prieštarauja ar gali prieštarauti Bendrovės interesams.
VIII PRINCIPAS: BENDROVĖS ATLYGINIMŲ POLITIKA Bendrovėje nustatyta atlyginimų politikos bei direktorių atlyginimų tvirtinimo, peržiūrėjimo ir paskelbimo tvarka turėtų užkirsti kelią galimiems interesų konfliktams ir piktnaudžiavimui nustatant direktorių atlyginimus, taip pat užtikrinti bendrovės atlyginimų politikos bei direktorių atlyginimų viešumą ir skaidrumą.		
8.1. Bendrovė turėtų paskelbti savo atlyginimų politikos ataskaitą (toliau – atlyginimų ataskaita), kuri turėtų būti aiški ir lengvai suprantama. Ši atlyginimų ataskaita turėtų būti paskelbta ne tik kaip bendrovės metinio pranešimo dalis, bet turėtų būti skelbiama ir bendrovės interneto tinklalapyje.	NE	Bendrovėje atlyginimų politikos ir direktorių atlyginimų tvirtinimo, peržiūrėjimo ir paskelbimo tvarka bei Bendrovės atlyginimų politikos ataskaita pagal susiklosčiusią praktiką nėra rengiama. Tokio reikalavimo nenustato teisės aktai. Bendra informacija apie Bendrovės atlyginimų politiką ir vidutiniai atskirų darbuotojų grupių atlyginimų dydžiai viešai skelbiami Bendrovės metiniame pranešime. Vadovaujantis Lietuvos Respublikos energetikos įstatymo 25 straipsnio 5 dalimi, Bendrovė viešai skelbia Bendrovės valdymo organų nariams nustatytą užmokestį ir kitas su valdymo organų narių funkcijomis susijusias išmokas.

<p>8.2. Atlyginimų ataskaitoje daugiausia dėmesio turėtų būti skiriama bendrovės direktorių atlyginimų politikai ateinančiais, o kur tinka – ir tolesniais, finansiniais metais. Joje taip pat turėtų būti apžvelgiama, kaip atlyginimų politika buvo įgyvendinama praėjusiais finansiniais metais. Ypatingas dėmesys turėtų būti skiriamas esminiams bendrovės atlyginimų politikos pokyčiams, lyginant su praėjusiais finansiniais metais.</p>	<p>NE</p>	<p>Metiniame pranešime nėra pateikiama Bendrovės direktorių atlyginimų politika ateinantiems ir tolesniems metams.</p> <p>Metiniame pranešime pateikiama informacija apie Bendrovės valdymo organų nariams priskaičiuotas pinigų sumas (atlyginimus, kitas išmokas, tantjemas, kitas išmokas iš pelno).</p>
<p>8.3. Atlyginimų ataskaitoje turėtų būti pateikta bent ši informacija:</p> <p>1) direktorių atlyginimų kintamų ir nekintamų sudedamųjų dalių santykis ir jo paaiškinimas;</p> <p>2) pakankama informacija apie veiklos rezultatų vertinimo kriterijus, kuriais grindžiama teisė dalyvauti akcijų pasirinkimo sandoriuose, teisė į akcijas arba kintamas sudedamąsias atlyginimo dalis;</p> <p>3) paaiškinimas, kuo pasirinkti veiklos rezultatų vertinimo kriterijai naudingi ilgalaikiams bendrovės interesams;</p> <p>4) metodų, taikomų siekiant nustatyti, ar tenkinami veiklos rezultatų vertinimo kriterijai, paaiškinimas;</p> <p>5) pakankamai išsami informacija apie kintamos sudedamosios atlyginimo dalies mokėjimo atidėjimo laikotarpius;</p> <p>6) pakankama informacija apie atlyginimo ir veiklos rezultatų ryšį;</p> <p>7) pagrindiniai metinių premijų sistemos ir bet kurios kitos ne pinigais gaunamos naudos kriterijai ir jų pagrindimas;</p> <p>8) pakankamai išsami informacija apie išeitinių išmokų politiką;</p> <p>9) pakankamai išsami informacija apie akcijomis pagrįsto atlyginimo teisių suteikimo laikotarpį, kaip nurodyta 8.13 punkte;</p> <p>10) pakankamai išsami informacija apie akcijų išlaikymą po teisių suteikimo, kaip nurodyta 8.15 punkte;</p> <p>11) pakankamai išsami informacija apie panašių bendrovių grupių, kurių atlyginimo nustatymo politika buvo analizuojama siekiant nustatyti susijusios bendrovės atlyginimų nustatymo politiką, sudėtį.</p> <p>12) direktoriams skirtos papildomos pensijos arba ankstyvo išėjimo į pensiją schemos pagrindinių savybių aprašymas;</p> <p>13) atlyginimų ataskaitoje neturėtų būti komerciniu požiūriu neskelbtinos informacijos</p>	<p>NE</p>	<p>Metiniame pranešime pateikiama informacija apie Bendrovės valdymo organų nariams priskaičiuotas pinigų sumas (atlyginimus, kitas išmokas, tantjemas, kitas išmokas iš pelno), informacija apie perleistą turtą ir suteiktas garantijas Bendrovės valdymo organų nariams, taip pat kita informacija, susijusi su atlygiu Bendrovės valdymo organų nariams.</p> <p>Žr. 8.1 punkto komentarą.</p>
<p>8.4. Atlyginimų ataskaitoje taip pat turėtų būti apibendrinama ir paaiškinama bendrovės politika, susijusi su sutarčių, sudaromų su vykdomaisiais direktoriais ir valdymo organų nariais, sąlygomis. Tai turėtų apimti, inter alia, informaciją apie sutarčių su vykdomaisiais direktoriais ir valdymo organų nariais trukmę, taikomus pranešimo apie išėjimą iš darbo terminus ir išsamią informaciją apie išeitines ir kitas išmokas, susijusias su sutarčių su vykdomaisiais direktoriais ir valdymo organų nariais nutraukimu pirma laiko.</p>	<p>NE</p>	<p>Nėra praktikos skelbti atitinkamą informaciją.</p>

<p>8.5. Visa atlyginimo suma ir kita nauda, skiriama atskiriems direktoriams atitinkamais finansiniais metais, turėtų būti išsamiai paskelbiama atlyginimų ataskaitoje. Šiame dokumente turėtų būti pateikta bent 8.5.1–8.5.4 punktuose nurodyta informacija apie kiekvieną asmenį, kuris bendrovėje ėjo direktoriaus pareigas bet kuriuo atitinkamų finansinių metų laikotarpiu.</p> <p>8.5.1. Turėtų būti pateikta tokia su atlyginimais ir (arba) tarnybinėmis pajamomis susijusi informacija:</p> <p>1) bendra atlyginimo suma, sumokėta arba mokėtina direktoriui už paslaugas, suteiktas praėjusiais finansiniais metais, įskaitant, jei taikoma, dalyvavimo mokesčius, nustatytus metiniame visuotiniame akcininkų susirinkime;</p> <p>2) atlyginimas ir privilegijos, gautos iš bet kurios įmonės, priklausančios tai pačiai grupei;</p> <p>3) atlyginimas, mokamas kaip pelno dalis ir (arba) premijos, bei priežastys, dėl kurių tokios premijos ir (arba) pelno dalis buvo paskirtos;</p> <p>4) jei tai leidžiama pagal įstatymus, kiekvienas esminis papildomas atlyginimas, mokamas direktoriams už specialias paslaugas, kurios nepriklauso įprastinėms direktoriaus funkcijoms;</p> <p>5) kompensacija, gautina arba sumokėta kiekvienam vykdomajam direktoriui ar valdymo organų nariui, pasitraukusiam iš savo pareigų praėjusiais finansiniais metais;</p> <p>6) bendra apskaičiuota naudos, kuri laikoma atlyginimu ir suteikiama ne pinigais, vertė, jeigu tokia nauda neturi būti nurodyta pagal 1–5 punktus.</p> <p>8.5.2. Turėtų būti pateikiama ši informacija, susijusi su akcijomis ir (arba) teisėmis dalyvauti akcijų pasirinkimo sandoriuose, ir (arba) su visomis kitomis darbuotojų skatinimo akcijomis sistemomis:</p> <p>1) praėjusiais finansiniais metais bendrovės pasiūlytų akcijų pasirinkimo sandorių arba suteiktų akcijų skaičius ir taikymo sąlygos;</p> <p>2) akcijų pasirinkimo sandorių skaičius, realizuotas per praėjusius finansinius metus, nurodant kiekvieno sandorio akcijų skaičių bei realizavimo kainą, arba dalyvavimo darbuotojų skatinimo akcijomis sistemoje vertė finansinių metų pabaigoje;</p> <p>3) finansinių metų pabaigoje nerealizuotas akcijų pasirinkimo sandorių skaičius, jų realizavimo kaina, realizavimo data ir pagrindinės teisių įgyvendinimo sąlygos;</p> <p>4) visi esamų akcijų pasirinkimo sandorių sąlygų pokyčiai ateinančiais finansiniais metais.</p> <p>8.5.3. Turėtų būti pateikiama ši su papildomų pensijų schemomis susijusi informacija:</p> <p>1) kai pensijų schema yra apibrėžtų išmokų, pagal ją direktorių sukauptų išmokų pokyčiai atitinkamais finansiniais metais;</p> <p>2) kai pensijų schema yra apibrėžtų įmokų, išsami informacija apie įmokas, kurias už direktorių sumokėjo arba turėtų sumokėti bendrovė atitinkamais finansiniais metais.</p> <p>8.5.4. Turėtų būti nurodytos sumos, kurias bendrovė arba bet kuri dukterinė bendrovė ar įmonė, įtraukta į bendrovės konsoliduotųjų finansinių ataskaitų rinkinį, išmokėjo kaip paskolas, išankstines išmokas ir garantijas kiekvienam asmeniui, kuris ėjo direktoriaus pareigas bet kuriuo atitinkamų finansinių metų laikotarpiu, įskaitant nesumokėtas sumas ir palūkanų normą.</p>	<p>NE</p>	<p>Nėra praktikos skelbti atitinkamą informaciją.</p>
<p>8.6. Kai atlyginimų nustatymo politikoje numatomos kintamos sudedamosios atlyginimo dalys, bendrovės turėtų nustatyti kintamos sudedamosios atlyginimo dalies dydžio ribas. Nekintama atlyginimo dalis turėtų būti pakankama, kad bendrovė galėtų nemokėti kintamos sudedamosios atlyginimo dalies tuo atveju, kai veiklos rezultatų vertinimo kriterijai netenkinami.</p>	<p>TAIP</p>	<p>Bendrovės Atlyginimo politikoje nustatytos atitinkamos kintamos sudedamosios atlyginimo dalies dydžio ribos.</p>

<p>8.7. Kintamų sudedamųjų atlyginimo dalių skyrimas turėtų priklausyti nuo iš anksto nustatytų ir išmatuojamų veiklos rezultatų vertinimo kriterijų.</p>	<p>TAIP</p>	<p>Tiek direktoriams, tiek darbuotojams yra nustatomi metiniai tikslai.</p>
<p>8.8. Kai yra skiriama kintama sudedamoji atlyginimo dalis, didžiosios šios kintamos sudedamosios atlyginimo dalies mokėjimas turėtų būti atidėtas tam tikram protinumo kriterijus atitinkančiam laikotarpiui. Kintamos sudedamosios atlyginimo dalies, kurios mokėjimas atidedamas, dydis turėtų būti nustatytas pagal santykinę kintamos sudedamosios atlyginimo dalies vertę, lyginat ją su nekintama atlyginimo dalimi.</p>	<p>TAIP</p>	<p>Vadovaujantis Bendrovės įstatų 40.2, 41.1 ir 41.5 punktais kintamos sudedamosios atlyginimo dalys darbuotojams išmokamos, tik po Stebėtojų tarybos patvirtinimo apie valdybos ir valdybos pirmininko bendrųjų metinių tikslų įvykdymą.</p>
<p>8.9. Į susitarimus su vykdomaisiais direktoriais arba valdymo organų nariais turėtų būti įtraukta nuostata, leidžianti bendrovei susigrąžinti kintamą sudedamąją atlyginimo dalį, kuri buvo išmokėta remiantis duomenimis, kurie vėliau pasirodė akivaizdžiai neteisingi.</p>	<p>TAIP</p>	<p>Tokia nuostata yra numatyta sutartyse su valdybos nariais.</p>
<p>8.10. Išėtinės išmokos neturėtų viršyti nustatytos sumos arba nustatyto metinių atlyginimų skaičiaus ir apskritai neturėtų būti didesnės negu dvejų metų nekintamos atlyginimo dalies arba jos ekvivalento suma.</p>	<p>TAIP</p>	
<p>8.11. Išėtinės išmokos neturėtų būti mokamos, jei darbo sutartis nutraukiama dėl blogų veiklos rezultatų.</p>	<p>TAIP</p>	
<p>8.12. Be to, turėtų būti atskleidžiama informacija, susijusi su parengiamuoju ir sprendimų priėmimo procesu, kurio metu nustatoma bendrovės direktorių atlyginimų politika. Informacija turėtų apimti duomenis, jei taikoma, apie atlyginimo komiteto įgaliojimus ir sudėtį, su bendrove nesusijusių konsultantų, kurių paslaugomis naudotasi nustatant atlyginimų politiką, vardus ir pavardes bei metinio visuotinio akcininkų susirinkimo vaidmenį.</p>	<p>NE</p>	<p>Nėra praktikos skelbti atitinkamą informaciją.</p>
<p>8.13. Tuo atveju, kai atlyginimas yra pagrįstas akcijų skyrimu, teisė į akcijas neturėtų būti suteikiama mažiausiai trejus metus po jų skyrimo.</p>	<p>TAIP</p>	<p>Netaikytina</p>
<p>8.14. Akcijų pasirinkimo sandoriais ar kitomis teisėmis įsigyti akcijų arba gauti atlygį, pagrįstą akcijų kainos pokyčiais, neturėtų būti naudojamosi mažiausiai trejus metus po jų skyrimo. Teisės į akcijas suteikimas ir teisė pasinaudoti akcijų pasirinkimo sandoriais arba kitomis teisėmis įsigyti akcijų arba gauti atlygį, pagrįstą akcijų kainos pokyčiais, turėtų priklausyti nuo iš anksto nustatytų ir išmatuojamų veiklos rezultatų vertinimo kriterijų.</p>	<p>TAIP</p>	<p>Netaikytina</p>
<p>8.15. Po teisių suteikimo direktoriai turėtų išlaikyti tam tikrą skaičių akcijų iki jų kadencijos pabaigos, priklausomai nuo poreikio padengti kokias nors išlaidas, susijusias su akcijų įsigijimu. Akcijų, kurias reikia išlaikyti, skaičius turi būti nustatytas, pavyzdžiui, dviguba bendro metinio atlyginimo (nekintamoji plus kintamoji dalis) vertė.</p>	<p>TAIP</p>	<p>Netaikytina</p>
<p>8.16. Į direktorių konsultantų arba stebėtojų tarybos narių atlyginimą neturėtų būti įtraukiami akcijų pasirinkimo sandoriai.</p>	<p>TAIP</p>	<p>Netaikytina</p>
<p>8.17. Akcininkai, visų pirma instituciniai akcininkai, turėtų būti skatinami dalyvauti visuotiniuose akcininkų susirinkimuose ir balsuoti direktorių atlyginimų nustatymo klausimais.</p>	<p>TAIP</p>	
<p>8.18. Nemenkinant organų, atsakingų už direktorių atlyginimų nustatymą, vaidmens, atlyginimų politika arba bet kuris esminis atlyginimų politikos pokytis turėtų būti įtraukiamas į metinio visuotinio akcininkų susirinkimo darbotvarkę. Atlyginimų ataskaita turėtų būti pateikiama akcininkų balsavimui metiniame visuotiniame akcininkų susirinkime. Balsavimas gali būti privalomojo arba patariamąjo pobūdžio.</p>	<p>TAIP</p>	
<p>8.19. Schemoms, pagal kurias direktoriams atlyginama akcijomis, akcijų pasirinkimo sandoriais ar kitomis teisėmis įsigyti akcijų arba būti atlyginamam remiantis akcijų kainų pokyčiais, iki jų taikymo pradžios turėtų pritarti akcininkai metiniame visuotiniame akcininkų susirinkime priimdami atitinkamą sprendimą. Pritarimas turėtų būti susijęs su pačia schema ir akcininkai neturėtų spręsti dėl atskiriems direktoriams pagal tą schemą suteikiamos akcijomis pagrįstos naudos. Visiems esminiams schemų sąlygų pakeitimams iki jų taikymo pradžios taip pat turėtų pritarti akcininkai, priimdami sprendimą metiniame visuotiniame akcininkų susirinkime. Tokiais atvejais akcininkai turėtų būti informuoti apie visas siūlomų pakeitimų sąlygas ir gauti paaiškinimą apie siūlomų pakeitimų poveikį.</p>	<p>NE</p>	<p>Įmonėje nėra taikomos tokios schemos ir nėra praktikos skelbti atitinkamą informaciją</p>

<p>8.20. Metinio visuotinio akcininkų susirinkimo pritarimas turėtų būti gaunamas šiais klausimais:</p> <p>1) atlyginimo direktoriams skyrimas remiantis akcijomis pagrįstomis schemomis, įskaitant akcijų pasirinkimo sandorius;</p> <p>2) maksimalaus akcijų skaičiaus nustatymas ir pagrindinės akcijų suteikimo tvarkos sąlygos;</p> <p>3) laikotarpis, per kurį pasirinkimo sandoriai gali būti realizuoti;</p> <p>4) kiekvieno tolesnio pasirinkimo sandorių realizavimo kainos pokyčio nustatymo sąlygos, jeigu įstatymai tai leidžia;</p> <p>5) visos kitos ilgalaikės direktorių skatinimo schemas, kurios panašiomis sąlygomis nėra siūlomos visiems kitiems bendrovės darbuotojams.</p> <p>Metiniame visuotiniame akcininkų susirinkime taip pat turėtų būti nustatytas galutinis terminas, per kurį už direktorių atlyginimą atsakingas organas gali paskirti šiame punkte išvardytų tipų kompensacijas atskiriems direktoriams.</p>	NE	Įmonėje nėra taikomos tokios schemas ir nėra praktikos skelbti atitinkamą informaciją
<p>8.21. Jeigu leidžia nacionalinė teisė arba bendrovės įstatai, kiekvienam pasirinkimo sandorių su nuolaida modeliui, pagal kurį yra suteikiamos teisės pasirašyti akcijas žemesne nei rinkos kaina, galiojančia tą dieną, kai nustatoma kaina, arba vidutine rinkos kaina, nustatyta per keletą dienų prieš realizavimo kainos nustatymą, taip pat turėtų pritari akcininkai.</p>	NE	Įmonėje nėra taikomos tokios schemas ir nėra praktikos skelbti atitinkamą informaciją
<p>8.22. 8.19 ir 8.20 punktai neturėtų būti taikomi schemoms, kuriose dalyvavimas panašiomis sąlygomis siūlomas bendrovės darbuotojams arba bet kurios dukterinės įmonės darbuotojams, kurie turi teisę dalyvauti schemoje, ir kuri buvo patvirtinta metiniame visuotiniame akcininkų susirinkime.</p>	NE	Įmonėje nėra taikomos tokios schemas ir nėra praktikos skelbti atitinkamą informaciją
<p>8.23. Prieš metinį visuotinį akcininkų susirinkimą, kuriame ketinama svarstyti 8.19 punkte nurodytą sprendimą, akcininkams turėtų būti suteikta galimybė susipažinti su sprendimo projektu ir su juo susijusiu informaciniu pranešimu (šie dokumentai turėtų būti paskelbti bendrovės tinklalapyje). Šiame pranešime turėtų būti pateiktas visas akcijomis pagrįsto atlyginimo schemas reglamentuojantis tekstas arba šių schemų pagrindinių sąlygų aprašymas, taip pat schemų dalyvių vardai ir pavardės. Pranešime taip pat turėtų būti nurodytas schemų ir bendros direktorių atlyginimų politikos ryšys. Sprendimo projekte turėtų būti aiški nuoroda į pačią schemą arba pateikta pagrindinių jos sąlygų santrauka. Akcininkams taip pat turėtų būti pateikta informacija apie tai, kaip bendrovė ketina apsirūpinti akcijomis, kurios reikalingos įsipareigojimams pagal skatinimo schemas įgyvendinti: turėtų būti aiškiai nurodyta, ar bendrovė ketina pirkti reikalingas akcijas rinkoje, laikyti jas atsargoje ar išleisti naujų akcijų. Taip pat turėtų būti pateikta schemas išlaidų, kurias patirs bendrovė dėl numatomo schemas taikymo, apžvalga. Šiame punkte nurodyta informacija turėtų būti paskelbta bendrovės interneto tinklalapyje.</p>	NE	Įmonėje nėra taikomos tokios schemas ir nėra praktikos skelbti atitinkamą informaciją
<p>IX PRINCIPAS: INTERESŲ TURĖTOJŲ VAIDMUO BENDROVĖS VALDYME Bendrovės valdymo sistema turėtų pripažinti interesų turėtojų teises, įtvirtintas įstatymuose, ir skatinti aktyvų bendrovės ir interesų turėtojų bendradarbiavimą kuriant bendrovės gerovę, darbo vietas ir finansinį stabilumą. Šio principo kontekste sąvoka interesų turėtojai apima investuotojus, darbuotojus, kreditorius, tiekėjus, klientus, vietas bendruomenę ir kitus asmenis, turinčius interesų konkrečioje bendrovėje.</p>		
<p>9.1. Bendrovės valdymo sistema turėtų užtikrinti, kad būtų gerbiamos tos interesų turėtojų teisės, kurias gina įstatymai.</p>	TAIP	
<p>9.2. Bendrovės valdymo sistema turėtų sudaryti sąlygas interesų turėtojams dalyvauti bendrovės valdyme įstatymų nustatyta tvarka. Interesų turėtojų dalyvavimo bendrovės valdyme pavyzdžiai galėtų būti darbuotojų kolektyvo dalyvavimas priimant svarbius bendrovei sprendimus, konsultacijos su darbuotojų kolektyvu bendrovės valdymo ir kitais svarbiais klausimais, darbuotojų dalyvavimas bendrovės akciniame kapitale, kreditorių įtraukimas į bendrovės valdymą bendrovės nemokumo atvejais ir kt.</p>	TAIP	Bendrovė laikosi šių rekomendacijų. Pavyzdžiui, su Bendrovės darbuotojų atstovais vykdomos konsultacijos, derybos, pasitarimai dėl Bendrovėje vykdomų veiklos optimizavimo procesų. Pagal su Bendrovės darbuotojų atstovais pasirašytą Bendrovės kolektyvinę sutartį, Bendrovė informuoja profesinių sąjungų atstovus apie Bendrovėje numatomas permainas, Bendrovės finansinę padėtį ir kt. Interesų turėtojai gali dalyvauti Bendrovės valdyme tiek, kiek tai numato įstatymai.

<p>9.3. Kai interesų turėtojai dalyvauja bendrovės valdymo procese, jiems turėtų būti sudaromos sąlygos susipažinti su reikiama informacija.</p>	<p>TAIP</p>	
<p>X PRINCIPAS: INFORMACIJOS ATSKLEIDIMAS Bendrovės valdymo sistema turėtų užtikrinti, kad informacija apie visus esminius bendrovės klausimus, įskaitant finansinę situaciją, veiklą ir bendrovės valdymą, būtų atskleidžiama laiku ir tiksliai</p>		
<p>10.1. Bendrovė turėtų atskleisti informaciją apie:</p> <p>1) bendrovės veiklą ir finansinius rezultatus;</p> <p>2) bendrovės tikslus;</p> <p>3) asmenis nuosavybės teise turinčius bendrovės akcijų paketą ar jį valdančius;</p> <p>4) bendrovės priežiūros ir valdymo organų narius, bendrovės vadovą bei jų atlyginimą;</p> <p>5) galimus numatyti esminius rizikos veiksnius;</p> <p>6) bendrovės ir susijusių asmenų sandorius, taip pat sandorius, kurie sudaryti ne įprastinės bendrovės veiklos eigoje;</p> <p>7) pagrindinius klausimus, susijusius su darbuotojais ir kitais interesų turėtojais;</p> <p>8) bendrovės valdymo struktūrą ir strategiją. Šis sąrašas laikytinas minimaliu, ir bendrovės yra skatinamos neapsiriboti tik informacijos, nurodytos šiame sąrašė, atskleidimu.</p>	<p>TAIP, išskyrus (4) punkte nurodytą atlyginimą Bendrovės priežiūros ir valdymo organams</p>	<p>Bendrovėje informacija, susijusi su atlyginimais tiek priežiūros, tiek valdymo organams laikoma konfidencialia.</p>
<p>10.2. Atskleidžiant 10.1 rekomendacijos 1 punkte nurodytą informaciją, rekomenduojama bendrovei, kuri yra patronuojanti kitų bendrovių atžvilgiu, atskleisti informaciją apie visos įmonių grupės konsoliduotus rezultatus.</p>	<p>TAIP</p>	
<p>10.3. Atskleidžiant 10.1 rekomendacijos 4 punkte nurodytą informaciją, rekomenduojama pateikti informaciją apie bendrovės priežiūros ir valdymo organų narių, bendrovės vadovo profesinę patirtį, kvalifikaciją ir potencialius interesų konfliktus, kurie galėtų paveikti jų sprendimus. Taip pat rekomenduojama atskleisti bendrovės priežiūros ir valdymo organų narių, bendrovės vadovo iš bendrovės gaunamą atlyginimą ar kitokias pajamas, kaip tai detalčiau reglamentuojama VIII principė.</p>	<p>NE</p>	<p>Nėra praktikos skelbti atitinkamą informaciją</p>
<p>10.4. Atskleidžiant 10.1 rekomendacijos 7 punkte nurodytą informaciją, rekomenduojama atskleisti informaciją apie bendrovės ir interesų turėtojų, tokių kaip darbuotojai, kreditoriai, tiekėjai, vietos bendruomenė, santykius, įskaitant bendrovės politiką žmoniškųjų išteklių atžvilgiu, darbuotojų dalyvavimo bendrovės akciniame kapitale programas ir pan.</p>	<p>NE</p>	<p>Nėra praktikos skelbti atitinkamą informaciją</p>
<p>10.5. Informacija turėtų būti atskleidžiama tokiu būdu, kad jokie akcininkai ar investuotojai nebūtų diskriminuojami informacijos gavimo būdo ir apimties atžvilgiu. Informacija turėtų būti atskleidžiama visiems ir vienu metu. Rekomenduojama, kad pranešimai apie esminius įvykius būtų skelbiami prieš arba po NASDAQ OMX Vilnius prekybos sesijos, kad visi bendrovės akcininkai ir investuotojai turėtų vienodas galimybes susipažinti su informacija bei priimti atitinkamus investicinius sprendimus.</p>	<p>TAIP</p>	<p>Bendrovė informaciją per Vilniaus vertybinių popierių biržos naudojamą informacijos atskleidimo sistemą pateikia lietuvių ir anglų kalbomis vienu metu. Bendrovė skelbia informaciją prieš Vilniaus vertybinių popierių biržos prekybos sesiją arba po jos ir vienu metu pateikia visoms rinkoms, kuriose prekiaujama Bendrovės vertybiniais popieriais. Informacijos, galinčios turėti įtakos jos išleistų vertybinių popierių kainai, Bendrovė neatskleidžia komentaruose, interviu ar kitais būdais tol, kol tokia informacija viešai paskelbiama per biržos informacijos sistemą.</p>

<p>10.6. Informacijos skleidimo būdai turėtų užtikrinti informacijos naudotojams nešališką, savalaikį ir nebrangų, o teisės aktų nustatytais atvejais neatlygintą priėjimą prie informacijos. Rekomenduojama informacijos skleidimui didesniu mastu naudoti informacines technologijas, pavyzdžiui, skelbti informaciją bendrovės interneto tinklalapyje. Rekomenduojama informaciją skelbti ir dėti į bendrovės interneto tinklalapį ne tik lietuvių, bet ir anglų kalba, o esant galimybei ir poreikiui, ir kitomis kalbomis.</p>	<p>TAIP</p>	<p>Be 10.5 punkto komentare nurodyto informacijos atskleidimo būdo, Bendrovė naudojami įvairiomis priemonėmis (VĮ Registrų centras leidžiamu elektroniniu leidiniu viešiesiems pranešimams skelbti, naujienų agentūromis, viešai prieinamu Bendrovės interneto tinklalapiu), siekdama užtikrinti, kad skleidžiama informacija pasiektų kuo daugiau suinteresuotų asmenų. Bendrovės interneto tinklalapyje informacija skelbiama lietuvių ir anglų kalbomis.</p>
<p>10.7. Rekomenduojama bendrovės interneto tinklalapyje skelbti bendrovės metinį pranešimą, finansinių ataskaitų rinkinį bei kitas bendrovės rengiamas periodines ataskaitas, taip pat siūloma į tinklalapį dėti bendrovės pranešimus apie esminius įvykius bei bendrovės akcijų kainų kitimą vertybinių popierių biržoje.</p>	<p>TAIP</p>	<p>Žr. 10.5 ir 10.6 punktus.</p>
<p>XI PRINCIPAS: BENDROVĖS AUDITO ĮMONĖS PARINKIMAS Bendrovės audito įmonės parinkimo mechanizmas turėtų užtikrinti audito įmonės išvados ir nuomonės nepriklausomumą.</p>		
<p>11.1. Siekiant gauti objektyvią nuomonę dėl bendrovės tarpinių finansinių ataskaitų rinkinio, bendrovės metinių finansinių ataskaitų rinkinio ir metinio pranešimo patikrinimą turėtų atlikti nepriklausoma audito įmonė.</p>	<p>TAIP</p>	<p>Tokia pareiga nustatyta Bendrovės įstatų 23.5 straipsnyje.</p>
<p>11.2. Rekomenduojama, kad audito įmonės kandidatūrą visuotiniam akcininkų susirinkimui siūlytų bendrovės stebėtojų taryba, o jeigu ji bendrovėje nesudaroma, - bendrovės valdyba.</p>	<p>TAIP</p>	<p>Audito įmonė Bendrovėje parenkama atliekant viešą pirkimą. Vadovaujantis Bendrovės įstatų 41.6 straipsniu, prieš šaukiant Visuotinį akcininkų susirinkimą, informaciją apie atliktą viešą pirkimą Audito įmonės paslaugoms pirkti informuojama Stebėtojų taryba.</p>
<p>11.3. Jei audito įmonė yra gavusi iš bendrovės užmokestį už suteiktas ne audito paslaugas, bendrovė turėtų tai atskleisti akcininkams. Šia informacija taip pat turėtų disponuoti bendrovės stebėtojų taryba, o jeigu ji bendrovėje nesudaroma, - bendrovės valdyba, svarstydamą, kurią audito įmonės kandidatūrą pasiūlyti visuotiniam akcininkų susirinkimui.</p>	<p>TAIP/ NE</p>	<p>Iš audito bendrovių Bendrovė ne audito paslaugas perka tik išimtiniais atvejais ir paprastai tai būna mažareikšmiai sandoriai, todėl nėra praktiškos atskleisti tokią informaciją akcininkams ar kitiems valdymo organams.</p>